

VÍSINDASTARF Á LANDSPÍTALA 2017

LANDSPÍTALI

UMHYGGJA FAGMENNSKA ÖRYGGI FRAMPRÓUN

Efnisyfirlit

Ávarp.....	4	Gigtarlæknisfræði.....	29
Styrkþegar Vísindasjóðs Landspítala 2017	5	Hjartalæknisfræði.....	30
Ferðastyrkir	5	Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði.....	32
Heiðursverðlaun Ásu Wright.....	5	Innkirtlalæknisfræði.....	32
Framgangur í starfi við HÍ á árinu 2017	5	Lungnalæknisfræði.....	33
Klínísk nafnbót við HÍ á árinu 2017	5	Meltingarlæknisfræði.....	34
Heiðursvísindamaður ársins	6	Nýrnalæknisfræði.....	35
Ungur vísindamaður ársins.....	6	Smitsjúkdómalæknisfræði.....	36
Verðlaunasjóður í læknisfræði og skyldum greinum... 9		Meinafræði.....	36
Heilbrigðisvísindabókasafnið og vísindadeildin flutt... 9		Myndgreining.....	37
Ungir vísindamenn styrktir til klínískra rannsókna ... 7		Ónæmisfræði.....	37
Vísindaráð Landspítala.....	7	Skurðlæknisfræði.....	39
Flutningar.....	7	Háls-, nef- og eyrnaskurðlæknisfræði.....	39
Úthlutun vorstyrkja Vísindasjóðs 2017	8	Heila- og taugaskurðlæknisfræði.....	39
Nýjar rannsóknir á Landspítala árið 2017	16	Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði.....	40
Leyfi siðanefndar heilbrigðisrannsókna til nýrra rannsókna á Landspítala árið 2017	16	Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra.....	40
Samþykkt erindi siðanefndar stjórnsýslurannsókna Landspítala	17	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði.....	41
Leyfi Vísindasiðanefndar til nýrra rannsókna á Landspítala árið 2017	17	Sýklafræði.....	42
Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2017	20	Veirufræði.....	43
Augnlæknisfræði.....	20	Taugasjúkdómafræði.....	43
Barnalæknisfræði.....	20	Öldrunarlæknisfræði.....	43
Bráðalæknisfræði.....	22	Blóðbankinn.....	45
Bæklunarskurðlæknisfræði.....	23	Eðlisfræðingar.....	46
Endurhæfingarlæknisfræði/Sjúkraþjálfun.....	23	Félagráðgjöf.....	46
Læknisfræðileg endurhæfing.....	23	Geislafræðingar.....	46
Sjúkraþjálfun.....	23	Iðjuþjálfun.....	46
Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar.....	24	Lyfjafræði.....	46
Geðsjúkdómafræði.....	25	Náttúrufræðingar.....	47
Almenn geðlæknisfræði.....	25	Næringarfræði.....	49
Sálarfræði.....	25	Sálgæsla presta og djákna.....	50
Krabbameinslæknisfræði.....	27	Skrifstofa framkvæmdastjóra fjármálasviðs.....	50
Lífefna- og sameindalíffræði.....	27	Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar og framkvæmdastjóra lækninga.....	50
Lyflæknisfræði.....	28	Talmeinafræðingar.....	51
Blóðlæknisfræði.....	28	Verkfræðingar.....	51
		Barnahjúkrun.....	52
		Bráðahjúkrun.....	52
		Endurhæfingarhjúkrun.....	53
		Fjölskylduhjúkrun.....	53
		Geðhjúkrun.....	53
		Hjúkrun aðgerðasjúklinga.....	54
		Hjúkrun langveikra fullorðinna.....	54
		Hjúkrunarstjórnun.....	55
		Krabbameinshjúkrun.....	55
		Kynheilbrigði.....	56
		Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun.....	56
		Upplýsingatækni í hjúkrun.....	56
		Öldrunarhjúkrun.....	56
		Ljósmeðurfræði.....	56

Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2017 í starfrófsröð eftir fræðigreinum og sviðum

Almenn geðlæknisfræði	25	Læknisfræðileg endurhæfing	23
Augnlæknisfræði	20	Lífefna- og sameindalíffræði	27
Bæklunarskurðlæknisfræði	23	Ljós móðurfræði	56
Barnahjúkrun	52	Lungnalæknisfræði	33
Barnalæknisfræði	20	Lyfjafræði	46
Blóðbankinn	45	Lyflæknisfræði	28
Blóðlæknisfræði	28	Meinafræði	36
Bráðahjúkrun	52	Meltingarlæknisfræði	34
Bráðalæknisfræði	22	Myndgreining	37
Eðlisfræðingar	46	Næringarfræði	49
Endurhæfingarhjúkrun	53	Náttúrufræðingar	47
Endurhæfingarlæknisfræði/Sjúkraþjálfun	23	Nýrnalæknisfræði	35
Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar	24	Öldrunarhjúkrun	56
Félagsráðgjöf	46	Öldrunarlæknisfræði	43
Fjölskylduhjúkrun	53	Ónæmisfræði	37
Geðhjúkrun	53	Sálarfræði	25
Geðsjúkdómafræði	25	Sálgæsla presta og djákna	50
Geislafræðingar	46	Sjúkraþjálfun	23
Gigtarlæknisfræði	29	Skrifstofa framkvæmdastjóra fjármálasviðs	50
Háls- nef- og eyrnaskurðlæknisfræði	39	Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar og framkvæmdastjóra lækninga	50
Heila- og taugaskurðlæknisfræði	39	Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun	56
Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði	40	Skurðlæknisfræði	39
Hjartalæknisfræði	30	Skurðlæknisfræði brjósta, innkirtla og meltingarfæra	40
Hjúkrun aðgerðasjúklinga	54	Smitsjúkdómalæknisfræði	36
Hjúkrun langveikra fullorðinna	54	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	41
Hjúkrunarstjórnun	55	Sýklafræði	42
Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði	32	Talmeinafræðingar	51
Iðjuþjálfun	46	Taugasjúkdómafræði	43
Innkirtlalæknisfræði	32	Upplýsingatekni í hjúkrun	56
Krabbameinshjúkrun	55	Veirufræði	43
Krabbameinslæknisfræði	27	Verkfræðingar	51
Kynheilbrigði	56		

Magnús Gottfredsson,
yfirlæknir vísindadeildar
Landspítala og prófessor við
læknadeild Háskóla Íslands.

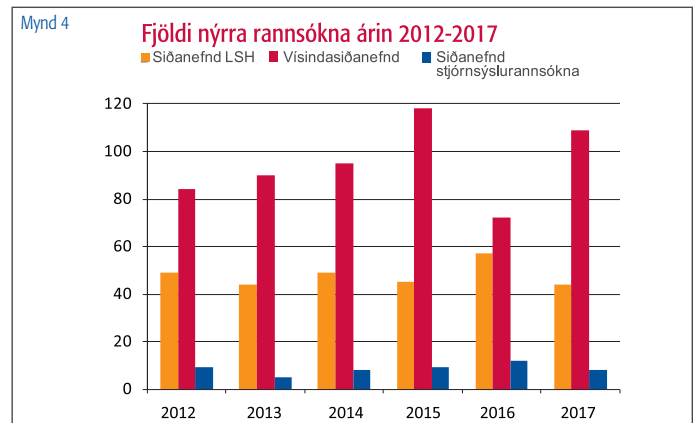
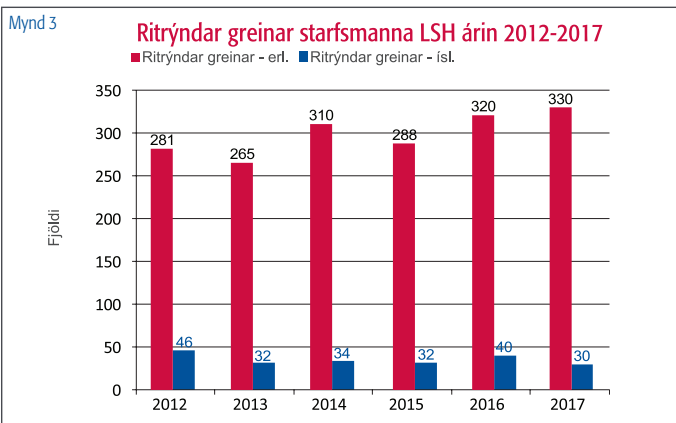
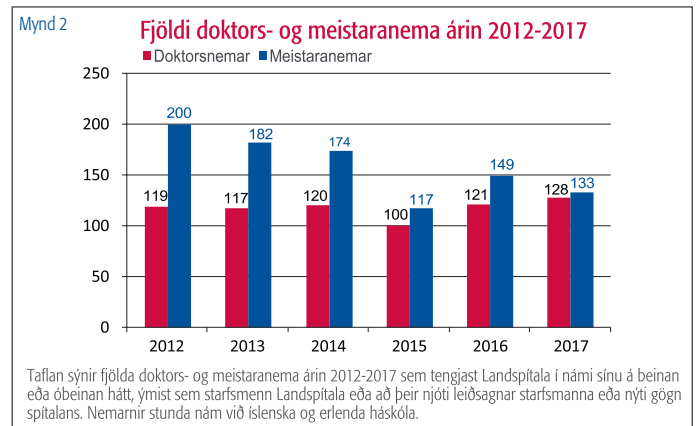
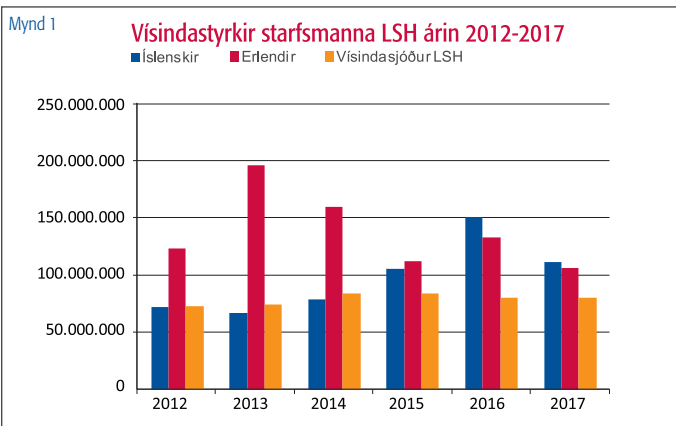
Vísindarannsóknir, framtíðarsýn og fjármögnun

Á þessu ári hefur nýleg vikmynd um Winston Churchill notið mikilla vinsælda, en hann átti eins og kunnugt er litríkan og merkan feril bæði sem stjórnmálamaður og rithöfundur. Eftir hann liggja margar góðar tilvitnanir, t.d. ein sem er eitthvað á þá leið að þeir sem aldrei skipti um skoðun komi aldrei neinum breytingum til leiðar. Í kjarna vísindalegrar aðferðafræði felst viljinn til að skapa nýja þekkingu, endurskoða þá gömlu út frá sjónarhóli gagnrýnnar hugsunar og stuðla þannig að breytingum á umhverfi okkar. Vísindaleg aðferðafræði er því ekki lokaður kassi sem opna má við hátiðleg tækifæri, heldur þarf fagfólk í krefjandi og síbreytilegum heimi að vera reiðubúið til að beita henni hvort sem það stundar vísindarannsóknir eður ei. Þannig þarf gagnrýnin hugsun að vera samofin okkar daglega starfi, enda eru spurningar sem vakna við rúmstokk hins sjúka oft upphafið að merkingu vísindarannsóknnum. Ein forsenda er hæft starfsfólk, sem Landspítali býr vissulega að en auk þess tími, aðstaða og fjármagn. Um árabíl hefur Landspítalinn glímt við margvísleg krefjandi verkefni, m.a. þau sem lúta að naumri mönnum og takmörkuðum fjárveitingum. Ljóst má vera að við slíkar aðstæður er svigrúm til vísindarannsóknna takmarkað og með því skapast hættu á ákveðinni stöðnun. Nýlega var birt skýrsla á vegum Nordforsk, sem er stofnun á vegum Norrænu ráðherranefndarinnar, sem sýnir að dregið hafi verulega úr gæðum þess vísindastarfs sem unnið er hér þegar notaðir eru viðurkenndir hlutlægir mælikvarðar. Um síðustu aldamót var staða hans hins vegar sterk í alþjóðlegum samanburði. Þetta minnir okkur á að óbreytt ástand jafngildir afturför, sérstaklega þegar um er að ræða jafnbreytilegt umhverfi og heilbrigðisþjónusta er. Fyrir liggur að það fjármagn sem varið er til málaflökksins er of lágt og hvorki í samræmi við samþykktu stefnu vísindaráðs spítalans né Vísinda- og tækniráðs sem starfar á vegum stjórnvalda sjálfrá. Miklar vonir eru bundnar við að bætt verði úr þessu með nýrri fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar enda virðist loks vera komið að því að hefjast handa

við nýbyggingar spítalans. Byggingar eru mikilvægar en ekki má gleymast að kjarni starfseminnar er fólgin í fagfólkinu sjálfu. Spítalinn er eitt stærsta þekkingarfyrirtæki landsins og líta má á það sem soun þegar frumkvæði, þekking og áhugi er ekki nýttur sem skyldi vegna viðvarandi tímapressu og mannekle.

Undafarin 5 ár hafa erlendir styrkir sem starfsmenn afla dregist saman jafnt og þétt eins og sjá má á mynd 1. Rauðu súlurnar sýna þá erlendu styrki sem lagðir hafa verið inn til umsjónar á spítalanum. Nokkur aukning var í íslenskum styrkjum á árinu 2016, en á síðasta ári dróst upphæðin saman að nýju (bláar súlur). Ánægjulegt er að í ár hafa framlög til vísindasjóðs hins vegar hækkað frá fyrra ári (appelsínugular súlur) og jafnframt hefur bæst við myndarlegt framlag frá Minningargjafasjóði Landspítala Íslands sem vert er að þakka sérstaklega. Mynd 2 sýnir fjölda meistara- og doktorsnema sem tengjast spítalanum í námi sínu á beinan eða óbeinan hátt. Mikilvægt er að skapa nenum góða aðstöðu til að sinna þjálfun sinni sem best hér enda eru þeir framtíðarstarfskraftar okkar. Helsta afurð vísindarannsóknna er ný þekking, sem oftast er miðlað á opinberum vettvangi í formi fræðigreinar í ritrýndu fræðitímariti. Fjöldi birtra greina er því oft notaður sem mælikvarði á rannsóknvirkni, en hefur ýmsar augljósar takmarkanir, m.a. þegar um fjölhöfundagreinar er að ræða, þar sem framlag getur verið afar mismunandi. Samkvæmt framtali starfsmanna sjálfrá hér á Landspítala hefur fjöldi birtra greina frá þeim staðið í stað frá fyrra ári – örtilit fjölgun átti sér stað á greinum er birtust í erlendum tímaritum, en samsvarandi fækkun átti sér stað á birtingum innanlands, mynd 3. Þegar gögnin eru borin saman við leitarniðurstöður í Scopus gagnagrunninum, sem eru þær upplýsingar sem blasa við þeim ytri aðilum sem vilja skoða umfang vísindarannsóknna hér kemur hins vegar í ljós að erlendum birtingum hefur fækkað lítillega. Þetta vekur spurningar um hvort höfundar gleymi of oft að merkja spítalanum þær greinar sem vera ber. Sérstök ástæða er til að hvetja alla sem sinna vísindastörfum að birta niðurstöður á opnum vettvangi og merkja greinar spítalanum, hafi tími eða aðstaða hér verið nýtt við vísindavinnuna. Vísbindingu um rannsóknvirkni má einnig fá með því að skoða fjölda umsókna um leyfi, en yfirlit um helstu leyfisveitingar er að finna á mynd 4. Eftir fækkun á umsóknum til Vísindasiðanefndar á árinu 2016 virðist fræðasamfélagið vera að taka við sér og umsóknum fjölgaði á síðasta ári (rauðar súlur). Verkefnum sem hlutu leyfi síðanefndar heilbrigðisrannsóknna, þ.e. verkefni sem eru alfarið unnin innan spítalans, fækkaði hins vegar lítillega á árinu (appelsínugular súlur).

Í samantekt virðist staða Landspítala sem vísindastofnunar hafa veikt í alþjóðlegum samanburði undanfarnin ár og kemur sennilega engum á óvart. Starfsfólk hér er öflugt og áhugasamt og sýnir mikinn vilja til að sinna kennslu og rannsóknnum. Vonandi verður gert sérstakt átak í að fylgja eftir markmiðum um sérstaka fjármögnun vísindastarfs og hvarar skapaðir til að sinna þessu langtíma verkefni sem best. Þannig getum við snúið vörn í sókn, sjúklingum til heilla.

Styrkþegar Vísindasjóðs Landspítala 2017

Á Vísindum á vordögum þann 4. maí 2017 úthlutaði Vísindasjóður Landspítala 68 milljónum króna til 76 verkefna.

Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir ásamt styrkþegum.

Ingileif Jónsdóttir ásamt Guðna Th. Jóhannessyni, forseta Íslands.

Ferðastyrkir í fyrsta skipti

Velferðarráðuneytið og vísindaráð Landspítala veittu árið 2017 í fyrsta skipti ferðastyrki í þeim tilgangi að hvetja unga vísindamenn til að sækja erlendar ráðstefnur og kynna niðurstöður vísindaverkefna sinna. Styrkina fengu doktorsnemarnir Bergþóra Baldursdóttir sjúkraljálfi og Þórarinn Árni Bjarnason læknir.

Bergþóra Baldursdóttir er sérfræðingur í öldrunarsjúkraþjálfun við byltu- og beinverndarmóttöku og göngudeild sjúkraljálfnar á Landakoti. Bergþóra hefur helgað öldruðum starfsferil sinn, nám og rannsóknir með megináherslu á mat, meðferð og ráðgjöf vegna óstöðugleika og byltna. Hún hefur þróað, ásamt dr. Ellu Kolbrúnu Kristinsdóttur, sértæka skynþjálfun frá grunni og forþróað á öldrunarlæknigadeild Landspítala Landakoti.

Þórarinn Árni Bjarnason útskrifaðist úr læknadeild Háskóla Íslands og vann síðan á lyflæknasviði Landspítala samfara því að stunda doktorsnám. Doktorsverkefni hans nefnist Greining trúfnar á sykkrefnaskiptum hjá sjúklingum með brátt kransæðaheilkenni og áhrif þess á alvarleika og þróun æðakölkunarsjúkdóms. Þórarinn er nú í sérnámi í University of Iowa í Bandaríkjunum.

Hlaut heiðursverðlaun Ásu Wright

Ingileif Jónsdóttir hlaut heiðursverðlaun Vísindasjóðs Ásu Guðmundsdóttur Wright árið 2017 sem eru veitt íslenskum vísindamanni fyrir framúrskarandi árangur á sínu sérsviði í vísindum eða fræðum. Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands, afhenti verðlaunin 28. desember við athöfn í Þjóðminjasafninu. Ingileif er prófessor í ónæmisfræði við læknadeild Háskóla Íslands, deildarstjóri hjá Íslenskri erfðagreiningu og starfar á ónæmisfræðideild Landspítala. Hún hefur meðal annars stýrt bóluvefnarannsóknnum við ónæmisfræðideildina frá árinu 1997.

Framgangur í starfi við Háskóla Íslands á árinu 2017

Helga Bragadóttir - í starf prófessors við HÍ

Ólafur E. Sigurjónsson - í starf prófessors við HR

Páll Helgi Möller - í starf prófessors við HÍ

Sigríður Gunnarsdóttir - í starf prófessors við HÍ

Starfsmenn sem hlutu klíniska nafnbót við Háskóla Íslands á árinu 2017

Aðalgeir Arason náttúrufræðingur, klínískur dósent, læknadeild

Anna Margrét Halldórsdóttir transfusion medicine, klínískur dósent, læknadeild

Anna Ólafía Sigurðardóttir, sérfræðingur í barnahjúkrun, klínískur dósent, hjúkrunardeild

Gerður Gröndal, sérfræðingur í lyf- og gigtarlækningum, klínískur prófessor, læknadeild

Guðlaug Þorsteinsdóttir, sérfræðingur í geðlækningum, klínískur lektor við læknadeild

Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, sérfræðingur í lyflækningum og innkirtla- & efnaskiptasjúkdómum, klínískur prófessor við læknadeild

Inga Reynisdóttir, náttúrufræðingur í frumulíffræðideild, klínískur prófessor við læknadeild

Jónas G. Halldórsson, sérfræðingur í taugasálfræði, klínískur dósent við læknadeild

Kristín Huld Haraldsdóttir, sérfræðingur í skurðlækningum, klínískur lektor við læknadeild

Kristján Steinsson, sérfræðingur í gigtisjúkdómum, klínískur prófessor við læknadeild

Lára Borg Ásmundsdóttir, sérfræðingur í svæfingahjúkrun, klínískur lektor við hjúkrunarfræðideild

Magnús Blöndahl Sighvatsson sálfræðingur, klínískur lektor við sálfræðideild

María Soffía Gottfreðsdóttir, sérfræðingur í augnlækningum og augnskurðlækningum, klínískur lektor við læknadeild

Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, líffræðingur í blóðbankanum, klínískur prófessor við læknadeild

Ólafur Kjartansson, sérfræðingur í myndgreiningu, klínískur prófessor við læknadeild

Stefanía P. Bjarnarson, sérfræðingur á ónæmisfræðideild, klínískur dósent við læknadeild

Þórunn Kristín Guðmundsdóttir lyfjfræðingur, klínískur lektor við lyfjfræðideild

Björn Rúnar Lúðvíksson.

Heiðursvísindamaður Landspítala 2017

Björn Rúnar Lúðvíksson var útnefndur heiðursvísindamaður Landspítala 2017 á Vísindum á vordögum 4. maí. Hann er yfirlæknir ónæmisfræðideildar og prófessor í ónæmisfræði.

Björn Rúnar lauk stúdentsprófi frá Fjölbrotaskólanum í Garðabæ 1981 og læknaprófi frá Háskóla Íslands árið 1989. Eftir að hafa unnið sem kandidat og aðstoðarlæknir fór hann í sérfræðinám í almennum lyflækningum við University of Wisconsin í Madison

í Bandaríkjunum 1991, þaðan í framhaldsnám í klínískri ónæmisfræði við National Institute of Allergy, Immunology and Infectious diseases, National Institutes of Health, Bethesda, Maryland í Bandaríkjunum frá 1993 til 1996. Hann lauk bandaríska sérfræðiprófinu í almennum lyflækningum 1994 og í klínískri ónæmisfræði 1997. Eftir að sernámi lauk starfaði hann sem sérfræðilæknir og vísindamaður á NIAID, NIH frá 1996 til 1999. Hann varði doktorsritgerð sína „The Regulatory Function of IL-2 and IL-12 in Autoimmunity and Thymocyte Development“ við læknadeild Háskóla Íslands 1999. Björn Rúnar kom til Íslands síðar það ár og hóf störf sem sérfræðilæknir á ónæmisfræðideild og dósent í ónæmisfræði við Háskóla Íslands. Hann var skipaður yfirlæknir ónæmisfræðideildar Landspítala og prófessor í ónæmisfræði við læknadeild Háskóla Íslands 2007.

Megináherslur Björns Rúnars: Í fyrsta lagi tilurð og afleiðingar meðfæddra ónæmisgalla, sérstaklega IgA skorts og galla í Lektín ferlum komplementkerfisins. Í öðru lagi stjórnun bólgusvars sjálfónæmissjúkdóma, sérstaklega í tengslum við ósértækt ónæmissvar. Auk þess hefur Björn Rúnar unnið að þróun stoðtækja (í gegnum öpp og veflausnir) til að styðja við og auðvelda greiningu, eftirlit og meðferð gigtar- og ónæmissjúkdóma. Þær rannsóknir hafa lagt grunn að einkaleyfum tengdum lyfja-meðferð sjálfónæmissjúkdóma og notkun ofangreindra veflausna. Einnig hafa þær lagt grunn að sprotafyrirtækjum í Bandaríkjunum og á Íslandi. Björn Rúnar er einn af aðalstofnendum sprotafyrirtækisins eXpeda ehf. sem er starfandi hérlendis.

Björn Rúnar hefur verið virkur í ritun fræðslu-, kennslu- og vísindagreina og leiðbeint fjölda lækna-, líffræði-, lífeindafræði-, hjúkrunarfræði- og líftölvunarfræðinema í rannsóknarnámi.

Ungur vísindamaður ársins 2017

Berglind Hálfðánsdóttir (f. 1973) var valin ungur vísindamaður Landspítala 2017 á Vísindum á vordögum 4. maí. Hún lauk BSc-gráðu í hjúkrun frá Háskóla Íslands árið 2004, Cand.Obst-gráðu í ljósmóðurfræði árið 2007 og MSc-gráðu í ljósmóðurfræði frá sama skóla árið 2011.

Berglind varði doktorsritgerð sína í ljósmóðurfræði við HÍ árið 2016: Fyrirfram ákveðnar heimafæðingar á Íslandi - forsendur, útkoma og áhrifaþættir (e. Planned home births in Iceland: Premise, outcome and influential factors). Markmið doktorsrannsóknarinnar var að skoða sjálfræði kvenna um val á fæðingarstað, bera saman útkomu fyrirfram ákveðinna heimafæðinga og sjúkrahúsæðinga á Íslandi og meta áhrif frábendinga og viðhorfa kvenna á útkomu fæðinga. Helstu niðurstöður voru að tíðni hriðaörvunar með lyfjum, mænurótardeyfingar og blæðingar eftir fæðingu ≥ 500 ml var marktækt lægri í fyrirfram ákveðnum heimafæðingum en sjúkrahúsæðingum, áhrif frábendinga voru marktækt neikvæðari í fyrirfram ákveðnum heimafæðingum en í sjúkrahúsæðingum og að viðhorf kvenna til fæðinga og inngripa hafði áhrif á sambandið milli viðhorfa þeirra til heimafæðinga og útkomu fæðinganna.

Berglind Hálfðánsdóttir, ungur vísindamaður Landspítala 2017.

Berglind Hálfðánsdóttir sinnir ljósmóðurstörfum, verkefnavinnu og rannsóknarvinnu á fæðingarvakt Landspítala og er lektor í ljósmóðurfræði við hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands.

Fimm milljóna króna vísindaverðlaun

Verðlaunasjóður í læknisfræði og skyldum greinum veitti Unni Önnu Valdimarsdóttur 5 milljóna króna verðlaun sem afhent voru á Vísindum á vordögum 4. maí 2017. Verðlaunasjóðinn stofnuðu árið 1986 Árni Kristinsson og Þórður Harðarson, fyrrverandi yfirlæknar við Landspítala og núverandi heiðursprófessorar við Háskóla Íslands. Verðlaun sjóðsins eru að jafnaði veitt annað hvert ár í tengslum við uppskeruhátið vísindastarfs á Landspítala.

Unnur Anna lauk BA prófi í sálfræði við Háskóla Íslands 1996 og doktorsprófi í klínískri faraldsfræði við Karólínsku stofnunina í Stokkhólmi 2003. Hún starfaði þar til ársins 2007 en hefur síðan verið forstöðumaður Miðstöðvar í lýðheilsuvísindum við Háskóla Íslands, fyrst sem dósent en sem prófessor frá árinu 2012. Hún hefur hlotið fjölda stórra rannsóknarstyrkja, meðal annars 240 milljónir frá Evrópska rannsóknarráðinu til þess að rannsaka samspil erfða og heilsufarslegra afleiðinga alvarlegra sálrænna áfalla. Unnur Anna stýrir nú nýrri og stórrri rannsókn á áfallasögu kvenna.

Merking greina

Vísindavirkni Landspítala verður sýnilegri með rétttri merkingu og skráningu greina og auðveldar leit í gagnagrunnum. Landspítali - The National University Hospital of Iceland er heiti spítalans á ensku og þannig ber að merkja vísindagreinar. Stundum merkja höfundar greinar sínar einungis Háskóla Íslands eða jafnvel hvorugri stofnuninni. Þar sem það á við á að merkja greinar sínar báðum stofnunum, t.d. Faculty of Medicine, University of Iceland, Reykjavik, Iceland and Landspítali - The National University Hospital of Iceland.

Opinn aðgangur

Starfsmenn eru eindregið hvattir til að birta greinar sínar í opnum aðgangi. Það eykur mjög lestur greinanna og tilvísanir í þær en þannig hækkar h-index höfunda í Web of Science. Einnig flytjst það útbreiðslu þekkingarinnar og vísindavirkni Landspítala verður sýnilegri.

Unnur Anna Valdimarsdóttir hlaut verðlaun úr verðlaunasjóði í læknisfræði.

Styrkhaifar Vísindasjóðs Landspítala sem hlutu styrk til klínískra rannsókna á spítalanum.

Ungir vísindamenn styrktir til klínískra rannsókna

Vísindasjóður Landspítala veitti 11 ungum vísindamönnum styrk til klínískra rannsókna á Landspítala árið 2017.

Albert Sigurðsson læknir

Rannsókn: Nýrnastarfsemi og langvinnur nýrnasjúkdómur meðal aldraðra.
Meðumsækjandi: Runólfur Pálsson, yfirlæknir nýrnalækninga.

Daði Helgason læknir

Rannsókn: Bráður nýrnaskaði eftir skurðaðgerð við ósæðarflysjun af gerð A: Tíðni, áhættuþættir og lífun.
Meðumsækjandi: Tómas Guðbjartsson, prófessor og yfirlæknir.

Elín Helga Þórarinsdóttir læknir

Rannsókn: Dagsyfja – Tengsl við kæfisvefn, árangur meðferðar, heilsufar og lífstíl.
Meðumsækjandi: Þórarinn Gíslason yfirlæknir.

Eyrún Kristinsdóttir læknir

Rannsókn: Langtíma horfur sjúklinga eftir gjörgæslumeðferð.
Meðumsækjandi: Gísli H. Sigurðsson, yfirlæknir og prófessor.

Hólmfríður Helgadóttir læknir

Rannsókn: Lyfjahlvörf prótónpumpu hemla í slembivöldu íslensku þýði.
Meðumsækjandi: Einar Stefán Björnsson, yfirlæknir og prófessor.

Hrafnhildur Gunnarsdóttir kandida

Rannsókn: Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi í 10 ár.
Meðumsækjandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir sérfræðilæknir, dr. med, klínískur prófessor.

Ingigerður Sverrisdóttir læknir

Rannsókn: Fylgissjúkdómar hjá einstaklingum með mergæxli.
Meðumsækjandi: Sigurður Yngvi Kristinnsson, sérfræðingur í blóðlækningum, prófessor.

Ólafur Pálsson læknir

Rannsókn: Árangur líftæknilyfjameðferðar við sóragigt.
Meðumsækjandi: Björn Guðbjörnsson sérfræðilæknir, prófessor.

Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir sálfræðingur

Rannsókn: Vitraent mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof.
Meðumsækjandi: Engilbert Sigurðsson yfirlæknir, prófessor í geðlæknisfræði við HÍ.

Samúel Sigurðsson læknir

Rannsókn: Áhrif bólusetninga með 10-gildu pneumókokka bóluefni á nýgengi sýkinga, beratiðni og sýklalyfjaónæmi baktería á Íslandi.
Meðumsækjandi: Ásgeir Haraldsson prófessor, yfirlæknir.

Þórir Einarsson Long læknir

Rannsókn: Vægur bráður nýrnaskaði í kjölfar skurðaðgerðar: Nýgengi og afdrif sjúklinga.
Meðumsækjandi: Ólafur Skúli Indriðason, sérfræðilæknir í lyf- og nýrnalækningum.

Vísindaráð Landspítala

Vísindaráð Landspítala er til ráðgjafar um vísindastarf á sjúkrahúsinu. Það á við um vísindastefnu sjúkrahússins gagnvart háskólastofnunum og einkafyrirtækjum hér á landi og í öðrum löndum. Ráðið sér einnig um kynningu á vísindastarfinu, þar á meðal á Vísindum á vordögum, árlegum vísindadögum spítalans.

Rósa Björk Barkardóttir náttúrufræðingur, formaður

Anna Margrét Halldórsdóttir læknir

Guðrún Kristjánsdóttir hjúkrunarfræðingur og prófessor

Helga Gottfreðsdóttir hjúkrunarfræðingur, ljósmóðir og prófessor

Jón Friðrik Sigurðsson sálfræðingur og prófessor

Jón Jóhannes Jónsson læknir og prófessor

Jóna Freysdóttir náttúrufræðingur og prófessor

Ragnar Freyr Ingvarsson sérfræðingur í gigtlækningum

Þorvarður Jón Löve læknir og lektor

Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir hjúkrunarfræðingur og verkefnastjóri

Verkefnastjóri vísindaráðs: Jóhanna Gunnlaugsdóttir

Rósa Björk Barkardóttir, formaður vísindaráðs.

FLUTNINGAR

Árið 2016 flutti vísindadeild spítalans og Heilbrigðisvísindabókasafn LSH og HÍ, frá Eirbergi á Rauðarárstíg 10. Les- og kennsluaðstaða þar er notuð í vaxandi mæli en aðgengi að húsnæðinu er erfiðara vegna fjarlægðar frá aðalbyggingum spítalans og Háskólans. Þetta undirstríkar mikilvægi þess að húsnæði fyrir báðar stofnanir verði reist sem allra fyrst.

Úthlutun vorstyrkja Vísindasjóðs 2017

Aðalgeir Arason náttúrufræðingur

Blóðbankinn, aðgerðarsvið

Heiti verkefnis: Leit að erfðabreytileikum með fjölgenaáhrif á myndun brjóstakra bbameins.

Samstarfsaðilar: Rósa Björk Barkardóttir, Cand. Science, sameindalíffræðingur, Rannsóknastofu LSH í meinafræði, Rannsóknarsvið. Bjarni A. Agnarsson, Cand. Med., sérfræðilæknir, Rannsóknastofu LSH í meinafræði, Rannsóknarsvið. Óskar Þ. Jóhannsson, PhD, sérfræðilæknir, LSH, Lyflækningar krabbameina, Lyflækningasvið.

Styrkur: kr. 1.060.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-001

Anna Margrét Halldórsdóttir sérfræðilæknir

Blóðbankinn, aðgerðarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Margrét Gunnarsdóttir

Heiti verkefnis: Járnhagur blóðgjafa við Blóðbankinn.

Samstarfsaðilar: Þorbjörn Jónsson, MD, PhD, blóðgjafa- og ónæmisfræði, sérfræðilæknir, Blóðbankinn, aðgerðarsvið, Landspítali. Margrét Gunnarsdóttir, lífeindafræðinemi, heilbrigðisvísindadeild, Háskóli Íslands

Styrkur: kr. 610.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-002

Anna Margrét Halldórsdóttir sérfræðilæknir

Blóðbankinn, aðgerðarsvið

Heiti verkefnis: Svipgerð og virkni blóðflagna í arfgengi járnofhleðslu.

Samstarfsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, PhD, Náttúrufræðingur, Rannsóknarkjarni, Blóðmeinafræði, Rannsóknarsvið, Landspítali. Lektor, Heilbrigðisvísindasvið, Læknadeild, Háskóli Íslands. Þórarinn Guðjónsson, PhD, Prófessor í vefjafræði, Heilbrigðisvísindasvið, Læknadeild, Háskóli Íslands

Styrkur: kr. 700.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-003

Anna Margrét Halldórsdóttir sérfræðilæknir

Blóðbankinn, aðgerðarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Margrét Gunnarsdóttir

Heiti verkefnis: Frumfrí microRNA sem lífmerki fyrir járnhag hjá blóðgjöfum.

Samstarfsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, PhD, Náttúrufræðingur, Rannsóknarkjarni, Blóðmeinafræði, Rannsóknarsvið, Landspítali. Lektor, Heilbrigðisvísindasvið, Læknadeild, Háskóli Íslands, Þórarinn Guðjónsson, PhD, Prófessor í vefjafræði, Heilbrigðisvísindasvið, Læknadeild, Háskóli Íslands

Styrkur: kr. 1.100.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-004

Ásgeir Haraldsson prófessor í barnalækningum og yfirlæknir á Barnaspítala Hringins

Nemi/meðumsækjandi: Kristín Leifsdóttir, læknir

Heiti verkefnis: Prótein í mænuvökva nybura með heilaskaða og tengsl þeirra við langtímahorfur.

Samstarfsaðilar: Eric Herlenius, MD, PhD, Professor in pediatrics, Karolinska Institute, Stockholm. Eric Thelin, MD, PhD, pediatrics, Karolinska Hospital and researcher at SciLife Lab Karolinska Institute.

Styrkur: kr. 1.010.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-005

Björn Guðbjörnsson sérfræðilæknir, prófessor

Nemi/meðumsækjandi: Signý Rut Kristjánsdóttir, læknanemi

Heiti verkefnis: Fæðingarsaga kvenna á líftækniyfjum vegan gigtarsjúkdóma.

Samstarfsaðilar: Þóra Steingrimsdóttir, MD, PhD, fæðingalæknir, Prófessor, Kvinnadeild, Kvenna- og barnasvið Landspítala.

Styrkur: kr. 250.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-006

Björn Rúnar Lúðvíksson yfirlæknir og prófessor

Ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Fannar Theódórs, háskólanemi

Heiti verkefnis: Greining á virkjun innanfrumuboðferla B og T fruma í IgA skorti.

Samstarfsaðilar: Hildur Sigurgrímsdóttir M.Sc. Ph.D. student, Lífeindafræðingur Ónæmisfræðideild Landspítali, Helga Kristín Einarisdóttir Ph.D, Náttúrufræðingur Ónæmisfræðideild Landspítali

Styrkur: kr. 930.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-007

Björn Rúnar Lúðvíksson yfirlæknir og prófessor

Ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Andri Leó Lemarquis, deildarlæknir

Heiti verkefnis: Hlutverk TLR9 í meinmyndun IgA skorts.

Samstarfsaðilar: Ingileif Jónsdóttir deildarstjóri smit- og bólgusjúkdóma, Prófessor Líffræðingur, Yfirmaður, Dósent, Ónæmisfræðideild, Landspítali, deCode. Lennart Hammarström, Prófessor, Yfirlæknir, Lyflækningasvið, Gigtlækningar Rannsóknarstofa í gigtjúkdómum, Karolinska University, Stokkhólmur, Svíþjóð. René Toes Professor Head of the laboratory of Rheumatology, Prófessor, Rannsóknarstofa í gigtjúkdómum. Leiden University Medical Center, Leiden, Netherlands. Una Bjarnadóttir, Sérfræðingur, Náttúrufræðingur, Landspítali. Helga Kristín Einarisdóttir, Sérfræðingur, Náttúrufræðingur, Ónæmisfræðideild, Landspítali.

Styrkur: kr. 930.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-008

Brynja Ingadóttir, sérfræðingur í hjúkrun

Heiti verkefnis: Lífsstíll, áhættuþættir og sjálfsumönnun einstaklinga með kransæðasjúkdóm (KRANS rannsóknin).

Samstarfsaðilar: Margrét Hrönn Svavarsdóttir, RN, PHD Lektor, Heilbrigðisvísindasvið, Hjúkrunarfræðideild, Háskólinn á Akureyri Dr. Catriona Jennings BA Hons RN FESC FPCNA PhD Programme Leader and Senior Teaching Fellow for the MSc, PG Diploma and PG Certificate in Preventive Cardiology and Cardiovascular Specialist Research Nurse Immediate Past Chair ESC Council on Cardiovascular Nursing and Allied Health Professions (CCNAP) Faculty of Medicine, NHLI Imperial College London, United Kingdom. Auður Ketilsdóttir, RN, MSc Sérfræðingur í hjúkrun hjartasjúklinga Landspítali – Lyflækningasvið Inga Valborg Ólafsdóttir, RN, MSc Sérfræðingur í hjúkrun Landspítali -Lyflækningasvið og hjartateymi Reykjalundar - endurhæfingarmiðstöðvar

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-009

Brynjólfur Árni Mogensen yfirlæknir, forstöðumaður Rannsóknastofu LSH og HÍ í bráðfræðum

Rannsóknastofa LSH og HÍ í bráðfræðum

Nemi/meðumsækjandi: Una Jóhannesdóttir kandidat

Heiti verkefnis: Stunguáverkar á Íslandi 2000-2015.

Samstarfsaðilar: Bergros Kristín Jóhannesdóttir, MD, M.Sc. nemi í líf- og læknávisindum og sérnámslæknir á Haukeland University Hospital í Bergen. Guðrún María Jónsdóttir, MD, M.Sc., deildarlæknir á svæfinga- og gjörgæsludeild Landspítala, aðgerðarsvið. Hjalti Már Björnsson, MD, aðjunkt í bráðfræðum og sérfræðingur í bráðalækningum á bráðadeild Landspítala, flæðisvið. Tómas Guðbjartsson, MD, PhD, prófessor og sérfræðingur í hjarta- og lungnaskurðlækningum. Yfirlæknir á hjarta- og lungnaskurðdeild Landspítala, aðgerðarsvið. Una Jóhannesdóttir, MD, deildarlæknir á háls-, nef- og eyrnadeild Landspítala, aðgerðarsvið.

Styrkur: kr. 680.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-010

Brynjólfur Árni Mogensen yfirlæknir, forstöðumaður Rannsóknastofu LSH og HÍ í bráðfræðum

Rannsóknastofa LSH og HÍ í bráðfræðum

Nemi/meðumsækjandi: Auður Elva Vignisdóttir deildarlæknir á bráðamóttöku LSH

Heiti verkefnis: Flutningur sjúklinga með þyrlu Landhelgisgæslu Íslands – yfirlit yfir aðfrid og kostnað.

Samstarfsaðilar: Brynjólfur Mogensen prófessor, Bráðamóttaka, Flæðisvið LSH. Viðar Magnússon, yfirlæknir utanspítalabjónustu LSH, Svæfingar- og gjörgæsludeild, Aðgerðarsvið LSH. Auðunn F. Kristinsson verkefnastjóri aðgerðarsviðs LHG. Sigrún Helga Lund tölfraeðingur, Háskóli Íslands.

Styrkur: kr. 930.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-011

Brynjólfur Árni Mogensen yfirlæknir, forstöðumaður Rannsóknastofu LSH og HÍ í bráðafræðum

Rannsóknastofa LSH og HÍ í bráðafræðum

Nemi/meðumsækjandi: Guðrún Björg Steingrímsdóttir deildarlæknir.

Heiti verkefnis: Sár vetrarins. Faraldsfræði áverka á norrænum slóðum

Samstarfsaðilar: Professor Torben Wisborg, Háskólanum í Trömsö, Dr. Håkon Kvale Bakke, rannsóknarteymi í svæfingum og gjörgæslu, Rana, Noregi, Dr. Trond Dehli, Háskólaspítalanum Tramsö, Noregi, doktorsneminn Tine Steinvik, Háskólanum Tromsö og Dr. Lasse Raatiniemi, Central sjúkrahúsinu, Lapplandi í Finnlandi, Dr. Sigrún Helga Lund tölfraeðingur, Háskóla Íslands. Brynjólfur Mogensen ber ábyrgð á íslenska hluta rannsóknarinnar, próf. Wisborg ber ábyrgð á heildinni.

Styrkur: kr. 440.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-012

Davíð O. Arnar, yfirlæknir hjartalækninga

Nemi/meðumsækjandi: Bára Dis Benediktsdóttir, deildarlæknir

Heiti verkefnis: Skimun fyrir erfðabreytileikum sem tengjast skyndidauða: Er mögulegt að draga úr áhættu á ótimabærum dauðsföllum?

Samstarfsaðilar: Bára Dis Benediktsdóttir, læknir, Landspítala, Garðar Sveinbjörnsson, tölfraeðingur, Íslenski erfðagreiningu, Hilma Hólm, læknir, Íslenski erfðagreiningu, Daníel Guðbjartsson, tölfraeðingur, Íslenski erfðagreiningu, Kári Stefánsson læknir, Íslenski erfðagreiningu.

Styrkur: kr. 530.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-013

Einar Stefán Björnsson yfirlæknir og prófessor

Meltingardeild, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Guðrún Arna Jóhannsdóttir læknir

Heiti verkefnis: Nýgengi alvarlegra blæðinga og blóðsegamyndunar hjá sjúklingum á hinum nýju blóðþynningarfylfjum borið saman við warfarin á Íslandi 2012 - 2016.

Samstarfsaðilar Ásdís Sveinsdóttir 3. árs læknanemi við læknadeild HÍ Páll Torfi Ónundarson, prófessor og yfirlæknir á Landspítala.

Styrkur: kr. 920.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-014

Einar Stefán Björnsson yfirlæknir og prófessor

Meltingardeild, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: María Björk Baldursdóttir, læknanemi

Heiti verkefnis: Áhættuþættir fyrir endurteknum brisbólgu og langvinna brisbólgu hjá sjúklingum sem greinst hafa með bráða brisbólgu.

Samstarfsaðilar: Þórarinn Tyrtingsson, yfirlæknir SÁÁ, Páll Helgi Möller, prófessor MD PhD, yfirlæknir á skurðeild LSH.

Styrkur: kr. 1.040.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-015

Einar Stefán Björnsson yfirlæknir og prófessor

Meltingardeild, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Helgi Kristinn Björnsson, læknir

Heiti verkefnis: Lífarskaði af völdum krabbameinslyfja.

Samstarfsaðilar: Ásgerður Sverrisdóttir, sérfræðingur í krabbameinslækningum. Krabbameinsdeild. Lyflækningasvið. Landspítali.

Styrkur: kr. 1.050.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-016

Einar Stefán Björnsson yfirlæknir og prófessor

Meltingardeild, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Þóra Soffía Guðmundsdóttir, læknir

Heiti verkefnis Tíðni og orsakir lífrarsjúkdóma á meðgöngu.

Samstarfsaðilar: Þóra Steingrímsdóttir, læknir, PhD, prófessor, LSH, fæðinga- og kvensjúkdómalækningar, kvenna og barnasvið.

Styrkur: kr. 1.050.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-017

Einar Stefán Björnsson yfirlæknir og prófessor

Meltingardeild, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Jóhann Páll Hreinsson, læknir

Heiti verkefnis Líkan sem spáir um hvaða sjúklinga með bráða blæðingu frá neðri hluta meltingarvegjar er óhætt að útskrifa af bráðamóttöku: Framsyn gildingarrannsókn.

Styrkur: kr. 1.170.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-018

Engilbert Sigurðsson yfirlæknir – prófessor í geðlæknisfræði við HÍ

Geðdeild 32A, Hringbraut

Nemi/meðumsækjandi: Oddur Ingimarsson, læknir

Heiti verkefnis: Aukaverkanir geðrofslyfja: Leiðir til að auka notkun clozapine í meðferðarþráum geðklofa.

Samstarfsaðilar: Kings College London/Institute of Psychiatry, James MacCabe, Reader in Psychiatry/Consultant, National Psychosis Unit, SLAM.

Styrkur: kr. 780.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-019

Engilbert Sigurðsson yfirlæknir – prófessor í geðlæknisfræði við HÍ

Geðdeild 32A, Hringbraut Geðsvið

Nemi/meðumsækjandi: Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir sálfræðingur

Heiti verkefnis: *Vitrænt mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof.*

Samstarfsaðilar: Brynja B. Magnúsdóttir, PhD, lektor við Háskólann í Reykjavík, sálfræðingur á geðsviði LSH Berglind Guðmundsdóttir, PhD, dósent við Háskóla Íslands, yfirsálfræðingur á geðsviði LSH David Roberts, PhD, lektor við The University of Texas Health Science Center at San Antonio Elisabeth Twamley, PhD, prófessor við University of California Nanna Briem, yfirlæknir á endurhæfingardeild Laugarási við geðsvið LSH.

Styrkur: kr. 1.050.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-020

Engilbert Sigurðsson yfirlæknir, prófessor í geðlæknisfræði við HÍ

Geðdeild 32A, Hringbraut Geðsvið

Nemi/meðumsækjandi: Brynja Björk Magnúsdóttir, sálfræðingur

Heiti verkefnis: Matstæki fyrir félagskilning.

Styrkur: kr. 1.170.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-021

Engilbert Sigurðsson yfirlæknir, prófessor í geðlæknisfræði við HÍ

geðdeild 32A, Hringbraut geðsvið

Nemi/meðumsækjandi: Magnús Blöndahl Sighvatsson, sálfræðingur

Heiti verkefnis: Virkir þættir í ósértækri hugrænni atferlismeðferð við kvíða og þunglyndi.

Samstarfsaðilar: Paul M. Salkovskis; PhD, Prófessor í klínískri sálfræði; Sálfræðideild Háskólans í Bath, Bretlandi. Paul er aðalleiðbeinandi doktorsnema. 2) Jón Friðrik Sigurðsson; PhD; Prófessor við Læknadeild Háskóla Íslands og prófessor við sálfræðideild Háskólans í Reykjavík. Leiðbeinandi og verkefnisstjóri. 3) Heiðdís B. Valdimarsdóttir; PhD; Dósent við Mount Sinai læknaskólann, USA og prófessor við Háskólann í Reykjavík. Meðlimur í doktorsnefnd. 4) Fanney Þórsdóttir; PhD; Dósent; Sálfræðideild Háskóla Íslands. Meðlimur í doktorsnefnd og ráðgefandi tölfraeðingur verkefnisins.

Styrkur: kr. 1.040.000
Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-022

Gísli H. Sigurðsson yfirlæknir og prófessor

Svæfinga- og gjörgæsludeild Hringbraut, aðgerðasvið

Heiti verkefnis: *Bráðar líffærabílanir*

Samstarfsaðilar: Sigurbergur Kárason yfirlæknir og dósent, svæfinga- og gjörgæsludeild, aðgerðasvið. Ólafur Skúli Indriðason sérfræðilæknir, lyflækningasvið. Páll Torfi Ónundarson, yfirlæknir, blóðmeinafræðideild, rannsóknarsvið. Martin Ingi Sigurðsson deildarlæknir, svæfinga- og gjörgæsludeild, Brigham Hospital, Boston. Kristinn Sigvaldason yfirlæknir, svæfinga- og gjörgæsludeild, aðgerðasvið. Snævar Sigurðsson, verkefnastjóri, líffræðingur, IE. Þórir Einarsson Long, doktorsnemi. Einar Hjörleifsson, læknanemi

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-023

Gísli H. Sigurðsson yfirlæknir og prófessor

Svæfinga- og gjörgæsludeild Hringbraut, aðgerðasvið

Heiti verkefnis: *D-vítamínúskapur hjá bráðveikum sjúklingum.*

Samstarfsaðilar: Sigurbjörg S. Skarphéðinsdóttir, sérfræðilæknir, svæfinga- og gjörgæsludeild. Sigurbergur Kárason yfirlæknir, svæfinga- og gjörgæsludeild. Martin I. Sigurðsson deildarlæknir, Brigham & Women's Hospital, Boston, svæfinga- og gjörgæsludeild. Rúnar Bragi Kvaran deildarlæknir nemi, svæfinga- og gjörgæsludeild. Kirk Hogan prófessor, University of Wisconsin, Madison, svæfinga- og gjörgæsludeild. Neil Binkley prófessor, University of Wisconsin, Madison, rannsóknardeild. Josh Coon prófessor, Creighton University, Omaha, rannsóknardeild

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-024

Gísli H. Sigurðsson yfirlæknir og prófessor

Svæfinga- og gjörgæsludeild Hringbraut, aðgerðasvið

Heiti verkefnis: *Aðgerðartengd aðríf sjúklinga eftir kvíðarholsskurðaðgerðir. Framsýn klínísk rannsókn.*

Samstarfsaðilar: Páll Möller yfirlæknir og dósent, skurðlækningadeild LSH. Erna Sigmundsdóttir læknir, svæfinga- og gjörgæsludeild. Elva Dögg Brynjarsdóttir læknir, FSA, skurðlækningadeild.

Styrkur: 740.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-025

Guðrún Dóra Bjarnadóttir, geðlæknir

Nemi/meðumsækjandi: Anna Kristín Gunnarsdóttir, læknanemi

Heiti verkefnis: Er lóperamið misnotað á Íslandi?

Samstarfsaðilar: Guðrún Dóra Bjarnadóttir, MD. Geðlæknir á bráðageðdeild 32C. Magnús Jóhannsson, MD. Prófessor emeritus við líffyljafræði HÍ.

Styrkur: 260.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-026

Guðrún Kristjánsdóttir forstöðumaður og prófessor

Kvenna- og barnasvið

Nemi/meðumsækjandi: Sigríður Árna Gísladóttir, hjúkrunarfræðingur

Heiti verkefnis: Innlagdir barna á aldrinum 0-18 ára á gjörgæsludeildir LSH á árunum 2006-2015 og liðan foreldra sem átt hafa börn á gjörgæsludeildum LSH á árunum 2016-2017.

Samstarfsaðilar: Kristinn Sigvaldason, yfirlæknir á gjörgæsludeild Fv, E6, Aðgerðarsvið Sigurbergur Kárason, yfirlæknir á gjörgæsludeild Hb, 12B, Aðgerðarsvið

Styrkur: kr. 760.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-027

Gunnar Guðmundsson sérfræðilæknir og prófessor

Lungnadeild, lyflækningasvið

Heiti verkefnis: Samnorræn rannsókn á ósérhæfðri millivefslungnabólgu

Samstarfsaðilar: Helgi Ísaksson, læknir

Styrkur: kr. 210.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-028

Gunnar Guðmundsson sérfræðilæknir og prófessor

Lungnadeild, lyflækningasvið

Heiti verkefnis: Lungnabekja í millivefslungnasjúkdómum

Samstarfsaðilar: Helgi Ísaksson læknir, Rannsóknastofa í meinafræði

Styrkur: 920.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-029

Gunnar Guðmundsson sérfræðilæknir og prófessor

Lungnadeild, lyflækningasvið

Heiti verkefnis: Framþróun millivefslungnabreytinga í AGES-rannsókn Hjartaverndar

Samstarfsaðilar: Vilmundur Guðnason læknir, Hjartavernd og Háskóla Íslands.

Styrkur: 920.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-030

Gunnar Guðmundsson sérfræðilæknir og prófessor

Lungnadeild, lyflækningasvið

Heiti verkefnis: Berkjuskúl-samevrópsk rannsókn.

Samstarfsaðilar: Landspítali: Helgi Ísaksson læknir, Rannsóknastofa í meinafræði.

Styrkur: 740.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-031

Gunnsteinn Haraldsson náttúrufræðingur

Nemi/meðumsækjandi: Hildigunnur Sveinsdóttir, lífeindafræðinemi

Heiti verkefnis: Faraldsfræði ífarandi Haemophilus influenzae á Íslandi frá upphafi bólusetninga gegn Hib.

Samstarfsaðilar: Helga Erlendsdóttir, MSc, lífeindafræðingur og klínískur prófessor Sýklafræðideild, Rannsóknarsvið LSH.

Styrkur: 400.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-032

Halldór Jónsson jr. yfirlæknir og prófessor

Bæklunarskurðdeild, skurðlækningasvið

Heiti verkefnis: Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að og eru búnir að gangast undir heildarmjaldmaliðarskipti.

Samstarfsaðilar Paolo Gargiulo PhD heilbrigðisverkfræðingur, Vísindadeild - Menntavegi 1 Kyle Edmunds Biomedical engineers PhD student Vísindadeild - Menntavegi 1, Ída Braga Ómarsdóttir sjúkráþjálfari BS-Endurhæfingahjúkrun Sjúkráþjálfun G: Gr-R1 Lyflækningasvið, Grétar Halldórsson sjúkráþjálfari BS-Endurhæfingahjúkrun Sjúkráþjálfun G: Gr-R1 Lyflækningasvið Endurhæfingadeild, Próstur Pétursson Biomedical engineers MS- Lif og læknisfr.leg verkfræði Hugbúnaðarlausnir: Fv-Bb Kvenna- og barnasvið, Jonathan Pitocchi Biomedical engineers MS- Lif og læknisfr.leg verkfræði Vísindadeild - Menntavegi 1, Kjartan Gíslason PhDt Heilbrigðisverkfræðingur Vísindadeild-Menntavegi 1.

Styrkur: 920.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-033

Helga Ágústa Sigurjónsdóttir sérfræðilæknir, klínískur dósent

Nemi/meðumsækjandi Hrafnhildur Gunnarsdóttir, aðstoðarlæknir

Heiti verkefnis: Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi 2007- 2016, lýðgrunduð rannsókn með allt að 10 ára eftirfylgni.

Samstarfsaðilar: Guðbjörg Jónsdóttir, sérnámslæknir í lyflækningum við Háskólasjúkrahús Iowa (University of Iowa Hospitals and Clinics) og doktorsnemi við HÍ (blóðlæknisfræði). Jón Guðmundsson, röntgenlæknir og yfirlæknir, geislagreining, myndgreining brjóstholslíffæra. Deild E-3 í Fossvogi. Rannsóknarsvið Landspítala. Guðjón Birgisson, yfirlæknir almennt skurðlækninga (12G, 13G) og skurðstofa (12CD) á Hringbraut. Deild 13A á Hringbraut. Skurðlækningasvið Landspítala. Bertil Hamberger, professor emeritus, Innkirtlaskurðlækningar, Karolinska háskólasjúkrahúsinsu, Stokkhólmi. Bjarni Agnarsson, prófessor, Vefjameinafræðideild, Rannsóknarsvið, Hús 9 Hringbraut.

Styrkur: 420.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-034

Helga Ágústa Sigurjónsdóttir sérfræðilæknir, klínískur dósent

Heiti verkefnis: Afleiðing höfuðhöggs hjá íþróttakönnum, möguleg vanstarfsemi á heiladingli, taugasálfræðileg skerðing og lífsgæði.

Samstarfsaðilar: María K. Jónsdóttir, Ph.D., sérfræðingur í klínískri taugasálfræði á minnismóttökunni á LSH, L-1 Landakoti og dósent í sálfræði Háskólanum í Reykjavík, Hafrún Kristjánsdóttir, Ph.D., sviðsstjóri íþróttafraeðisviðs, Háskólanum í Reykjavík

Styrkur: 920.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-035

Helga Bjarnadóttir náttúrufræðingur

Ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi Jóhanna Guðmundsdóttir náttúrufræðingur

Heiti verkefnis: Tengsl lektínferils-korts við sjúkdóma.

Samstarfsaðilar: Björn Rúnar Lúðvíksson prófessor og yfirlæknir, ónæmisfræðideild. Vílmundur Guðnason prófessor og forstöðumaður Hjartaverndar. Steffen Thiel. Ph.D. Professor. Dept.of Biomedicine. Aarhus

Styrkur: 1.130.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-036

Helga Erlendsdóttir lífeindafræðingur og klínískur prófessor

Sýklafræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi Hafdís Ósk Árnadóttir, lífeindafræðinemi

Heiti verkefnis: Stenotrophomonas maltophilia í sýkingum greindum á Sýklafræðideild Landspítala.

Samstarfsaðilar: Sigurður Guðmundsson, PhD, prófessor og sérfræðilæknir, Smitsjúkdómalækningar, Lyflækningasvið, Kristján Orri Helgason, sérfræðilæknir, Sýklafræðideild, Rannsóknarsvið.

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-037

Helga Gottfreðsdóttir forstöðumaður fræðasviðs, Kvænna- og barnasvið

Nemi/meðumsækjandi: Valgerður Lisa Sigurðardóttir doktorsnemi

Heiti verkefnis: Þróun á meðferð fyrir konur með erfiða fæðingarreynsly.

Samstarfsaðilar: Herdís Sveinsdóttir prófessor við hjúkrunarfræðideild Berglind Guðmundsdóttir sálfræðingur og dósent Jenny Gamble prófessor við Griffith University í Ástralíu. Hildur Kristjánsdóttir lektor og verkefnisstjóri hjá Embætti landlæknis.

Styrkur: 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-038

Helga Jónsdóttir forstöðumaður

Nemi/meðumsækjandi: Guðrún Jónsdóttir, hjúkrunardeildarstjóri

Heiti verkefnis: Ákvörðunartaka um lífslokameðferð á bráðalegudeildum Landspítalans.

Samstarfsaðilar: Main advisor on this project will be professor dr. Helga Jónsdóttir, at the Faculty of Nursing, University of Iceland. Furthermore, collaboration to advice on this project has been made between the Faculty of Nursing with assistant professor dr. Erna Haraldsdóttir, director of Education & Research/Senior Lecturer, St Columba's Hospice / Queen Margaret University, Scotland, UK, who has researched, taught and published extensively within the field of palliative care and end-of-life care. Marilyn Kendall, Senior Research Fellow, University of Edinburgh, Finnþógi Jakobsson, taugasérfræðingur, Landspítali og Valgerður Sigurðardóttir, yfirlæknir líknardeildar Landspítalans

Styrkur: 830.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-039

Helga Kristín Einarsdóttir sérfræðingur, ónæmisfræði

Heiti verkefnis: Hlutverk TLR viðtaka í afbrigðilegri B-eitilfrumusvörun í íslenskum fjölskyldum með ættlæga einstofna mótetnahækkun.

Samstarfsaðilar Helga M. Ögmundsdóttir, MD-PhD, prófessor við læknadeild HÍ Vilhelmina Haraldsdóttir, MD, sérfræðingur í lyflækningum og blóðsjúkdómum, lyflækningasviði LSH Hlíf Steingrimsdóttir MD, framkvæmdastjóri, lyflækningasviði LSH Jón Þór Bergþórsson, PhD, náttúrufræðingur, Rannsóknastofu í blóðmeinafræði

LSH Linda Pilarski, MD-PhD, prófessor við Cross Cancer Institute, háskólanum í Edmonton, Alberta, Kanada

Styrkur: 860.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-040

Helgi Jónsson, sérfræðingur, prófessor við HÍ

Nemi/meðumsækjandi: Aron Bertel Auðunsson, kandiðat

Heiti verkefnis: Faraldsfræði Forestier sjúkdóms (diffuse intervertebral sclerosing hyperostosis, DISH) á Íslandi, áhættuþættir og tengsl við aðra sjúkdóma. Gögn úr öldrunarrannsókn Hjartaverndar (The AGES-Reykjavik Study).

Samstarfsaðilar Handleiðarar eru Guðmundur Jón Eliasson, sérfræðingur í myndgreiningu og Helgi Jónsson, sérfræðingur og prófessor í gigtarlækningum. Stjórnendur öldrunarrannsóknar Hjartaverndar.

Styrkur: 940.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-041

Herdís Sveinsdóttir forstöðumaður fræðasviðs skurðhjúkrunar og prófessor, Eirberg, skurðlækningasvið.

Heiti verkefnis: *Líðan skurðsjúklinga á Landspítala og Sjúkrahúsínu á Akureyri á sjúkraedeild og heima, sex vikum og 12 mánuðum eftir útskrift.*

Samstarfsaðilar: Katrín Blöndal klínískur sérfræðingur í hjúkrun, skurðlækningasvið. Sigríður Zoëga klínískur sérfræðingur í hjúkrun, skurðlækningasvið Brynja Ingadóttir doktorsnemi, klínískur sérfræðingur í hjúkrun, skurðlækningasvið. Hafdís Skúladóttir hjúkrunarfræðingur, lektor, Háskólanum á Akureyri. Anna Lilja Filípsdóttir forstöðuhjúkrunarfræðingur, Sjúkrahúsínu á Akureyri

Styrkur: 740.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-042

Hildur Harðardóttir, yfirlæknir

Nemi/meðumsækjandi: Gunnhildur Vala Hannesdóttir, deildarlæknir

Heiti verkefnis: Keisaraskurðir á LSH; tíðni sýkinga í kjölfar aðgerða og helstu áhættuþættir.

Samstarfsaðilar Ólafur Guðlaugsson, yfirlæknir sýkingavarna LSH. Sýklafræðideild, vísinda- og þróunarsvið. Ásdís Elfarsdóttir, deildarstjóri á gæða- og sýkingarvareideild. Sýklafræðideild, vísinda- og þróunarsvið.

Styrkur: 750.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-043

Ingibjörg Guðmundsdóttir, yfirlæknir

Nemi/meðumsækjandi: Daði Helgason, deildarlæknir

Heiti verkefnis Bráður nyrnaskaði eftir kransæðaþræðingar.

Samstarfsaðilar: Martin Ingi Sigurðsson, M.D., Ph.D., sérfræðilæknir í svæfinga- og gjörgæslulækningasviði, Duke University Hospital, NC, Bandaríkin Ólafur Skúli Indriðason, M.D., M.H.S., sérfræðilæknir á nyrnalækningaeiningu, Landspítali. Runólfur Pálsson, M.D, yfirlæknir á nyrnalækningaeiningu, Landspítali. Tómas Guðbjartsson, M.D., Ph.D, prófessor / yfirlæknir í skurðlækningum, Landspítali / Háskóli Íslands Gísli Heimir Sigurðsson, M.D., Ph.D., prófessor / yfirlæknir í svæfinga- og gjörgæslulækningum, Landspítali / Háskóli Íslands

Styrkur: 840.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-044

Ingibjörg Hilmarsdóttir sérfræðilæknir og lektor

Sýklafræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Álfheiður Þórsdóttir, nemi

Heiti verkefnis: Kóagúlasa neikvæðir stafylókokkar á Landspítala: afturvirk rannsókn á faraldsfræði, sýklalyfjanæmi og sýkingum.

Samstarfsaðilar: Lena Rós Ásmundsdóttir læknir, Brynhildur Ósk Pétursdóttir lífeindafræðingur, Helga Erlendsdóttir lífeindafræðingur, Erla Soffía Björnsdóttir, lífeindafræðingur.

Styrkur: 470.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-045

Ingibjörg Hilmarsdóttir sérfræðilæknir og lektor

Sýklafræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Álfrheiður Þórsdóttir, nemi

Heiti verkefnis: Staphylococcus capitis á Landspítala: ífarandi sýkingar, útbreiðsla og eiginleikar.

Samstarfsaðilar: Kristján Orri Helgason, sérfræðilæknir, Erla Soffía Björnsdóttir, lífeindafræðingur, Helga Erlendsdóttir lífeindafræðingur, Brynhildur Ósk Pétursdóttir lífeindafræðingur

Styrkur: 420.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-046

Jón Þór Bergþórsson náttúrufræðingur

Blóðmeinafræði, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Halla Rós Eyjólfssdóttir, nemi

Heiti verkefnis: Hlutverk ARID5B gensins í B-frumuþroskun og myndun bráðahvítblæðis.

Samstarfsaðili Þórarinn Guðjónsson, Ph.D, prófessor, Rannsóknastofa í stofnfrumfræðum HÍ. Brynjar Viðarsson, sérfræðilæknir MD, Rannsóknastofa í blóðmeinafræði, LSH. Sigrún Edda Reykdal, sérfræðilæknir MD, Rannsóknastofa í blóðmeinafræði, LSH.

Styrkur: 920.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-047

Jóna Freysdóttir forstöðunáttúrufræðingur og prófessor

Rannsóknastofa í gigtisjúkdómum og ónæmisfræðideild, lyflækningasvið og rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Ása Bryndís Guðmundsdóttir doktorsnemi

Heiti verkefnis: Áhrif fjölsykra úr cyanóbakteríu úr Bláa lóninu á ónæmissvör in vitro.

Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, PhD, prófessor, Lífefna- og sameindalíffræðistofa, Læknadeild, HÍ. Elin Soffía Ólafsdóttir, PhD, prófessor, Lyfjafræðideild, HÍ. Ása Brynjólfssdóttir, MSc, rannsóknastjóri, Bláa lónið.

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-048

Jóna Freysdóttir forstöðunáttúrufræðingur og prófessor

Rannsóknastofa í gigtisjúkdómum og Ónæmisfræðideild, lyflæknissvið og rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Xiaxia Di doktorsnemi

Heiti verkefnis: *Sjávarlíverur – leit að ónæmisstyrandi lyfjasprotum.*

Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, PhD, prófessor, Lífefna- og sameindalíffræðistofa, Læknadeild, HÍ. Sessalja Ómarsdóttir, PhD, prófessor, Lyfjafræðideild, HÍ.

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-049

Jóna Freysdóttir forstöðunáttúrufræðingur og prófessor

Rannsóknastofa í gigtisjúkdómum og ónæmisfræðideild, lyflækningasvið og rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Kirstine Nolling Jensen

Heiti verkefnis: Bólguhjöldun: Ákvörðun lykilsameinda á náttúrulegum drápsfrumum og daufkyrningum.

Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, PhD, prófessor, Lífefna- og sameindalíffræðistofa, Læknadeild, HÍ. Martin Giera, Assistant Professor, Head of the Metabolomics Group at Leiden University Medical Center, The Netherlands. Benedict Chambers, Associate Professor, Department of Medicine Huddinge, Center for Infectious Medicine, Karolinska Institute, Sweden. Attila Mócsai, Associate Professor, Department of Physiology, Semmelweis University School of Medicine, Budapest, Hungary. Trevor Owens, Professor, Institute of Molecular Medicine, University of Southern Denmark.

Styrkur: kr. 1.300.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-050

Karl Andersen sérfræðilæknir og prófessor

Hjartadeild, lyflækningasvið

Heiti verkefnis: Óskilgreindir brjóstverkir sem ekki eru vegna kransæðasjúkdóms: Algengi og mögulegt meðferðarinngríp.

Samstarfsaðilar: Erla Svansdóttir, PhD, heilsusálfræðingur og nýdoktor (post doc), gæða- og sýkingarvarnadeild, LSH. Elísabet Benedíkt, dr.med, yfirlæknir gæða- og sýkingarvarnadeildar, LSH. Björg Sigurðardóttir, hjúkrunarfræðingur, deildarstjóri Hjartagáttar, LSH. Hróbjartur Darri Karlsson, dr.med, hjartalæknir, ábyrgðarmaður rannsóknarinnar. Daniel P. Ólason, PhD, dósent í sálfræði, Háskóla Íslands, Jón F. Sigurðsson, PhD, prófessor í sálfræði, Háskóla Reykjavíkur. Paul Salkovskis, prófessor í klínískri sálfræði, Bath University, Bath, United Kingdom.

Styrkur: kr. 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-051

Margrét Birna Andrésdóttir sérfræðingur

Nemi/meðumsækjandi: Anný Rós Guðmundsdóttir, nemi

Heiti verkefnis: Tengsl nýmastarfsemi hjá öldruðum við þvagsýru á miðjum aldri.

Samstarfsaðilar Vilmundur Guðnason, MD PhD, forstöðulæknir Hjartaverndar. Thor Aspelund, PhD, tölfraeðingur Hjartavernd. Björn Oddvar Eriksen MD, PhD, prófessor við UNN- Tromsø. Rafn Benediktsson, MD, PhD, yfirlæknir og prófessor, innkirtladeild, LYF, LSH

Styrkur: 640.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-052

Marianne Elisabeth Klinke hjúkrunarfræðingur

Heiti verkefnis Framskyggn rannsókn á klíniskum einkennum og aðfrífum einstaklinga eftir heilablóðfall.

Samstarfsaðilar: Haukur Hjaltason PhD, MD, Sérfræðingur í Taugalækningum Helga Jónsdóttir PhD, RN, Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands, Deildarforseti og Prófessor Pagar er komið á samstarfi við Center for Subjectivity Research við Kaupmannahafnarháskóla, sem stýrt er af Dan Zahavi, prófessor í fyrirbærfræði og Björn Þorsteinsson, prófessor í heimspeki við Háskóla Íslands.

Styrkur: 910.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-053

Ólafur Eysteinn Sigurjónsson forstöðunáttúrufræðingur

Blóðbankinn, aðgerðasvið

Nemi/meðumsækjandi: Niels Árni Árnason

Heiti verkefnis: Greining á breytingum í microRNA og efnaskiftaferlum við geymslu smithreinsaðra blóðflaga.

Samstarfsaðilar: Dr. Olafur E. Sigurjónsson (OES) is the PI of this application and will be responsible for all WP1-3. OES is an expert in stem cell biology and transfusion medicine research. OES will be a supervisor for PhD student 1 (NÁÁ) and the Post doctoral fellow. OES is an associate professor at the school of science and engineering, Reykjavik University, laboratory director for the hematopoietic stem cell program at the Blood bank and the head of research and development of the Blood bank. Co-Proposers Dr. Óttar Rolfsson (OR) is an expert in biochemical and metabolomic analysis and will be responsible for metabolomics analysis in WP2c and WP3. He will be a supervisor for PhD student 2 and the Post doctoral fellow. OR is an assistant professor at the Biochemistry and Cell Biology Department & the Center for Systems Biology (CSB) University of Iceland Dr. Steinn Guðmundsson (STG) is an expert in optimization in systems biology and will work on WP3. SG will supervise the Post doctoral fellow. STG is an assistant professor in the Dept. of Computer Science & the Center for Systems Biology (CSB) at the University of Iceland. Collaborators Dr. Aarash Bordubar (AB) is an expert in systems biology and modelling and will support our efforts in objective 2 working closely with STG in optimization of the modelling. AB is the CEO of Sinopia Bioscience a company founded by him and BOP to further advance the use of modelling and systems biology in life sciences. AB will participate in the supervision of the Post doctoral fellow and participate in WP3 OES, OR, GP, AB and STG have already published significant papers within the field of using metabolomics and reconstruction modelling to dissect the changes that occur during storage of red blood cells and platelets.

Styrkur: 840.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-054

Ólafur Eysteinn Sigurjónsson forstöðunátúrfræðingur

Blóðbankinn, aðgerðasvið

Nemi/meðumsækjandi: Þóra Sigmarsdóttir**Heiti verkefnis:** Breyting í efnaskiftaferlum við fjölgun og beinsérhæfingur mesenchymal stofnfruma: Leit að nýjum kennimörkum fyrir beinsérhæfingur.**Samstarfsaðilar:** Dr. Ólafur E. Sigurjónsson (OES) is the PI of this application and will be responsible for all WP1-3. OES is an expert in the head of department of research and development at the Blood bank, Landspítali University Hospital. He is an expert in stem cell biology and transfusion medicine research. OES will be a supervisor for the PhD student and the M.Sc. students. OES is an associate professor at the school of science and engineering, Reykjavik University, laboratory director for the hematopoietic stem cell program at the Blood bank and the head of research and development of the Blood bank.**Styrkur:** 840.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-055

Ólafur Eysteinn Sigurjónsson forstöðunátúrfræðingur

Blóðbankinn, aðgerðasvið

Heiti verkefnis: Nánari greining á metabóliskum breytingum sem eiga sér stað við geymslu rauðfrumþykka: Leiðir til að skilja myndun geymsluskemmda.**Samstarfsaðilar:** Dr. Ólafur E. Sigurjónsson (OES) is the PI of this application and will be responsible for all WP1-3. OES is an expert in stem cell biology and transfusion medicine research. OES will be a supervisor for PhD student 1 (NÁÁ) and the Post doctoral fellow. OES is an associate professor at the school of science and engineering, Reykjavik University, laboratory director for the hematopoietic stem cell program at the Blood bank and the head of research and development of the Blood bank. Co-Proposers Dr. Óttar Rolfsson (OR) is an expert in biochemical and metabolomic analysis and will be responsible for metabolomics analysis in WP2c and WP3. He will be a supervisor for PhD student 2 and the Post doctoral fellow. OR is an assistant professor at the Biochemistry and Cell Biology Department & the Center for Systems Biology (CSB) University of Iceland Dr. Steinn Guðmundsson (STG) is an expert in optimization in systems biology and will work on WP3. SG will supervise the Post doctoral fellow. STG is an assistant professor in the Dept. of Computer Science & the Center for Systems Biology (CSB) at the University of Iceland. Collaborators Dr. Aarash Bordubar (AB) is an expert in systems biology and modelling and will support our efforts in objective 2 working closely with STG in optimization of the modelling. AB is the CEO of Sinopia Bioscience a company founded by him and BOP to further advance the use of modelling and systems biology in life sciences. AB will participate in the supervision of the Post doctoral fellow and participate in WP3 OES, OR, GP, AB and STG have already published significant papers within the field of using metabolomics and reconstruction modelling to dissect the changes that occur during storage of red blood cells and platelets.**Styrkur:** 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-056

Ólafur Eysteinn Sigurjónsson forstöðunátúrfræðingur

Blóðbankinn, aðgerðasvið

Nemi/meðumsækjandi: Joseph Lovecchio doktorsnemi**Heiti verkefnis:** Þróun og smíði á bioreactor kerfi til beinsérhæfingar og non-invasive aðferða til greiningar á beinmyndun in vitro.**Samstarfsaðilar:** Paolo Gargiulo PhD Landspítalinn vísinda- og þróunarsvið, Gissur Örylgsson Sérfræðingur PhD Nýsköpunarmiðstöð Íslands. Joseph Lovecchio PhD student M.Sc. University of Bologna/ Reykjavik University Ramona Lieder Nýdoktor PhD Landspítalinn/ Blóðbankinn. Aðgerðasvið Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch PhD student B.Sc.hon Læknadeild Háskóli Íslands**Styrkur:** 990.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-057

Ólafur S. Indriðason sérfræðilæknir

Nýrnalækningaeining, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Arnar Jan Jónsson meistaranemi**Heiti verkefnis:** Langvinnur nýrnasjúkdómur á Íslandi, 2008 - 201 , framhald 2014-2016.**Samstarfsaðilar:** Rumólfur Pálsson, MD, yfirlæknir, nýrnalækningaeining, lyflækningasvið LSH, prófessor í lyflækningum Læknadeild HÍ. Sigrún Helga Lund, PhD, tölfræðingur, lektor Miðstöð í lýðheilsuvísindum, Læknadeild

HÍ. Björn Ódvar Eriksen, MD, PhD, Professor/senior consultant, UiT The Arctic University of Norway / University Hospital of North Norway, Tromsø

Styrkur: 860.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-058

Ólöf Guðný Geirsdóttir næringarfræðingur

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum, flæðisvið

Nemi/meðumsækjandi: Vilborg K. Vilmundardóttir, næringarfræðingur**Heiti verkefnis:** Áhrifaþættir sem hafa áhrif á farsæla öldrun.**Samstarfsaðilar:** Sponsoring AGES-Reykjavik investigator: Vilmundur Guðnason, Director of the Icelandic Heart Association Research Institute, 201 Kópavogur, Iceland. Email: v.gudnason@hjarta.is Advisors and co-authors: Pálmi V. Jónsson Professor and Head of Department of Geriatrics, National University Hospital, and Faculty of Medicine, University of Iceland, Reykjavik, Iceland Email: palmivj@landspitali.is Alfons Ramel Professor at University of Iceland, Faculty of food and nutrition Email: alfonsra@hi.is Pórhallur Ingi Halldórsson Professor at University of Iceland, Faculty of food and nutrition Email: tih@hi.is Milan Chang Guðjónsson Assistant Professor at University of Reykjavik, faculty of sports science Email: changmilan@gmail.com**Styrkur:** 930.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-059

Ólöf Guðný Geirsdóttir næringarfræðingur

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum, flæðisvið

Nemi/meðumsækjandi: Berglind S. Blöndal, næringarfræðingur**Heiti verkefnis:** Næringarástand og fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild.**Samstarfsaðilar:** Alfons Ramel Vinnustaður/skóli: Háskóli Íslands Staða: Prófessor við Matvæla og næringarfræðideild, Háskóla Íslands Berglind Soffía Blöndal Vinnustaður/skóli: LSH Staða: Næringarfræðingur Inga B. Árnadóttir, tannlæknir, MPH. Vinnustaður/skóli: Háskóli Íslands. Staða: Prófessor við tannlæknadeild Háskóla Íslands. Aðalheiður Svana Sigurðardóttir. Vinnustaður/skóli: Doktorsnemi við tannlæknadeild, Háskóla Íslands. Jón Eyjólfur Jónsson sérfræðilæknir og yfirlæknir á B4 LSH Ragnheiður Guðmundsdóttir hjúkrunarfræðingur og deildarstjóri á B4 LSH**Styrkur:** 900.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-060

Pálmi V. Jónsson yfirlæknir, prófessor**Nemi/meðumsækjandi:** Bergþóra Baldursdóttir, sjúkrapjálfari**Heiti verkefnis:** Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlnliðsbrot í kjölfar bylту og áhrif skynþjálfunar.**Samstarfsaðilar:** Ella Kolbrún Kristinsdóttir, PhD, fyrverandi dósent HÍ, Brynjólfur Mogensen, PhD, yfirlæknir flæðisviðs Landspítala, dósent HÍ. Hannes Petersen, PhD, prófessor HÍ. Susan L. Whitney, DPT, PhD, NCS, ATC, FAPTA, University of Pittsburgh, USA. Sigrún Helga Lund, MSc, sérfræðingur í rannsóknartölfræði HÍ. Hólmfríður H. Sigurðardóttir, sjúkrapjálfari BS, Styrk ehf. meistaranemandi við læknadeild HÍ. Sólveig Ása Árnadóttir, PhD, dósent HÍ. Anne Melén, sjúkrapjálfari Landspítala Fossvogi**Styrkur:** 1.040.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-061

Ragnar Bjarnason yfirlæknir

Barnaspítali Hringins, kvenna- og barnasvið

Nemi/meðumsækjandi: Ingibjörg Kjartansdóttir lfeinda- og lýðheilsufræðingur**Heiti verkefnis:** Bólguþættir og blóðþrýstingur meðal 16 – 20 ára ungmenna.**Samstarfsaðilar:** Anna Sigríður Ólafsdóttir Doktorspróf. Næringarfræði, Háskóli Íslands. 2006 Meistarapróf. Næringarfræði, University of Vienna, Austria. 2000 B.Sc. Matvælafræði, Háskóli Íslands. 1997 Starfsheiti: Prófessor við Menntavísindasvið HÍ – Íþróttá- tómsunda og þroskabjálfradeild. Næringarfræðingur (10% starf v LSH) - meðferðarteymi við Heilsuskóla Barnaspítala Hringins Ragnar Danielsen Doktorspróf: Háskólinn í Bergen, janúar 1989. Læknapróf: Háskóli Íslands, 1977. Starfsheiti: Sérfræðingur við Hjartadeild LSH Forstöðulæknir hjartaömunareiningar Landspítala. Klínískur prófessor, Læknadeild, Háskóli Íslands.**Styrkur:** 930.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-062

Runólfur Pálsson yfirlæknir og prófessor

Nýrnalækningar, Hringbraut, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Albert Sigurðsson, deildarlæknir

Heiti verkefnis Nýrnastarfsemi og langvinnur nýrnasjúkdómur meðal aldraðra.

Samstarfsaðilar: Ólafur Skúli Indriðason, læknir, MHS. Nýrnalækningaæining Lyflækningasviðs, Landspítala, Skrifstofa 14-F, Hringbraut. Vílmundur Guðnason, læknir, prófessor við læknadeild Háskóla Íslands og forstöðulæknir Hjartaverndar. Elke S. Schaeffner, M.D., M.S., Division of Nephrology and Intensive Care Medicine, Charité Hospital, Campus Virchow Klinikum, Berlin; Codirector of the Centre Virchow-Villermé for Public Health Paris-Berlin, Þýskalandi. Natalie Ebert, M.D., M.P.H., Consultant, Division of Nephrology, Charité University Medicine, Campus Virchow, Berlin, Þýskalandi. Björn Odvar Eriksen, M.D., Ph.D., Section of Nephrology, University Hospital of North Norway, Tromsø, Noregi.

Styrkur: 840.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-063

Sigríður Zoëga sérfræðingur í hjúkrun

Nemi/meðumsækjandi: Lilja Ásgeirsdóttir, aðstoðardeildarstjóri

Heiti verkefnis: Einkenni og heilsutengd lífsgæði sjúklinga sem fara í aðgerð vegna lungnakrabbameins.

Samstarfsaðilar: Brynja Ingadóttir, PhD, hjúkrunarfræðingur, Landspítali, sérfræðingur í hjúkrun, lækningasvið. Herdís Sveinsdóttir, PhD, prófessor og forstöðumaður fræðasviðs hjúkrunar, Landspítali – skurðlækningasvið, Háskóla Íslands - Hjúkrunarfræðideild

Styrkur: 1.040.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-064

Sigurður Yngvi Kristinsson sérfræðilæknir og prófessor

Blóðsjúkdómar, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Sæmundur Rögnvaldsson, læknanemi

Heiti verkefnis: Tengsl hárra hemoglóbínigilda í blóði og blóðsegahneigðar: raunveruleiki eða bjögun?

Samstarfsaðilar: Vílmundur Guðnason, MD, PhD, Hjartavernd.

Styrkur: 1.130.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-065

Sigurður Yngvi Kristinsson sérfræðilæknir og prófessor

Blóðsjúkdómar, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Krísrún Aradóttir deildarlæknir

Heiti verkefnis: Bláæðasegar í sjúklingum með mergæxli og fengið hafa meðferð með thalidomíði eða lenalidomíði; svörun við meðferð, lífun og áhrif heparíns. Safngreining byggð á þrettán slembiröðuðum klínískum rannsóknum.

Samstarfsaðilar: Ruth Pfeiffer PhD, NIH, USA

Styrkur: 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-066

Sigurlín Hrund Kjartansdóttir, teymisstjóri ADHD og Einhverfuteymis

Nemi/meðumsækjandi: Bára Sif Ómarsdóttir

Heiti verkefnis: ADHD hjá fullorðnum sem vísað er til ADHD teymis Landspítala: yfirlitsgrein.

Samstarfsaðilar: Jón Friðrik Sigurðsson, sálfræðingur hjá Landspítala, prófessor og forstöðumaður meistanáms í klínískri sálfræði við sálfræðisvið HR og prófessor við læknadeild HÍ.

Styrkur: 780.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-067

Stefanía Bjarnarson sameindalífraðingur

Ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Auður Anna Aradóttir Pind meistaranemi

Heiti verkefnis: Kerfislífraðileg greining á eflingu ónæmissvara nýbura.

Samstarfsaðili: Dr. Giuseppe del Giudice, GSK Vaccines, Siena, Ítalíu, Dr. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Íslensk erfðagreining, Prof. Ali Harandi og Prof. Jan Holmgren, Department of Microbiology and Immunology, Sahlgrenska Academy, University of Gothenburg. Gautaborg, Svíþjóð og Dr. Andreas Meinke, Valneva, Vín, Austurríki.

Styrkur: 930.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-068

Stefanía Bjarnarson náttúrufræðingur

Ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Ingileif Jónsdóttir ónæmisfræðingur

Heiti verkefnis: Boðferlar ónæmisglæða sem virkja og efla TNF viðtaka á B frumum í nýbura músum.

Samstarfsaðilar: Dr. Giuseppe del Giudice, GSK Vaccines, Siena, Ítalíu, Dr. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Íslensk erfðagreining, Prof. Ali Harandi og Prof. Jan Holmgren, Department of Microbiology and Immunology, Sahlgrenska Academy, University of Gothenburg. Gautaborg, Svíþjóð og Dr. Andreas Meinke, Valneva, Vín, Austurríki.

Styrkur: 1.100.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-069

Una Bjarnadóttir náttúrufræðingur

Ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Björn Rúnar Lúðvíksson yfirlæknir

Heiti verkefnis: Áhrif ósérhæfða ónæmiskerfisins og líftækniylfjanna Anakirna og Tocilizumab á sérhæfingu og virkni afleiddra CD8+ T-stýrifrumna.

Samstarfsaðilar: Bárður Sigurgeirsson, MD PhD, húðsjúkdómalæknir Húðlæknastöðin og aðjúnt, húð- og kynsjúkdómfræði, Háskóla Íslands Jón Hjaltalín Ólafsson, MD PhD, húðsjúkdómalæknir Húðlæknastöðin og dósent, húð- og kynsjúkdómfræði, Háskóla Íslands. Jóna Freysdóttir, PhD, prófessor við Rannsóknastofu í gígtsjúkdómum og ónæmisfræðideild, rannsóknarsvið LSH Michael Kalos, PhD, dósent við Department of Pathology and Laboratory Medicine, School of Medicine, University of Pennsylvania Philadelphia

Styrkur: 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-070

Póra Steingrímsdóttir yfirlæknir

Kvennadeild, kvenna- og barnasvið

Nemi/meðumsækjandi: Þorgerður Sigurðardóttir, sjúkrapjálfafrá

Heiti verkefnis: Grindarbotnsáverkar og einkenni eftir fæðingu og snemmihlutun með sjúkrapjálfun.

Samstarfsaðilar: Ljósmaður sængurkvennedeildar, kvenna- og barnasvið Landspítala. Guðrún Magnúsdóttir og Fanney Magnúsdóttir sjúkrapjálfafrá BSc, Táp ehf, Sjúkrapjálfun, Kópavogi (sjá um íhlutun/sjúkrapjálfun þátttakanda í RCT sem doktorsnemi er blindur á). Meðlimir doktorsnefndar Þorgerðar: Reynir Tómas Geirsson, prófessor emeritus, einnig leiðbeinandi og umsjónarkennari. Hildur Harðardóttir, yfirlæknir og dósent, læknadeild Þórhallur Ingi Halldórsson, prófessor, HVS

Styrkur: 1.040.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-071

Þórarinn Gíslason yfirlæknir

Lungnadeild, lyflækningasvið

Nemi/meðumsækjandi: Elin Helga Þórarinsdóttir, deildarlæknir

Heiti verkefnis: Dagsyfja –Tengsl við kæfisvefn, árangur meðferðar, heilsufar og lífsstíll.

Samstarfsaðilar: Erna Sif Arnardóttir, forstöðunáttúrufræðingur og aðjúnt, PhD, Landspítala og HÍ. Erla Björnsdóttir, sálfræðingur og nýdóktor, PhD, Landspítala. Bryndís Benediksdóttir, prófessor, MD, Læknadeild Háskóla Íslands Christer Jansson, prófessor, MD, PhD Uppsölum, Svíþjóð Allan I. Pack, MBChB, PhD. University of Pennsylvania, Philadelphia, USA.

Styrkur: 810.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-072

Pórarinn Guðjónsson náttúrufræðingur og prófessor

Rannsóknastofa í blóðmeinafræði, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Zuzana Budkova, náttúrufræðingur

Heiti verkefnis: Hlutverk noncoding RNA og utangenaerfða í þroskun og sérhæfingu brjóstkirtils.

Samstarfsaðilar: Magnús Karl Magnússon, prófessor, lyfja- og eiturefnafræði læknadeildar

Styrkur: 820.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-073

Pórarinn Guðjónsson náttúrufræðingur og prófessor

Rannsóknastofa í blóðmeinafræði, rannsóknarsvið

Nemi/meðumsækjandi: Erika Morera, doktorsnemi

Heiti verkefnis: Hlutverk bandvefsumbreytingar í framþróun æxlisvaxtar í brjóstkirtili.

Samstarfsaðilar: Magnús Karl Magnússon, prófessor, HÍ Gunhild Maelandsmo, prófessor við Háskólasjúkrahúsið í Osló James Lorens, prófessor við Háskólann í Bergen

Styrkur: 700.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-074

Pórdís Katrín Þorsteinsdóttir hjúkrunarfræðingur

Deild á Landspítala Rannsóknastofa LSH og HÍ í bráðafræðum

Heiti verkefnis: Samanburður á interRAI BM skimun, ISAR og TRST skimun til að meta þörf eldra fólks á sérhæfðum úrræðum við komu á bráðamóttöku.

Samstarfsaðilar: Elfa Þöll Grétarsdóttir, sérfræðingur í hjúkrun aldraðra LSH og aðjúnkt við Hjúkrunarfræðideild HÍ. Ingibjörg Sigurþórsdóttir, hjúkrunarfræðingur MS á bráðamóttöku LSH. Anna Björg Jónsdóttir öldrunarlæknir LSH. Elfa Þöll Grétarsdóttir, sérfræðingur í hjúkrun aldraðra LSH og aðjúnkt við Hjúkrunarfræðideild HÍ. Ingibjörg Sigurþórsdóttir, hjúkrunarfræðingur MS á bráðamóttöku LSH. Anna Björg Jónsdóttir öldrunarlæknir LSH.

Styrkur: 1.040.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-075

Pórður Helgason verkfræðingur og dósent

Heiti verkefnis: Rannsókn á langtíma raförvun mænu með yfirborðsrafskautum, færnibætandi áhrif á síspennu (spasma)

Samstarfsaðilar: Guðbjörg Kristín Ludvígsdóttir, endurhæfingarlæknir, LSH-Grensá. Vilborg Guðmundsdóttir, sjúkrahjálfari, LSH-Grensá. Gígja Magnúsdóttir, sjúkrahjálfari, LSH-Grensá.

Styrkur: 1.170.000

Númer styrksins hjá Vísindasjóði: A-2017-76

Nýjar rannsóknir á Landspítala árið 2017

Leyfi siðanefndar heilbrigðisrannsókna til nýrra rannsókna á Landspítala árið 2017

Áhrif framkollunar fæðingar eftir 41 vikna meðgöngu á fæðingarmáta og útkomu fæðinga. Sigríður Inga Karlsdóttir, Ásta Hlín Ólafsdóttir, Daði Már Kristófersson.

Áhrif sparnaðar á sýklalyfjanotkun, greiningu og afdrif sjúklunga með smitsjúkdóma. Karl G. Kristinnsson, Ásgeir Haraldsson, Helga H Bjarnadóttir, Magnús Gottfredsson, María Heimisdóttir, Jón Magnús Jóhannesson.

Ákvörðunartaka um lífslokameðferð á bráðalegudeildum Landspítalans. Helga Jónsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Erna Haraldsdóttir.

Algengi áfalla og áfallastreituröskunar meðal fólks sem sækir þjónustu á Teigi fíknigeðdeild. Brynja Björk Magnúsdóttir, Hjördís Björg Tryggvadóttir, Berglind Guðmundsdóttir, Anna Margrét Hrólfsdóttir, Hildigunnur S.E. Kristjánsdóttir.

Alvarlegar sýkingar af völdum RS veiru í fullorðnum á Landspítala. Kristinn Sigvaldason, Arthúr Löve, Már Kristjánsson, Katrín María Þormar, Bjartur Sæmundsson.

Áreynslugeta einstaklinga sem hafa gengist undir brottnáam annars lungans. Dóra Lúðvíksdóttir lungna- og ofnæmissérfræðingur. Þóra Rún Úlfarsdóttir, Tómas Guðbjartsson, Steinn Jónsson, Kristín Bára Jörundsdóttir.

Bethesda frumsýnaflökkun skjaldkirtilshnúta á LSH og gæði hennar borið saman við aðgerðarsýni. Geir Tryggvason, Jurate Ásmundsson, Ingibjörg Guðmundsdóttir, Arnar Þór Guðjónsson, Birgir Briem.

Blönduð rannsókn á ekki hreyfiekkennum í Parkinsonveiki: Tíðni einkenna, áhrif þeirra og veitt meðferð. Marianne Klinke, Jónína Hólmfríður Hafliða-dóttir, Vala Kolbrún Pálmadóttir.

Bráð kransæðaheilkenni hjá sjúklingum með eðlilegar kransæðar. Karl Andersen, Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir, Ylfa Rún Sigurðardóttir, Sævar Þór Vignisson.

Einkenni og heilsutengd lífsgæði sjúklunga með lungnakrabbamein fyrir og eftir skurðaðgerð og ánægja þeirra með umönnun og þjónustu: Framsýn, lýsandi rannsókn. Sigríður Zoëga, Brynja Ingadóttir, Lilja Ásgeirsdóttir, Herdís Sveinsdóttir.

Einkenni sjúklunga með krabbamein á höfuð- og hálssvæði sem eru í geislameðferð. Forprófun á Oral Assessment Guide mælitækinu. Sigríður Zoëga, Nanna Friðriksdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Arnfríður Magnúsdóttir.

Endurprófunaréiðanleiki klukkuprófs á minnismóttökunni á Landakoti. María K. Jónsdóttir, Hjalti Gunnlaugur Skúlason, Brynhildur Jónsdóttir.

Evaluation of altered pre- and post-operative protocoll following Nuss procedure for correction of pectus excavatum by objective methods. Halldóra Eyjólfsson, Fríða Þórisdóttir, María Ragnarsdóttir, Bjarni Torfason.

Faraldsfræði atýpískra mycobakteríu sýkinga í börnum. Geir Tryggvason, Pétur Rafnsson.

Faraldsfræði krabbameina í munnvatnskirtlum á Íslandi. Geir Tryggvason, Einar Hjörleifsson, Anna Margtét Jónsdóttir, Arnar Guðjónsson.

Faraldsfræði paraganglioma á höfuð- og hálssvæði á Íslandi. Geir Tryggvason, Daniel Arnarson.

Fjölskyldur barna með Downs heilkennið á Íslandi. Helga Sól Ólafsdóttir, Anna Margrét Ingólfsson.

Forprófun spurningalistans PSS-NICU til að meta álag og líðan foreldra sem átt hafa börn á vökudeild á árunum 2016-2017. Guðrún Kristjánsdóttir, Birta Rún Sævarsdóttir, Sunna María Helgadóttir, Rakel Björg Jónsdóttir.

Geislaálag barna í tölvusneiðmyndarannsóknum á Íslandi. Jónína Guðjónsdóttir, Arna Björk Jónsdóttir.

Göngudeild hjartablaðra - Staða lyfjanotkunar hjá sjúklingum miðað við Evrópsku klínisku leiðbeiningarnar. Pétur S. Gunnarsson, Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Inga Sigurrós Þráinsdóttir, Karl K. Andersen, Guðbjört J. Guðlaugsdóttir, Auður Ketilsdóttir, Íris Erla Gísladóttir.

Hvatvis kauphegðun og frestun á umbun meðal fullorðinna með ADHD. Sigurlín Hrunn Kjartansdóttir sálfræðingur. Sverrir Björn Einarsson ms nemi, Jón Friðrik Sigurðsson sálfræðingur.

Innlagnir barna á aldrinum 0-18 ára á gjörgæsludeildir LSH á árunum 2006-2015 og líðan foreldra sem átt hafa börn á gjörgæsludeildum LSH á árunum 2016-2017. Guðrún Kristjánsdóttir, Sigríður Arna Gísladóttir, Kristinn Sigvaldason, Sigurbergur Kárason, Guðrún Jónsdóttir.

Innlagnir vegna Campylobacter-sýkinga á Landspítala - háskólasjúkrahúsi 2007-2016. Hjördís Harðardóttir, Ásdís Hrönn Sigurðardóttir, Sigurður Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Helga Erlendsdóttir.

IPS starfsendurhæfing: starfsendurhæfing fyrir fólk með alvarlega geðsjúkdóma. Magnús Ólafsson, Karen Sturludóttir, Sif Einarisdóttir, prófessor, Valur Bjarnason.

Íslenska sarklíkisrannsóknin. Vefjaflokkun, sjúkdómsmynd, umhverfisþættir og ættartengsl. Sigríður Ólína Haraldsdóttir sérfræðilæknir. Kristín Bára Jörundsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Björn Guðbjörnsson.

Könnun um viðhorf til þjónustu líknardeilda og Heimahlyningar Landspítala. Svandís Íris Hálfánardóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Kristín Jóhanna Þorbergsdóttir, Ásdís Ingvarsdóttir.

Lifun og afdrif minnstu fyrirburanna. Þórður Þórkelsson, Ellen María Guðmundsdóttir.

Mælingar á blóðsykri hjá nýburum á kvennadeild Landspítalans og vökudeild Barnaspítala Hringins. Þórður Þórkelsson, Elín Ögmundsdóttir, Guðrún Kristjánsdóttir, Eggert Ólafur Árnason.

Meðferð þungaðra kvenna og nýbakaðra mæðra með alvarleg geðræn einkenni á geðsviði LSH. Lára Björgvinsdóttir, Magnús Haraldsson, Helga Jörgensdóttir, Ísafold Helgadóttir, Anna María Jónsdóttir, Elísabet Sigfúsdóttir, Gunnlaug Thorlacius.

Mýliði hjartavef. Einkenni og horfur sjúklunga greindum á Landspítala árin 2011-2015. Uggi Þórður Agnarsson, Guðmundur Rúnarsson, Ragnar Danielsen, Jón Gunnlaugur Jónasson.

Notkun á líkindalíkönunum til að meta líkur á aukaverkunum útrá geisla-dreifingu við geislameðferð á blöðruhálskirtilskrabbameini. Garðar Mýrdal, Kristinn Kristinnsson, Jón Hrafnkelsson.

Orsakir lyfjamistaka á Barnaspítala Hringins og leiðir til úrbóta. Þórður Þórkelsson, Steinunn Selma Jónsdóttir, Sveinbjörn Gizurarson.

Parasetamol eitranir á Landspítala. Verklag við meðhöndlun parasetamol eitrana og umfang og eðli þeirra. Freyja Jónsdóttir, Curtis P. Snook, Helena Línal, Einar S. Björnsson, Þorbjörg Andrea Friðriksdóttir.

Rannsókn á áhrifum félagslegra tengsla á endurinnlagnir einstaklinga á geðsviði LSH. Helga Sól Ólafsdóttir, Helga Sara Hennysdóttir, Margrét Ófeigsdóttir, Rakel Valdimarsdóttir.

Samanburður á blóðþynningu sjúklunga fyrir og eftir skipti úr stýringu warfarins með prothrombin tíma (INR) yfir í Fiix prothrombin tíma (PT-NR) á Landspítala. Gæðarannsókn. Páll Torfi Ónundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Alma Rut Óskarsdóttir.

Samskipti starfsfólks og sjúklinga - kveikja að árásgjarni hegðun. Jón Snorrason, Guðrún Úlfhildur Grímsdóttir.

Siðbúinn galli í RIATA* bjargráðsleiðslum - umfang, áhrif og afleiðingar. Hjörtur Oddsson, Gústav Arnar Davíðsson, Guðlaug M. Jónsdóttir, Ólafur Skúli Indriðason, Davíð O. Arnar.

Sjúkraflutningar á nýburum og tengsl við þróun fæðingarþjónustu á Íslandi síðastliðin 25 ár. Þórður Þórkelsson, Elin Ögmundsdóttir, Hrólfr Brynjarsson, Hildur Harðardóttir, Hugrún Þórbergisdóttir.

Sprautufælni hjá börnum og unglingum með sykursýki af tegund 1 - Áhrif á langtíma blóðsykur og lífsgæði. Berglind Brynjólfsson, Bergþóra Ragnarsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Elísabet Konráðsdóttir.

Tengsl öndunarmynsturs við virkni kviðvöðva og grindarbotnsvöðva. Tilfellarannsókn. Halldóra Eyjólfsson, sérfræðingur í sjúkraþjálfun. Þórarinn Sveinsson, Guðný Þóra Guðnadóttir, Klara Einarsson.

Tíðni hjúkrunargreininga tengdum óráði hjá 67 ára og eldri einstaklingum sem leituðu á Landspítala eftir mjaðmabrot og fóru í aðgerð vegna þess á

árunum 2012-2016. Elfa Þöll Grétarsdóttir, Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, Steinunn Arna Þorsteinsdóttir, Halldóra Anna Þorvaldsdóttir, María Björk Rikarðsdóttir.

To wash or not to wash? Comparison of patient outcome after infusion of cryopreserved autologous stem cells before and after the implementation of bedside thawing. Anna Margrét Halldórsdóttir, Sigrún Reykdal, Sveinlaug Atladóttir, Niels A. Arnason, Guðmundur Rúnarsson, Þorbjörn Jónsson, Ólafur E. Sigurjónsson.

Upplifun foreldra af því að eiga barn á vökudeild og lífið utan þess. Helga Sól Ólafsdóttir, Steinunn Jónsdóttir.

Vancomycin meðferð hjá börnum á Barnspítala Hringins: Hvernig er mælingum á serumgildi háttað, hvernig eru þær notaðar og er ástæða til að endurskoða skammta fyrir ákveðna aldurshópa? Valtýr Stefánsson Thors, Kristín Óskarsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Sólveig Hafsteinsdóttir, Hrólfr Brynjarsson, Karl G. Kristinsson.

Samþykkt erindi Siðanefndar stjórnsýslurannsóknna Landspítala

Does closed loop communication provide a model for effective communication in interprofessional teams? Marta Jónsdóttir.

Landspítali – Eitt stærsta hjúkrunarheimili landsins. Sigurveig H. Sigurðardóttir.

Mat á umfangi og eðli fyrirspurna í eitrunarmiðstöð Landspítalans og verklagi við svör. Freyja Jónsdóttir.

Móttaka sjúklinga á bráðadeild. Margrét Hrönn Svavarsdóttir.

Notkun hjúkrunarfræðinga á bráða- og gjörgæsludeildum LSH á líkamsmati. Þorsteinn Jónsson.

Streita og kulnunareinkenni í hjúkrun: hvaða bjargráð nota hjúkrunarfræðingar. Elísabet Hjörleifsdóttir.

Upplifun hjúkrunarfræðinga á frammistöðumati á Landspítala. Árelía Eydís Guðmundsdóttir.

Viðhorf hjúkrunarfræðinga og deildarlækna á legudeildum Landspítala til GÁT og eftirgæslu. Lovísa Baldursdóttir.

Leyfi Vísindasiðanefndar til nýrra rannsókna á Landspítala árið 2017

A randomized, double-blind, placebo-controlled, parallel group study to evaluate the efficacy and safety of CNP520 in participants at risk for the onset of clinical symptoms of Alzheimer's Disease. Jón Snædal.

Afdrif einstaklinga sem greindust með lysterstol á Íslandi á árunum 2006-2017. Zuilma Gabriela Sigurðardóttir.

Afleiðing heilahristings hjá íþróttakönnum: taugasálfræðileg. María Kristín Jónsdóttir.

Aftursýn rannsókn á sjúklingum með brisbólgu af völdum gallsteina: sjúkdómsgangur, horfur sjúklinga og tilvist steina í gallgangi. Einar S. Björnsson.

Alvarleg gula hjá nýburum - nýgengi og áhættuþættir. Þórður Þórkelsson.

Alzheimer sjúkdómur. Kári Stefánsson.

ASDEU spurningakannanir, Greiningarstöð ríkisins. Evald E. Sæmundsen.

Astmi og ofnæmi hjá íslenskum börnum. Kári Stefánsson.

Attenuated Total Reflection - Fourier Transform Infrared Spectroscopy (ATR-FTIR) Analysis of Insoluble 2,8-Dihydroxyadenine Contents of APRT Patient Urine Samples. Viðar Eðvarðsson.

Áhrif erfðabreytileika, kyns og undirliggjandi sjúkdóma á svörum við bólu-setningum. Kári Stefánsson.

Áhrif vitundar- og átaksverkefna á greiningu krabbameins í blöðruhálskirtli á Íslandi. Eiríkur Orri Guðmundsson.

Árangur rafvendinga á gáttatífi. Karl Andersen.

Blóðsýkingar af völdum Staphylococcus aureus. Már Kristjánsson.

Blæðingar í meltingarvegi tengdar blóðþynningarmeðferð hjartasjúklinga. Einar S. Björnsson.

Blöðruhálskrabbamein. Kári Stefánsson.

Drómasyki. Kári Stefánsson.

Einsleitni Íslendinga. Kári Stefánsson.

Erfðafræðileg rannsókn þráláttra verkja. Kári Stefánsson.

Erfðir blandaðrar bóðfituhækkunar. Kári Stefánsson.

Erfðir góðkynja blöðruhálskirtilsjúkdóms. Kári Stefánsson.

Erfðir hegðunarröskunar og afbrotahneigðar. Kári Stefánsson.

Erfðir heilablóðfalls og háþrýstings. Kári Stefánsson.

Erfðir hygg-gigtar. Kári Stefánsson.

Erfðir kvíðasjúkdóms á Íslandi. Kári Stefánsson.

Erfðir ósæðagúls og útæðasjúkdóms. Kári Stefánsson.

EudraCT númer. Gerður Gröndal

EudraCT númer. Karl Andersen

EudraCt númer. Kjartan Örvar.

EudraCt númer: Samsettri 3. Stigs, tvíblindri, slembiraðaðri samanburðar-rannsókn með lyfleysu sem metur virkni og öryggi filgótíníbs við innleiðslu og viðhald sjúkdómshlés hjá sjúklingum með miðlungs- til alvarlega virkan Crohns-sjúkdóm. Kjartan Örvar.

European Society of Coloproctology Left colon and rectal resection snapshot audit. Elsa Björk Valsdóttir.

External Validation of a Prediction Rule for Out-of-Hospital Cardiac Arrest. Sigurbergur Kárason.

Faraldsfræði krabbameins á höfði, samanburður á meðferð og meðferðar-árangri við Svíþjóð. Geir Tryggvason.

Faraldsfræði krabbameins í skjaldkirtli, samanburður á meðferð og meðferðarárangri við Svíþjóð. Geir Tryggvason.

Faraldsfræði og erfðir einhverfu. Kári Stefánsson.

Faraldsfræði og erfðir nýrnakrabbameins. Kári Stefánsson.

Fjölpjöldleg ferilrannsókn á brjóstakrabbameini hjá konum 40 ára og yngri. Laufey Tryggvadóttir.

Flairi erfðavísar vegna brjóstakrabbameins. Kári Stefánsson.

FODMAP mataræði fyrir einstaklinga með iðraólgu. Fýsileiki og hagkvæmi næringarmeðferðar. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Forspárþættir langtímaárangurs eftir magahjáveituaðgerð á Íslandi. Hjörtur G. Gíslason.

Fósturkófnun á Íslandi, nýngengi, orsakir og afdrif barnanna. Hildur Harðardóttir.

Frumkönnun á sarcoidiosis á Íslandi. Kári Stefánsson.

Fullorðinssykursýki. Kári Stefánsson.

Fyrirburafæðingar á Íslandi 1997-2016. Kristjana Einarsdóttir.

Fæðingarsaga kvenna á líftækilyfjum vegna gigtarsjúkdóma - hlutverkefni í Nord-Data. Björn Guðbjörnsson.

Gildi 4D-CT í uppvinnslu frumkomnar kalkvakaofseytingar. Geir Tryggvason.

Global Congestive Heart Failure (G-CHF). Arnar Þór Rafnsson.

Greining brjóstakrabbameina með smásameindamynd. Sigríður K. Böðvarsdóttir.

Heilsa, færni og aðstæður - Einstaklingar í heimahúsum eftir eitt heilaslag. Ingibjörg Hjaltadóttir.

Heilsufarslegar afleiðingar eldgossins í Eyjafjallajökli - lýðgrunduð gagna-grunnrannsókn. Arna Hauksdóttir.

Helstu gæðavísar og árangur á göngudeild barna og unglunga með sykursýki á Íslandi. Ragnar G. Bjarnason.

Hjartagallar fósturs/barns, greindir á meðgöngu og á fyrsta ári. Hildur Harðardóttir.

Hlutur erfða í beinþéttni og þynningu. Kári Stefánsson.

Hlutverk ARID5B gensins í B-frumuproskun og myndun bráðahvítblæðis. Jón Þór Bergþórsson.

HPV – tengdar sjúkdóma og algengi kynfæra varta hjá íslenskum konum. Laufey Tryggvadóttir.

Impact of risk factors of breast cancer. Kári Stefánsson.

Incidence, Outcomes and Predictors of Out-of-Hospital. Hildigunnur Svavarsdóttir.

Íslensk staðfærsla og mat á próffræðilegum eiginleikum á DSM-5 útgáfu af Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School Aged Children - Present and Lifetime version (K-SADS-PL). Guðmundur Ágúst Skarphéðinsson.

Íslensk staðfærsla og mat á próffræðilegum eiginleikum Yale-Brown áráttu-þráhyggjukvarðanum fyrir börn (CYBOCS). Guðmundur Ágúst Skarphéðinsson.

Íslensk þýðing og staðfæring á Addenbrooke prófinu fyrir iPad (ACE-III mobile) og sjálfsmatslista fyrir upplifað minnstap. María K. Jónsdóttir.

Íslenska krabbameinsverkefnið - Leit af erfðapáttum. Kári Stefánsson.

Íslenska krabbameinsverkefnið - Rannsókn á erfðum góðkynja og illkynja æxla í eggjastokkum. Kári Stefánsson.

Íslenska krabbameinsverkefnið - Rannsókn á erfðum krabbameins í skjaldkirtli. Kári Stefánsson.

Íslenska krabbameinsverkefnið - Rannsókn á krabbameini í leghálsi og forstígum þess. Kári Stefánsson.

Krabbamein í blöðruhálskirtli. Kári Stefánsson.

Lifrarskaði af völdum krabbameinslyfja. Einar S. Björnsson.

Lungnateppusjúkdómar/Lungnaþemba. Kári Stefánsson.

Management, barriers to care and outcomes of heart failure patients. Kristín Huld.

Metabolic Profiling of Biological Samples From Patients With APRT Deficiency and 2,8-Dihydroxyadeninuria. Viðar Eðvarðsson.

Mæðradauði á Íslandi, 2010-2025. Reynir T. Geirsson.

Núvitundarmeðferð fyrir skjólstæðinga Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins með væg til miðlungs einkenni þunglyndis og kvíða. Emil L. Sigurðsson

Nýir Íslendingar. Heilsufar flóttamanna og hælisleitenda sem koma í fyrstu skoðun eftir flutning til Íslands. Valtýr Stefánsson.

Rannsókn á áhættuþáttum kæfisvefns - Áhrif líkamsbyggingar og lífeðlisfræði á breytileika efri loftveg. Þórarinn Gíslason

Rannsókn á erfðafræði bráðahvítblæðis. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðafræði eitilkrabbameina (lymphoma). Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðafræði mergæxla og skyldra blóðmeina. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðafræði. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum aldursbundinnar hrörnunar í augnbotnum. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum bláæðasjúkdóma. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum endómetríósu (legslímuflakks). Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum geðrofssjúkdóma geðklofa og geðhvarfasýki. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum gláku og hornhimnusjúkdóma. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum krabbameins í lungum. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum langlífis. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum líkamsþyngdar. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum ónæmis gegn alvarlegum sýkingum. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum Parkinsonsjúkdóms. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum sykursýki af gerð 1. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum taugavöðvasjúkdóma. Kári Stefánsson.

Rannsókn á erfðum Tourette heilkennis á Íslandi. Kári Stefánsson.

Rannsókn á háþrýstingi. Kári Stefánsson.

Rannsókn á heilablóðfalli, heilablæðingum og öðrum æðasjúkdómum í heila. Kári Stefánsson.

Rannsókn á ristilsepum. Kári Stefánsson.

Rannsókn á slitgigt. Kári Stefánsson.

Reynsla kvenna af áfengis- og vímuefnameðferð. Saga, upplifun og árangur - sjónarhorn þjónustuþega. Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Samnorræn gigtarskráning - PAN-Nordic Rheumatology Register network. Björn Guðbjörnsson.

Samanburður á "ductal cancer in situ" brjóstakrabbameini milli Ísl og Svíþ með tilliti til meðferðar og fleiri þátta gæðaskráningar. Ásgerður Sverrisdóttir.

Samanburður á tíðni ákveðinna galla á augnlokum, 5 ára tímabilin 1999-2003 og 2012-2016 verða borin saman, m.t.t. tíðni aðgerða. Haraldur Sigurðsson.

Sjúklingar með vægt heilablóðfall á taugalæningadeild LSH 2007-2009. Bjarni Guðmundsson.

Studier av komplementmedierade njursjukdomar (rannsókn á nýrnasjúkdómum sem miðlað er af magnakerfinu). Runólfur Pálsson.

Surgical repair of long-gap esophageal atresia. A retrospective study comparing the management of long-gap esophageal atresia in Denmark, Norway, Sweden, Finland and Iceland in a 15 year period. Kristján Óskarsson.

Tengls bata og lífsgæða við þjónustu og meðferð einstaklinga sem takast á við alvarlega geðsjúkdóma. Jóhanna Bernharðsdóttir.

Tilfelli lífrarbólgu A á Íslandi árið 2017. Tengsl við bráða gallblöðrubólgu án steina. Sif Ómarsdóttir.

Undirbúningur að notkun raðgreinarupplýsinga í einstaklingsmiðaðri heilbrigðisþjónustu hjá LSH. Kári Stefánsson.

Upplifun foreldra fullorðinna einstaklinga með geðraskanir vrðandi úrræði sem þeim standa til boða og áhrif á fjölskylduna í heild. Jóna Margrét Ólafsdóttir.

Upplifun og viðhorf kvenna sem fengu niðurstöðu úr fósturskimun með samþættu líkindamati á árunum 2012-2015. Kristín Rut Haraldsdóttir.

Útæðasjúkdómar. Kári Stefánsson.

Veikindi og fjarvistir fjölskyldna á Íslandi – VOFFI Rannsókn á veikindum barna, álagi á fjölskyldur og afstöðu til heilbrigðismála. Valtýr Stefánsson.

Þarmabólgujúkdómar og hrygg-gigtar. Kári Stefánsson.

Þróun og hagnýting fjölhæfra stonffrúma til uppbyggingar og rannsókna á öndurnarfæraþekju, öndunarfærasjúkdómum og til lyfjaprófa. Þórarinn Guðjónsson.

Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2017

Augnlæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Einar Stefánsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Augnsjúkdómar í sykursýki, þróun augnlyfja, súrefnisbúskapur sjóntauga og sjónhimnu í mönnum og dýrum. Lifeðlisfræði slétta vöðva í sjónhimnuæðum. Faraldsfræði og erfðafræði augnsjúkdóma. Reykjavíkurannsóknin. Brottnám augna og gerviaugu. Mýs með stökkbreytingum í microphthalmia geni. Aldursbundin hrömun í augnbotnum á Íslandi. Sjónsviðsskerðing í gláku við fyrstu hjáveituaðgerð. Hjáveituaðgerðir í gláku. Lyfjanotkun í gláku. Súrefnismettun sjónhimnuæða í ýmsum sjúkdómum; gláku (samstarf með Leuven), sykursýki (samstarf með Árósum), vægri vitrænni skerðingu (MCI), MS, AMD og samamburður á súrefnismetabolisma í makúlu við önnur svæði sjónhimnunnar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Styrktarsjóður Richards P. Theodórs og Dóru Sigurjónsdóttur

Faraldsfræði og erfðafræði hrömunarbreytinga í innþekju hornhimnunnar (corneal guttata). Gunnar Már Zoëga.

Svipgerð augans í erfðabreyttum músum með stökkbreytingar í Mitf geni. Þór Eysteinnsson.

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Súrefnismettun í vægri vitrænni skerðingu. Ólóf Birna Ólafsdóttir.

The microphthalmia transcription factor gene (Mitf) and its role in regulating eye phenotype and autophagy in the retinal pigment epithelium. Þór Eysteinnsson.

Staðsetning kolanhydrasa, þróun nýrra hamlara og mælingar á verkan þeirra á slagæðum sjónhimnu augans. Þór Eysteinnsson.

Doktorsnemar

Eydis Ólafsdóttir. Sjóntap og augnsjúkdómar við típu 2 sykursýki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Einar Stefánsson. Leiðbeinandi: Dan Andersson. Aðrir í nefndinni eru: Rafn Benediktsson, Magnús Jóhannsson.

Gunnar Már Zoëga. Cornea guttata, epidemiology and risk factors, and specular microscopy. Háskólinn í Uppsala. Umsjónarkennari: Per Söderberg. Leiðbeinandi Friðbert Jónsson.

Róbert Karlsson. Þróun sjálfvirkra aðferða í súrefnismælingum í augnbotnum (Development of automated methods in retinal oximetry measurements). Heilbrigðisvísindasvið og Rafmagns og tölvuverfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sveinn Hákon Harðarson. Aðrir í doktorsnefnd: Einar Stefánsson, Jón Atli Benediktsson, Tok Bek.

Wouter B. H. J. Vehmeijer. Analysis of retinal oxygenation in Retinopathy of Prematurity. Universiteit Leiden. Umsjónarkennari: Nicole Schali, leiðbeinendur: Einar Stefánsson, E. Lopriore, doktorsnefnd, G.P.M. Luyten, J.W. Beenakker.

Læknar í framhaldsnámi

Brynjar Þór Guðbjörnsson, Valgerður Dóra Traustadóttir umsjónardeildarlæknir

Harpa Pálsdóttir, Valgerður Dóra Traustadóttir umsjónardeildarlæknir

Helga Huld Halldórsdóttir Petersen, Valgerður Dóra Traustadóttir umsjónardeildarlæknir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkjunum
University of Indiana, Harvard University/Joslin Diabetes Clinic

Belgiu

Háskólinn í Leuven (KU Leuven)

Danmörku

Kaupmannahafnarháskóli, Háskólinn í Árósum

Hollandi

Leiden University,

Japan

Háskólinn í Shimane, University of Kanazawa, Ushinada

Noregi

Háskólinn í Osló

Póllandi

Foundation for the development of Ophthalmology

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

Einar Stefánsson fékk medalu The Finnish Association for Eye Research við flutning á Elsemy Björn fyrirlesturinn við Háskólann í Tampere í Finnlandi 21.08.2017. Titill fyrirlesturs: Imaging of retinal functions in retinal and systemic diseases.

Einar Stefánsson fékk The Peter Watson medal, verðlaun fyrir framúrskarandi vísindaframlag í augnlæknisfræðum. Einar fékk medalíuna afhenta á Cambridge Ophthalmological Symposium, stjórnaði fundinum og hélt tvo fyrirlestra á fundinum. Titlar fyrirlestra: Súrefnisbúskapur sjónhimnu og glerhlaup augans. Var fundurinn haldinn í St. John's College, Cambridge University 6.-8.09.2017.

Einar Stefánsson er forseti samtakanna EU-Eye, en þau eru evrópsk samtök níu evrópskra félagasamtaka sem hvetja til meiri pólitískrar og samfélagslegrar meðvitundar um mikilvægi augnrannsóknna svo og einnig til að hvetja til aukinnar fjárfestingar af rannsóknarfé Evrópusambandsins í augnrannsóknum og meðferð augnsjúkdóma.

Einar Stefánsson Senior advisory board, European Association for Vision and Eye Research (EVER).

Haraldur Sigurðsson. 13 september 2017 í Stokkhólmi: Tekur við forsetaembætti ESOPRS (European Society of Oculoplastic and Reconstructive surgery).

Haraldur Sigurðsson er stjórnarmaður í SOE (European Society of Ophthalmology).

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Einar Stefánsson er aðalritstjóri Acta Ophthalmologica, og er í ritstjórn Ophthalmology Times og Ophtha Therapy Science Journal.

María Soffía Gottfreðsdóttir er stjórnarmaður í ACTA Ophthalmologica.

Sigríður Þórisdóttir er stjórnarmaður í ACTA Ophthalmologica.

Doktorsritgerð

Þórunn Scheving Eliasdóttir. Gagnsemi sjónhimnusúrefnismælinga við mat á súrefnisbúskap í systemisku blóðrásinni = Retinal oximetry and systemic arterial oxygen levels. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánisdóttir.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Aung T, Ozaki M, Lee MC, Schlötzer-Schrehardt U, Thorleifsson G, Mizoguchi T, et al. Genetic association study of exfoliation syndrome identifies a protective rare variant at LOXL1 and five new susceptibility loci. Nature genetics. 2017;49(7):993-1004.

Eliasdóttir TS, Bragason D, Hardarson SH, Vacchiano C, Gislaason T, Kristjánisdóttir JV, et al. Retinal oximetry measures systemic hypoxia in central nervous system vessels in chronic obstructive pulmonary disease. PloS one. 2017;12(3):e0174026.

Jóhannsdóttir S, Kristinnsson JK, Fülöp Z, Ásgrímsdóttir G, Stefánsson E, Loftsson T. Formulations and toxicologic in vivo studies of aqueous cyclosporin A eye drops with cyclodextrin nanoparticles. International journal of pharmaceuticals. 2017;1(2):486-90.

Loftsson T, Stefánsson E. Cyclodextrins and topical drug delivery to the anterior and posterior segments of the eye. International journal of pharmaceuticals. 2017;531(2):413-23.

Magnusdóttir V, Vehmeijer WB, Eliasdóttir TS, Hardarson SH, Schali-J-Delfos NE, Stefánsson E. Fundus imaging in newborn children with wide-field scanning laser ophthalmoscope. Acta ophthalmologica. 2017 Dec 1;95(8):842-4.

Stefánsson E, Ólafsdóttir OB, Einarsdóttir AB, Eliasdóttir TS, Eysteinnsson T, Vehmeijer W, et al. Retinal oximetry discovers novel biomarkers in retinal and brain diseases. Investigative ophthalmology & visual science. 2017;58(6):BIO227-33.

Önnur ritverk

Johannesson G, Shulman S, Ruckert R, Stefánsson E. In Vivo Visualization of Large Choroidal Vessels Obliteration in Geographic Atrophy. Retina. 2017;37(2):E24-.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum:2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 17 þar af 16 boðsfyrirlestrar

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 4

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 5

Barnalæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Ásgeir Haraldsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Stundaðar eru rannsóknir sem tengjast faraldsfræði sjúkdóma, tilurð þeirra og meðferð. Meðal helstu verkefna eru rannsóknir á árangri pneumókokkabólusetninga á Íslandi, árangri meðferðar krabbameina og þáttum sem hafa áhrif á horfur nýbura og fyrirbura en auk þess eru stundaðar umfangsmiklar rannsóknir á fæðuþoli og ofnæmi, algengum og sjaldgæfum orsökum nýmasteina, blóðþrýstingi og iðrasykingum svo eitthvað sé talið.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Bólguþættir og blóðþrýstingur meðal 16 – 20 ára ungmenna. Ragnar Bjarnason, Ingibjörg Kjartansdóttir. Samstarfsaðilar: Anna Sigríður Ólafsdóttir, Ragnar Danielsen.

Prótein í mænuvökva nýbura með heilaskaða og tengsl þeirra við langtímahorfur. Ásgeir Haraldsson, Kristín Leifsdóttir. Samstarfsaðilar: Eric Herlenius, Eric Thelin.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Áhrif bólusetninga með 10-gildu pneumókokka bóluefni á nýgengi sýkinga, beratiðni og sýklalyfjaónæmi baktería á Íslandi. Samúel Sigurðsson. Meðumsækjandi: Ásgeir Haraldsson.

Aðrir samstarfsmenn: Karl G. Kristinnsson, Helga Erlendsdóttir, Þórlófur Guðnason, Birgir Hrafnkelsson.

National Institutes of Health, Office of Rare Diseases (ORDR) and the National Institute of Diabetes, Digestive and Kidney Diseases (NIDDK) - 2014 – 2019. Nephrolithiasis and Kidney Failure: the Rare Kidney Stone Consortium – Project 3, Adenine Phosphoribosyltransferase Deficiency. Viðar Örn Eðvarðsson, Runólfur Pálsson.

Visindasjóður Krabbameinsfélags Íslands

Miðlægir bláæðaleggir hjá börnum með illkynja sjúkdóma: Fylgikvillar og fyrirbyggjandi aðgeðir. Valtýr Stefánsson Thors. Meðumsækjendur: Ásgeir Haraldsson, Ólafur Gisli Jónsson, Halldóra Þórarinsdóttir, Sólveig Hafsteinsdóttir.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Börn með einkenni alvarlegra sýkinga: Orsakir og áhættuþættir. Valtýr Stefánsson Thors, Ásgeir Haraldsson

Doktorsnemar

Agnes Gísladóttir. Fæðingareinkenni nýbura kvenna sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Sálfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Unnur A. Valdimarsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Berglind Guðmundsdóttir, Bernard L. Harlow, Sven Cnattingius, Ragnheiður I. Bjarnadóttir.

Andri Leó Lemarquis. Genetics and cellular regulatory mechanisms in the pathogenesis of autoimmunity in IgA deficiency. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson, Ásgeir Haraldsson er í doktorsnefnd.

Auður Anna Aradóttir. Frumur og boðefni sem stuðla að lifun plasmافرuranna í beinmerg nýbura. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ingileif Jónsdóttir, Ásgeir Haraldsson er í doktorsnefnd.

Birna Þórisdóttir. Innviði rannsókna og grundvöllur ráðlegginga um næringu barna. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir. Aðrir samstarfsmenn: Ólöf Helga Jónsdóttir, Erna Petersen, Gestur Pálsson, Sigurveig Sigurðardóttir, Ragnheiður Ósk Erlendsdóttir, Margrét Ólafía Tómasdóttir, Geir Gunnlaugsson, Alma María Rögnvaldsdóttir, Ragnheiður Björnsdóttir, Jonathan Wells, Mary Fewtrell, Ronald Kleinman, Patricia Hibberd.

Elias Sæbjörn Eyþórsson. Faraldsfræðileg rannsókn á áhrifum ónæmisáðgerða gegn pneumókokkum á notkun heilbrigðisþjónustu og kostnað. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson. Aðrir í doktorsnefnd: Karl G. Kristinsson, Helga Erlendsdóttir, Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Birgir Hrafnkelsson.

Harpa Viðarsdóttir. Börn með fæðingabyngd ≥ 5000 grómm og mæður þeirra. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórður Þórkelsson. Umsjónarkennarar: Ragnar G. Bjarnason, Reynir T. Geirsson, Unnur A. Valdimarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Hrafnhildur Linnet Runólfsdóttir.

Adenine Phosphoribosyltransferase Deficiency: Epidemiology and Clinical Outcomes. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Viðar Örn Eðvarðsson. Leiðbeinandi: Ólafur Skúli Indriðason. Aðrir í doktorsnefnd: Patrick Sulem, Dawn S. Milliner.

Ingibjörg Kjartansdóttir. Bólguþættir og blóðþrýstingur meðal 16 – 20 ára ungmenna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ragnar G. Bjarnason, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Ragnar Danielsen.

Krístín Leifsdóttir. Forspárgildi efna í mænuvökva nýbura með heilaskaða; Tengsl við alvarleika sjúkdómsástands og langtímahorfur. Háskóla Íslands og Karolinska Universitet. Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson.

Samúel Sigurðsson. Pneumókokkabólusetningar: Áhrif á sýkingar og beratiðni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson. Leiðbeinandi: Karl G. Kristinsson. Aðrir í doktorsnefnd: Helga Erlendsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Þórólfr Guðnason.

Sigríður Júlía Quirk. Pneumococcal molecular epidemiology before and after the introduction of the 10-valent pneumococcal conjugate vaccine Synflorix (GSK) in Iceland. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Karl G. Kristinsson. Leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson. Aðrir í doktorsnefnd: Ásgeir Haraldsson, Angela Brueggemann, Martha Á. Hjálmarsson.

Unnur Thorsteinsdóttir. Development of quantitative ultra-performance liquid chromatography tandem mass spectrometry (UPLC-QqQ-MS) assay for clinical diagnosis and pharmacotherapy monitoring of patients with APRT deficiency. Faculty of Pharmaceutical Sciences, University of Iceland. Aðalleiðbeinandi: Margrét Þorsteinsdóttir. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Aðrir í doktorsnefnd: Viðar Örn Eðvarðsson, Mathew Lewis, Jón Jóhannes Jónsson.

Meistaraneimar

Sólborg Erla Yngvardsdóttir. Epidemiology of Kidney Stone Disease in Icelandic

Children. Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Viðar Örn Eðvarðsson. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Aðrir í doktorsnefnd: Ólafur Skúli Indriðason.

Steinnunn Selma Jónsdóttir. Orsakir lyfjamistaka á Barnaspítala Hringins og leiðir til úrbóta. Lyfjfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórður Þórkelsson, Sveinbjörn Gizurarson.

Læknar í framhaldsnámi

Július Kristjánsson

Nína Sigurveig Björnsdóttir

Óli Andri Hermannsson

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Erfða- og sameindalæknisfræði, hjartalæknisfræði, kvensjúkdóma- og fæðingarfræðisfræði, lyflæknisfræði, meinafræði, nýrnalæknisfræði, ofnæmisfræði, ónæmisfræði, sýkla- og veirufræði, smitsjúkdómalæknisfræði; svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

ArcticMass, Greiningar og ráðgjafastöð ríkisins, Íslensk erfðagreining, Innan Háskóla Íslands: lyfjfræðideild efnafræðideild, félagsvísindasvið, hagfræðideild. Sálfræði, verkfræði- og náttúruvísindadeild. Menntavísindasvið Háskólans í Reykjavík:

Erlendir samstarfsaðilar

Austurríki

Medical University of Vienna, Biomay AG Vienna, Paris Lodron University of Salzburg

Bandaríkin

Mayo Clinic, Rocheser Minnesota, NYU School of Medicine, New York, National Institutes of Health, Bethesda, Maryland

Bretland

Nuffield Department of Medicine and Department of Zoology, University of Oxford, Oxford, Pathogen Genomics, Wellcome Trust Sanger Institute, Hinxton, Royal Free Hospital, University College of London, University of Bristol, University of Oxford, Oxford, University of Bristol, School of Cellular and Molecular Medicine. Institute of Food Research, Bristol University

Danmörk

Copenhagen University, Statens Serum Institut, Copenhagen, Odense University Hospital

Finnland

Department of Pediatrics, Kuopio University Hospital, Kuopio, Finland; Department of Pediatrics, Oulu University Hospital, Oulu, Finland; Department of

Pediatrics, Turku University central hospital, Turku, Department of Pediatrics, Tampere University Hospital, Tampere, Helsinki University Central Hospital, Helsinki

Frakkland

CEA Institute of Biology Technologies

Grikkland

Kapodistrian University of Athens

Holland

Academic Medical Center, HAL Allergy BV, Leiden, BIAL Aristegui, University Medical Centre Utrecht, Clinical Trial Centre Maastricht

Noregur

Oslo University

Pólland

Medical University of Lodz, Poland

Spánn

Hospital Clínico San Carlos, BIAL Aristegui, Bilbao, Servicio Andaluz de Salud

Svíþjóð

Karolinska Institute, Stockholm, Linköping University, Sahlgrenska University Hospital

Starfsmenn fræðasviðsins eru í öflugu alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknum í gegnum ýmis samvinnuverkefni svo sem Nordic Society for Pediatric Hematology and Oncology (NOPHO), HAL Allergy BV og FAST Study Group

Störf í ritstjórn ritrýndra fragrita

Viðar Örn Eðvarðsson er í ritstjórn Pediatric Nephrology Þórður Þórkelsson er aðstoðarritstjóri Current Treatment Options in Pediatrics.

Doktorsritgerðir

Judith Amalia Guðmundsdóttir. Early childhood thymectomy - Impact on immune function. Gothenburg: University of Gothenburg; 2017. Aðalleiðbeinandi: Olov Ekwall. Meðleiðbeinandi: Sólveig Óskarsdóttir. Þriðji í doktorsnefnd: Martina Prelog

Sigurður Sverrir Stephensen. Right ventricular volume load and function in congenital heart defects. Lund: Lund University; 2017. Aðalleiðbeinandi: Marcus Carlsson. Meðleiðbeinandi: Ellen Ostenfeld. Þriðji í doktorsnefnd: Hakan Arheden.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Edvardsson VO. Causes of Pediatric Kidney Failure, Treatment of Chronic Kidney Disease, and Timing of Transplantation. Solid Organ Transplantation in Infants and Children. 2017:1-9.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Margrét Edda Örnólfsdóttir, Ebba Margrét Magnúsdóttir, Jón R. Kristinsson, Reynir Tómas Geirsson. Læknisfræðilegt mat vegna gruns um kynferðisofbeldi gegn stúlukum. Læknablaðið. 2017;103(07/08):325-30.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Arnadóttir GA, Jónsson BO, Marelsson SE, Sulem G, Oddsson A, Kristjánsson RP, Benonisdóttir S, Gudjonsson SA, Masson G, Thorisson GA, Saemundsdóttir J. Compound heterozygous mutations in UBA5 causing early-onset epileptic encephalopathy in two sisters. BMC medical genetics. 2017;(1):103.

Birkebaek NH, Drivvoll AK, Aakeson K, Bjarnason R, Johansen A, Samuelsson U, Skrivarhaug T, Thorsson AV, Svensson J. Incidence of severe hypoglycemia in children with type 1 diabetes in the Nordic countries in the period 2008–2012: association with hemoglobin A 1c and treatment modality. BMJ Open Diabetes Research and Care. 2017;5(1):e000377.

Bollason G, Hjartardóttir H, Jonsson T, Gudmundsson S, Kjartansson S, Halldorsdóttir AM. Red blood cell alloimmunization in pregnancy during the years 1996-2015 in Iceland: a nation-wide population study. *Transfusion*. 2017;57(11):2578-85.

Ebbesen MS, Nygaard U, Rosthøj S, Sørensen D, Nersting J, Vettenranta K, et al. Hepatotoxicity During Maintenance Therapy and Prognosis in Children With Acute Lymphoblastic Leukemia. *Journal of pediatric hematology/oncology*. 2017;39(3):161-6.

Gudmundsdóttir J, Lundqvist C, Ijspeert H, van der Slik E, Öskarsdóttir S, Lindgren S, et al. T-cell receptor sequencing reveals decreased diversity 18 years after early thymectomy. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*. 2017 Dec 1;140(6):1743-6.

Hjálmarsdóttir MÁ, Quirk SJ, Haraldsson G, Erlendsdóttir H, Haraldsson A, Kristinsson KG. Comparison of Serotype Prevalence of Pneumococci Isolated from Middle Ear, Lower Respiratory Tract and Invasive Disease Prior to Vaccination in Iceland. *PLoS one*. 2017;12(1):e0169210

Ivardsdóttir EV, Steinthorsdóttir V, Daneshpour MS, Thorleifsson G, Sulem P, Holm H, et al. Effect of sequence variants on variance in glucose levels predicts type 2 diabetes risk and accounts for heritability. *Nature genetics*. 2017;49(9):1398-402.

Karlsson L, Forestier E, Hasle H, Jahnukainen K, Jonsson OG, Lausen B, et al. Outcome after intensive reinduction therapy and allogeneic stem cell transplant in paediatric relapsed acute myeloid leukaemia. *British journal of haematology*. 2017;178(4):592-602.

Kopic S, Stephensen SS, Heiberg E, Arheden H, Bonhoeffer P, Ersbøll M, et al. Isolated pulmonary regurgitation causes decreased right ventricular longitudinal function and compensatory increased septal pumping in a porcine model. *Acta Physiologica*. 2017;221(3):163-73.

Kristjánsson S. Changing diagnosis codes for lower respiratory tract infections can confound longitudinal studies. *Acta Paediatrica*. 2017;106(11):1722-3.

Nielsen SN, Eriksson F, Rosthøj S, Andersen MK, Forestier E, Hasle H, et al. Children with low-risk acute lymphoblastic leukemia are at highest risk of second cancers. *Pediatric blood & cancer*. 2017;64(10).

Olafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ genomic medicine*. 2017 Aug 8;2(1):24.

Sigmarsdóttir AA, Olafsson IH, Kjartansson Ó, Bjarnason R. Thyrotoxicosis in a 13-year-old girl following pituitary adenectomy for Cushing's disease. *Clin Case Rep*. 2017;5(8):1341-3.

Stephensen SS, Ostenfeld E, Steding Ehrenborg K, Thilén U, Heiberg E, Arheden H, et al. Alterations in ventricular pumping in patients with atrial septal defect at rest, during dobutamine stress and after defect closure. *Clinical physiology and functional imaging*. 2017.

Stephensen SS, Ostenfeld E, Steding-Ehrenborg K, Thilén U, Heiberg E, Arheden H, et al. Alterations in ventricular pumping in patients with atrial septal defect at rest, during dobutamine stress and after defect closure. *Clinical physiology and functional imaging*. 2017 Dec 13.

Stephensen SS, Steding-Ehrenborg K, Thilén U, Holm J, Hochbergs P, Arheden H, et al. Changes in blood volume shunting in patients with atrial septal defects: assessment of heart function with cardiovascular magnetic resonance during dobutamine stress. *European Heart Journal-Cardiovascular Imaging*. 2016 Sep 1;18(10):1145-52.

Støve HK, Sandahl JD, Abrahamsson J, Asdahl PH, Forestier E, Ha S, et al. Extramedullary leukemia in children with acute myeloid leukemia: A population-based cohort study from the Nordic Society of Pediatric Hematology and Oncology (NOPHO). *Pediatric Blood & Cancer*. 2017.

Svahn T, Mellgren K, Harila-Saari A, Åsberg A, Kanerva J, Jonsson O, et al. Delayed elimination of high-dose methotrexate and use of carboxypeptidase G2 in pediatric patients during treatment for acute lymphoblastic leukemia. *Pediatric blood & cancer*. 2017.

Taskinen M, Oskarsson T, Levinsen M, Bottai M, Hellebostad M, Jonsson OG, et al. The effect of central nervous system involvement and irradiation in childhood acute lymphoblastic leukemia: Lessons from the NOPHO ALL-92 and ALL-2000 protocols. *Pediatric blood & cancer*. 2017;64(2):242-9.

van Os NJH, Jansen AFM, van Deuren M, Haraldsson A, van Driel NTM, Etzioni A, et al. Ataxia-telangiectasia: Immunodeficiency and survival. *Clinical immunology (Orlando, Fla)*. 2017;2017(178):45-55.

Wolthers BO, Frandsen TL, Abrahamsson J, Albertsen BK, Helt LR, Heyman M, et al. Asparaginase-associated pancreatitis: a study on phenotype and genotype in the NOPHO ALL2008 protocol. *Leukemia*. 2017;31(2):325-32.

Zeller B, Glosli H, Forestier E, Ha SY, Jahnukainen K, Jónsson ÓG, et al. Hyperleucocytosis in paediatric acute myeloid leukaemia—the challenge of white blood cell counts above 200x 10⁹/l. The NOPHO experience 1984–2014. *British journal of haematology*. 2017;178(3):448-56.

Önnur rit

Gudmundsdóttir J, Lundqvist C, Ijspeert H, van der Slik E, Öskarsdóttir S, Lindgren S, Lundberg V, Berglund M, Lingman-Framme J, Telemo E, van der Burg M. T-cell receptor sequencing reveals decreased diversity 18 years after early thymectomy. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*. 2017;140(6):1743-6.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 18

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Veggsþjöld á íslenskum ráðstefnum: 2

Veggsþjöld kynnt á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 21

Bráðalæknisfræði

Forstöðumaður: Hjalti Már Björnsson lektor

Áherslur í rannsóknnum innan fræðasviðsins

Áhersla á faraldsfræði, bráð veikindi, áverka og kostnað.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Faraldsfræði áverka á norrænum slóðum. Brynjólfur Árni Mogensen, Guðrún Björg Steingrimsdóttir. Samstarfsaðilar: Torben Wisborg, Håkon Kvale Bakke, Trond Dehli, Tine Steinvik, Sigrún Helga Lund.

Flutningur sjúklinga með þyrlu Landhelgisgæslu Íslands – yfirlit yfir ádrif og kostnað. Brynjólfur Árni Mogensen, Auður Elva Vignisdóttir. Samstarfsaðilar: Viðar Magnússon, Auðunn F. Kristinsson, Sigrún Helga Lund.

Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlnliðsbrot í kjölfar byltu og áhrif skynþjálfunar. Pálmi V. Jónsson. Samstarfsaðilar Ella Kolbrún Kristinsdóttir, Brynjólfur Mogensen, Hannes Petersen, Susan L. Whitney, Sigrún Helga Lund, Hólmfríður H. Sigurðardóttir, Sólveig Ása Árnadóttir.

Stunguáverkar á Íslandi 2000-2015. Brynjólfur Árni Mogensen, Una Jóhannesdóttir. Samstarfsaðilar: Bergrós Kristín Jóhannesdóttir, Guðrún María Jónsdóttir, Hjalti Már Björnsson, Tómas Guðbjartsson.

Doktorsnemar

Auður Elva Vignisdóttir. Sjúkraflug þyrlu Landhelgisgæslu Íslands árin 2001-2012. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Brynjólfur Mogensen.

Bergþóra Baldursdóttir. Balance among people with fall-related wrist fractures and effects of sensory training. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Pálmi

Jónsson. Aðrir í doktorsnefnd: Ella Kolbrún Kristinsdóttir, Brynjólfur Mogensen.

Drifa Jónasdóttir. Kostnaður Landspítala vegna heimilisofbeldis; Umfang, eðli og kostnaður vegna karlmanna sem beita konur heimilisofbeldi á Íslandi árin 2013-2014. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Brynjólfur Mogensen. Aðrir í doktorsnefnd: Sigrún Helga Lund, Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Þórhildur Lindal.

Guðrún Björg Steingrimsdóttir. Sár vetrarins. Faraldsfræði áverka á norrænum slóðum. Háskólanum Tromsø, Noregi. Leiðbeinandi: Brynjólfur Mogensen. Aðrir í doktorsnefnd: Håkon Kvale Bakke, Sigrún Helga Lund, Tómas Guðbjartsson, Unnur Valdimarsdóttir.

Meistaraneimar

Bergrós Kristín Jóhannesdóttir. Stunguáverkar á Íslandi 2000-2015. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson. Aðrir í meistaranefnd: Brynjólfur Árni Mogensen, Guðrún María Jónsdóttir, Hjalti Már Björnsson, Una Jóhannesdóttir, Sigrún Helga Lund.

Hólmfríður H. Sigurðardóttir. Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlnliðsbrot í kjölfar byltu og áhrif skynþjálfunar. Sjúkrþjálfun, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Pálmi V. Jónsson. Samstarfsaðilar: Ella Kolbrún Kristinsdóttir, Brynjólfur Mogensen, Hannes Petersen, Susan L. Whitney, Sigrún Helga Lund, Sólveig Ása Árnadóttir.

Læknar í framhaldsnámi

Auður Elva Vignisdóttir.

Ármann Jónsson

Dor Meiroff

Ester Viktorsdóttir

Guðrún Arna Ásgeirsdóttir.

Guðrún Björg Steingrimsdóttir

Hlynur Davíð Löve

Ívar Marínó Lillendahl

Magnea Erna Auðunsdóttir

Megha Singh

Ófeigur Orri Victorsson

Ragna Sif Árnadóttir

Rosemary Jones

Sandra Gunnarsdóttir

Sara Lillý Þorsteinsdóttir

Þórir Bergsson

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala og Háskóla Íslands

hjúkrunarfræði, lyflæknisfræði, skurðlæknisfræði, svæfingalæknisfræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Rannsóknarnefnd samgönguslysa.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Gunnar Sigurðsson, Kristín Siggeirsdóttir, Brynjólfur Y. Jónsson, Brynjólfur Mogensen, Elias F. Guðmundsson, Thor Aspelund, et al. Úr gögnum Hjartaverndar: Nokkur atríði um faraldsfræði og áhættumat beinbrota á Íslandi. *Læknablaðið*. 2017;103(10):423-7.

Þorsteinn H. Guðmundsson, Hjalti Már Björnsson Réttung á fremra liðhlaupi í öxl með Cunningham-aðferðinni. *Læknablaðið* 2017;103(9):373-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Ásgeirsdóttir HG, Ásgeirsdóttir TL, Nyberg U, Thorsteindóttir TK, Mogensen B, Matthíasson P, et al. Suicide attempts and self-harm during a dramatic

national economic transition: a population-based study in Iceland. European journal of public health. 2017;27(2):339-45.

Jonsdóttir GM, Lund SH, Snorraddóttir B, Karason S, Olafsson IH, Reynisson K, et al. A population-based study on epidemiology of intensive care unit treated traumatic brain injury in Iceland. Acta anaesthesiologica Scandinavica. 2017;61.

Magnusson S, Baldursson BT, Kjartansson H, Rolfsson O, Sigurjonsson GF. Regenerative and Antibacterial Properties of Acellular Fish Skin Grafts and Human Amnion/Chorion Membrane: Implications for Tissue Preservation in Combat Casualty Care. Military medicine. 2017;182(1):383-8.

Sigurðsson S, Erlendsdóttir H, Quirk SJ, Kristjánsson J, Hauksson K, Andrésdóttir BDI, et al. Pneumococcal vaccination: Direct and herd effect on carriage of vaccine types and antibiotic resistance in Icelandic children. Vaccine. 2017;35(39):5242-8.

Önnur ritverk

Hrafnkell Stefánsson, Kristinn Sigvaldason, Hilmar Kjartansson, Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Fjórföld hækkun á blóðfitum í bráðu ástandi ketónasyringar - sjúkratilfelli. Læknablaðið. 2017;103(07/08):331-2.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 9

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1 boðsfyrirlestur

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 3

Bæklunarskurðlæknisfræði

Forstöðumaður: Halldór Jónsson jr. prófessor

Áherslur í rannsóknnum innan fræðasviðsins

Stoðkerfisverkfræði og sarkmei

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að- og eru búnir að gangast undir heildar-mjaldmaliðarskipti. Halldór Jónsson jr. Samstarfsaðilar Paolo Gargiulo, Kyle Edmunds, Ída Braga Ómarsdóttir, Grétar Halldórsson, Þröstur Pétursson, Jonathan Pitocchi, Kjartan Gislason.

Doktorsnemi

Kyle Edmunds. Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að- og eru búnir að gangast undir heildar-mjaldmaliðarskipti: data analysis. Heilbrigðisverkfræði, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Halldór Jónsson jr, Gígja Magnúsdóttir, Grétar Halldórsson, Þröstur Pétursson, Benedikt Magnússon.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Endurhæfingardeild Grensás, Svæfinga- og gjörgæsludeild, Brjóstholsskurðlækningadeild, Heila- og taugaskurðlækningadeild, Æðaskurðlækningadeild, Krabbameinslækningadeild, Myndgreiningadeild.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Heilbrigðisverkfræðideild, Háskólinn í Reykjavík, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Líftækniyrirtækni Genis ehf.

Erlendir samstarfsaðilar

Svíþjóð

Scandinavian Sarcoma Group (SSG), Lundi.

Víðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu 2017

Tilnefning til nýsköpunarverðlauna Forseta Íslands fyrir verkefnið:

"Bone fracture risk calculations in patients undergoing total hip arthroplasty"

Gunnar H. Karlsson, Halldór Á.R. Svansson. Paolo Gargiulo, Magnús K. Gislason, Halldór Jónsson jr., Kyle J. Edmunds.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Grétar Ottó Róbertsson fulltrúi Íslands í ritstjórn Acta Orthopaedica.

Doktorsritgerð

Kyle Edmunds. Tölfræði og stærðfræðileg líkanagerð byggð á læknisfræðilegum upplýsingum, framsækinni nýtingu á framföllum í vöðvafræði nýting þessa við undirbúning skurðaðgerða = Computational and mathematical modeling of medical images:advanced methods and applications in translational myology and surgical planning. Reykjavík: Háskólinn í Reykjavík; 2017. Leiðbeinandi: Paolo Gargiulo. Aðrir í doktorsnefnd: Þórður Helgason, Hannes Petersen, Sigurður Brynjólfsson.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Badawy M, Fenstad AM, Bartz-Johannessen CA, Indrekvam K, Havelin LI, Robertsson O, et al. Hospital volume and the risk of revision in Oxford unicompartmental knee arthroplasty in the Nordic countries-an observational study of 14,496 cases. BMC musculoskeletal disorders. 2017;18(1):388.

Niemeläinen MJ, Mäkelä KT, Robertsson O, W-Dahl A, Furnes O, Fenstad AM, Different incidences of knee arthroplasty in the Nordic countries: A population-based study from the Nordic Arthroplasty Register Association. Acta orthopaedica. 2017;88(2):173-8.

Ranstam J, Robertsson O. The Cox model is better than the Fine and Gray model when estimating relative revision risks from arthroplasty register data. Acta orthopaedica. 2017;88(6):578-80.

Robertsson O, Thompson O, W-Dahl A, Sundberg M, Lidgren L, Stefánsdóttir A. Higher risk of revision for infection using systemic clindamycin prophylaxis than with doxycillin: A report from the Swedish Knee Arthroplasty Register on 78,000 primary total knee arthroplasties for osteoarthritis. Acta orthopaedica. 2017;88(5):562-7.

Tarasevicius S, Smalys A, Grigaitis K, Robertsson O, Stucinskas J. Short-term outcome after total hip arthroplasty using dual-mobility cup: report from Lithuanian Arthroplasty Register. International orthopaedics. 2017;41(3):595-8.

Trovik C, Bauer HCF, Styring E, Sundby Hall K, Vult Von Steyern F, Eriksson S, et al. The Scandinavian Sarcoma Group Central Register: 6,000 patients after 25 years of monitoring of referral and treatment of extremity and trunk wall soft-tissue sarcoma. Acta orthopaedica. 2017;88(3):341-7.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 6

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Endurhæfingarlæknisfræði/ Sjúkrabjálfun

Forstöðumaður: Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir aðjúnkt.

Læknisfræðileg endurhæfing, forsvarsaður: Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir aðjúnkt.

Sjúkrabjálfarar tengiliðir: Ragnheiður Einarsdóttir yfirsjúkrabjálfari.

Læknisfræðileg endurhæfing

Læknisfræðileg endurhæfing, forsvarsaður: Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir aðjúnkt.

Áherslur í rannsóknnum innan fræðigreinarinnar Rannsókn á áhrif raförvunar á mænarætur sérstaklega með tilliti til að draga úr síspennu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Rannsókn á langtíma raförvun mænu með yfirborðsrafskautum, færniþæandi áhrif á síspennu (spasma). Þórður Helgason. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Gígja Magnúsdóttir.

Meistarar nemi

Kristín Hulda Guðmundsdóttir. Hvaða þættir aðgreina brottfallshóp frá þeim hópi sem lýkur offitumeðferð á Reykjalundi. Íþróttá- og heilsufræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erlingur Jóhannsson, Ludvíg Guðmundsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskólinn í Reykjavík, Heilbrigðisverkfræðideild.

Erlendir samstarfsaðilar

Austurrík

Medizinische Universitat Wien, Læknaháskólinn í Vín, Þýskalandi

Center for Medical Physics and Biomedical Engineering Karlsruhe Institut für Technologie.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 1

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 3

Sjúkrabjálfun

Tengiliðir: Ragnheiður Einarsdóttir yfirsjúkrabjálfari

Vísindasjóður Landspítala

Grindarbotnsáverkar og einkenni eftir fæðingu og snemmihlutun með sjúkrabjálfun. Þóra Steingrimsdóttir, Þorgerður Sigurðardóttir. Samstarfsaðilar: Reynir Tómas Geirsson, Hildur Harðardóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Guðrún Magnúsdóttir, Fanney Magnúsdóttir, auk ljósmæðra sængurkvennaeildar, kvenna- og barnasvið Landspítala.

Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlnliðsbrot í kjölfar bylту og áhrif skynbjálfunar. Pálmi V. Jónsson. Samstarfsaðilar Ella Kolbrún Kristinsdóttir, Brynjólfur Mogensen, Hannes Petersen, Susan L. Whitney, Sigrún Helga Lund, Hólmfríður H. Sigurðardóttir, Sólveig Ása Árnadóttir.

Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að- og eru búnir að gangast undir heildarmjaldmaliðarskipti. Halldór Jónsson jr. Samstarfsaðilar Paolo Gargiulo, Kyle Edmunds, Ída Braga Ómarsdóttir, Grétar Halldórsson, Þröstur Pétursson, Jonathan Pitocchi, Kjartan Gislason.

Rannsókn á langtíma raförvun mænu með yfirborðsrafskautum, færniþæandi áhrif á síspennu (spasma). Þórður Helgason. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Gígja Magnúsdóttir.

Ferðastyrkir velferðarráðuneytis og vísindaráðs

Bergþóra Baldursdóttir hlaut ferðastyrki velferðarráðuneytis og vísindaráðs til að sækja ráðstefnu erlendis og kynna áhugaverðar niðurstöður vísindarannsóknar sinnar sem er doktorsverkefnið Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlnliðsbrot við bylту og áhrif skynbjálfunar.

Doktorsnemar

Bergþóra Baldursdóttir. Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa únlíðsbrot við byltu og áhrif skynþjálfunar. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ella Kolbrún Kristinsdóttir. Umsjónarkennari: Pálmi V. Jónsson.

Kyle Edmunds. Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að- og eru búnir að gangast undir heildarmjálmalíðarskipti: data analysis. Heilbrigðisverkfæði, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Gígja Magnúsdóttir, Paolo Gargiulo, Halldór Jónsson jr, Grétar Halldórsón, Þróstur Pétursson, Benedikt Magnússon.

Ólöf Ragna Ámundadóttir. Vakandi og virkur, í uppréttri stöðu í öndunarvél. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurðsson, Elizabeth Dean.

Meistaraneimar

José Luis Vargas Luna. Rannsókn á langtíma raförvun mánu með yfirborðsrafskautum, færniþættandi áhrif á síspennu (spasma). Heilbrigðisverkfæði, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Vilborg Guðmundsdóttir, Gígja Magnúsdóttir. Samstarfsmenn: Þórður Helgason, Guðbjörg Kristín Ludvígsdóttir, Winfried Mayr, Jorge A. Cortes R.

Þróstur Hermannsson. Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að- og eru búnir að gangast undir heildarmjálmalíðarskipti. Heilbrigðisverkfæði, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Gígja Magnúsdóttir, Halldór Jónsson jr, Paolo Gargiulo. Kyle Edmunds, Grétar Halldórsón, Þróstur Pétursson, Benedikt Magnússon.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Innan sjúkrahjálfunar.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Styrks ehf.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Eyjólfssdóttir H, Haraldsdóttir B, Ragnarsdóttir M, Asgeirsson KS. A prospective analysis on functional outcomes following extended latissimus dorsi flap breast reconstruction. *Scandinavian Journal of Surgery*. 2017;106(2):152-7.

Önnur ritverk

Bergþóra Baldursdóttir. Hvað einkennir þá sem detta og únlíðsbrotna? Áfmælissrit Beinverndar. 2017.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 7 þar af 2 boðsfyrirlestrar

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 4

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar

Forstöðumaður: Þóra Steingrimsdóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Skráning og árangur meðferðar á krabbameinum í kynfærum kvenna.

Fæðingafraeði; úrvinnsla úr gögnum Fæðingaskrár Embættis landlæknis.

Bakgrunnur og ástæður góðs árangurs í mæðravernd og fæðingabjónustu á Íslandi.

Ómskoðun í fæðingu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Fæðingarsaga kvenna á líftækniyfjum vegna gigtarsjúkdóma. Björn Guðbjörnsson, Sigrún Rut Kristjánsdóttir. Samstarfsaðili: Þóra Steingrimsdóttir.

Grindarbotnsáverkar og einkenni eftir fæðingu og snemmihlutun með sjúkrahjálfun. Þóra Steingrimsdóttir, Þorgerður Sigurðardóttir. Samstarfsaðilar: Reynir Tómas Geirsson, Hildur Harðardóttir, Þórhallur Ingi Halldórsón, Guðrún Magnúsdóttir, Fannei Magnúsdóttir, auk ljósmæðra sængurkvennaeildar, kvenna- og barnasviðs Landspítala.

Keisaraskurðir á LSH; tíðni sýkinga í kjölfar aðgerða og helstu áhættuþættir. Hildur Harðardóttir, Gunnhildur Vala Hannesdóttir. Samstarfsaðilar Ólafur Guðlaugsson, Ásdís Elfarsdóttir.

Tíðni og orsakir lífrarsjúkdóma á meðgöngu. Einar Stefán Björnsson, Þóra Soffía Guðmundsdóttir. Samstarfsaðili: Þóra Steingrimsdóttir.

Doktorsnemar

Hans Guttormur Þormar. Stökkbreytingar í synaptonemal komplex prótein 3 (SYCP3) geni hjá þörum með endurtekin fösturlát. Læknadeild, Háskóla Íslands.

Leiðbeinendur: Jón Jóhannes Jónsson, Helga Hauksdóttir, Sunna Sigurðardóttir, Bjarki Guðmundsson, Vigdís Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Harpa Viðarsdóttir. Miklir þunguburðar - fylgikvillar fæðingar fyrir móður og barn, áhætta á offitu á barnsaltri og efnaskiptamerki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórhallur I. Halldórsón, Þórður Þórkelsson, Ragnar G. Bjarnason, Reynir T. Geirsson, Unnur A. Valdimarsdóttir.

Helga Medek. GDM- Göngum dálítið meira (Get Diabetics Moving). Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Reynir Tómas Geirsson, Hildur Harðardóttir, Sæmundur Guðmundsson, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Peter Damm.

Hulda Hjartardóttir. Sónar í fæðingum (The progress of labour followed with ultrasound - a longitudinal intrapartum assessment). Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Torbjörn Eggebø, Þóra Steingrimsdóttir, Sigrún Helga Lund, Reynir Tómas Geirsson.

Ingibjörg Eiríksdóttir. Tengsl heilsufars móður á meðgöngu og í fæðingu við tímallengd brjóstgajafar. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóra Steingrimsdóttir, Laufey Tryggvadóttir, Unnur A. Valdimarsdóttir, Geir Gunnlaugsson, Inga Þórsdóttir.

Laufey Hrólfssdóttir. Fæðumynstur á meðgöngu – gagnsemi skimunar á fyrsta þriðjungi meðgöngu. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Hildur Harðardóttir, Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsón, Berglind Júlíusdóttir, Elisabet Heiður Jóhannesdóttir.

Linda Bára Lýðsdóttir. Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir barnburð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Louise Howard, Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Þóra Steingrimsdóttir.

Sigríður Sía Jónsdóttir. Kalmar Universitet. Leiðbeinendur: Katarína Swahnberg, Þóra Steingrimsdóttir, Marga Thome.

Sigurlaug Benediktsdóttir. Ómskoðun í fæðingu; samanburður á sónar og þreifingu. Lunds Universitet. Leiðbeinendur: Andreas Herbst, Pepe Salvesen, Torbjörn Eggebø.

Tijana Drobnjak. Lyfhrifafræði aspirins og fylgjuþróteins 13 og áhrif þeirra á meðgöngueitrun. Lyfjfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sveinbjörn Gizurarson, Reynir Tómas Geirsson, Hildur Harðardóttir, Elín Soffía Ólafsdóttir, Halmutal Meiri.

Þorgerður Sigurðardóttir. Grindarbotnsáverkar og einkenni eftir fæðingu og snemmihlutun með sjúkrahjálfun. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Kari Bö, Reynir Tómas Geirsson, Þóra Steingrimsdóttir. Doktorsnefnd: Hildur Harðardóttir, Þórhallur Ingi Halldórsón.

Þóra Soffía Guðmundsdóttir. Tíðni og orsakir lífrarsjúkdóma á meðgöngu. Læknadeild, Háskóla

Íslands. Leiðbeinendur: Einar Stefán Björnsson og Þóra Steingrimsdóttir.

Læknar í framhaldsnámi

Ásdís Egilsdóttir

Berglind Júlíusdóttir

Dagmar Dögg Ágústsdóttir

Edda Karlsdóttir

Eva Guðjónsdóttir

Guðrún Arna Ásgeirsdóttir

Gunnhildur Vala Hannesdóttir

Hanna Lilja Oddgeirsdóttir

Hugrún Hörn Guðbergisdóttir

Margrét Edda Örnólfsdóttir

Svala Aðalsteinsdóttir

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Hildur Harðardóttir í ritstjórn AOGS (Acta Obstetrica Gynecologica Scandinavica) og ritstjóri Ganesh Acharya.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Margrét Edda Örnólfsdóttir, Ebba Margrét Magnúsdóttir, Jón R. Kristinsson, Reynir Tómas Geirsson. Læknisfræðilegt mat vegna gruns um kynferðisofbeldi gegn stúlkum. *Læknablaðið*. 2017;(07/08):325-29.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Bollason G, Hjartardóttir H, Jonsson T, Guðmundsson S, Kjartansson S, Halldórsdóttir AM. Red blood cell alloimmunization in pregnancy during the years 1996-2015 in Iceland: a nation-wide population study. *Transfusion*. 2017;57(11):2578-85.

Colmorn LB, Krebs L, Klungsoyr K, Jakobsson M, Tapper A-M, Gissler M, et al (m.a. Ragnheiður I. Bjarnadóttir). Mode of first delivery and severe maternal complications in the subsequent pregnancy. *Acta obstetrica et gynecologica Scandinavica*. 2017;96(9):1053-62.

Colmorn LB, Langhoff-Roos J, Jakobsson M, Tapper A-M, Gissler M, Lindqvist PG, et al (m.a. Ragnheiður I. Bjarnadóttir). National Rates of Uterine Rupture are not Associated with Rates of Previous Caesarean Delivery: Results from the Nordic Obstetric Surveillance Study. *Paediatric and perinatal epidemiology*. 2017;31(3):176-82.

Jonsdóttir SS, Thome M, Steingrimsdóttir T, Lydsdóttir LB, Sigurðsson JF, Ólafsdóttir H, et al. Partner relationship, social support and perinatal distress among pregnant Icelandic women. *Women and birth : journal of the Australian College of Midwives*. 2017;30(1):e46-e55.

Kahrs BH, Usman S, Chi T, Youssef A, Torkildsen EA, Lindtjorn E, Østborg TB, Benediktsdóttir S, Brooks L, Harmsen L, Romundstad PR. Sonographic prediction of outcome of vacuum deliveries: a multicenter, prospective cohort study. *American Journal of Obstetrics & Gynecology*. 2017;217(1):69-e1.

Kim H-J, Adams JM, Guðmundsson JA, Arason G, Pau CT, Welt CK. Polycystic ovary morphology: age-based ultrasound criteria. *Fertility and sterility*. 2017;108(3):548-53.

Kristjánsson AL, Thorisdóttir IE, Steingrimsdóttir T, Allegante JP, Lilly CL, Sigfusdóttir ID. Maternal smoking during pregnancy and scholastic achievement in childhood: evidence from the LIFE COURSE cohort study. *The European Journal of Public Health*. 2017;27(5):850-5.

Pyykönen A, Gissler M, Løkkegaard E, Bergholt T, Rasmussen SC, Smarason A, ... Bjarnadóttir RI, et al. Cesarean section trends in the Nordic Countries - a comparative analysis with the Robson classification. *Acta obstetrica et gynecologica Scandinavica*. 2017;96(5):607-16.

Sapkota Y, Steinthorsdóttir V, Morris AP, Fassbender A, Rahmioglu N, De Vivo I, et al. Meta-analysis identifies five novel loci associated with endometriosis highlighting key genes involved in hormone metabolism. *Nature communications*. 2017;2017(8):15539.

Vangen S, Bødker B, Ellingsen L, Saltvedt S, Gissler M, Geirsson RT, et al. Maternal deaths in the Nordic countries. Acta obstetrica et gynecologica Scandinavica. 2017;96(9):1112-9.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 4

Geðsjúkdómafræði

Forstöðumaður: Engilbert Sigurðsson prófessor
Almenn geðlæknisfræði, forsvarsaðilar: Engilbert Sigurðsson prófessor

Barna- og unglingageðlæknisfræði, forsvarsaðilar: Bertrand Lauth lektor

Sálarfræði, forsvarsaðilar: Berglind Guðmundsdóttir dósent

Almenn geðlæknisfræði

Forsvarsaðilar: Engilbert Sigurðsson prófessor

Áherslur í rannsóknnum innan fræðigreinarinnar

Rannsóknir á geðrofsjúkdómum: svipgerð, taugasálfræði, myndgreining, erfðafræði, vitræn endurhæfing, meðferð meðferðarþrás geðklofa. Einnig hugræn meðferð algengra geðraskana svo sem lyndis- og kvíðaraskana.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aukaverkanir geðrofslyfa: Leiðir til að auka notkun clozapine í meðferðarþráum geðklofa. Engilbert Sigurðsson, Oddur Ingimarsson. Samstarfsaðili: James MacCabe.

Er lóperamið misnotað á Íslandi? Guðrún Dóra Bjarnadóttir, Anna Kristín Gunnarsdóttir. Samstarfsaðili: Magnús Jóhannsson.

Matstæki fyrir félagskilning. Engilbert Sigurðsson, Brynja Björk Magnúsdóttir.

Virkir þættir í ósértækri hugrænni atferlismeðferð við kvíða og þunglyndi. Engilbert Sigurðsson, Magnús Blöndahl Sighvatsson. Samstarfsaðilar: Paul M. Salkovskis, Jón Friðrik Sigurðsson, Heiðís B. Valdimarsdóttir, Fanney Þórsdóttir.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Vitræn mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Meðumsækjandi: Engilbert Sigurðsson. Aðrir samstarfsmenn: Brynja B. Magnúsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, David Roberts, Elisabeth Twamley, Nanna Briem.

Doktorsnemar

Guðrún Dóra Bjarnadóttir. Notkun metýlfenidats í æð meðal íslenskra vimefnaneytenda. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Haraldsson, Andrés Magnússon, Bjarni Óssurason, Magnús Jóhannsson, Engilbert Sigurðsson.

Magnús Blöndahl Sighvatsson. Virkir þættir í óserhæfðri hugrænni atferlismeðferð við kvíða og þunglyndi. Sálfraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Paul M. Salkovskis, Jón Friðrik Sigurðsson, Engilbert Sigurðsson.

Oddur Ingimarsson. Aukaverkanir og öryggi klózapinmeðferðar hjá einstaklingum með meðferðarþráum geðklofa. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Engilbert Sigurðsson, James H. MacCabe, Hreinn Stefánsson, Halldóra Jónsdóttir, Magnús Haraldsson.

Ólafur Ó. Guðmundsson. Ættlægni ADHD og tengdra raskana. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Kári Stefánsson, Hreinn Stefánsson, Daniel F. Guðbjartsson, Engilbert Sigurðsson.

Ólína Viðarsdóttir. Vitræn mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Læknadeild, Háskóla Íslands.

Leiðbeinendur: Brynja B. Magnúsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Elizabeth Twamley, David L. Roberts, Berglind Guðmundsdóttir.

Læknar í framhaldsnámi í geðlækningum

Ásta Bragadóttir

Jón Áki Jensson

Georg Vougiouklakis

Hanna Hálfánardóttir

Hildur Baldursdóttir

Kristinn Þorbergsson

Móses Pálsson

Svanborg Gísladóttir

Puríður Halla Árnadóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Íslenskir samstarfsaðilar utan LSH

Íslensk erfðagreining

Erlendir samstarfsaðilar

Bretland

Kings College Hospital London

Bandaríkin

University of Texas Health Science Center, San Antonio,

University of California, San Diego

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir hlaut styrk sem ungur vísindamaður úr Vísindasjóði LSH. Vitræn mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Meðumsækjandi: Engilbert Sigurðsson.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Engilbert Sigurðsson er einn þriggja faglegra ritstjóra Læknanemans.

Sigurður Páll Pálsson er ritstjóri Geðverndar, fræðitímaris Geðverndarfélags Íslands.

Ritverk –bækur eða bókakafalr

Bjarni O. Rafnar, Gudrun Dora Bjarnadóttir. Intravenous abuse of methylphenidate. In: Wolff K, White J, Karch S, editors. The SAGE handbook of drug and alcohol studies: biological approaches. Los Angeles: SAGE Reference; 2017. Chapter 24.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Ingibjörg Gunnarsdóttir, Helga Guðrún Friðbjófsdóttir, Ólóf Guðný Geirsdóttir, Halldóra Jónsdóttir, Laufey Steingrimsdóttir, Inga Þórsdóttir, et al. Fæðuval ungra Íslendinga með geðrofsjúkdóma og þróun líkamsþyngdar þeirra á 8 til 12 mánaða tímabili. Læknablaðið. 2017;103(6):281-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ásgeirsdóttir HG, Ásgeirsdóttir TL, Nyberg U, Thorsteinsdóttir TK, Mogensen B, Matthíasson P, et al. Suicide attempts and self-harm during a dramatic national economic transition: a population-based study in Iceland. European journal of public health. 2017;27(2):339-45.

Bjarnadóttir GD, Johannsson M, Magnússon A, Rafnar BO, Sigurðsson E, Steingrímsson S, et al. Methylphenidate disintegration from oral formulations for intravenous use by experienced substance users. Drug and alcohol dependence. 2017;178(1):165-9.

Carlsen HK, Steingrímsson S, Sigurðsson MI, Sigfusson S, Magnússon A. Latent classes in diagnoses among psychiatric inpatients predicting mortality and imprisonment - a nationwide cohort study. Eur Psychiat. 2017;39:93-8.

Falkenberg I, Valli I, Raffin M, Broome MR, Fusar-Poli P, Matthíasson P, Picchioni M, McGuire P. Pattern of activation during delayed matching to sample task predicts functional outcome in people at ultra high

risk for psychosis. Schizophrenia research. 2017 Mar 1;181:86-93.

Ingimarsson O, MacCabe JH, Haraldsson M, Jónsdóttir H, Sigurðsson E. Risk of diabetes and dyslipidemia during clozapine and other antipsychotic drug treatment of schizophrenia in Iceland. Nordic journal of psychiatry. 2017;71(7):496-502.

Jonsdottir SS, Thome M, Steingrimsdottir T, Lydsdottir LB, Sigurðsson JF, Olafsdottir H, et al. Partner relationship, social support and perinatal distress among pregnant Icelandic women. Women and birth: journal of the Australian College of Midwives. 2017;30(1):e46-e55 Women Birth.

Mullins N, Ingason A, Porter H, Euesden J, Gillett A, Ólafsson S, ..., Sigurðsson E, Saemundsen E, Gudmundsson OO, et al. Reproductive fitness and genetic risk of psychiatric disorders in the general population. Nature communications. 2017;(8):15833.

Steinberg S, Gudmundsdóttir S, Sveinbjornsson G, Suvisaari J, Paunio T, Torniaainen-Holm M, Frigge ML, Jonsdottir GA, Huttenlocher J, Arnarsdottir S, Ingimarsson O. Truncating mutations in RBM12 are associated with psychosis. Nature genetics. 2017;49(8):1251.

Young S, Emilsson B, Sigurðsson JF, Khondoker M, Philipp-Wiegmann F, Baldursson G, et al. A randomized controlled trial reporting functional outcomes of cognitive-behavioural therapy in medication-treated adults with ADHD and comorbid psychopathology. European archives of psychiatry and clinical neuroscience. 2017;267(3):267-76.

Auk þess hafa starfsmenn fræðigreinarinnar haldið fjölda fyrirlestra og sýnt veggspjöld á íslenskum og erlendum ráðstefnum.

Sálarfræði

Forsvarsaðilar: Berglind Guðmundsdóttir dósent

Áherslur í rannsóknnum innan fræðigreinarinnar

Sálfraeðingar á geðsviði sinna fjölbreyttum rannsóknum á sviði klínískrar sálfraeði, réttarsálfraeði, taugasálfraeði og í öldrunarfræðum. Lögd er áhersla á að meta próffraeðilega eiginleika sálfraeðilegra matstækja og árangur sálfraeðilegrar meðferðar. Rannsóknir spanna vitt svið, t.d. rannsóknir á kvíða, þunglyndi, eðli og afleiðingum áfalla, afleiðingum heilaáverka, vitrænni getu, athyglisbrestí/öfivirkni, einhverfu og erfðafræði þroskafrávika.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

ADHD hjá fullorðnum sem vísað er til ADHD teymis Landspítala: yfirlitsgrein. Sigurilín Hrunn Kjartansdóttir, Bára Sif Ómarsdóttir. Samstarfsaðilar: Jón Friðrik Sigurðsson.

Afleiðing höfuðhöggs hjá íþróttakonum, möguleg vanstarfsemi á heiladngli, taugasálfraeðileg skerðing og lífsgæði. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Samstarfsaðilar: María K. Jónsdóttir, Hafúrín Kristjánsdóttir.

Dagsýja –Tengsl við kæfisvefn, árangur meðferðar, heilsufar og lífsstíll. Þórarinn Gíslason, Elin Helga Þórarinsdóttir. Samstarfsaðilar: Erna Sif Arnardóttir, Erla Björnsdóttir, Bryndís Benedíktsdóttir, Christer Jansson, Allan I. Pack.

Matstæki fyrir félagskilning. Engilbert Sigurðsson, Brynja Björk Magnúsdóttir.

Virkir þættir í ósértækri hugrænni atferlismeðferð við kvíða og þunglyndi. Engilbert Sigurðsson, Magnús Blöndahl Sighvatsson. Samstarfsaðilar: Paul M. Salkovskis, Jón Friðrik Sigurðsson, Heiðís B. Valdimarsdóttir, Fanney Þórsdóttir.

Vitræn mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof.

Engilbert Sigurðsson, Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Samstarfsaðilar: Brynja B. Magnúsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, David Roberts, Elisabeth Twamley, Nanna Briem.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Vitrænt mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Meðumsækjandi: Engilbert Sigurðsson. Samstarfsaðilar: Brynja B. Magnúsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, David Roberts, Elisabeth Twamley, Nanna Briem.

Rannsóknarstofa í öldrunarfræðum (RHLÖ) - Landspítali

Vaka Valsdóttir hlaut doktorsnemastyrk. Fjármagnað árin 2017-2019.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Vitrænt mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Ólína G. Viðarsdóttir, Brynja B. Magnúsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Berglind Guðmundsdóttir, David Roberts.

Jafnréttissjóður Íslands

Gender differences in violence exposure, outcomes and service utilization in the Icelandic population. Principal investigator: Edda Björk Þórðardóttir, Anna Margrét Hrólfsdóttir.

Doktorsnemar

Agnes Gísladóttir. Fæðingareinkenni nýbura kvenna sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Unnur A. Valdimarsdóttir, Þórður Þórkelsson, Bernard L. Harlow, Sven Cnattingius, Ragnheiður I. Bjarnadóttir, Anna Hauksdóttir, Miguel Angel Luque-Fernandez, Berglind Guðmundsdóttir.

Drífa Jónasdóttir. Útgjöld samfélagsins vegna karlmannna sem beita heimilisofbeldi á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson, Brynjólfur Mogensen. Í doktorsnefnd sitja Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Sigrún Lund og Þórhildur Línal.

Erla Björnsdóttir. Tíðni þunglyndis hjá sjúklingum með kæfisvefn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Gíslason, Jón Friðrik Sigurðsson, Bryndís Benediktsdóttir.

Hlín Kristbergisdóttir. Impact of mental distress during pregnancy on child adverse outcomes. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson, Heiðís Valdimarsdóttir, Kamilla Rún Jóhannsdóttir.

Hrafnhildur Eymundsdóttir. Samband D-vítamíns búskapar við vitræna getu meðal eldra fólks á Íslandi: Öldrunarrannsókn Hjartaverndar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Alfons Ramel, Ólóf Guðný Geirsdóttir, María K. Jónsdóttir, Milan Chang.

Ingunn S. Kristensen. Háskólanum í Reykjavík: Heilahristingur meðal íþróttakvenna, hormónabreytingar, geðheilsa, lífsgæði og taugasálfræðilegar breytingar. Aðalleiðbeinandi: María K. Jónsdóttir.

Linda Bára Lýðsdóttir. Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir fæðingu. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson, Louise Howard.

Magnús Blöndahl Sighvatsson. Virkir þættir í óserhæfðri hugrænni atferlismeðferð við kvíða og þunglyndi. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Paul M. Salkovskis, Jón Friðrik Sigurðsson, Engilbert Sigurðsson.

Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Vitrænt mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Brynja B. Magnúsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Berglind Guðmundsdóttir, David Roberts, Elisabeth Twamley.

Sigrún Ólafsdóttir. Próun og mat á hugrænni atferlismeðferð við óútskýrðum líkamlegum einkennum sem leiða til skertrar starfsgetu. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paul Salkovskis, Jón Friðrik Sigurðsson og Heiðís Valdimarsdóttir.

Vaka Valsdóttir. Háskólanum í Reykjavík. Verkefni: Hugræn öldrun : Hugræn forði, heilaforði og farsæl öldrun. Aðalleiðbeinandi: María K. Jónsdóttir

Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Próun á meðferð fyrir konur með erfiða fæðingarreynslu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, Jenny Gamble, Hildur Kristjánsdóttir.

Meistaraneimar

Andri Haukstein Oddsson. Depressive and anxiety symptoms among university students in Iceland. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Baldur Hannesson. Effectiveness of Brief Transdiagnostic Cognitive Behavioural Group Therapy for Mild Depression, Anxiety, and Stress in Fathers: A Pilot Study. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Bára Sif Ómarsdóttir. Adults Referred to the ADHD Clinic in Iceland: Clinical Characteristics. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Sigurlín Hrund Kjartansdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson.

Berþóra Ragnardóttir. Sprautufærni hjá börnum og unglingum með sykursýki af tegund 1 – Áhrif á langtímaþlöðsýkur. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Berglind Brynjólfssdóttir.

Elvar Friðriksson. The Effect of Depression and Alcohol Abuse on Social Economic Decision Making. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinendur: Haukur Freyr Gylfason, Jón Friðrik Sigurðsson.

Eva Sjöfn Helgadóttir. Transdiagnostic Cognitive Behavioral Group Therapy for Fathers: A Pilot Study Effects on Perceived Social Support, Dyadic Satisfaction and Quality of Life. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Gunnhildur Ólafsdóttir. Cognitive Behavioural Group Therapy for Low Self-Esteem: An Outcome Study. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Halldóra Björg Rafnsdóttir. Help-seeking intentions and perceived stigma: A survey among university students in Iceland. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Hjördís Unnur Másdóttir. Romantic relationships, emotional regulation and quality of life among adults with ADHD in comparison with adults with no ADHD. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

María Guðnadóttir. Söfnun norma fyrir ACE skimunarprófi og tengsla við upplifað minnistap og heilsufarsþætti. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: María K. Jónsdóttir

Petra Lind Sigurðardóttir. Symptoms of eating disorder and body-image among Icelandic athletes. (Átröskunareinkenni og líkamsmynd á meðal íslensks íþróttafólks.) Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Hafrún Kristjánsdóttir, Sigurlaug María Jónsdóttir og Guðlaug Þorsteinsdóttir.

Ragnhildur Bjarkadóttir. Quality of Life and Coping Mechanisms Among Adults with ADHD. Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Rosalind Kristjánsdóttir. Samanburðarrannsókn á málfræni barna með og án heilaáverka. Talmeinafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jónas G. Halldórsson, Sigríður Magnúsdóttir og Guðmundur B. Arnkelsson.

Sigurbjörg Sigurpáldóttir. Short Term Panic Intervention: A Pilot Study. Háskólinn í Reykjavík. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Sólrún Scheving Egeberg. Dropout from Transdiagnostic Cognitive Behavioural Group Therapy. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Jón Friðrik Sigurðsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, VIRK Starfsendurhæfingarsjóður

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

Medical University of South Carolina, Charleston, Boston University of Medicine and National Center for PTSD, Emory University in Atlanta, Georgia

Danmörk

Women's Health Sciences Division, National Center of Psychotraumatology Department of Psychology, University of Southern Denmark

England

University of Bath, King's College, London,

Noregur

Center for Crisis Psychology, Bergen,

Portúgal

University of Coimbra

Svíþjóð

Linköping University, Stockholm University

Þýskaland

Department of Translational Research in Psychiatry, Max Planck Institute of Psychiatry, München

Europarístat (Evrópskur gagnagrunnur um meðgöngu og fæðingar), Eurocat (Evrópskur gagnagrunnur um fósturgalla).

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Eiríkur Örn Arnarson: er í ritstjórn eftirlitna tímarita: Cognitive Behaviour Therapy, Behavioural and Cognitive Psychotherapy, Clinical Psychology - Science and Practice, Revista Psychologia

Doktorsritgerðir

Agnes Gísladóttir. Meðganga og fæðing hjá konum sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi = Pregnancy and childbirth among women previously exposed to sexual violence. Reykjavík, Háskóli Íslands; 2017. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Unnur Anna Valdimarsdóttir. Auk hennar sátu í doktorsnefnd Berglind Guðmundsdóttir, Bernard L. Harlow, Ragnheiður I. Bjarnadóttir, Sven Cnattingius.

Ólína Viðarsdóttir. Vitrænt mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof = Cognitive assessment and remediation for young psychosis patients. Reykjavík, Háskóli Íslands; 2017. Aðalleiðbeinandi: Brynja B. Magnúsdóttir. Meðleiðbeinandi: Engilbert Sigurðsson. Umsjónakennari: Berglind Guðmundsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: David Roberts, Jessica Pollard, Tiffany Herlands.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Margrét Aðalheiður Hauksdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Lilja Sif Þorsteinsdóttir, Gunnar Örn Ingólfsson. Hugræn atferlismeðferð við lágu sjálfsmati: Mat á árangri niú vikna hópmæðferðar. Sálfræðiritið. 2017;22:25-37.

Sigrún Þorsteinsdóttir, Berglind Brynjólfssdóttir, Ragnar, Bjarnason, Tryggvi Helgason, Anna Sigríður Ólafsdóttir. Offitumeðferð barna í Heilsuskóla Barnaspítalans: Breytingar á algengi ADHD, einhverfu, kvíða og þunglyndis. Sálfræðiritið. 2017;22:85-102.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Autism Spectrum Disorders Working Group of The Psychiatric Genomics Consortium, Anney RJ, Ripke S, Anttila V, Grove J, Holmans P, Huang H, Klei L, Lee PH, Medland SE, Neale B. Meta-analysis of GWAS of over 16,000 individuals with autism spectrum disorder highlights a novel locus at 10q24.32 and a significant overlap with schizizophrenia. Molecular autism. 2017;8:1-7.

Drake KE, Gonzalez RA, Sigurdsson JF, Sigfusdóttir ID, Gudjonsson GH. A national study into temperament as a critical susceptibility factor for reported false confessions amongst adolescents. Personality and Individual Differences. 2017;111:220-6.

Halldorsdóttir T, de Matos AP, Awaloff Y, Arnarson EÖ, Craighead WE, Binder EB. FKBP5 moderation of the relationship between childhood trauma and maladaptive emotion regulation strategies in adolescents. Psychoneuroendocrinology. 2017;1;84:61-5.

Halldorsdóttir T, de Matos APS, Awaloff Y, Arnarson EÖ, Craighead WE, Binder EB. FKBP5 moderation of the relationship between childhood trauma and maladaptive emotion regulation strategies in adolescents. Psychoneuroendocrinology. 2017;(84):61-5.

Jonsdóttir SS, Thome M, Steingrimsdóttir T, Lydsdóttir LB, Sigurdsson JF, Ólafsdóttir H, Swahnberg K. Partner relationship, social support and perinatal distress among pregnant Icelandic women. Women and Birth. 2017;30(1):e46-55.

Matos AP, Salvador MC, Costa JJ, Pinheiro MR, Arnarson E, Craighead WE. The relationship between internalizing and externalizing problems in adolescence: does gender make a difference? Canadian International Journal of Social Science and Education. 2017:45-63.

Salvador MD, Matos AP, Oliveira S, S March J, Arnarson EÖ, Carey SC, Craighead WE. A Escala Multidimensional de Ansiedade para Crianças (MASC): Propriedades psicométricas e análise fatorial confirmatória numa amostra de adolescentes portuguesas. In Revista Iberoamericana de Diagnóstico e Avaliação-e Avaliação Psicológica. 2017;45(3):33-46.

Sigfusdóttir ID, Asgeirsdóttir BB, Hall HA, Sigurdsson JF, Young S, Gudjonsson GH. An epidemiological study of ADHD and conduct disorder: does family conflict moderate the association?. Social psychiatry and psychiatric epidemiology. 2017;52(4):457-64.

Sigurdardóttir VL, Gamble J, Gudmundsdóttir B, Kristjansdóttir H, Sveinsdóttir H, Gottfredsdóttir H. The predictive role of support in the birth experience: A longitudinal cohort study. Women and Birth. 2017;30(6):450-9.

Sigurdsson S, Aspelund T, Kjartansson O, Gudmundsson EF, Jonsdóttir MK, Eiríksdóttir G, Jonsson PV, van Buchem MA, Gudnason V, Launer LJ. Incidence of brain infarcts, cognitive change, and risk of dementia in the general population: The AGES-Reykjavik Study (Age Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study). Stroke. 2017;48(9):2353-60.

Thorsteinsdóttir S, Gunnarsdóttir T, Boles RE, Njardvik U. Weight status and disordered sleep in preschool children, parents' negative mood states and marital status. Children's Health Care. 2017 Dec 29:1-20.

Weiner DJ, Wigdor EM, Ripke S, Walters RK, Kosmicki JA, Grove J, et al. Polygenic transmission disequilibrium confirms that common and rare variation act additively to create risk for autism spectrum disorders. Nature genetics. 2017;49(7):978-85.

Young S, Emilsson B, Sigurdsson JF, Khondoker M, Philipp-Wiegmann F, Baldursson G, et al. A randomized controlled trial reporting functional outcomes of cognitive-behavioural therapy in medication-treated adults with ADHD and comorbid psychopathology. European archives of psychiatry and clinical neuroscience. 2017;267(3):267-76.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 5

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 12

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 1

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 6

Krabbameinslæknisfræði

Forstöðumaður: Helgi Sigurðsson prófessor

Áherslur í rannsóknun innan fræðasviðsins

Áherslur eru um faraldsfræði krabbameina þar með talið að áhættuþætti. Enn fremur um áhrifaþætti á lífshorfur eftir greiningu krabbameins, þar má nefna líffræðilega, erfðafræðilega og meðferðarlega þætti þar með talið líknandi meðferð. Enn fremur sálfræðilega þætti og lífsgæði.

Styrkir sem fræðagreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ákvörðunartaka um lífslökameðferð á bráðalegudeildum Landspítalans. Helga Jónsdóttir, Guðrún Jónsdóttir. Samstarfsaðilar: Erna Haraldsdóttir, Marilyn Kendall, Finnþogi Jakobsson, Valgerður Sigurdardóttir.

Hlutverk TLR viðtaka í afbrigðilegri B-eitilfrumusvörum í íslenskum fjölskyldum með ættlæga einstofna mótefnahækkun. Samstarfsaðilar Helga M. Ögmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Jón Þór Bergþórsson, Linda Pilarski.

Leit að erfðabreytileikum með fjölgenaáhrif á myndun brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason. Samstarfsaðilar: Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þ. Jóhannsson.

Lífarskaði af völdum krabbameinslyfja. Einar Stefán Björnsson, Helgi Kristinn Björnsson. Samstarfsaðili: Ásgerður Sverrisdóttir.

Notkun á líkindalíkönum til að meta líkur á aukaverkunum útrá geisladreifingu við geislameðferð á blöðruhálskirtilskrabbameini. Kristinn Kristinnsson, Garðar Mýrdal, Jón Hrafnkelsson.

Doktorsnemar

Ásta Bjarmey Pétursdóttir. Fjölskylduhjúkrun í sérhæfðri líknarmeðferð í Heimahlyningu Landspítala. Ávinningur af meðferðarsamræðum og innleiðingu klínískra leiðbeininga fyrir fjölskyldumeðlimi ættingja með ólæknandi krabbamein. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Mary Kay Rayans, Valgerður Sigurdardóttir, Erna Haraldsdóttir.

Hans Guttormur Þormar. Greining skemmda í erfðaefni með tvívíðum rafrætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Jóhannes Jónsson, Helgi Sigurðsson, Finnþogi Rútur Þormóðsson, Jórunn Erla Eyfjörð, Sigríður Klara Böðvarsdóttir, Agata Smogorzewska, Peter Holbrook, Óskar Þór Jóhannsson.

Hlíf Steingrimsdóttir. Arfgengar og starfrænar orsakir einstofna mótefnahækkunar og skyldra B-frumusjúkdóma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir.

Meistaraneimar

Kristín Lára Ólafsdóttir. Áhrif stuðningsþjónustu líknarráðgjafateymis fyrir sjúklinga með nýgreint útbreitt lungnakrabbamein. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Valgerður Sigurdardóttir, Erna Haraldsdóttir, Helga Jónsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Arndís Jónsdóttir, Arna Dögg Einarisdóttir.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ættlægun B-eitilfrumumeinnum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Arnfríður Magnúsdóttir. Einkenni sjúklinga með krabbamein á höfuð- og hálssvæði sem eru í geislameðferð. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigríður Zöega, Nanna Friðriksdóttir, Valgerður Sigurdardóttir.

Doktorsritgerð

Inga Jóna Ingimarsdóttir. Blöðruhálskirtilskrabbamein hjá þremur norrænum þjóðum – Áhrif greiningar og meðferðarstefnu á nýgengi, þróun klínískra þátta og meðferð = Prostate cancer in three Nordic countries - The impact of diagnostic and therapeutic

strategies on incidence, trends in clinical presentation and management. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Aðalleiðbeinandi: Helgi Sigurðsson. Aðrir leiðbeinendur: Klaus Brasson, Eiríkur Jónsson, Laufey Tryggvadóttir

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Svandís Íris Hálfánardóttir, Kristín Lára Ólafsdóttir, Valgerður Sigurdardóttir. Tíðni einkenna og meðferð þeirra á síðasta sólarhring lífs hjá deyjandi sjúklingum á Landspítala og á hjúkrunarheimilum. Læknablaðið. 2017;103(05):223-8.

Geir Tryggvason, Birgir Briem. Hnútar í skjaldkirtli. Læknablaðið. 2017;103(01):23-6.

Ritverk - vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Asgeirsdóttir GH, Sigurdardóttir V, Gunnarsdóttir S, Sigurbjörnsson E, Traustadóttir R, Kelly E, et al. Spiritual well-being and quality of life among Icelanders receiving palliative care: data from Icelandic pilot-testing of a provisional measure of spiritual well-being from the European Organisation for Research and Treatment of Cancer. European journal of cancer care. 2017;26(2).

Berg KD, Thomsen FB, Mikkelsen MK, Ingimarsdóttir IJ, Hansen RB, Kejs AMT, et al. Improved survival for patients with de novo metastatic prostate cancer in the last 20 years. European journal of cancer. 2017;(72):20-7.

Gudmundsdóttir EM, Hrafnkelsson J, Rafnsson V. Incidence of cancer among licenced commercial pilots flying North Atlantic routes. Environmental health : a global access science source. 2017;16(1):86.

Gudmundsson J, Thorleifsson G, Sigurdsson JK, Stefansdóttir L, Jonasson JG, Gudjonsson SA, et al. A genome-wide association study yields five novel thyroid cancer risk loci. Nature communications. 2017;(8):14517.

Gunnarsdóttir S, Sigurdardóttir V, Kloke M, Radbruch L, Sabatowski R, Kaasa S, et al. A multicenter study of attitudinal barriers to cancer pain management. Supportive Care in Cancer. 2017;25(11):3595-602.

Haraldsdóttir S, Rafnar T, Frankel WL, Einarisdóttir S, Sigurdsson A, Hampel H, et al. Comprehensive population-wide analysis of Lynch syndrome in Iceland reveals founder mutations in MSH6 and PMS2. Nature communications. 2017;(8):14755.

Lecarpentier J, Silvestri V, Kuchenbaecker KB, Barrowdale D, Dennis J, McGuffog L, et al. Prediction of Breast and Prostate Cancer Risks in Male BRCA1 and BRCA2 Mutation Carriers Using Polygenic Risk Scores. Journal of clinical oncology : official journal of the American Society of Clinical Oncology. 2017;35(20):2240-50.

Trovik C, Bauer HCF, Styring E, Sundby Hall K, Vult Von Steyern F, Eriksson S, et al. The Scandinavian Sarcoma Group Central Register: 6,000 patients after 25 years of monitoring of referral and treatment of extremity and trunk wall soft-tissue sarcoma. Acta orthopaedica. 2017;88(3):341-7.

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Lífefna- og sameindalíffræði

Forstöðumaður: Jón Jóhannes Jónsson prófessor Efnaskipti og næring forsvarsmáður: Ingibjörg Harðardóttir prófessor

Lífefnafræði og meinafræði forsvarsmáður: Jón Jóhannes Jónsson prófessor

Sameindalíffræði forsvarsmáður: Eiríkur Steingrímsson prófessor

Erfðafræðisfræði forsvarsmáður: Reynir Arngrímsson prófessor

Skýrslan nær eingöngu yfir þá starfsemi fræðasviðsins sem gerð á Landspítala.

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins / fræðigreinarinnar

Rannsóknir fræðasviðsins eru í lífefnafræði, sameindalífraði, erfðafræði og hagnýtingu þessara greina í heilbrigðisþjónustu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Tækniþróunarsjóður Rannís

Greiningar á kjarnsýrum til að nota við gæðamat og greiningar samhliða krabbameinsmeðferð. Jón Jóhannes Jónsson, Bjarki Guðmundsson, Hans Guttormur Þormar, Helgi Sigurðsson.

Doktorsnemar

Bjarki Guðmundsson. Greining á framleiðsluefni eftirmyndunar og skemmda í erfðaefni með tvívíðum rafdrætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Hans Guttormur Þormar. Greining skemmda í erfðaefni með tvívíðum rafdrætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Vigdís Stefánsdóttir. Notkun og gagnsemi tölvugagnagrunna í erfðaheilbrigðisþjónustu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Xiaxia Di. Sjávarlífverur – leit að ónæmissýrandi lyfjasprotum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Sigrún Baldursdóttir, Eggert S. Birgisson, Ísleifur Ólafsson, Rafn Benediktsson.

Meistaraneimi

Fjóla Margrét Óskarsdóttir. Innleiðing Mentor gæðaeftirlitskerfis í tölvukerfi Rannsóknarkjarna á Landspítala. Samanburðarmælingar á greiningartækjum á Rannsóknarkjarna Landspítalans og rannsóknastofum á landsbyggðinni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Martha Á. Hjalmsdóttir. Leiðbeinendur: Ólöf Sigurðardóttir, Ingunnur Þorsteinsdóttir, Gyða Hrönn Einarsdóttir.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Jóhann Heiðar Jóhannsson er ritstjóri Orðasafns í líffærafræði III. Æðakerfið. Enska - íslenska – latína.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Sara Skúllína Jónsdóttir, Sigríður Ólafsdóttir, Hrefna Guðmundsdóttir. Tilkynntar aukaverkanir lyfja á Íslandi á árunum 2013 til 2016. Samanburður við tilkynningar frá Norðurlöndum. Læknablaðið. 2017;(07/08):319.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Adalsteinsdóttir B, Pálsson R, Desnick RJ, Gardarsdóttir M, Teekakirikul P, Maron M, et al. Fabry Disease in Families With Hypertrophic Cardiomyopathy: Clinical Manifestations in the Classic and Later-Onset Phenotypes. *Circ Cardiovasc Genet.* 2017 Aug;10(4): pii: e001639.

Arnadóttir GA, Jensson BO, Marelsson SE, Sulem G, Oddsson A, Kristjánsson RP, et al. Compound heterozygous mutations in UBA5 causing early-onset epileptic encephalopathy in two sisters. *BMC medical genetics.* 2017;18(1):103.

Björnsson E, Helgason H, Halldorsson G, Helgadóttir A, Gylfason A, Kehr B, et al. A rare splice donor mutation in the haptoglobin gene associates with blood lipid levels and coronary artery disease. *Hum Mol Genet.* 2017;26(12):2364-76.

Guðmundsson J, Thorleifsson G, Sigurdsson JK, Stefánsdóttir L, Jonasson JG, Guðjónsson SA, et al. A genome-wide association study yields five novel thyroid cancer risk loci. *Nature communications.* 2017;(8):14517.

Haraldsdóttir S, Rafnar T, Frankel WL, Einarsson S, Sigurdsson A, Hampel H, et al. Comprehensive population-wide analysis of Lynch syndrome in Iceland reveals founder mutations in MSH6 and PMS2. *Nature communications.* 2017;(8):14755.

Ivrsdóttir EV, Steinthorsdóttir V, Daneshpour MS, Thorleifsson G, Sulem P, Holm H, et al. Effect of sequence variants on variance in glucose levels predicts type 2 diabetes risk and accounts for heritability. *Nature genetics.* 2017;49(9):1398-402.

Jonsson S, Sveinbjörnsson G, de Lapuente Portilla AL, Swaminathan B, Plomp R, Dekkers G, et al. Identification of sequence variants influencing immunoglobulin levels. *Nature genetics.* 2017;49(8):1182-91.

Kehr B, Helgadóttir A, Melsted P, Jonsson H, Helgason H, Jonasdóttir A, et al. Diversity in non-repetitive human sequences not found in the reference genome. *Nature genetics.* 2017;49(4):588-93.

Smith D, Helgason H, Sulem P, Björnsson US, Lim AC, Sveinbjörnsson G, et al. A rare IL33 loss-of-function mutation reduces blood eosinophil counts and protects from asthma. *PLoS genetics.* 2017;13(3):e1006659.

Paneque M, Cornel MC, Curtisova V, Houwink E, Jackson L, Kent A, Lunt P, Macek M, Stefánsdóttir V, Turchetti D, Skirton H. Implementing genetic education in primary care: the Gen-Equip programme. *Journal of community genetics.* 2017;8(2):147-50.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 5

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 3

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Lyflæknisfræði

Forstöðumenn fræðasviðs: Einar S. Björnsson prófessor

Forsvarsmenn fræðigreina:

Blóðfræði: Páll Torfi Ónundarson prófessor

Gigtarlæknisfræði: Helgi Jónsson prófessor

Hjartalæknisfræði: Karl Andersen prófessor

Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði: Jón H. Ólafsson dósent

Innkirtlalæknisfræði: Rafn Benediktsson prófessor

Lungnalæknisfræði: Steinn Jónsson prófessor

Meltingarlæknisfræði: Einar Björnsson prófessor

Nýrnalæknisfræði: Runólfur Pálsson prófessor

Smitsjúkdómalæknisfræði: Magnús Gottfreðsson prófessor

Blóðlæknisfræði

Forsvarsaður: Páll Torfi Ónundarson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Blóðstorkunarfæði: Árangur stýringar warfaríns með Fiix-PT í stað hefðbundins PT-prófs. Mælingar á gömlum og nýjum oral blóðþynningarlyfjum. Í samstarfi við Decode: Erfðafræði bláæðasega og blóðstorkun og stökkbreytingar í Ashwell viðtæki.

Myeloma og MGUS; mögulegur ávinningur þess að skima fyrir forstigi mergæxlis.

Stofnfrumur og blóðmyndun. Áhrif algengra breytileika í erfðamengi mannsins á blóðmyndun og myndun bráðahvítblæðis í börnum.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Bláæðasegar í sjúklingum með mergæxli og fengið hafa meðferð með thalidomíði eða lenalidomíði; svörum við meðferð, lífun og áhrif heparíns. Safngreining byggð á þrettán slembiröðuðum klínískum rannsóknum. Sigurður

Yngvi Kristinsson, Krístrún Aradóttir. Samstarfsaðili: Ruth Pfeiffer.

Bráðar líffærabílanir. Gísli H. Sigurðsson. Samstarfsaðilar: Sigurbergur Kárason, Ólafur Skúli Indriðason, Páll Torfi Ónundarson, Martin Ingi Sigurðsson, Kristinn Sigvaldason, Snævar Sigurðsson, Þórir Einarsson Long, Einar Hjörleifsson.

Frumufrí microRNA sem lífmerki fyrir járnhag hjá blóðgjöfum. Anna Margrét Halldórsdóttir, Margrét Gunnarsdóttir. Samstarfsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, Þóririnn Guðjónsson.

Hlutverk ARID5B gensins í B-frumuproskun og myndun bráðahvítblæðis. Jón Þór Bergþórsson, Halla Rós Eyjólfsson. Samstarfsaðilar: Þóririnn Guðjónsson, Brynjar Viðarsson, Sigrún Edda Reykdal.

Hlutverk bandvefsumbreytingar í framþróun æxlisvaxtar í brjóstkiorti. Þóririnn Guðjónsson, Erika Morera. Samstarfsaðilar: Magnús Karl Magnússon, Gunhild Maelandsmo, James Lorens.

Hlutverk noncoding RNA og utangenaerfaða í þroskun og sérhæfingu brjóstkiortils. Þóririnn Guðjónsson, Zuzana Budkova. Samstarfsaðili: Magnús Karl Magnússon.

Hlutverk TLR viðtaka í afbrigðilegri B-eitilfrumusvörum í íslenskum fjölskyldum með ættlæga einstofna mótefnahækkun. Samstarfsaðilar: Helga M. Ógmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Jón Þór Bergþórsson, Linda Pilarski.

Nýgengi alvarlegra blæðinga og blóðsegamyndunar hjá sjúklingum á hinum nýju blóðþynningarlyfjum borið saman við warfarin á Íslandi 2012 – 2016. Einar Stefán Björnsson, Guðrún Arna Jóhannsdóttir. Samstarfsaðilar Ásdís Sveinsdóttir, Páll Torfi Ónundarson.

Svipgerð og virkni blóðflagna í arfgengi járnofhleðslu. Anna Margrét Halldórsdóttir. Samstarfsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, Þóririnn Guðjónsson.

Tengsl hárra hemaglobínilda í blóði og blóðsegahneigðar: raunveruleiki eða bjögun? Sigurður Yngvi Kristinsson, Sæmundur Rögnvaldsson. Samstarfsaðili: Vilmundur Guðnason.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Fylgisjúkdómur hjá einstaklingum með mergæxli. Ingigerður Sverrisdóttir. Meðumsmækjandi: Sigurður Yngvi Kristinsson. **Aðrir samstarfsmenn:** Ola Landgren, Thor Aspelund, Unnur Valdimarsdóttir, Shaji Kumar, Henrik Gregersen, Sölvi Rögnvaldsson.

Doktorsnemar

Amaranta Armesto. Mucin. 5B erfðabreytileiki; frá sameindaerfðafræði til klínískrar birtingarmyndar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóririnn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Anna Karen Sigurðardóttir. Hlutverk Noncoding RNA í brjóstkiorti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þóririnn Guðjónsson.

Cecilie Blimark. Hveding Clinical and population-based studies in multiple myeloma and monoclonal gammopathy-focus on infections. Department of Internal Medicine and Clinical Nutrition Institute of Medicine, Sahlgrenska Academy at University of Gothenburg. Leiðbeinandi: Sigurður Yngvi Kristinsson.

Eiríkur Briem. Hlutverk non-coding RNA í formmyndun brjóstkiortilsins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóririnn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Erika Morera. The endothelial niche in breast morphogenesis and cancer. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóririnn Guðjónsson, Sævar Ingþórsson, Magnús Karl Magnússon.

Guðbjörg Jónsdóttir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Lýðgrunduð rannsókn á bráðahvítblæði/ frumumisprokka

hjá sjúklingum með frumæxli. Sigurður Yngvi Kristinsson, Ola Landgren, Magnus Björkholm.

Hlíf Steingrimsdóttir. Arfgengar og starfrænar orsakir einstofna mótefnahækkunar og skyldra B-frumusjúkdóma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir.

Ingigerður Sólveig Sverrisdóttir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Náttúrulegur gangur og áhættuþættir sjúklinga með mergæxli og góðkynja einstofna mótefnahækkun (MGUS). Sigurður Yngvi Kristinsson, Hlíf Steingrimsdóttir, Bjarni A. Agnarsson, Ola Landgren, Magnus Björkholm.

Jón Pétur Jóelsson. Áhrif brýstingsálags á lungnaþekju. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórarinn Guðjónsson.

Kristrún Aradóttir. Horfur sjúklinga með fjölskyldutengt mergæxli. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigurður Yngvi Kristinsson.

Marianna Þórðardóttir. Áhrif offitu og mataræðis á góðkynja einstofna mótefnahækkun (MGUS). Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigurður Yngvi Kristinsson, Sigrún Helga Lund, Laufey Steingrimsdóttir, Vilmundur Guðnason.

Sarah Sophie Steinhäuser. Heterotypic interactions between endothelial and cancer cells in breast cancer progression and metastasis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson og Magnús Karl Magnússon.

Vilhjálmur Steingrímsson. Áhrif fylgisjúkdóma á horfur sjúklinga með langvinnt eitilfrumuhvitblæði. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigurður Yngvi Kristinsson, Magnus Björkholm.

Zuzana Budková. Expression and epigenetic control of non-coding RNAs in breast epithelial morphogenesis and cancer. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson og Magnús Karl Magnússon.

Þórir Einarsson Long. Bráðar líffærabílanir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Gísli H. Sigurðsson, Sigurbergur Kárasón, Ólafur Skúli Indriðason, Páll Torfi Ónundarson, Martin Ingi Sigurðsson, Kristinn Sigvaldason, Snævar Sigurðsson, Einar Hjörleifsson.

Meistaraneimar

Bryndis Valdimarsdóttir. Modeling lung fibrosis in culture and comparison to tissue samples. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Helgi Ísaksson, Gunnar Guðmundsson.

Halla Rós Eyjólfsson. Hlutverk ARID5B gensins í B-frumubroskun og myndun bráðahvitblæðis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Harpa Káradóttir. Lung epithelial responses against cycling stress. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Sigurbergur Kárasón.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ættlægum B-eitilfrumumeinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Pétur Ingi Jónsson. Ex-vivo comparison of prothrombin time versus F1x-prothrombin time guided anticoagulation. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Páll Torfi Ónundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
DeCODE genetics, Krabbameinsfélag Íslands

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

Memorial Sloan Kettering-sjúkrahúsið

Bretland

Líftækniyfirtækia Binding Site

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Guðbjartsson DF, Holm H, Sulem P, Masson G, Oddsson A, Magnusson OT, et al. A frameshift deletion in the sarcomere gene MYL4 causes early-onset familial atrial fibrillation. *European Heart Journal*. 2017;38(1):27-34.

Halldorsson S, Rohatgi N, Magnúsdóttir M, Choudhary KS, Guðjónsson T, Knútsen E, et al. Metabolic re-wiring of isogenic breast epithelial cell lines following epithelial to mesenchymal transition. *Cancer letters*. 2017;396:117-29.

Hilmarsdóttir B, Briem E, Halldorsson S, Kricker J, Ingthorsson S, Gustafsdóttir S, et al. Inhibition of PTP1B disrupts cell-cell adhesion and induces anoikis in breast epithelial cells. *Cell death & disease*. 2017;8(5):e2769.

Jonsdóttir G, Lund SH, Björkholm M, Turesson I, Hultcrantz M, Porwit A, et al. The impact of prior malignancies on second malignancies and survival in MM patients: a population-based study. *Blood advances*. 2017;1(25):2392-8.

Jonsson PI, Leteerte L, Juliusson SJ, Guðmundsdóttir BR, Francis CW, Ónundarson PT. During warfarin induction, the F1x-prothrombin time reflects the anticoagulation level better than the standard prothrombin time. *J Thromb Haemost*. 2017;15(1):131-9.

Lindqvist EK, Landgren O, Lund SH, Turesson I, Hultcrantz M, Goldin L, et al. History of autoimmune disease is associated with impaired survival in multiple myeloma and monoclonal gammopathy of undetermined significance: a population-based study. *Annals of hematology*. 2017;96(2):261-9.

Nahi H, Genell A, Walinder G, Uttervall K, Juliusson G, Karin F, Hansson M, Svensson R, Linder O, Carlsson K, Björkstam B, Kristinsson SY, Mellqvist UH, Blimark C, Turesson I. Incidence, characteristics, and outcome of solitary plasmacytoma and plasma cell leukemia. Population-based data from the Swedish Myeloma Register. *Eur J Haematol*. 2017;99(3):216-22.

Oskarsdóttir AR, Guðmundsdóttir BR, Indridason OS, Lund SH, Arnar DO, Björnsson ES, et al. Reduced anticoagulation variability in patients on warfarin monitored with F1x-prothrombin time associates with reduced thromboembolism: The F1x-trial. *Journal of thrombosis and thrombolysis*. 2017;43(4):550-61.

Snorraddóttir AO, Isaksson HJ, Ingthorsson S, Olafsson E, Palsdóttir A, Bragason BT. Pathological changes in basement membranes and dermal connective tissue of skin from patients with hereditary cystatin C amyloid angiopathy. *Laboratory Investigation; a journal of technical methods and pathology*. 2017;97(4):383-94.

Thordardóttir M, Lindqvist EK, Lund SH, Costello R, Burton D, Korde N, et al. Obesity and risk of monoclonal gammopathy of undetermined significance and progression to multiple myeloma: a population-based study. *Blood advances*. 2017;1(24):2186-92.

Thorsteinsdóttir S, Lund SH, Lindqvist EK, Thordardóttir M, Sigurdsson G, Costello R, et al. Bone disease in monoclonal gammopathy of undetermined significance: results from a screened population-based study. *Blood advances*. 2017;1(27):2790-8.

Önnur ritverk

Hilmarsdóttir I, Schuetz AN, Lau AF. Mycology. In: Rifai N, Horvath R, Wittwer C, eds. *Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics*, 6th ed. St. Louis, MO, Elsevier; 2017. p 1739

Auk þess hafa starfsmenn fræðasviðsins haldið/ sýnt fjölda fyrirlestra og veggspjalda á íslenskum og erlendum ráðstefnum.

Gigtarlæknisfræði

Forsvarsaður: Helgi Jónsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar
Unnið er að rannsóknum á öllum helstu

gigtarsjúkdómum. Sérstök áhersla er þó á rannsóknir þar sem sérstaða Íslands og íslensku þjóðarinnar nýtast, en það á við á sviðum faraldsfræði, erfðafræði, ónæmisfræði og víðar þar sem vel skilgreindir sjúklingahópar og mikil þekking á gigtarsjúkdómum er nauðsynleg. Fræðigreinin tekur þátt í stórum alþjóðlegum rannsóknum á sömu forsendum og vinnur einnig að samstarfsverkefnum um heilsuvernd við aðrar fagstéttir.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif fjölskykra úr cyanobakteríu úr Bláa Lóninu á ónæmissvör in vitro. Jóna Freysdóttir, Ása Bryndis Guðmundsdóttir. Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Elin Soffía Ólafsdóttir, Ása Brynjólfsson.

Bólguhjónun: Ákvörðun lykilsameinda á náttúrulegum drápsfrumum og dauðfyrningum. Jóna Freysdóttir, Kirstine Nolling Jensen. Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Martin Giera, Benedict Chambers, Attila Mócsai, Trevor Owens.

Faraldsfræði Forestier sjúkdóms (diffuse intervertebral sclerosing hyperostosis, DISH) á Íslandi, áhættuþættir og tengsl við aðra sjúkdóma. Gögn úr öldrunarrannsókn Hjärtaverndar (The AGES- Reykjavík Study). Helgi Jónsson, Aron Bertel Auðunsson. Samstarfsaðilar: Guðmundur Jón Eliasson auk stjórnaða öldrunarrannsóknar Hjärtaverndar.

Fæðingarsaga kvenna á líftækniyfjum vegna gigtarsjúkdóma. Björn Guðbjörnsson, Signý Rut Kristjánsdóttir. Samstarfsaðili: Þóra Steingrimsdóttir.

Sjávarlífverur – leit að ónæmissýrandi lyfjasprotum. Jóna Freysdóttir, Xiaxia Di. Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Vitrænt mat og endurhæfing ungs fólks eftir geðrof. Engilbert Sigurðsson, Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Samstarfsaðilar: Brynja B. Magnúsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, David Roberts, Elisabeth Twamley, Nanna Briem.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Árangur líftækniyfjameðferðar við sóragigt. Ólafur Pálsson. Meðumsækjandi: Björn Guðbjörnsson. Aðrir samstarfsmenn: Guðrún Arna Jóhannsdóttir, Anna I Gunnarsdóttir, Pétur S. Gunnarsson, Niels Sten Krog, Þorvarður Jón Löve.

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtlaekna

Faraldsfræðileg rannsókn á Forestier's sjúkdómi (DISH) á Íslandi. Helgi Jónsson.

Fæðingarsaga kvenna á líftækniyfjum vegna gigtarsjúkdóma. Björn Guðbjörnsson.

NordStar rannsóknin, samnorðnað rannsókn um notkun líftækniyfja snemma við íktsýki. Gerður Gröndal.

The PD-1 pathway in autoimmunity and cancer. Kristján Steinsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Resolution of inflammation: Identification of key molecules on NK cells and neutrophils. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir. Fjármagnað árin 2017-2019.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif efna úr sjávarlífverum á ónæmissvör. Jóna Freysdóttir.

AVS sjóður

Anti-inflammatory drug lead from an Icelandic marine organism. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir. Fjármagnað árin 2017-2019.

Minningasjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánsdóttur

Bólguhemjandi efni úr sjávarlífverum. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Bólguhjöldun – greining á kylfrumum og sameindum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

NordForsk

The Nordforsk Rheumatology Register Pilot Study. Björn Guðbjörnsson ábyrgðarmaður f.h. ICEBIO hópsins. Fjármagnað árin 2017-2019.

Foundation for Research in Rheumatology (FOREUM)

The Nordforsk Rheumatology Register Pilot Study. Björn Guðbjörnsson ábyrgðarmaður f.h. ICEBIO hópsins.

EuroSpA Coordinating Centre

EuroSpA verkefnið. Björn Guðbjörnsson ábyrgðarmaður f.h. ICEBIO hópsins.

Doktorsnemar

Ása Bryndis Guðmundsdóttir. Effects of exopolysaccharides from *Cyanobacterium aponinum* from the Blue Lagoon on immune responses in vitro. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Guðrún Ása Björnsdóttir. Nýtt og framúrstefnulegt greiningakerfi (e.Clinical Decision Support System, CDSS) til að auðvelda greiningu á sjálfsonæmissjúkdómum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn R. Lúðvíksson, Björn Guðbjörnsson.

Hildur Sigurgrímsdóttir. Hugsanleg tengsl varnarpeptíða í meingerð fjölkerfa sjálfsonæmissjúkdóma sem sérkennast af óvirkni TNF bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, Jóna Freysdóttir.

Kirstine Nolling Jensen. Resolution of inflammation: Identification of key molecules on NK cells and neutrophils. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Kristin Sigurjónsdóttir. Áhættuþættir sóragigtar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þorvarður Jón Löve, Björn Guðbjörnsson.

Sigríður Ólína Haraldsdóttir. Sarklíki á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Gunnar Gunnarsson, Dóra Lúðvíksdóttir.

Xiaxia Di. Sjávarsvampar – leit að ónæmisstyrandi lyfjasprotum. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Meistaraneimar

Eydis E. Rúnarsdóttir. The majority of patients with psoriatic arthritis are not eligible for randomized clinical trials. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Björn Guðbjörnsson, Anna I. Gunnarsdóttir, Pétur S. Gunnarsson, Þorvarður Jón Löve.

Jón Þórir Óskarsson. Sjávarlífrver – leit að ónæmisstyrandi lyfjasprotum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Kristin Perla Sigurbjörnsdóttir. Notkun sýklalyfja fyrir og eftir líftækni lyfjameðferð með TNF hemlum meðal sjúklinga með liðbólgujúkdóma á Íslandi. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Pétur S. Gunnarsson, Þorvarður Jón Löve, Már Kristjánsson.

Sunnefa Yeatman Ómarsdóttir. Líf- og læknisvísindum við Læknadeild HÍ. Áhrif omega-3 fjölmattaðra fitusýra á hjöldun bólgu - Hlutverk bólguhjöldunarmiðla og NK frumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Kirstine Nolling Jensen.

Vala Jónsdóttir. Áhrif fjölsýkra úr cyanóbakteríu úr Bláa Lóninu á ónæmissvör hynnifrumna in vitro. Lífeindafræðibraut, Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Ása Bryndis Guðmundsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum Samstarfsaðilar innan Landspítala

Rannsóknastofa í ónæmisfræði, Landspítala.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild og lyfjafraeðideild Háskóla Íslands, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Læknisfræðileg myndgreining (Domus Medica).

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

National Institute on Aging (NIA), Boston University

Svíþjóð

Department of Genetics and Pathology Uppsala University

Eistlandi

Tartu University Hospital

Starfsmenn fræðasviðsins eru í öflugu alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknum í gegnum ýmis samvinnuverkefni svo sem SLE International Collaborating Clinics, TREAT-OA, PAM, ICEBIO og EuroSpA. Fjölbreytni samstarfsins kemur vel fram sé lítið til þjóðernis meðhöfunda síðustu ára, en þeir koma frá meira en 40 löndum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Jóna Freysdóttir er í ritstjórn *Scandinavian Journal of Immunology*.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Árni Jón Geirsson, Sigríður Þórdís Valtýsdóttir, Andrés Sigvaldason, Margrét Sigurðardóttir. Ætli af óþekktum toga: Tilfelli. Læknablaðið. 2017;103(04):185.

Gunnar Sigurðsson, Kristín Siggeirsdóttir, Brynjólfur Y. Jónsson, Brynjólfur Mogensen, Elías F. Guðmundsson, Thor Aspelund, et al. Úr gögnum Hjartaverndar: Nokkur atriði um faraldsfræði og áhættumat beinbrota á Íslandi. Læknablaðið. 2017;103(10):423.

Þórunn Halldóra Þórðardóttir, Árni Jón Geirsson, Sif Hansdóttir. Hverfandi lungu - sjúkratilfelli. Læknablaðið. 2017;103(05):237.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Björnsdóttir G, Benonisdóttir S, Sveinbjörnsson G, Styrkarsdóttir U, Thorleifsson G, Walters GB, et al. Sequence variant at 8q24.21 associates with sciatica caused by lumbar disc herniation. *Nature communications*. 2017;(8):14265.

Björnsson ES, Bergmann O, Jonasson JG, Grondal G, Guðbjörnsson B, Olafsson S. Drug-induced autoimmune hepatitis: response to corticosteroids and lack of relapse after cessation of steroids. *Clinical Gastroenterology and Hepatology*. 2017;15(10):1635-6.

Choi MY, Clarke AE, St Pierre Y, Hanly JG, Urowitz MB, Romero-Diaz J et al. The prevalence and determinants of anti-DFS70 autoantibodies in an international inception cohort of systemic lupus erythematosus patients. *Lupus*. 2017;26(10):1051-9.

Di X, Óskarsson JT, Ómarsdóttir S, Freysdóttir J, Harðardóttir I. Lipophilic fractions from the marine sponge *Halichondria siliens* decrease secretion of pro-inflammatory cytokines by dendritic cells and decrease their ability to induce a Th1 type response by allogeneic CD4+ T cells. *Pharmaceutical biology*. 2017;55(1):2116-22.

Glinatsi D, Heiberg MS, Rudin A, Nordström D, Haavardsholm EA, Guðbjörnsson B, et al. Head-to-head comparison of aggressive conventional therapy and three biological treatments and comparison of two de-escalation strategies in patients who respond to treatment: study protocol for a multicenter, randomized, open-label, blinded-assessor, phase 4 study. *Trials*. 2017;18(1):161.

Guðmundsson A, Aspelund T, Sigurdsson G, Harris T, Launer U, Guðnason V, Jonsson H. Long-Term Hormone Replacement Therapy Is Associated with Low Coronary Artery Calcium Levels in a Cohort of Older Women: The Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study. *Journal of the American Geriatrics Society*. 2017;65(1):200-6.

Hackinger S, Trajanoska K, Styrkarsdóttir U, Zengini E, Steinberg J, Ritchie GR, et al. Evangelou E, Kemp JP, arcOGEN Consortium, GEFOS Consortium. Evaluation of shared genetic aetiology between osteoarthritis and bone mineral density identifies SMAD3 as a novel osteoarthritis risk locus. *Human molecular genetics*. 2017;26(19):3850-8.

Jonsson H. Age related prevalence of hand osteoarthritis diagnosed by photography (HOAScore). *BMC musculoskeletal disorders*. 2017;18(1):508.

Lindqvist U, Guðbjörnsson B, Iversen L, Laasonen L, Ejstrup L, Ternowitz T, Ståhle M. Disease activity in and quality of life of patients with psoriatic arthritis mutilans: the Nordic PAM Study. *Scandinavian journal of rheumatology*. 2017;46(6):454-60.

Ludviksdóttir D, Valtýsdóttir ST, Hedenström H, Hällgren R, Guðbjörnsson B. Eight-year follow-up of airway hyperresponsiveness in patients with primary Sjögren's syndrome. *Uppsala journal of medical sciences*. 2017;122(1):51-5.

Ogdie A, Harter L, Shin D, Baker J, Takeshita J, Choi HK, et al. The risk of fracture among patients with psoriatic arthritis and psoriasis: a population-based study. *Annals of the rheumatic diseases*. 2017;76(5):882-5.

Ogdie A, Maliha S, Shin D, Love TJ, Baker J, Jiang Y, et al. Cause-specific mortality in patients with psoriatic arthritis and rheumatoid arthritis. *Rheumatology (Oxford, England)*. 2017;56(6):907-11.

Olafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ genomic medicine*. 2017;2(1):24.

Polachek A, Stober CB, Guðbjörnsson B, Ritchlin CT. GRAPPA Trainees Symposium 2016: A Report from the GRAPPA 2016 Annual Meeting. *The Journal of rheumatology*. 2017;44(5):661-7.

Styrkarsdóttir U, Helgason H, Sigurdsson A, Norddahl GL, Agustsdóttir AB, Reynard LN, et al. Whole-genome sequencing identifies rare genotypes in COMP and CHADL associated with high risk of hip osteoarthritis. *Nature genetics*. 2017;49(5):801-5.

Thorarensen SM, Lu N, Ogdie A, Gelfand JM, Choi HK, Love TJ. Physical trauma recorded in primary care is associated with the onset of psoriatic arthritis among patients with psoriasis. *Annals of the rheumatic diseases*. 2017;76(3):521-5.

Önnur ritverk

Styrkarsdóttir U, Helgason H, Sigurdsson A, Norddahl GL, Agustsdóttir AB, Reynard LN, Villalvilla A, Halldórsson GH, Jonasdóttir A, Magnúsdóttir A, Oddson A. Corrigendum: Whole-genome sequencing identifies rare genotypes in COMP and CHADL associated with high risk of hip osteoarthritis. *Nature genetics*. 2017;49(8):1286.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 7

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 11

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 10

Hjartalæknisfræði

Forsvarsmáður fræðigreinar: Karl Andersen prófessor

Áherslur í rannsóknunum innan fræðigreinarinnar

Erfðafræði kransæðasjúkdóma og hjartsláttartruflana. Faraldsfræði kransæðasjúkdóma. Samspil sykursýki og

bráðra kransæðasjúkdóma. Áhrif bólgubátta á meingerð kransæðasjúkdóma og hjartsláttartruflana. Ódæmigerðir brjóstverkir á bráðamóttöku.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Bólgubættir og blóðþrýstingur meðal 16 – 20 ára ungmenna. Ragnar Bjarnason, Ingibjörg Kjartansdóttir. Samstarfsaðilar: Anna Sigríður Ólafsdóttir, Ragnar Danielsen.

Bráður nýrnaskaði eftir kransæðapræðingar. Ingibjörg Guðmundsdóttir, Daði Helgason. Samstarfsaðilar: Martin Ingi Sigurðsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson, Tómas Guðbjartsson, Gisli Heimir Sigurðsson.

Óskilgreindir brjóstverkir sem ekki eru vegna kransæðasjúkdóms: Algengi og mögulegt meðferðarinnngrip. Karl Andersen. Samstarfsaðilar: Erla Svansdóttir, Elísabet Benedíks, Björg Sigurðardóttir, Hróbjartur Darri Karlsson, Daniel P. Ólason, Jón F. Sigurðsson, Paul Salkovskis.

Skimun fyrir erfðabreytileikum sem tengjast skyndidauða: Er mögulegt að draga úr áhættu á ótímabærum dauðsföllum? Davíð O. Arnar, Bára Dís Benedíksdóttir. Samstarfsaðilar: Garðar Sveinbjörnsson, Hilma Hólm, Daniel Guðbjartsson, Kári Stefánsson.

Rannsóknarsjóður Hjartasjúkdómamálefags íslenskra lækna

Er hægt að nýta erfðaupplýsingar til að fyrirbyggja skyndidauða af völdum frumkominna rafleifðisfræðilegra raskana?

Miningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar.

Skimun fyrir erfðabreytileikum sem tengjast skyndidauða: Er mögulegt að draga úr áhættu á ótímabærum dauðsföllum? Davíð O. Arnar, Bára Dís Benedíksdóttir. Samstarfsaðilar: Garðar Sveinbjörnsson, Hilma Hólm, Daniel Guðbjartsson, Kári Stefánsson.

Amgen

GLAGOV/OLE. Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir aðalrannsakandi á Íslandi, alþjóðleg fjölsetrarannsókn.

Volcano.

ifr-Swedehart. Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir aðalrannsakandi á Íslandi, alþjóðleg fjölsetrarannsókn.

Terumo

Ultimaster. Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir aðalrannsakandi á Íslandi, alþjóðleg fjölsetrarannsókn.

Ríkisspítalann í Kaupmannahöfn

NOTION II. Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir aðalrannsakandi á Íslandi, alþjóðleg fjölsetrarannsókn.

Ferðastyrkir velferðarráðuneytis og vísindaráðs

Doktorsneminn Þórarinn Árni Bjarnason hlaut ferðastyrki Velferðarráðuneytis og vísindaráðs til að sækja ráðstefnu erlendis og kynna áhugaverðar niðurstöður rannsóknarinnar Greining trufullunar á sykurefnaskiptum hjá sjúklingum með brátt kransæðaheilkenni og áhrif þess á alvarleika og þróun æðakölkunarsjúkdóms.

Doktorsnemar

Anna Gundlov. Háskólinn í Kaupmannahöfn. Ættlægt gáttatíf. Í doktorsnefnd: Davíð Ó. Arnar.

Berglind Aðalsteinsdóttir. Íslenska ofvaxtarhjáttavöðvakvilla verkefnið. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gunnar Þór Gunnarsson, Barry Maron, Jonathan Seidman, Christine Seidman, Ragnar Danielsen, Hilma Hólm, Davíð Ó. Arnar.

Berglind Aðalsteinsdóttir. Íslenska ofþykktarhjáttavöðvakvilla verkefnið. Læknadeild, Háskóla Íslands. Í doktorsnefnd: Davíð Ó. Arnar.

Daði Helgason: Bráður Nýrnaskaði eftir kransæðapræðingar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg J. Guðmundsdóttir, Ólafur Skúli

Indriðason, Gisli Sigurðsson, Martin Ingi Sigurðsson, Tómas Guðbjartsson.

Guðný Stella Guðnadóttir. Kynbundinn munur á tíðni kransæðapræðinga og meðferð kransæðasjúkdóma á Íslandi og í Svíþjóð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðnason, Karl Andersen, Inga Sigurrós Þráinsdóttir.

Hrafnhildur Stefánsdóttir. Faraldsfræði gáttatífs og áhrif gáttatífs á heilarúmmál. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Davíð Ó. Arnar.

Hrafnhildur Stefánsdóttir. Gáttatíf; faraldsfræði og nýjar afleiðingar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Davíð Ó. Arnar, Thor Aspelund, Vilmundur Guðnason.

Ingibjörg Kjartansdóttir. Bólgubættir og blóðþrýstingur meðal 16 – 20 ára ungmenna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Ragnar G. Bjarnason, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Ragnar Danielsen.

María Isabel Smáradóttir. The role of copeptin and other biomarkers in dysglycaemia and cardiovascular disease. Læknadeild, Háskóla Íslands Karolinska Institute Stokkhólmi. Leiðbeinendur: Linda Mellbin, Karl Andersen.

Marianna Garðarsdóttir. Tengsl gáttatífs og blóðflæðis til heila. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Davíð Ó. Arnar.

Ott Saluveer. Pharmacological stimulation of endogenous fibrinolytic capacity in vivo. Wallenberg laboratorium, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Institute of Medicine, Göteborg Universitet. Leiðbeinandi: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.

Rán Sturlausdóttir. Carotid plaque progression and associated risk factors. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Vilmundur Guðnason, Albert V. Smith, Thor Aspelund, Karl Andersen, Thomas Gustavsson.

Rósa Björg Þóroldsdóttir. Erfðafræði gáttatífs. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Davíð Ó. Arnar.

Tijana Drjobjak. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sveinbjörn Gizurarson, Karl Andersen.

Þórarinn Árni Bjarnason. Sykursýki í bráðum kransæðasjúkdómi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Karl Andersen.

Meistararnemar

Íris Erla Gísladóttir. Lyfjanotkun á göngudeild hjartabilunar á Landspítala: eru sjúklingar meðhöndlaðir í samræmi við leiðbeiningar evrópsku hjartalæknesamtakanna? Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Pétur Sigurður Gunnarsson, Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Inga Sigurrós Þráinsdóttir, Karl Konráð Andersen, Auður Ketilsdóttir, Guðbjörg Jóna Guðlaugsdóttir.

Ragnhildur Hreiðarsdóttir. Ómega-3 fjólómættaðar fitusýrur til að fyrirbyggja gáttatíf eftir opna hjartaáðgerð, hlutverk bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur S. Indriðason, Davíð Ó. Arnar, Guðrún V. Skúladóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala Hjartavernd, Íslensk erfðagreining,

Erlendir samstarfsaðilar

Karolinska Institute Stokkhólmi.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir í ritstjórn Læknablaðsins.

Karl Andersen faglegur ritstjóri Læknanemans.

Ritverk –bækur eða bókakafur

Götberg M, Christiansen EH, Gudmundsdóttir IJ, Sandhall L, Danielewicz M, Jakobsen L, Olsson SE, Öhagen P, Olsson H, Omerovic E, Calais F. Instantaneous wave-free ratio versus fractional flow reserve to guide PCI. New England Journal of Medicine. 2017;376(19):1813-23.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Björn Magnússon, Uggi Agnarsson, Þórarinn Guðnason, Guðmundur Þorgeirsson. Brátt hjartadrep á Íslandi í fertugum og yngri 2005-2009. Læknablaðið. 2017;103(01):11-5.

Haukur Einarsson, Guðmundur Þorgeirsson, Ragnar Danielsen, Örn Ólafsson, Thor Aspelund, Vilmundur Guðnason. Algengi, nýgengi, undirbyggjandi sjúkdómar og langtímalífur. Læknablaðið. 2017;103(10):429-36.

Karl Andersen, Thor Aspelund, Elías Freyr Guðmundsson, Kristín Siggeirsdóttir, Rósa Björk Þóroldsdóttir, Gunnar Sigurðsson et al. Úr gögnum Hjartaverndar: Faraldsfræði kransæðasjúkdóma á Íslandi í hálfra öld. Læknablaðið. 2017;103(10):411-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Adalsteinsdóttir B, Pálsson R, Desnick RJ, Gardarsdóttir M, Teekakirikul P, Maron M, Appelbaum E, Neisius U, Maron BJ, Burke MA, Chen B. Fabry Disease in Families With Hypertrophic Cardiomyopathy/CLINICAL PERSPECTIVE: Clinical Manifestations in the Classic and Later-Onset Phenotypes. Circulation: Genomic and Precision Medicine. 2017;10(4):e001639.

Arnar DO, Pálsson R. Genetics of common complex diseases: a view from Iceland. European journal of internal medicine. 2017;(41):3-9.

Bjarnason TA, Hafthorsson SO, Kristinsdóttir LB, Oskarsdóttir ES, Aspelund T, Sigurdsson S, et al. Oral glucose tolerance test predicts increased carotid plaque burden in patients with acute coronary syndrome. PLoS one. 2017;12(8):e0183839 PLoS ONE.

Bjarnason TA, Kristinsdóttir LB, Oskarsdóttir ES, Hafthorsson SO, Ólafsson I, Lund SH, Andersen K. Editor's Choice-Diagnosis of type 2 diabetes and prediabetes among patients with acute coronary syndromes. European Heart Journal: Acute Cardiovascular Care. 2017;6(8):744-9.

Björnsson E, Helgason H, Halldorsson G, Helgadóttir A, Gylfason A, Kehr B, et al. A rare splice donor mutation in the haptoglobin gene associates with blood lipid levels and coronary artery disease. Human molecular genetics. 2017 Apr 7;26(12):2364-76.

Danielsen R, Thorgeirsson G, Einarsson H, Ólafsson Ö, Aspelund T, Harris TB, et al. Prevalence of heart failure in the elderly and future projections: the AGES-Reykjavík study. Scandinavian cardiovascular journal : SCI. 2017;51(4):183-9.

Guðbjartsson DF, Holm H, Sulem P, Masson G, Oddsson A, Magnusson OT, et al. A frameshift deletion in the sarcomere gene MYL4 causes early-onset familial atrial fibrillation. European heart journal. 2017;38(1):27-34.

Guðnadóttir GS, Andersen K, Thrainsdóttir IS, James SK, Lagerqvist B, Gudnason T. Gender differences in coronary angiography, subsequent interventions, and outcomes among patients with acute coronary syndromes. American Heart Journal. 2017;2017(191):65.

Götberg M, Christiansen EH, Gudmundsdóttir IJ, Sandhall L, Danielewicz M, Jakobsen L, et al. Instantaneous Wave-free Ratio versus Fractional Flow Reserve to Guide PCI. The New England journal of medicine. 2017;376(19):1813-23.

Haraldsdóttir S, Gudmundsson S, Thorgeirsson G, Lund SH, Valdimarsdóttir UA. Regional differences in mortality, hospital discharges and primary care contacts for cardiovascular disease. Scandinavian journal of public health. 2017;45(3):260-8.

Jackson N, Gizurarson S, Massé S, Nanthakumar K. Mechanisms of Human Ventricular Tachycardia and Human Ventricular Fibrillation. In Zipes DP, Jalife J, Stevenson WG editors. Cardiac Electrophysiology: from cell to bedside. 7th ed. Philadelphia, PA: Elsevier; 2017. p. 453-464.

Jackson N, Gizurarson S, Azam MA, King B, Ramadeen A, Zamiri N, et al. Effects of Renal Artery Denervation on Ventricular Arrhythmias in a Postinfarct Model. *Circulation: Cardiovascular Interventions*. 2017;10(3):e004172.

Johannesdóttir H, Arnadóttir LO, Adalsteinsson JA, Axelsson TA, Sigurdsson MI, Helgadóttir S, et al. Favourable long-term outcome after coronary artery bypass grafting in a nationwide cohort. *Scandinavian Cardiovascular Journal*. 2017;51(6):327-33.

Kehr B, Helgadóttir A, Melsted P, Jonsson H, Helgason H, Jonasdóttir A, et al. Diversity in non-repetitive human sequences not found in the reference genome. *Nature genetics*. 2017;49(4):588.

Kristjánsson RP, Benonisdóttir S, Oddsson A, Galesloot TE, Thorleifsson G, Aben KK, et al. Sequence variant at 4q25 near PITX2 associates with appendicitis. *Scientific reports*. 2017;7(1):3119.

LaRocca G, Aspelund T, Greve AM, Eiriksdóttir G, Acharya T, Thorgeirsson G, et al. Fibrosis as measured by the biomarker, tissue inhibitor metalloproteinase-1, predicts mortality in Age Gene Environment Susceptibility-Reykjavik (AGES-Reykjavik) Study. *European heart journal*. 2017;38(46):3423-30.

Matoshvili Z, Bastani H, Bourke T, Braunschweig F, Drca N, Gudmundsson K, et al. Safety of fluoroscopy-guided transseptal approach for ablation of left-sided arrhythmias. *EP Europace*. 2017;19(12):2023-6.

Raatikainen MJP, Arnar DO, Merkely B, Nielsen JC, Hindricks G, Heidbuchel H, et al. A Decade of Information on the Use of Cardiac Implantable Electronic Devices and Interventional Electrophysiological Procedures in the European Society of Cardiology Countries: 2017 Report from the European Heart Rhythm Association. *EP Europace*. 2017;19(2):ii1 EP Europace.

Sabatine MS, Giugliano RP, Keech AC, Honarpour N, Wiviott SD, Murphy SA, et al. FOURIER Steering Committee and Investigators. Evolocumab and Clinical Outcomes in Patients with Cardiovascular Disease. *N Engl J Med*. 2017;376(18):1713-22.

Särholm J, Skúladóttir H, Rück C, Pedersen SS, Braunschweig F, Ljótsson B. Exposure-Based Therapy for Symptom Preoccupation in Atrial Fibrillation: An Uncontrolled Pilot Study. *Behavior therapy*. 2017;48(6):808-19.

Särholm J, Skúladóttir H, Rück C, Pedersen SS, Braunschweig F, Ljótsson B. Exposure-Based Therapy for Symptom Preoccupation in Atrial Fibrillation: An Uncontrolled Pilot Study. *Behavior therapy*. 2017;48(6):808-19.

Valgimigli M, Bueno H, Byrne RA, Collet JP, Costa F, Jeppsson A, et al. 2017 ESC focused update on dual antiplatelet therapy in coronary artery disease developed in collaboration with EACTS. *European Journal of Cardio-Thoracic Surgery*. 2017;53(1):34-78.

Önnur ritverk

Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir. TAVI aðgerðir - Ósæðarlökunasetning með þræðingartækni - Reykslan á Íslandi og alþjóðleg þróun. *Læknablaðið*. 2017;103(05):221.

Guðmundur Þorgeirsson. Rekstrarform sjúkrahúsa. *Læknablaðið*;103(3):117

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 6 boðsfyrirlestrar

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 9 boðsfyrirlestrar

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 7

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 5

Húð-og kynsjúkdómalæknisfræði

Tengiliður: Baldur Tumi Baldursson yfirlæknir

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Magnusson S, Baldursson BT, Kjartansson H, Rolfsson O, Sigurjonsson GF. Regenerative and Antibacterial Properties of Acellular Fish Skin Grafts and Human Amnion/Chorion Membrane: Implications for Tissue Preservation in Combat Casualty Care. *Military medicine*. 2017;182(1):383-8.

Innkirtlalæknisfræði

Forsvarsaður: Rafn Benediktsson prófessor

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Afleiðing höfuðhöggs hjá íþróttakönum, möguleg vanstarfsemi á heiladingli, taugasálfræðileg skerðing og lífgæði. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Samstarfsaðilar: María K. Jónsdóttir, Hafrún Kristjándóttir.

Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi 2007- 2016, lýðgrundið rannsókn með allt að 10 ára eftirfylgni. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Meðumsækjandi: Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Jónsdóttir, Jón Guðmundsson, Guðjón Birgisson, Bertil Hamberger, Bjarni Agnarsson.

Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi í 10 ár. Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Meðumsækjandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Jónsdóttir, Jón Guðmundsson, Guðjón Birgisson, Bjarni Agnarsson.

Tengsl nýrnastarfsemi hjá öldruðum við þvagsýru á miðjum aldri. Margrét Birna Andrésdóttir, Anný Rós Guðmundsdóttir. Samstarfsaðilar Vilundur Guðnason, Thor Aspelund, Björn Oddvar Eriksen, Rafn Benediktsson.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi í 10 ár. Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Meðumsækjandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Aðrir samstarfsmenn: Bjarni A. Agnarsson, Guðjón Birgisson, Jón Guðmundsson, Sigurros Jónsdóttir, Guðbjörg Jónsdóttir.

Innviðasjóður Rannís

Sérhæfður massagreininir til háhraða vinnslu og magngreiningu lífefna. Ábyrgðarmaður: Margrét Þorsteinsdóttir. Meðumsækjandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Aðrir samstarfsmenn: Öttar Rolfsson, Sigriður Klara Böðvarsdóttir, Skarphéðinn Halldórsson, Viðar Örn Eðvarðsson, Finnur Freyr Eiríksson, Ólafur Eysteinn Sigurjonsson, Steinn Guðmundsson, Helga M. Ögmundsdóttir, Runólfur Pálsson, Guðmundur Sigþórsson, Þórarinn Gíslason, Þórarinn Guðjónsson, Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Stefán Þórarinn Sigurðsson, Elín Soffía Ólafsdóttir, Eiríkur Steingrímsson, Margrét Helga Ögmundsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir, Þorsteinn Loftsson, Þórarinn Sveinsson, Hákon Hrafn Sigurðsson, Bergþóra Eiríksdóttir, Hólmfríður Sveinsdóttir, Mór Másson, Sigurður Yngvi Kristinsson, Magnús Karl Magnússon.

Doktorsnemar

Hrafnhildur Eymundsdóttir. Samband D-vítamíns búskapar við vitræna getu meðal eldra fólks á Íslandi. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alfons Ramel. Samstarfsaðilar: Pálmi V. Jónsson, Lára St. Guðmundsson, Þórhallur Ingi Halldórsson, Gunnar Sigurðsson, Lenore J. Launer, Milan Chang Gudjonsson, Vilundur Guðnason, Tamarra B. Harris.

Tómas Þór Ágústsson. Faraldsfræði og erfðabættir

heiladingulsæxla á Íslandi í hálfra öld. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Rafn Benediktsson, Jón Gunnlaugur Jónsson.

Xiaxia Di. Sjávarlíffverur – leit að ónæmisskýrandi lyfjasprotum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Sigrún Baldursdóttir, Eggert S Birgisson, Ísleifur Ólafsson, Rafn Benediktsson.

Meistaraneimar

Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi í 10 ár. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Lára Ósk Eggertsdóttir Claessen. Afleiðing höfuðhöggs hjá íþróttakönum, möguleg vanstarfsemi á heiladingli, taugasálfræðileg skerðing og lífgæði. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum Samstarfsaðilar innan Landspítala

Skurðlæknisfræði, lyflæknisfræði, taugasjúkdómfræði, myndgreining, endurhæfingarlæknisfræði og sjúkráþjálfun, vefjameinafræði, barnadeildir auk vefjameinafræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Lyfjafræði, læknisfræði Háskóla Íslands, Háskólinn í Reykjavík

Erlendis samstarfsaðilar

Bandaríkjunum

Iowa University Hospital, Iowa

Svíþjóð

Gautaborgarháskóli, Karolinska sjúkrahúsið.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, fékk nafnbótina klínískur prófessor við Landspítala og Háskóla Íslands.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Guðmundsson A, Aspelund T, Sigurdsson G, Harris T, Launer LJ, Gudnason V, et al. Long-Term Hormone Replacement Therapy Is Associated with Low Coronary Artery Calcium Levels in a Cohort of Older Women: The Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study. *Journal of the American Geriatrics Society*. 2017;65(1):200-6.

Ivardsdóttir EV, Steinthorsdóttir V, Daneshpour MS, Thorleifsson G, Sulem P, Holm H, et al. Effect of sequence variants on variance in glucose levels predicts type 2 diabetes risk and accounts for heritability. *Nature genetics*. 2017;49(9):1398-402.

Jonsdóttir G, Gudmundsson J, Birgisson G, Sigurjonsson HA. Primary aldosteronism: from case detection to histopathology with up to 6 years of follow-up. *The Journal of Clinical Hypertension*. 2017;19(4):424-30.

Marques EA, Elbejani M, Gudnason V, Sigurdsson G, Lang T, Sigurdsson S, et al. Proximal Femur Volumetric Bone Mineral Density and Mortality: 13 Years of Follow-Up of the AGES-Reykjavik Study. *Journal of bone and mineral research : the official journal of the American Society for Bone and Mineral Research*. 2017;32(6):1237-42.

Marques EA, Figueiredo P, Gudnason V, Lang T, Sigurdsson G, Sigurdsson S, et al. Associations of 24-hour sleep duration and CT-derived measurements of muscle and bone: The AGES-Reykjavik Study. *Experimental gerontology*. 2017;2017(93):1-6.

Ólafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ genomic medicine*. 2017;2(1):24.

Valassi E, Franz H, Brue T, Feelders RA, Netea-Maier R, Tsagarakis S, Webb SM, Yaneva M, Reincke M, Droste M, Komerus I. Diagnostic tests for Cushing's syndrome differ from published guidelines: data from ERCUSYN. *European journal of endocrinology*. 2017;176(5):613-24.

Zillikens MC, Demissie S, Hsu Y-H, Yerges-Armstrong LM, Chou W-C, Stolk L, et al. Large meta-analysis of genome-wide association studies identifies five loci for lean body mass. *Nature communications*. 2017;8(1):80.

Önnur ritverk

Hrafnkell Stefánsson, Kristinn Sigvaldason, Hilmar Kjartansson, Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Fjórföld hækkun á blóðfitum í bráðu ástandi ketónásýringar - sjúkralitfelli. *Læknablaðið*. 2017;103(07/08):331-3.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 2

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Lungnalækisfræði

Lungnalækisfræði, forsvarsmáður: Steinn Jónsson prófessor

Svefnrannsóknir, tengiliður: Þórarinn Gíslason prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Lungnabækja í millivefslungnasjúkdómum, Berkjuskúll, Erfðir og faraldsfræði millivefslungnasjúkdóma og sarklíkis, Millivefslungnabreytingar, Lungnakrabbamein, Forstígsbreytingar í berkjubækju, Faraldsfræði og erfðir lungnakrabbameins á Íslandi,

Árangur skurðaðgerða við lungnakrabbameini á Íslandi, Áhrif streitu á horfur sjúklinga með lungnakrabbamein.

Styrkir sem starfsmenn fræðigreinarinnar fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Berkjuskúll-samevrópsk rannsókn. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Helgi Ísaksson.

Framþróun millivefslungnabreytinga í AGES-rannsókn Hjartaverndar. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Vílmundur Guðnason.

Lungnabækja í millivefslungnasjúkdómum. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Helgi Ísaksson.

Samnorræn rannsókn á óserhæfðri millivefslungnabólgu. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Helgi Ísaksson.

Doktorsnemar

Berglind Eva Benediktsdóttir. Ný öfrenni sem stýra þéttitengslum í lungnabækjuvef. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Már Másson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson.

Guðrún Nina Óskarsdóttir. Skurðaðgerðir við lungnakrabbameini á Íslandi, undirhópar og horfur. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Tómas Guðbjartsson, Steinn Jónsson, Jóhannes Björnsson, Maria Planck. Gunnar Mýrdal.

Hrönn Harðardóttir. Stress response to a Lung Cancer Diagnosis; Impact on Survival. Leiðbeinendur: Unnur Valdimarsdóttir, Magnús Karl Magnússon, Susan Lutgendorf.

Jónína Sigurgeirsdóttir. Læknadeild Háskóla Íslands. Þróun og prófun kenningar um bætta sjálfsbjörg sjúklinga með langvinnna lungnateppu (LLT). Umsjónarkennari: Gunnar Guðmundsson.

Ragnhildur Guðrún Finnbjörnsdóttir. Loftgæði og heilsa. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Gíslason, Vilhjálmur Rafnsson.

Sigríður Ólína Haraldsdóttir. Íslenska sarklíkisrannsóknin. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Björn Guðbjörnsson. Doktorsnefnd: Dóra Lúðvíksdóttir, Gunnar Guðmundsson, Sigrún Helga Lund, Þorbjörn Jónsson.

Össur Ingi Emilsson. Tengsl vélinðabakflæðis að nóttu við öndunarferasjúkdóma og kæfisvefn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórarinn Gíslason.

Meistararnemi

Brynja Valdimarsdóttir. Gerð frumuræktunarlíkans fyrir lungnatrefjun og samanburður við vefjalitanir úr sjúklingasýnum og Samanburður á lungnabækju í millivefslungnasjúkdómum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gunnar Guðmundsson, Helgi Ísaksson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Lungnalækisfræði, líffærameinafræði, myndgreining

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Rannsóknarstofa í stofnfrumfræðum og Læknadeild, Háskóla Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining.

Erlendir samstarfsaðilar

University of Colorado, Denver og Harvard University, Boston í Bandaríkjunum

Doktorsritgerðir

Guðrún Nina Óskarsdóttir. Outcomes following pulmonary resections for lung cancer in Iceland – survival in different subgroups of patients. Umsjónarkennari Tómas Guðbjartsson. Aðrir í doktorsnefnd; Steinn Jónsson, Jóhannes Björnsson.

Össur Ingi Emilsson. Tengsl vélinðabakflæðis að nóttu við öndunarferaeinkenni og kæfisvefn = Nocturnal Gastroesophageal Reflux - Respiratory Symptoms and Obstructive Sleep Apnea. Læknadeild, Háskóla Íslands; 2017. Umsjónarkennari: Þórarinn Gíslason, Christer Janson.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Árni Jón Geirsson, Sigríður Þórdís Valtýsdóttir, Andrés Sigvaldason, Margrét Sigurðardóttir. Æxli af óþekktum toga: Tilfelli. *Læknablaðið*. 2017;(04):185.

Hrönn Harðardóttir H, Unnur Valdimarsdóttir, Tómas Guðbjartsson, Andrés Sigvaldason, Sigrún Lund, Thor Aspelund T, et al. Greiningarferli lungnakrabbameins á Landspítala: sjúklingamiðuð nálgun. *Læknablaðið*. 2017;(04):171.

Þórunn Halldóra Þórðardóttir, Árni Jón Geirsson, Sif Hansdóttir. Hverfandi lungu - sjúkralitfelli. *Læknablaðið*. 2017;(05):237

Ritverk - vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ahlroth Pind C, Gunnbjörnsdóttir M, Bjerg A, Järholm B, Lundbäck B, Malinowski A, et al. Patient-reported signs of dampness at home may be a risk factor for chronic rhinosinusitis: A cross-sectional study. *Clinical & Experimental Allergy*. 2017.

Baldvinsson K, Oskarsdóttir GN, Orrason AW, Halldorsson H, Thorsteinsson H, Sigurdsson MI, et al. Resection rate and operability of elderly patients with non-small cell lung cancer: Nationwide study from 1991 to 2014. *Interactive cardiovascular and thoracic surgery*. 2017;24(5):733-9.

Björnsdóttir E, Janson C, Lindberg E, Arnardóttir ES, Benediktsdóttir B, Garcia-Aymerich J, et al. Respiratory symptoms are more common among short sleepers independent of obesity. *BMJ Open Respiratory Research*. 2017;4(1):e000206 *BMJ Open Respiratory Research*.

Campbell B, Raheison C, Lodge CJ, Lowe AJ, Gíslason T, Heinrich J, et al. The effects of growing up on a farm on adult lung function and allergic phenotypes: an international population-based study. *Thorax*. 2017;72(3):236-44.

Carlsen HK, Bäck E, Eneroth K, Gíslason T, Holm M, Janson C, et al. Indicators of residential traffic exposure: Modelled NO_x, traffic proximity, and self-reported exposure in RHINE III. *Atmospheric Environment*. 2017;167:416-25.

Ekström M, Schiöler L, Grønseth R, Johannessen A, Svanes C, Leynaert B, et al. Absolute values of lung function explain the sex difference in breathlessness in the general population. *European Respiratory Journal*. 2017;49(5):1602047.

Eliasdóttir TS, Bragason D, Hardarson SH, Vacchiano C, Gíslason T, Kristjansdóttir JV, et al. Retinal oximetry measures systemic hypoxia in central nervous system vessels in chronic obstructive pulmonary disease. *PLoS one*. 2017;12(3):e0174026 *PLoS ONE*.

Eysteinsdóttir B, Gíslason T, Pack AI, Benediktsdóttir B, Arnardóttir ES, Kuna ST, et al. Insomnia complaints in lean patients with obstructive sleep apnea negatively affect positive airway pressure treatment adherence. *Journal of sleep research*. 2017;26(2):159-65.

Grønseth R, Erdal M, Tan WC, Obaseki DO, Amaral AF, Gíslason T, et al. Unemployment in chronic airflow obstruction around the world: results from the BOLD study. *European Respiratory Journal*. 2017;50(3):1700499.

Guðnadóttir A, Ólafsdóttir IS, Middelvelld R, Ekerljung L, Forsberg B, Franklin K, et al. An investigation on the use of snus and its association with respiratory and sleep-related symptoms: a cross-sectional population study. *BMJ open*. 2017;7(5):e015486.

Hammerschlag AR, Stringer S, de Leeuw CA, Sniekers S, Taskesen E, Watanabe K, et al. Genome-wide association analysis of insomnia complaints identifies risk genes and genetic overlap with psychiatric and metabolic traits. *Nature genetics*. 2017;(11):1584.

Holm M, Schiöler L, Andersson E, Forsberg B, Gíslason T, Janson C, et al. Predictors of smoking cessation: A longitudinal study in a large cohort of smokers. *Respiratory medicine*. 2017;152:164-9.

Jarvis D, Newson R, Janson C, Corsico A, Heinrich J, Anto JM, et al. Demoly P. Prevalence of asthma-like symptoms with ageing. *Thorax*. 2017.

Jensson BO, Hansdóttir S, Arnardóttir GA, Sulem G, Kristjánsson RP, Oddsson A, et al. COPA syndrome in an Icelandic family caused by a recurrent missense mutation in COPA. *BMC medical genetics*. 2017;18(1):129.

Kim J, Mohler ER, Keenan BT, Maislin D, Arnardóttir ES, Gíslason T, et al. Carotid Artery Wall Thickness in Obese and Nonobese Adults With Obstructive Sleep Apnea Before and Following Positive Airway Pressure Treatment. *Sleep*. 2017 Sep 1;40(9).

Lindberg E, Benediktsdóttir B, Franklin KA, Holm M, Johannessen A, Jögi R, et al. Women with symptoms of sleep-disordered breathing are less likely to be diagnosed and treated for sleep apnea than men. *Sleep medicine*. 2017;2017(35):17-22.

Ludvíksdóttir D, Valtýsdóttir ST, Hedenström H, Hällgren R, Guðbjörnsson B. Eight-year follow-up of airway hyperresponsiveness in patients with primary Sjögren's syndrome. *Uppsala journal of medical sciences*. 2017;122(1):51-5.

Norbäck D, Zock JP, Plana E, Heinrich J, Tischer C, Jacobsen Bertelsen R, et al. Building dampness and mold in European homes in relation to climate, building characteristics and socio-economic status: The European Community Respiratory Health Survey ECRHS II. *Indoor Air*. 2017.

Ólafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ genomic medicine*. 2017;2(1):24.

Orrason AW, Sigurdsson MI, Baldvinsson K, Thorsteinsson H, Jonsson S, Gudbjartsson T. Incidental detection by computed tomography is an independent prognostic factor for survival in patients operated for non-small cell lung carcinoma. *ERJ open research*.

Oskarsdóttir GN, Halldorsson H, Sigurdsson MI, Fridriksson BM, Baldvinsson K, Orrason AW, et al. Lobectomy for non-small cell lung carcinoma: a nationwide study of short- and long-term survival. *Acta oncologica (Stockholm, Sweden)*. 2017;56(7):936-42.

Oskarsdóttir GN, Halldorsson H, Sigurdsson MI, Fridriksson BM, Baldvinsson K, Orrason AW, et al. Lobectomy for non-small cell lung carcinoma: a nationwide study of short- and long-term survival. *Acta oncologica (Stockholm, Sweden)*. 2017;56(7):936-42.

Putman RK, Gudmundsson G, Araki T, Nishino M, Sigurdsson S, Gudmundsson EF, et al. The MUC5B promoter polymorphism is associated with specific interstitial lung abnormality subtypes. *European Respiratory Journal*. 2017;50(3):1700537.

Russell MA, Janson C, Gómez Real F, Johannessen A, Waatevik M, Benediktsdóttir B, et al. Physical activity and asthma: A longitudinal and multi-country study. *Journal of Asthma*. 2017:1-8.

Sköld CM, Bendstrup E, Myllämiemi M, Gudmundsson G, Sjöheim T, Hilberg O, et al. Treatment of idiopathic pulmonary fibrosis: a position paper from a Nordic expert group. *Journal of internal medicine*. 2017;281(2):149-66.

Smith D, Helgason H, Sulem P, Bjornsdottir US, Lim AC, Sveinbjornsson G, et al. A rare IL33 loss-of-function mutation reduces blood eosinophil counts and protects from asthma. *PLoS genetics*. 2017;13(3):e1006659.

Thorarinsdóttir EH, Arnardóttir ES, Benediktsdóttir B, Janson C, Ólafsson I, Pack AI, et al. Serum ferritin and obstructive sleep apnea—epidemiological study. *Sleep and Breathing*. 2017 Dec 9:1-0.

Valkonen M, Täubel M, Pekkanen J, Tischer C, Rintala H, Zock JP, et al. Microbial characteristics in homes of asthmatic and non-asthmatic adults in the ECRHS cohort. *Indoor air*. 2018 Jan 1;28(1):16-27.

Wain LV, Shrine N, Artigas MS, Erzurumluoglu AM, Noyvert B, Bossini-Castillo L, et al. Genome-wide association analyses for lung function and chronic obstructive pulmonary disease identify new loci and potential druggable targets. *Nature genetics*. 2017;49(3):416-25.

Önnur ritverk

Gunnar Guðmundsson. Fótaáeirð. Fræðslubæklingur fyrir almenning. 2017

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2 þar af 1 boðfyrirlestur

Auk þess hafa starfsmenn fræðasviðsins haldið fjölda fyrirlestra og sýnt veggspjöld á íslenskum og erlendum ráðstefnum.

Meltingarlæknisfræði

Forsvarsaður: Einar Stefán Björnsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar
Lífarskaði af völdum lyfja. Prótónu pumpu hemlar. Sjálfsöfnæmislífirarbolga. Blæðingar frá meltingarvegi. Bráð brisbólga.

Sýrkyr sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhættuþættir fyrir endurteknum brisbólgu og langvinna brisbólgu hjá sjúklingum sem greint hafa með bráða brisbólgu. Einar Stefán Björnsson, María Björk Baldursdóttir, Berglind Magnúsdóttir, Páll Helgi Möller, Þórarinn Tyrfinngsson.

Lífarskaði af völdum krabbameinslyfja. Einar Stefán Björnsson, Helgi Kristinn Björnsson. Samstarfsaðili. Ásgerður Sverrisdóttir.

Líkan sem spáir fyrir um hvaða sjúklinga með bráða blæðingu frá neðri hluta meltingarvegjar er óhætt að útskrifa frá bráðamóttöku. Einar Stefán Björnsson, Jóhann Páll Hreinsson.

Nýgengi alvarlegra blæðinga og blóðsegamyndunar hjá sjúklingum á hinum nýju blóðþynnningarlyfjum borð saman við warfarin á Íslandi 2012 – 2014. Einar Stefán Björnsson, Guðrún Arna Jóhannsdóttir, Ásdís Sveinsdóttir, Páll Torfi Ónundarson.

Tíðni og orsakir lífarsjúkdóma á meðgöngu. Einar Stefán Björnsson, Þóra Soffía Guðmundsdóttir. Samstarfsaðili. Þóra Steingrímsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Development of model for management of patients with acute lower gastrointestinal bleeding. Einar S. Björnsson.

Ungir vísindamenn sem stunda klínískar rannsóknir

Hólmfríður Helgadóttir deildarlæknir. Rannsókn: Lyfjahlvörf Prótón-pumpu Hemla í Slemбивöldu íslensku þýði.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Bandaríkin

National Institutes of health, University of Pennsylvania

Bretland

University of Newcastle

Spánn

University of Malaga,

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Einar S. Björnsson er aðalritstjóri *Scandinavian Journal of Gastroenterology*. Einnig er hann í ritstjórn *Liver International* og *European Journal of Gastroenterology*.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Benedikt Friðriksson, Óttar Már Bergmann, Sigurður Ólafsson. Meðferð lífrarbolgu C með peg-interferóni og ribavírini á Íslandi 2002-2012. *Læknablaðið*. 2017;2017(03):125-8.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

An elkovi M, Björnsson E, De Bono V, Diki N, Devue K, Ferlin D, Hanževa ki M, Jónsdóttir F, Shakaryan M, Walsler S. The development and appraisal of a tool designed to find patients harmed by falsely labelled, falsified (counterfeit) medicines. *BMC health services research*. 2017;(1):419.

Asgeirsdóttir GA, Kjartansdóttir I, Ólafsdóttir AS, Hreinsson JP, Hrafnkelsson H, Johannsson E, et al. *Helicobacter pylori* infection in Icelandic children. *Scandinavian journal of gastroenterology*. 2017;6(7):686-90.

Björnsson ES. Autoimmune Hepatitis-Induced by Drugs: a Challenging Diagnosis. *Current Hepatology Reports*. 2017;16(4):265-70.

Björnsson ES. Primary sclerosing cholangitis: best practices for diagnosis. *Expert Opinion on Orphan Drugs*. 2017;5(9):701-6.

Björnsson ES, Bergmann O, Jonasson JG, Grondal G, Gudbjornsson B, Ólafsson S. Drug-induced autoimmune hepatitis: response to corticosteroids and lack of relapse

after cessation of steroids. *Clinical Gastroenterology and Hepatology*. 2017 Oct 1;15(10):1635-6.

Björnsson ES, Björnsson HK. Mortality associated with drug-induced liver injury (DILI). *Translational Gastroenterology and Hepatology*. 2017;2.

Björnsson ES, Gu J, Kleiner DE, Chalasani N, Hayashi PH, Hoofnagle JH. Azathioprine and 6-Mercaptopurine-induced Liver Injury: Clinical Features and Outcomes. *Journal of clinical gastroenterology*. 2017;51(1):63-9.

Björnsson ES, Jonasson JG. Idiosyncratic drug-induced liver injury associated with bile duct loss and vanishing bile duct syndrome: Rare but has severe consequences. *Hepatology (Baltimore, Md)*. 2017;65(4):1091-3.

Björnsson ES. Drug-induced liver injury due to antibiotics. *Scandinavian journal of gastroenterology*. 2017;6(7):617-23.

Björnsson ES. Hepatotoxicity of statins and other lipid lowering agents. *Liver International*. 2017;2(3):161-76.

Blach S, Zeuzem S, Manns M, Altraif I, Duberg AS, Muljono DH, Waked I, Alavian SM, Lee MH, Negro F, Abaalkhail F. Global prevalence and genotype distribution of hepatitis C virus infection in 2015: a modelling study. *The Lancet Gastroenterology & Hepatology*. 2017 Mar 1;2(3):161-76.

Bloomer SA, Olivier AK, Bergmann OM, Mathahs MM, Broadhurst KA, Hicsasmaz H, et al. Corrigendum: Strain- and time-dependent alterations in hepatic iron metabolism in a murine model of nonalcoholic steatohepatitis. *Cell biochemistry and function*. 2017;35(3):192-3.

Gudnason HO, Björnsson ES. Secondary sclerosing cholangitis in critically ill patients: current perspectives. *Clinical and experimental gastroenterology*. 2017;2017(10):105-11.

Gunnarsdóttir AI, Gudjonsson H, Hardardóttir H, Jonsdóttir KD, Björnsson ES. Antibiotic susceptibility of *Helicobacter pylori* in Iceland. *Infectious Diseases*. 2017 Sep 2;49(9):647-54.

Helgadóttir H, Metz DC, Lund SH, Gizurarson S, Jacobsen EI, Asgeirsdóttir GA, et al. Study of Gender Differences in Proton Pump Inhibitor Dose Requirements for GERD: A Double-Blind Randomized Trial. *Journal of clinical gastroenterology*. 2017;51(6):486-93.

Kalaitzakis E, Björnsson ES. Predictors of the Clinical Course of Primary Sclerosing Cholangitis. *Gastroenterology*. 2017;152(8):1829-30.

Leonardsson H, Hreinsson JP, Löve A, Björnsson ES. Hepatitis due to Epstein-Barr virus and cytomegalovirus: clinical features and outcomes. *Scandinavian journal of gastroenterology*. 2017;52(8):893-7.

Navarro VJ, Khan I, Björnsson E, Seeff LB, Serrano J, Hoofnagle JH. Liver injury from herbal and dietary supplements. *Hepatology*. 2017;65(1):363-73.

Nicoletti P, Aithal GP, Björnsson ES, Andrade RJ, Sawle A, Arrese M, et al. Association of Liver Injury From Specific Drugs, or Groups of Drugs, With Polymorphisms in HLA and Other Genes in a Genome-Wide Association Study. *Gastroenterology*. 2017;152(5):1078-89.

Nielsen JK, Ólafsson S, Bergmann OM, Runarsdóttir V, Hansdóttir I, Sigurdardóttir R, et al. Lifetime drinking history in patients with alcoholic liver disease and patients with alcohol use disorder without liver disease. *Scandinavian journal of gastroenterology*. 2017;6(7):762-7.

Ólafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ genomic medicine*. 2017;2(1):24.

Oskarsdóttir AR, Gudmundsdóttir BR, Indridason OS, Lund SH, Arnar DO, Björnsson ES, Magnússon MK,

Jensdóttir HM, Vidarsson B, Francis CW, Onundarson PT. Reduced anticoagulation variability in patients on warfarin monitored with Fiix-prothrombin time associates with reduced thromboembolism: The Fiix-trial. *Journal of thrombosis and thrombolysis*. 2017;43(4):550-61.

Sundaram V, Björnsson ES. Drug-induced cholestasis. *Hepatology Communications* 2017; 1: 726-735.

Yngvadottir Y, Karlsdóttir BR, Hreinsson JP, Ragnarsson G, Mitev RUM, Jonasson JG, et al. The incidence and outcome of ischemic colitis in a population-based setting. *Scandinavian journal of gastroenterology*. 2017;6(7):704-10.

Önnur ritverk

Björnsson ES, Bergmann O, Jonasson JG, Grondal G, Gudbjörnsson B, Olafsson S. Drug-induced autoimmune hepatitis: response to corticosteroids and lack of relapse after cessation of steroids. *Clinical Gastroenterology and Hepatology*. 2017 Oct 1;15(10):1635-6.

Waldum HL, Björnsson ES, Brenna E. Chronic Cholestatic Liver Diseases. *Scand J Gastroenterol* 2017;52:788.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 7

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 9

Nýrnalæknisfræði

Forsvarsmáður: Runólfur Pálsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðisviðsins

Eitt helsta viðfangsefnið er faraldsfræði og erfðafræði langvinnis nýrnasjúkdóms. Rannsóknirnar beinast meðal annars að áhrifum breytileika í erfðavísium á framrás langvinnis nýrnasjúkdóms og tengslum langvinnis nýrnasjúkdóms við áhættuþætti hjarta- og æðasjúkdóma. Þessar rannsóknir ná einnig til faraldsfræði og meðferðar lokastígsnýrnabilunar. Annað umfangsmikið verkefni snýr að faraldsfræði og erfðafræði nýrnasteinasjúkdóms. Loks má nefna rannsóknir á adenínfosfóribósýltran sferasaskorti sem er sjaldgæfur erfðasjúkdómur er leiðir til nýrnasteina og nýrnabilunar. Allar þessar rannsóknir fara fram í samstarfi við innlendar og erlendar vísindastofnanir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Bráðar líffæraþilningar. Gísli H. Sigurðsson. Samstarfsaðilar: Sigurbergur Kárason, Ólafur Skúli Indriðason, Páll Torfi Ónundarson, Martin Ingi Sigurðsson, Kristinn Sigvaldason, Snævar Sigurðsson, Þórir Einarsson Long, Einar Hjörleifsson.

Bráður nýrnaskaði eftir kransæðapræðingar. Ingibjörg Guðmundsdóttir, Daði Helgason. Samstarfsaðilar: Martin Ingi Sigurðsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson, Tómas Guðbjartsson, Gísli Heimir Sigurðsson.

Langvinnur nýrnasjúkdómur á Íslandi, 2008-2013, framhald 2014-2016. Ólafur S. Indriðason, Arnar Jan Jónsson. Samstarfsaðilar: Runólfur Pálsson, Sigrún Helga Lund, Björn Odvar Eriksen.

Nýrnastarfsemi og langvinnur nýrnasjúkdómur meðal aldraðra. Runólfur Pálsson, Albert Sigurðsson. Samstarfsaðilar: Ólafur Skúli Indriðason, Vilmondur Guðnason, Elke S. Schaeffner, Natalie Ebert, Björn Odvar Eriksen.

Tengsl nýrnastarfsemi hjá öldruðum við þvagsýru á miðjum aldri. Margrét Birna Andrésdóttir, Anný Rós Guðmundsdóttir. Samstarfsaðilar Vilmondur Guðnason, Thor Aspelund, Björn Odvar Eriksen, Rafn Benediktsson.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Nýrnastarfsemi og langvinnur nýrnasjúkdómur meðal

aldraðra. Albert Sigurðsson. Meðumsækjandi: Runólfur Pálsson. Samstarfsaðilar: Vilmondur Guðnason, Ólafur Skúli Indriðason.

Vægur bráður nýrnaskaði í kjölfar skurðaðgerðar: Nýgengi og afdrif sjúklunga. Þórir Einarsson Long. Meðumsækjandi: Ólafur Skúli Indriðason. Aðrir samstarfsmenn: Martin Ingi Sigurðsson Tómas Guðbjartsson, Gísli Heimir Sigurðsson, Runólfur Pálsson, Daði Helgason, Sólveig Helgadóttir.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Mældur og reiknaður GSH við mat á nýrnastarfsemi og langvinnu nýrnasjúkdómi meðal aldraðra: Runólfur Pálsson.

National institute of diabetes and digestive and kidney diseases and The Office of Rare Disease Research at the National Institutes of Health,

Nephrolithiasis and Kidney Failure: the Rare Kidney Stone Consortium (2U54DK083908-06) Project 3: Determinants of Stone Formation and Nephropathy in Patients with APRT Deficiency. Viðar Eðvarðsson, Runólfur Pálsson.

Doktorsnemar

Anný Rós Guðmundsdóttir. Study of the association of uric acid and kidney function. Læknadeild, Háskóla Íslands (líf- og læknávisindi). Umsjónarkennari: Vilmondur Guðnason. Leiðbeinandi: Margrét B. Andrésdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Björn Odvar Eriksen, Rafn Benediktsson, Thor Aspelund.

Arnar Jan Jónsson. Langvinnur nýrnasjúkdómur á Íslandi 2008-2013. Læknadeild, Háskóla Íslands (líf- og læknávisindi). Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinandi: Ólafur Skúli Indriðason. Aðrir í doktorsnefnd: Björn Odvar Eriksen, Sigrún Helga Lund.

Berglind María Jóhannsdóttir. Áhrif æðakölkunar og blóðflötu á framrás nýrnabilunar. Læknadeild, Háskóla Íslands (lýðheilsuvisindi). Umsjónarkennari: Hrefna Guðmundsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Gunnar Sigurðsson, Ólafur Skúli Indriðason, Thor Aspelund, Vilmondur Guðnason.

Daði Helgason. Bráður nýrnaskaði eftir opnar hjartaaðgerðir og kransæðapræðingar: Algengi, áhættuþættir og afdrif. Læknadeild, Háskóla Íslands (líf- og læknávisindi). Umsjónarkennari: Tómas Guðbjartsson. Aðrir í doktorsnefnd: Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir, Martin Ingi Sigurðsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson.

Hrafnhildur Linné Runólfsdóttir. Adenine phosphoribosyltransferase deficiency (APRTd): epidemiology, diagnosis, treatment and outcome. Læknadeild, Háskóla Íslands (líf- og læknávisindi). Umsjónarkennari: Viðar Örn Eðvarðsson. Leiðbeinandi: Ólafur Skúli Indriðason. Aðrir í doktorsnefnd: Dawn S. Milliner, Patrick Sulem.

Unnur Arna Þorsteinsdóttir. Þróun á magngreiningaraðferð með háhraða vökvaskilju tengda tvöföldum massagreini (UPLC-MS/MS) fyrir klíniska greiningu og eftirlit með lyfjameðferð sjúklunga með APRT-skort. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Margrét Þorsteinsdóttir. Meðleiðbeinandi: Runólfur Pálsson. Aðrir í doktorsnefnd: Jón Jóhannes Jónsson, Matthew Lewis, Viðar Eðvarðsson.

Þórir Einarsson Long. Bráðar líffæraþilningar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Gísli H. Sigurðsson. Leiðbeinandi: Ólafur Skúli Indriðason. Aðrir í doktorsnefnd: Martin Ingi Sigurðsson, Runólfur Pálsson, Tómas Guðbjartsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum Samstarfsaðilar innan Landspítala

Ýmsar sérgreinar og starfseiningar á Landspítala, m.a. barnanýrnalæknisfræði, hjartalæknisfræði, hjartaskurðlæknisfræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði, þvægæskerulæknisfræði, erfða- og sameindalæknisfræði, klínísk lífnafræði og meinafræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjartavernd. Íslensk erfðagreining. ArcticMass.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

Mayo Clinic, Rochester, University of Chicago og Litholink, Chicago, New York University School of Medicine, og Tufts University og New England Medical Center, Boston.

England

University College London - Royal Free Hospital, London.

Holland

ERA-EDTA Registry, Amsterdam.

Noregur

The Arctic University of Norway, Tromsø, Norway.

Svíþjóð

Karolinska Institutet, Stokkhólm, Lund University, Lundi, Svíþjóð.

Þýskaland

Charité – Universitätsmedizin, Berlin.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu 2017

Runólfur Pálsson. Kjörinn "Fellow (Distinguished)", Royal College of Physicians, London, Bretlandi.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Runólfur Pálsson er í ritstjórn *Journal of Nephrology*.

Doktorsritgerð

Sólveig Helgadóttir. Bráður nýrnaskaði eftir hjartaskurðaðgerðir – tíðni, áhættuþættir, tengsl við aðra fylgikvilla við og eftir skurðaðgerð, lífun og langtímaáhrif á nýrnastarfsemi. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson. Aðrir í doktorsnefnd: Arnar Geirsson, Gísli H. Sigurðsson, Martin Ingi Sigurðsson, Runólfur Pálsson.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Sara Skúlína Jónsdóttir, Sigríður Ólafsdóttir, Hrefna Guðmundsdóttir. Tilkynntar aukaverkanir lyfja á Íslandi á árunum 2013 til 2016. Samanburður við tilkynningar frá Norðurlöndum. *Læknablaðið* 2017;103:319-23.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Adalsteinsdóttir B, Pálsson R, Desnick RJ, Gardarsdóttir M, Teekakirikul P, Maron M, et al. Fabry Disease in Families With Hypertrophic Cardiomyopathy. *CLINICAL PERSPECTIVE: Clinical Manifestations in the Classic and Later-Onset Phenotypes. Circulation: Genomic and Precision Medicine*. 2017;10(4):e001639.

Arnar DO, Pálsson R. Genetics of common complex diseases: a view from Iceland. *European journal of internal medicine*. 2017;2017(41):3-9.

Foster MC, Levey AS, Inker LA, Shafi T, Fan L, Gudnason V, et al. Non-GFR Determinants of Low-Molecular-Weight Serum Protein Filtration Markers in the Elderly: AGES-Kidney and MESA-Kidney. *American journal of kidney diseases: the official journal of the National Kidney Foundation*. 2017;70(3):406-14.

Huang N, Foster MC, Mitchell GF, Andrésdóttir MB, Eiríksdóttir G, Guðmundsdóttir H, et al. Aortic stiffness and change in glomerular filtration rate and albuminuria in older people. *Nephrology, dialysis, transplantation: official publication of the European Dialysis and Transplant Association - European Renal Association*. 2017;32(4):677-84.

Oskarsdóttir AR, Guðmundsdóttir BR, Indriðason OS, Lund SH, Arnar DO, Björnsson ES, et al. Reduced anticoagulation variability in patients on warfarin monitored with Fiix-prothrombin time associates with

reduced thromboembolism: The Fix-trial. Journal of thrombosis and thrombolysis. 2017;43(4):550-61

Pippias M, Kramer A, Noordzij M, Afentakis N, Alonso de la Torre R, Ambühl PM, et al. The European Renal Association-European Dialysis and Transplant Association Registry Annual Report 2014: a summary. Clinical Kidney Journal. 2017;10(2):154-69.

Önnur ritverk

Pálsson R. Lög um líffæragjafir á Íslandi: Er tímabært að taka upp ætlað samþykki? Læknablaðið 2017;103:5.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 16

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 14 þar af 13 boðsfyrirlestrar

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 11

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 19

Smitsjúkdómalæknisfræði

Forsvarsmáður: Magnús Gottfredsson prófessor

Áherslur í rannsóknun innan fræðigreinarinnar
Ífarandi sýkingar, faraldsfræði alvarlegra sýkinga, lungnabólga, sveppasýkingar, erfðir smitsjúkdóma, HIV og alnæmi, lífrarabólga C, spítalasýkingar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Keisaraskurðir á LSH; tíðni sýkinga í kjölfar aðgerða og helstu áhættuþættir. Hildur Harðardóttir, Gunnhildur Vala Hannesdóttir. Samstarfsaðilar Ólafur Guðlaugsson, Ásdís Elfarsdóttir.

Stenotrophomonas maltophilia í sýkingum greindum á sjúklafræðideild Landspítala. Helga Erlendsdóttir, Hafdis Ósk Árnadóttir. Samstarfsaðilar: Sigurður Guðmundsson, Kristján Orri Helgason.

Doktorsnemar

Agnar Bjarnason. Orsakir samfélagslungnabólgu á Landspítala. Framskyggn rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Magnús Gottfredsson.

Marija T. Markovic. Clinical Microbiology and Infectious Diseases in the Faroe Islands: Pathogens, Resistance and Clinical Infections (FAPRI study). Læknadeild, University of Southern Denmark. Leiðbeinandi: Court Pedersen. Meðleiðbeinendur: Shain Gaini, Magnús Gottfredsson.

Meistararnemar

Lovisa Björk Ólafsdóttir. The accuracy of adenosine triphosphate (ATP) to assess microbial contamination. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson. Ólafur Guðlaugsson situr í meistaránámsnefnd.

Monika Freysteinsdóttir. DCML-skortur; rannsókn á erfðabáttum, klínískri sjúkdómshmynd og ónæmissvörum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson. Umsjónarkennari: Sigrún Reykdal.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

deCODE Genetics.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

Houston Methodist Hospital, Texas,

Svíþjóð

Háskólinn í Gautaborg, Háskólinn í Malmö/Lundi

Danmörk

Copenhagen HIV Programme (CHIP),

Kaupmannahafnarháskóla

Færeyjar

Landssjúkrahúsið í Færeyjum

Auk samstarfs við eftirlitsstofnunina European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC).

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Magnús Gottfredsson er ritstjóri og ábyrgðarmaður Læknablaðsins.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjarnason A, Lindh M, Westin J, Andersson L-M, Baldursson O, Kristinsson KG, et al. Utility of oropharyngeal real-time PCR for *S. pneumoniae* and *H. influenzae* for diagnosis of pneumonia in adults. European journal of clinical microbiology & infectious diseases : official publication of the European Society of Clinical Microbiology. 2017;36(3):529-36.

Blach S, Zeuzem S, Manns M, Altraif I, Duberg AS, Mujiono DH, Waked I, Alavian SM, Lee MH, Negro F, Abalkhalil F. Global prevalence and genotype distribution of hepatitis C virus infection in 2015: a modelling study. The Lancet Gastroenterology & Hepatology. 2017;2(3):161-76.

Sallam M, Esbjörnsson J, Baldvinsdóttir G, Indriðason H, Björnsdóttir TB, Widell A, et al. Molecular epidemiology of HIV-1 in Iceland: Early introductions, transmission dynamics and recent outbreaks among injection drug users. Infection, genetics and evolution : journal of molecular epidemiology and evolutionary genetics in infectious diseases. 2017;(49):157-63.

Sallam M, ahin GÖ, Indriðason H, Esbjörnsson J, Löve A, Widell A, Gottfredsson M, Medstrand P. Decreasing prevalence of transmitted drug resistance among ART-naive HIV-1-infected patients in Iceland, 1996–2012. Infection ecology & epidemiology. 2017;7(1):1328964.

Valsdóttir F, Elfarsdóttir Jelle A, Gudlaugsson O, Hilmarsdóttir I. Long-lasting outbreak due to CTX-M-15-producing *Klebsiella pneumoniae* ST336 in a rehabilitation ward: report and literature review. The Journal of hospital infection. 2017;97(1):42-51.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 1

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3 þar af 1 boðsfyrirlestur

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 1

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 7

Meinafræði

Forstöðumenn: Bjarni A. Agnarsson prófessor, Jón Gunnlaugur Jónsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Rannsóknir á sviði meinafræðinnar eru einkum rannsóknir á hinum ýmsu krabbameinum, meinafræði þeirra, faraldsfræði og þáttum sem áhrif hafa á horfur sjúklinga.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Berkjuskúlk-samevrópsk rannsókn. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Helgi Ísaksson.

Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi 2007- 2016, lýðgrunduð rannsókn með allt að 10 ára eftirfylgni. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Jónsdóttir, Jón Guðmundsson, Guðjón Birgisson, Bertil Hamberger, Bjarni Agnarsson.

Leit að erfðabreytileikum með fjölgenaáhrif á myndun brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason. Samstarfsaðilar: Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þ. Jóhannsson.

Lungnabækja í millivefslungnasjúkdómum. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Helgi Ísaksson.

Samnorræn rannsókn á óserhæfðri millivefslungnabólgu. Gunnar Guðmundsson. Samstarfsaðili: Helgi Ísaksson.

Vísindasjóður Krabbameinsfélagsins

Leit að erfðabreytileikum með fjölgenaáhrif á myndun brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason. Samstarfsaðilar: Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Hlutverk microRNA á 8p12-p11 í framvindu brjóstakrabbameins. Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson, Eydis Þ. Guðmundsdóttir.

Göngum Saman

Hugsanleg áhrif sjálfstáttgens í framvindu brjóstakrabbameins. Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir.

Rannsóknasjóður Íslands

Samrunagen í brjóstaaæxlum með mögnun á litningsvæði 8p12-p11. Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Doktorsnemar

Arsalan Amirallah. Gene fusions in 8p12-p11 amplified breast tumors. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Helga Ögmundsdóttir, Jill Bargonetti, Óskar Þór Jóhannsson.

Sigurdis Haraldsdóttir. Incidence of Lynch Syndrome and the Microsatellite Instability Pathway in Colorectal Cancer Patients in Iceland. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Gunnlaugur Jónsson, Richard M. Goldberg.

Tómas Þór Ágústsson. Faraldsfræði og erfðabættir heiladingulsæxla á Íslandi í hálfra öld. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Rafn Benediktsson, Jón Gunnlaugur Jónsson.

Meistararnemar

Guðrún Birna Jónsdóttir. Örfloggreining á æxliskerjum sem tengjast sjúkdómshorfum í brjóstakrabbameini. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Gunnlaugur Jónsson, Sunna Helgadóttir, Geir Tryggvason.

Kristín María Tómasdóttir. HPV-tengd krabbamein í munnkoki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Gunnlaugur Jónsson, Sunna Helgadóttir, Geir Tryggvason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Skurðlæknisfræði, lyflæknisfræði, krabbameinslæknisfræði, fæðinga- og kvensjúkdómfræði auk barnaeldra.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Krabbameinsskrá Íslands, Krabbameinsfélag Íslands.

Erlendir samstarfsaðilar

Svíþjóð

Lund University Hospital og Lund University, Lundi.

Finnland

Helsinki University Central Hospital Biomedicum, Helsinki.

Holland

Von Lewenhauk Hospital, Amsterdam.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Jón Gunnlaugur Jónsson í ritnefnd Scandinavian Journal of Gastroenterology.

Rósa Björk Barkardóttir er ráðgjafi ritstjórnar Acta Oncologica.

Doktorsritgerð

Sigurdis Haraldsdóttir. Algengi Lynchheilkennis og nýgengi og orsakir misþróunar í sjúklingum með ristil- og endabarmskrabbamein á Íslandi = The prevalence of Lynch

syndrome and the incidence and etiology of mismatch repair deficiency in colorectal cancer patients in Iceland.

Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Umsjónarkennari: Jón Gunnlaugur Jónasson. Leiðbeinandi: Richard M. Goldberg.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Anna Kristín Höskuldsdóttir, Sigurður Blöndal, Jón Gunnlaugur Jónasson, Kristín Huld Haraldsdóttir. Skurðmeðferð lífrarfrumkrabbameins á Landspítala 1993-2012. Læknablaðið. 2017;103(11):475-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Björnsson ES, Jonasson JG. Idiosyncratic drug-induced liver injury associated with bile duct loss and vanishing bile duct syndrome: Rare but has severe consequences. Hepatology (Baltimore, Md). 2017;65(4):1091-3.

Björnsson E, Bergmann O, Gudbjörnsson B, Grondal G, Olafsson S. Drug-Induced Autoimmune Hepatitis (DIAH) in a Population-Based Setting: Clinical Response to Corticosteroids and Lack of Relapse after their Discontinuation. Gastroenterology. 2017;152(5):S1109.

Blach S, Zeuzem S, Manns M, Altraif I, Duberg AS, Muljono DH, et al. Global prevalence and genotype distribution of hepatitis C virus infection in 2015: a modelling study. The Lancet Gastroenterology & Hepatology. 2017;2(3):161-76.

Crujeiras AB, Diaz-Lagares A, Stefansson OA, Macias-Gonzalez M, Sandoval J, Cueva J, et al. Obesity and menopause modify the epigenomic profile of breast cancer. Endocrine-related cancer. 2017;24(7):351-63.

Dal Maso L, Tavilla A, Pacini F, Serraino D, van Dijk BA, Chirlaque MD, et al. Survival of 86,690 patients with thyroid cancer: A population-based study in 29 European countries from EURO-CARE-5. European Journal of Cancer. 2017;77:140-52.

Gatta G, Capocaccia R, Botta L, Mallone S, De Angelis R, Ardanaz E, et al. Burden and centralised treatment in Europe of rare tumours: results of RARECAREnet—a population-based study. The Lancet Oncology. 2017 Aug 1;18(8):1022-39.

Gudmundsson J, Thorleifsson G, Sigurdsson JK, Stefansson L, Jonasson JG, Gudjonsson SA, et al. A genome-wide association study yields five novel thyroid cancer risk loci. Nature communications. 2017;(8):14517.

Hamdi Y, Soucy P, Kuchenbaecker KB, Pastinen T, Droit A, Lemaçon A, et al. Association of breast cancer risk in BRCA1 and BRCA2 mutation carriers with genetic variants showing differential allelic expression: identification of a modifier of breast cancer risk at locus 11q22.3. Breast Cancer Res Treat. 2017;161(1):117-134.

Haraldsdóttir S, Rafnar T, Frankel WL, Einarsdóttir S, Sigurdsson A, Hampel H, et al. Comprehensive population-wide analysis of Lynch syndrome in Iceland reveals founder mutations in MSH6 and PMS2. Nature communications. 2017;2017(8):14755.

Jensson BO, Hansdóttir S, Arnadóttir GA, Sulem G, Kristjánsson RP, Oddsson A, et al. COPA syndrome in an Icelandic family caused by a recurrent missense mutation in COPA. BMC medical genetics. 2017;18(1):129.

Kjartansdóttir OJ, Sigurdardóttir LG, Olafsdóttir EJ, Jonasson JG, Ursin G, Tryggvadóttir L. Estrogen-progestin use and breast cancer characteristics in lean and overweight postmenopausal women. Breast cancer research and treatment. 2017;163(2):363-73.

Kunz SN, Adamec J, Grove C. Analyzing the Dynamics and Morphology of Cast-off Pattern at Different Speed Levels Using High-speed Digital Video Imaging. Journal of forensic sciences. 2017;62(2):428-34.

Kunz SN, Bingert R. Foreign citizen mortality in Iceland January 2006–December 2016. Travel medicine and infectious disease. 2017;18:36-40.

Kunz SN, Adamec J. Kardiale Aspekte von Elektroschockdistanzwaffen. Rechtsmedizin. 2017;27(2):79.

Lecarpentier J, Silvestri V, Kuchenbaecker KB, Barrowdale D, Dennis J, McGuffog L, et al. Prediction of Breast and Prostate Cancer Risks in Male BRCA1 and BRCA2 Mutation Carriers Using Polygenic Risk Scores. Journal of clinical oncology : official journal of the American Society of Clinical Oncology. 2017;35(20):2240-50.

Milne RL, Kuchenbaecker KB, Michailidou K, Beesley J, Kar S, Lindström S, et al. Identification of ten variants associated with risk of estrogen-receptor-negative breast cancer. Nature genetics. 2017;49(12):1767.

Phelan CM, Kuchenbaecker KB, Tyrer JP, Kar SP, Lawrenson K, Winham SJ, et al. Identification of 12 new susceptibility loci for different histotypes of epithelial ovarian cancer. Nature genetics. 2017;49(5):680.

Olafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. NPJ genomic medicine. 2017;2(1):24.

Snorraddóttir AO, Isaksson HJ, Ingthorsson S, Olafsson E, Palsdóttir A, Bragason BT. Pathological changes in basement membranes and dermal connective tissue of skin from patients with hereditary cystatin C amyloid angiopathy. Laboratory investigation; a journal of technical methods and pathology. 2017;97(4):383-94.

Snaebjörnsson P, Jonasson L, Olafsdóttir EJ, van-Grieken NCT, Moller PH, Theodors A, et al. Why is colon cancer survival improving by time? A nationwide survival analysis spanning 35 years. Int J Cancer 2017; 141(3): 531-9.

Stefansson OA, Hermanowicz S, van der Horst J, Hilmarsdóttir H, Staszczak Z, Jonasson JG, et al. CpG promoter methylation of the ALKBH3 alkylation repair gene in breast cancer. BMC cancer. 2017;17(1):469.

Yngvadóttir Y, Karlsdóttir BR, Hreinsson JP, Ragnarsson G, Mitev RUM, Jonasson JG, et al. The incidence and outcome of ischemic colitis in a population-based setting. Scandinavian journal of gastroenterology. 2017;6(7):704-10.

Zink F, Stacey SN, Norddahl GL, Frigge ML, Magnusson OT, Jonsdóttir I, et al. Clonal hematopoiesis, with and without candidate driver mutations, is common in the elderly. Blood. 2017;130(6):742-52.

Önnur ritverk

Árni Jón Geirsson, Sigríður Þóris Valtýsdóttir, Andrés Sigvaldason, Margrét Sigurðardóttir. Æxli af óþekktum toga: Tilfelli. Læknablaðið. 2017;(04):185-7.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 4

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 2

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Myndgreining

Forstöðumaður: Ásbjörn Jónsson dósent

Styrkir sem fræðisviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Faraldsfræði Forestri sjúkdóms (diffuse intervertebral sclerosing hyperostosis, DISH) á Íslandi, áhættuþættir og tengsl við aðra sjúkdóma. Gögn úr öldrunarrannsókn Hjartaverndar (The AGES-Reykjavík Study). Helgi Jónsson, Aron Bertel Auðunsson. Samstarfsaðilar: Guðmundur Jón Eliasson auk stjórnmenda öldrunarrannsóknar Hjartaverndar.

Frumkomíð aldósterónheilkenni á Íslandi 2007- 2016, lýðgrundið rannsókn með allt að 10 ára eftirfylgni. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Jónsdóttir, Jón Guðmundsson, Guðjón Birgisson, Bertil Hamberger, Bjarni Agnarsson.

Doktorsnemi

Cecilia R. Collins. Interpreting prevalence rates of maxillary sinusitis and ear disease in medieval Iceland: An evaluation of the adult and subadult skeletons using computed tomography microscopy and endoscopy. University of Reading. Leiðbeinendur: Mary Lewis, Ásbjörn Jónsson.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Adalsteinsdóttir B, Palsson R, Desnick RJ, Gardarsdóttir M, Teekakirikul P, Maron M, Appelbaum E, Neisius U, Maron BJ, Burke MA, Chen B. Fabry Disease in Families With Hypertrophic Cardiomyopathy/CLINICAL PERSPECTIVE: Clinical Manifestations in the Classic and Later-Onset Phenotypes. Circulation: Genomic and Precision Medicine. 2017;10(4):e001639.

Baldvinsdóttir B, Erlingsdóttir G, Kjartansson Ó, Ólafsson IH. Extramedullary Cavernous Hemangioma with Intradural and Extradural Growth and Clinical Symptoms of Brown-Séquard Syndrome: Case Report and Review of the Literature. World Neurosurgery. 2017;(98):881.

Forsberg L, Sigurdsson S, Fredriksson J, Egilsdóttir A, Oskarsdóttir B, Kjartansson O, van Buchem MA, Launer LJ, Gudnason V, Zijdenbos A. The AGES-Reykjavík study atlases: Non-linear multi-spectral template and atlases for studies of the ageing brain. Medical image analysis. 2017;39:133-44.

Jonsdóttir GM, Lund SH, Snorraddóttir B, Karason S, Olafsson IH, Reynisson K, et al. A population-based study on epidemiology of intensive care unit treated traumatic brain injury in Iceland. Acta anaesthesiologica Scandinavica. 2017;61(4):408-17.

Sardanelli F, Aase HS, Álvarez M, Azavedo E, Baarslag HJ, Balleyguier C, et al. Position paper on screening for breast cancer by the European Society of Breast Imaging (EUSOBI) and 30 national breast radiology bodies from Austria, Belgium, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Israel, Lithuania, Moldova, The Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Serbia, Slovakia, Spain, Sweden, Switzerland and Turkey. European radiology. 2017;27(7):2737-43.

Sigmarsdóttir AA, Olafsson IH, Kjartansson Ó, Bjarnason R. Thyrotoxicosis in a 13-year-old girl following pituitary adenectomy for Cushing's disease. Clinical case reports. 2017;5(8):1341-3.

Sigurdsson S, Aspelund T, Kjartansson O, Gudmundsson EF, Jonsdóttir MK, Eiriksdóttir G, Jonsson PV, van Buchem MA, Gudnason V, Launer LJ. Incidence of brain infarcts, cognitive change, and risk of dementia in the general population: The AGES-Reykjavík Study (Age Gene/Environment Susceptibility-Reykjavík Study). Stroke. 2017;48(9):2353-60.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Ónæmisfræði

Forstöðumaður: Björn Rúnar Lúðvíksson próffessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðisviðsins

Rannsóknir á IgA mótefnaskorti, á T-stýrifrumum, hlutverki varnarþéptíða í sóra, notkun CDSS í áhættumati, greiningu, meðferð og eftirliti ónæmissjúkdóma, á ónæmissvöllum nýburamúsa við ýmsum bóluefnum og ónæmisglæðum, á langtíma ónæmisminni gegn bakteríum og kúabóluveirunni, á bólguhöfðunum og hlutverki NK frumna, á bólguhamlandi áhrifum efna úr

Bláa Lóninu og sjávarhyggleysingjum og á fæðuofnæmi hjá börnum, tengsl við fæðu, umhverfisþætti og erfðir. Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu.

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif fjölsykra úr cýanóbakteríum úr Bláa Lóninu á ónæmissvör in vitro. Jóna Freysdóttir, Ása Bryndis Guðmundsdóttir. Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Elin Soffia Ólafsdóttir, Ása Brynjólfssdóttir.

Áhrif ósérhæfða ónæmiskerfisins og líftæknilýfjanna Anakirna og Tocilizumab á sérhæfingu og virkni afleiddra CD8+ T-stýrfrumna. Una Bjarnadóttir og Björn Rúnar Lúðvíksson. Samstarfsaðilar: Bárður Sigurgeirsson, Jón Hjaltafín Ólafsson, Jóna Freysdóttir, Michael Kalos.

Boðferlar ónæmisglæða sem virkja og efla TNF viðtaka á B frumum í nýbura músum. Stefania Bjarnarson og Ingileif Jónsdóttir. Samstarfsaðilar: Giuseppe del Giudice, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ali Harandi, Jan Holmgren, Andreas Meinke.

Bólguhjónun: Ákvörðun lykilsameinda á náttúrulegum drápsfrumum og dauftyngingum. Jóna Freysdóttir, Kirstine Nolling Jensen. Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Martin Giera, Benedict Chambers, Attila Mócsai, Trevor Owens.

Greining á virkjun innanfrumuboðferla B og T fruma í IgA skorti. Björn Rúnar Lúðvíksson, Fannar Theódórs. Samstarfsaðilar: Hildur Sigurgrímsdóttir Helga Kristín Einarsdóttir.

Hlutverk TLR viðtaka í afbrigðilegri B-eitilfrumusvörum í íslenskum fjölskyldum með ættlæga einstofna mótefnahækkun. Helga Kristín Einarsdóttir. Samstarfsaðilar: Helga M. Ögmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Jón Þór Bergþórsson, PhD, Linda Pilarski.

Hlutverk TLR9 í meinmyndun IgA skorts. Björn Rúnar Lúðvíksson, Andri Leó Lemarquis. Samstarfsaðilar: Ingileif Jónsdóttir, Lennart Hammarström, René Toes Professor, Una Bjarnadóttir, Helga Kristín Einarsdóttir.

Kerfislíffræðileg greining á eflingu ónæmissvara nýbura. Stefania P. Bjarnarson, Auður Anna Aradóttir Pind. Samstarfsaðilar: Ingileif Jónsdóttir, Giuseppe del Giudice, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ali Harandi, Jan Holmgren, Andreas Meinke.

Tengsl lektínferils skorts við sjúkdóma. Helga Bjarnadóttir, Jóhanna Guðmundsdóttir. Samstarfsaðilar: Björn Rúnar Lúðvíksson, Vilmundur Guðnason, Steffen Thiel.

Sjávarlífverur – leit að ónæmisstýrandi lyfjasprotum. Jóna Freysdóttir, Xiaxia D. Samstarfsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Rannsóknasjóður Rannís

Hlutverk LL37 í sóra, tengsl við D vítamín og Bláa Lóns meðferðina. Björn Rúnar Lúðvíksson. Fjármagnað árin 2016-2018.

Hvað má læra af IgA skorti- Leiðir til sértækra meðferðarúræða fyrir sjálfsöfnæmissjúkdóma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Helga Kristín Einarsdóttir. Fjármagnað árin 2015-2017.

Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að- og eru búnir að gangast undir heildarmjálmalíðarskipti. Paolo Gargiulo, Halldór Jónsson, Mario Cesarelli, Benedikt Helgason, Björn Rúnar Lúðvíksson. Fjármagnað árin 2015-2017.

Resolution of inflammation: Identification of key molecules on NK cells and neutrophils. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir. Fjármagnað árin 2017-2019.

Skortur í virkjunarþáttum lektínferils komplimentkerfisins: algengi, uppþæting og klínísk áhrif. Helga Bjarnadóttir, Björn Rúnar Lúðvíksson, Margrét Arnardóttir, Jens Christian Jensenius, Hildur Ey Sveinsdóttir. Fjármagnað árin 2015-2017.

Tækniþróunarsjóður Rannís, Verkefnastyrkur

Öflugt stafrænt stoðtæki til mats á gígtsjúkdómum. Expeda ehf., Björn Rúnar Lúðvíksson, Herbert Pedersen. Fjármagnað árin 2015-2017.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif efna úr sjávarlífverum á ónæmissvör. Jóna Freysdóttir.

Áhrif ómega-3 fjölmottaðra fitusýra á hjónun bólgu - Hlutverk bólguhjónunarmiðla og NK frumna. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir. Doktorsstyrkur Kirstine Nolling Jensen. Fjármagnað árin 2016-2018.

Efling ónæmissvara nýbura með ónæmisglæðunum mmCT og CTB-CpG. Ingileif Jónsdóttir. Doktorsstyrkur, fjármagnað árin 2017-2019.

Kerfislíffræðileg greining að ofnæmissvörum nýbura. Ingileif Jónsdóttir. Doktorsstyrkur Auður Önnu Aradóttur Pind. Fjármagnað árin 2015-2017.

Resolution of inflammation, identification of key cells/ molecules. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Systems vaccinology to elucidate mechanisms of neonatal vaccine responses. Ingileif Jónsdóttir.

Nýliðunarsjóður Háskóla Íslands

Boðferlar ónæmisglæða sem virkja og flyta þroskun kímíðja í nýburum. Stefania P. Bjarnarson. Nýdoktorsstyrkur, fjármagnað árin 2015-2017.

AVS Sjóður

Anti-inflammatory drug lead from an Icelandic marine organism. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir. Fjármagnað árin 2017-2019.

Minningasjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Bólguhemjandi efni úr sjávarlífverum. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Bólguhjónun – greining á lykilmolekúlum og sameindum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Norræna Ónæmisfræðisamtökin

Xiaxia Di, Kristine Nolling Jensen, Vala Jónsdóttir hlutu ferðastyrk til þess að taka þátt í 44th Meeting of the Scandinavian Society for Immunology í Stokkhólmi, Svíþjóð.

Doktorsnemar

Andri Leó Lemarquis. Genetics and cellular regulatory mechanisms in the pathogenesis of autoimmunity in IgA deficiency. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Ása Bryndis Guðmundsdóttir. Effects of exopolysaccharides from Cyanobacterium aponinum from the Blue Lagoon on immune responses in vitro. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Auður Anna Aradóttir Pind. Kerfislíffræðileg greining á eflingu ónæmissvara nýbura. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingileif Jónsdóttir, Stefania P. Bjarnarson.

Hildur Sigurgrímsdóttir. Hugsanleg tengsl varnarpeptíða í meingerð fjölkerfa sjálfsöfnæmissjúkdóma sem sérkennast af óvirkni TNF bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, Jóna Freysdóttir.

Kirstine Nolling Jensen. Resolution of inflammation: Identification of key molecules on NK cells and neutrophils. Læknadeild, Háskóla Íslands Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Xiaxia Di. Sjávarsvampar – leit að ónæmisstýrandi lyfjasprotum. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Meistararnemar

Jóhanna Guðmundsdóttir. Líf- og læknávisindum, Læknadeild Háskóla Íslands. Erfðabreytileikar sem valda skorti í lektínferli komplimentvirkjunnar: Tíðni, dreifing og tengsl við sjúkdóma. Umsjónarkennari: Björn Rúnar Lúðvíksson. Leiðbeinendur: Helga Bjarnadóttir, Guðný Eiríksdóttir.

Margrét Lena Kristensen. Áhrif ósérhæfða ónæmiskerfisins og líftæknilýfjanna Anakirna og Tocilizumab á sérhæfingu og virkni afleiddra CD8+ T-stýrfrumna. Líf- og læknávisindum, Læknadeild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Björn Rúnar Lúðvíksson. Leiðbeinandi: Una Bjarnadóttir.

Sunnefa Yeatman Ómarsdóttir. Líf- og læknávisindum, Læknadeild Háskóla Íslands. Áhrif ómega-3 fjölmottaðra fitusýra á hjónun bólgu - Hlutverk bólguhjónunarmiðla og NK frumna. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Kirstine Nolling Jensen.

Sunnefa Smáradóttir. Hlutverk LL-37 í meingerð sóra. Líf- og læknávisindum, Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, Jóna Freysdóttir, Hildur Sigurgrímsdóttir.

Læknar í framhaldsnámi

Guðrún Ása Björnsdóttir. Notkun GigtRáðs sem stuðningskerfi (e. Clinical Decision Support System, CDSS) við greiningarferli sjálfsöfnæmis- og gigtarsjúkdóma. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum Samstarfsaðilar innan Landspítala

Barnaspítali Hringins, ofnæmisgöngudeild A3, rannsóknastofa í gígtsjúkdómum, gígtlæknagadeild, meltingarsjúkdómadeild, rannsóknastofa í meinafræði, sýklafraeðideild, blóðbankinn.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild, lyfjafraeðideild, líf- og umhverfisvísindadeild, Háskóli Íslands. Sjúkrahúsið á Akureyri, FSA. Háskólinn í Reykjavík. Heilsugæslan í Garðabæ. Heilsugæsla Höfuðborgarsvæðisins. Hjartavernd. Íslensk erfðagreining. Húðlæknastöðin. Bláa Lónið Lækningalind. Kvikna ehf. Expeda ehf.

Erlendir samstarfsaðilar

Austurríki

Intercell AG, Vienna

Bandaríkin

University of Wisconsin School of Medicine and Public Health, Madison WI. Bretland

Southampton General Hospital,

Danmörk

University of Southern Denmark, Dept. of Microbiology and Immunology, University of Aarhus, Holbæk Hospital.

Grikkland

Kapodistrian University of Athens.

Holland

Academic Medical Centre, Amsterdam, Leiden University Medical Center, Sanquin Research and Landsteiner Laboratory.

Ítalía

GSK Vaccines and Diagnostics, Siena.

Litháen

Vilnius University.

Noregur

University of Oslo.

Pólland

Medical University of Lodz.

Sádi Arabía

King Faisal Specialist Hospital,

Spánn

Hospital Universitari La Paz.

Svíþjóð

Division of Clinical Immunology, Department of Laboratory Medicine, Karolinska Institute Stockholm, Thermo Fisher Scientific Uppsala, Department of Medical Microbiology and Immunology and Göteborg University

Vaccine Research Institute (GUVAX), University of Gothenburg.

Ungverjaland

Semmelweis University School of Medicine.

Þýskaland

Charité-Universitätsmedizin Berlin

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

Björn Rúnar Lúðvíksson prófessor og yfirlæknir var valinn Heiðursvísindamaður ársins á Landspítala.

Ingileif Jónsdóttir hlaut heiðursverðlaun úr Verðlaunagjöfi Ásu Guðmundsdóttur Wright.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Björn Rúnar Lúðvíksson er í ritstjórnnum Scandinavian Journal of Immunology og Cellular & Molecular Immunology.

Ingileif Jónsdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology

Jóna Freysdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology

Doktorsritgerð

Jenna Huld Eysteinsdóttir. Áhrif Bláa Lóns meðferðar á psoriasis miðað við hefðbundna UVB ljósmeðferð = The effect of balneophototherapy in the Blue Lagoon in Iceland on psoriasis compared with phototherapy alone. Reykjavík, Háskóli Íslands; 2017. Umsjónarkennari: Jón Hjaltalín Ólafsson. Leiðbeinendur: Bárður Sigurðsson, Björn Rúnar Lúðvíksson o.fl.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Björnsdóttir G, Benonisdóttir S, Sveinbjörnsson G, Styrkarsdóttir U, Thorleifsson G, Walters GB, et al Sequence variant at 8q24. 21 associates with sciatica caused by lumbar disc herniation. Nature communications. 2017;8:14265.

Braster R, Grewal S, Visser R, Einarsson HK, van Egmond M, Vidarsson G, et al Human IgG3 with extended half-life does not improve Fc-gamma receptor-mediated cancer antibody therapies in mice. PLoS one. 2017;12(5):e0177736.

Di X, Oskarsson JT, Omarsdóttir S, Freysdóttir J, Hardardóttir I. Lipophilic fractions from the marine sponge Halichondria siliens decrease secretion of pro-inflammatory cytokines by dendritic cells and decrease their ability to induce a Th1 type response by allogeneic CD4+ T cells. Pharm Biol. 2017;55(1):2116-2122.

Eggertsson HP, Jonsson H, Kristmundsdóttir S, Hjartarson E, Kehr B, Masson G, et al. Graphyper enables population-scale genotyping using pangenome graphs. Nature genetics. 2017;49(11):1654.

Gianfrancesco MA, Glymour MM, Walter S, Rhead B, Shao X, Shen L, et al. Causal effect of genetic variants associated with body mass index on multiple sclerosis susceptibility. American journal of epidemiology. 2017;185(3):162-71.

Grabenhenrich LB, Reich A, Bellach J, Trendelenburg V, Sprickelmann AB, Roberts G, et al. A new framework for the documentation and interpretation of oral food challenges in population-based and clinical research. Allergy. 2017;72(3):453-461.

Hammerschlag AR, Stringer S, de Leeuw CA, Sniekers S, Taskesen E, Watanabe K, et al. Genome-wide association analysis of insomnia complaints identifies risk genes and genetic overlap with psychiatric and metabolic traits. Nature genetics. 2017;49(11):1584.

Jensson BO, Hansdóttir S, Arnadóttir GA, Sulem P, Kristjánsson RP, Oddsson A, et al. COPA syndrome in an Icelandic family caused by a recurrent missense mutation in COPA. BMC medical genetics. 2017;18(1):129.

Jonsson S, Sveinbjörnsson G, de Lapuente Portilla AL, Swaminathan B, Plomp R, Dekkers G, et al. Identification of sequence variants influencing immunoglobulin levels. Nat Genet. 2017;49(8):1182-1191.

Kristjánsson RP, Benonisdóttir S, Oddsson A, Galesloot TE, Thorleifsson G, Aben KK, et al. Sequence variant at 4q25 near PITX2 associates with appendicitis. Scientific reports. 2017;7(1):3119.

Ólafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. NPJ Genom Med. 2017;2:24.

Sigurðsson S, Alexandersson KF, Sulem P, Feenstra B, Gudmundsdóttir S, Halldorsson GH, et al. Sequence variants in ARHGAP15, COLQ and FAM155A associate with diverticular disease and diverticulitis. Nat Commun. 2017;8:15789.

Smith D, Helgason H, Sulem P, Björnsdóttir US, Lim AC, Sveinbjörnsson G, et al. A rare IL33 loss-of-function mutation reduces blood eosinophil counts and protects from asthma. PLoS Genet. 2017;13(3):e1006659.

Styrkarsdóttir U, Helgason H, Sigurðsson A, Norddahl GL, Agustsdóttir AB, Reynard LN, et al. Whole-genome sequencing identifies rare genotypes in COMP and CHADL associated with high risk of hip osteoarthritis. Nature genetics. 2017;49(5):801-5.

Thorleifsdóttir RH, Sigurdardóttir SL, Sigurgeirsson B, Ólafsson JH, Sigurðsson MI, Petersen H, et al. Patient-reported Outcomes and Clinical Response in Patients with Moderate-to-severe Plaque Psoriasis Treated with Tonsillectomy: A Randomized Controlled Trial. Acta Derm Venereol. 2017;97(3):340-5.

Thorolfsson RB, Sveinbjörnsson G, Sulem P, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Benonisdóttir S, et al. A missense variant in PLEC increases risk of atrial fibrillation. Journal of the American College of Cardiology. 2017;70(17):2157-68.

Wain LV, Shrine N, Artigas MS, Erzurumluoglu AM, Noyvert B, Bossini-Castillo L, et al. Genome-wide association analyses for lung function and chronic obstructive pulmonary disease identify new loci and potential druggable targets. Nature genetics. 2017;49(3):416.

Zink F, Stacey SN, Norddahl GL, Frigge ML, Magnusson OT, Jonsdóttir I, et al. Clonal hematopoiesis, with and without candidate driver mutations, is common in the elderly. Blood. 2017;130(6):742-52.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 11

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1 boðsfyrirlestur

Vegspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum: 18

Vegspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 4

Skurðlæknisfræði

Forstöðumaður: Tómas Guðbjartsson prófessor

Barnaskurðlækningar forsvarsmáður: Þráinn Rósmundsson aðjúnkt

Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði tengiliður: Arnar Þór Guðjónsson yfirlæknir

Heila- og taugaskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Ingvar Hákon Ólafsson aðjúnkt

Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Bjarni Torfason dósent

Lýtaskurðlæknisfræði tengiliður: Gunnar Auðólfsson yfirlæknir

Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra: forsvarsmáður: Páll Helgi Möller dósent

Þvagræskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Sigurður Guðjónsson lektor

Æðaskurðlæknisfræði tengiliður: Lilja Þyri Björnsdóttir yfirlæknir

Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði

Tengiliður: Arnar Þór Guðjónsson yfirlæknir

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Geir Tryggvason, Birgir Briem. Hnútar í skjaldkirtli. Læknablaðið. 2017;102(1):23-7.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Guðmundsson J, Thorleifsson G, Sigurðsson JK, Stefansdóttir L, Jonasson JG, Guðjónsson SA, et al. A genome-wide association study yields five novel thyroid cancer risk loci. Nature communications. 2017;(8):14517.

Thorleifsdóttir RH, Sigurdardóttir SL, Sigurgeirsson B, Ólafsson JH, Sigurðsson MI, Petersen H, et al. Patient-reported Outcomes and Clinical Response in Patients with Moderate-to-severe Plaque Psoriasis Treated with Tonsillectomy: A Randomized Controlled Trial. Acta dermato-venereologica. 2017;97(3):340-5.

Värendh M, Andersson M, Björnsdóttir E, Hrubos-Strøm H, Johannisson A, Arnardóttir ES, Gíslason T, Juliusson S. Nocturnal nasal obstruction is frequent and reduces sleep quality in patients with obstructive sleep apnea. Journal of sleep research. 2017 Nov 6.

Önnur ritverk

Mäkitie AA, Cange HH, Hammarstedt-Nordenvall L, Guðjónsson A, Jóhannsson J, Laranne J, et al. Head and neck cancer management in the Nordic countries: an effort to harmonize treatment. European Archives of Oto-Rhino-Laryngology. 2017;274(5):2363-5.

Mäkitie AA, Irjala H, Steinsvåg S, Guðjónsson A, Lüscher M, Luxenberger W, et al. Northern European manpower in Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery. European Archives of Oto-Rhino-Laryngology. 2017 Apr 1;274(4):2065-7.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 1

Heila- og taugaskurðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Ingvar Hákon Ólafsson aðjúnkt

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Kerecis

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Baldvinsdóttir B, Erlingsdóttir G, Kjartansson Ó, Ólafsson IH. Extramedullary Cavernous Hemangioma with Intradural and Extradural Growth and Clinical Symptoms of Brown-Séquard Syndrome: Case Report and Review of the Literature. World Neurosurgery. 2017;(98):881.

Björnsdóttir G, Benonisdóttir S, Sveinbjörnsson G, Styrkarsdóttir U, Thorleifsson G, Walters GB, et al. Sequence variant at 8q24. 21 associates with sciatica caused by lumbar disc herniation. Nature communications. 2017;8:14265.

Gargiulo P, Árnadóttir Í, Gíslason M, Edmunds K, Ólafsson I. New Directions in 3D Medical Modeling: 3D-Printing Anatomy and Functions in Neurosurgical Planning. Journal of Healthcare Engineering. 2017;(2017):1.

Jonsdóttir GM, Lund SH, Snorraddóttir B, Karason S, Ólafsson IH, Reynisson K, et al. A population-based study on epidemiology of intensive care unit treated traumatic brain injury in Iceland. Acta anaesthesiologica Scandinavica. 2017;61(4):408-17.

Sigmarsdóttir AA, Ólafsson IH, Kjartansson Ó, Bjarnason R. Thyrotoxicosis in a 13-year-old girl following pituitary adenectomy for Cushing's disease. Clinical case reports. 2017;5(8):1341-3.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Bjarni Torfason dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar
Meðfæddir gallar og áunnir sjúkdómar í hjarta, brjóstholi og brjóstakassa eru meðal vídfangsefna sérgreinarinnar. Lögð er áhersla á rannsóknir á hugsanlegum fylgikvillum skurðaðgerða á hjarta og lungum auk árangurs af fyrirbyggjandi aðgerðum gegn aukaverkunum, bólgusvörun líkamans í og eftir aðgerð. Gróning sára, blóðstorkuvandamál, erfðir lungnkrabbameins, loftbrjóst, meðfæddir gallar á lungum, brjóstakassa og hjarta og nýjar leiðir til að fást við greiningu og skipulagningu meðferðar þar með talið þrívíddarprentun. Sjúklingar með hjartatíf og sjúklingar með hjartabilun á alvarlegu stigi. Lögð er áhersla á vísindalegt gæðaeftirlit í starfsemi fræðigreinarinnar og með því stuðlað að sem bestri þjónustu hjarta- og lungnaskurðlækninga við sjúklingana.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Bráður nýrnaskaði eftir kransæðapræðingar. Ingbjörg Guðmundsdóttir, Daði Helgason. Samstarfsaðilar: Martin Ingi Sigurðsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson, Tómas Guðbjartsson, Gísli Heimir Sigurðsson. Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Bráður nýrnaskaði eftir skurðaðgerð við ósæðarfylsju af gerð A: Tíðni, áhættuþættir og lífun. Daði Helgason. Meðumsækjandi: Tómas Guðbjartsson. Aðrir samstarfsmenn: Arnar Geirsson, Sólveig Helgadóttir.

Doktorsnemar

Berggrós Jóhannesdóttir. Meiriháttar stungu- og æðaáverkar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Daði Helgason. Bráður nýrnaskaði eftir hjartaaðgerðir og kransæðapræðingu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Guðrún Nina Óskarsdóttir. Árangur aðgerða við lungnkrabbameini á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Sindri Viktorsson. Árangur ósæðarlokuskipta á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Sólveig Helgadóttir. Fylgivilur eftir kransæðahjúveituaðgerðir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Meistaraneimar

Bjarnveig Ólafsdóttir. Blood flow rate of a 2.0 L/min/m² vs 2.4 L/min/m² comparison of two strategies. The Scandinavian School of Cardiovascular Technology. Aarhus University Hospital. Leiðbeinandi: Gunnar Mýrdal. Umsjónakennari: Hanna S. Ásvaldsdóttir.

Hera Jóhannesdóttir. Langtímaárangur kransæðahjúveituaðgerða. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Jónína Ingólfssdóttir. Árangur miðmætisspeglana á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Marta Rós Berndsen. Framsýn rannsókn á árangri kvíðslísaðgerða. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Tinna Harper. Árangur lofbrjóstsaðgerða á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Una Jóhannesdóttir. Stunguáverkar á Íslandi 2000-2015. Læknadeild, Háskóla Íslands. Brynjólfur Árni Mogensen, Tómas Guðbjartsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala svo sem lungnalæknisfræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði, blóðlæknisfræði, meinafræði, barnalæknisfræði, nýrnalæknisfræði, hjartalæknisfræði barna og fullorðinna og Blóðbanki.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Lífvísindasetur, Lífæðisfræðistofnun og hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Krabbameinsfélag Íslands, Hjartavernd og Íslensk erfðagreining.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Tómas Guðbjartsson í ritstjórn Interactive Cardiovascular and Thoracic Surgery Journal.

Doktorsritgerðir

Guðrún Nina Óskarsdóttir. Árangur aðgerða við lungnkrabbameini á Íslandi. Reykjavík: Háskóli Íslands;2017. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Sólveig Helgadóttir. Bráður nýrnaskaði eftir hjartaskurðaðgerðir - tíðni, áhættuþættir, tengsl við aðra fylgikvilla við og eftir skurðaðgerð, lífun og langtímaáhrif á nýrnastarfsemi = Acute kidney injury following cardiac surgery - Incidence, risk factors, association with other perioperative complications, survival and renal recovery. Reykjavík: Háskóli Íslands;2017. Umsjónarkennari og leiðbeinandi Tómas Guðbjartsson. Aðrir í doktorsnefnd: Gísli H. Sigurðsson, Runólfur Pálsson, Arnar Geirsson, Martin Ingi Sigurðsson.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hrönn Harðardóttir H, Unnur Valdimarsdóttir, Tómas Guðbjartsson, Andrés Sigvaldason, Sigrún Lund, Thor Aspelund T, et al. Greiningarferli lungnkrabbameins á Landspítala: sjúklingamiðuð nálgun. Læknablaðið. 2017;103(04):171-7.

Ragnheiður M. Jóhannesdóttir, Tómas Guðbjartsson, Arnar Geirsson. Skurðaðgerðir við hjartaþelsbólgu á Íslandi 1997-2013. Læknablaðið. 2017;103(02):79-85.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Abu-Omar Y, Kocher GJ, Bosco P, Barbero C, Waller D, Gudbjartsson T, et al. European Association for Cardio-Thoracic Surgery expert consensus statement on the prevention and management of mediastinitis. Eur J Cardio-Thorac. 2017;51(1):10-25.

Baldvinsson K, Oskarsdóttir GN, Orrason AW, Halldorsson H, Thorsteinsson H, Sigurdsson MI, et al. Resection rate and operability of elderly patients with non-small cell lung cancer: Nationwide study from 1991 to 2014. Interactive cardiovascular and thoracic surgery. 2017;24(5):733-9.

Björnsdóttir G, Benonisdóttir S, Sveinbjornsson G, Styrkarsdóttir U, Thorleifsson G, Walters GB, et al. Sequence variant at 8q24.21 associates with sciatica caused by lumbar disc herniation. Nature communications. 2017;(8):14265.

Johannesdóttir H, Arnadóttir LO, Adalsteinsson JA, Axelsson TA, Sigurdsson MI, Helgadóttir S, et al. Favourable long-term outcome after coronary artery bypass grafting in a nationwide cohort. Scandinavian Cardiovascular Journal. 2017;51(6):327-33.

Olsson C, Ahlsson A, Fuglsang S, Geirsson A, Gunn J, Hansson EC, et al. Medium-term survival after surgery for acute Type A aortic dissection is improving. Eur J Cardio-Thorac. 2017;52(5):852-7.

Orrason AW, Sigurdsson MI, Baldvinsson K, Thorsteinsson H, Jonsson S, Gudbjartsson T. Incidental detection by computed tomography is an independent prognostic factor for survival in patients operated for nonsmall cell lung carcinoma. ERJ open research. 2017 Apr 1;3(2):00106-2016.

Oskarsdóttir GN, Halldorsson H, Sigurdsson MI, Fridriksson BM, Baldvinsson K, Orrason AW, et al. Lobectomy for non-small cell lung carcinoma: a nationwide study of short- and long-term survival. Acta oncologica (Stockholm, Sweden). 2017;56(7):936-42.

Pedersen JH, Sørensen JB, Saghir Z, Flåtten Ø, Brustugun OT, Ashraf H, et al. Implementation of lung cancer CT screening in the Nordic countries. Acta Oncologica. 2017;56(10):1249-57.

Sousa-Uva* M, Head SJ, Milojevic M, Collet JP, Landoni G, Castella M, et al. EACTS Guidelines on perioperative medication in adult cardiac surgery. European Journal of Cardio-Thoracic Surgery. 2017;53(1):5-33.

Zindovic I, Sjögren J, Ahlsson A, Bjursten H, Fuglsang S, Geirsson A, et al. Recombinant factor VIIa use in acute type A aortic dissection repair: A multicenter propensity-score-matched report from the Nordic Consortium for Acute Type A Aortic Dissection. The Journal of thoracic and cardiovascular surgery. 2017;154(6):1852-9.

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 19

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 10

Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra

Forsvarsmáður: Páll Helgi Möller prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar
Klínískar rannsóknir á sjúkdómum í meltingarfærum og brjóstum.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aðgerðartengd afdrif sjúklinga eftir kvíðarholsskurðaðgerðir. Framsýn klínísk rannsókn. Gísli H. Sigurðsson. Samstarfsaðilar: Páll Helgi Möller, Erna Sigmundsdóttir, Elva Dögg Brynjarsdóttir.

Áhættuþættir fyrir endurteknum brisbólgu og langvinna brisbólgu hjá sjúklingum sem greinst hafa með bráða brisbólgu. Einar Stefán Björnsson, María Björk Baldursdóttir. Samstarfsaðilar: Þórarinn Tyrtingsson, Páll Helgi Möller.

Meistaraneimar

Elva Dögg Brynjarsdóttir. Aðgerðartengd afdrif sjúklinga eftir kvíðarholsskurðaðgerðir. Framsýn klínísk rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurðsson, Páll Helgi Möller, Erna Sigmundsdóttir, Martin Ingi Stefánsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar

ESCP Pan-European snapshot audit of intestinal stoma closure (European Society of coloproctology).

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Páll Helgi Möller hlaut framgang í stöðu prófessors við Læknadeild, Háskóla Íslands.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Elsa Björk Valsdóttir er í ritstjórn Læknablaðsins.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Bryndís Baldvinsdóttir, Haraldur Hauksson, Kristín Huld Haraldsdóttir. Gallblöðrukrabbamein á Íslandi 2004-2013. Læknablaðið. 2017;103(04):179.

Hörður Már Kolbeinsson, Elsa Björk Valsdóttir, Páll Helgi Möller. Árangur brottnáms á endaparmi vegna krabbameins eða forstiga þess á Landspítala 2008-2012. Læknablaðið. 2017;103(12):532.

Kristín Jónsdóttir, Elsa B. Valsdóttir, Shreekrishan Datye, Fritz Berndsen, Páll Helgi Möller. Nýgengi, orsakir og meðferð við bráðu rofi á ristli á Íslandi 1998-2007. Læknablaðið. 2017;103(02):73.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Battersby N, Bhangu A, Chaudhri S, El-hussuna A, Frasson M, Nepogodiev D, Singh B, Vennix S, Zmora O, Altomare D, Bemelman W. Relationship between method of anastomosis and anastomotic failure after right hemicolectomy and ileo-caecal resection: an international snapshot audit. Colorectal Disease. 2017 Aug 1;19(8):e296-311.

Eyjolfsdóttir H, Haraldsdóttir B, Ragnarsdóttir M, Asgeirsson KS. A Prospective Analysis on Functional Outcomes Following Extended Latissimus Dorsi Flap Breast Reconstruction. Scandinavian journal of surgery : SIS : official organ for the Finnish Surgical Society and the Scandinavian Surgical Society. 2017;106(2):152-7.

Guðmundsson J, Thorleifsson G, Sigurdsson JK, Stefansdóttir L, Jonasson JG, Gudjonsson SA, et al. A genome-wide association study yields five novel thyroid cancer risk loci. Nature communications. 2017;(8):14517.

Haraldsdóttir S, Rafnar T, Frankel WL, Einarsdóttir S, Sigurdsson A, Hampel H, et al. Comprehensive population-wide analysis of Lynch syndrome in Iceland reveals founder mutations in MSH6 and PMS2. Nature communications. 2017;(8):14755.

Haraldsdóttir KH, Jónsson Þ, Halldorsdóttir AB, Tranberg KG, Asgeirsson KS. Tumor size of invasive breast cancer on magnetic resonance imaging and conventional imaging (mammogram/ultrasound): comparison with pathological size and clinical implications. Scandinavian Journal of Surgery. 2017;106(1):68-73.

Marks JH, Salem JF, Valsdóttir EB, Yarandi SS, Marks GJ. Quality of Life and Functional Outcome After Transanal Abdominal Transanal Proctectomy for Low Rectal Cancer. Diseases of the Colon & Rectum. 2017 Mar 1;60(3):258-65.

Nielsen JK, Olafsson S, Bergmann OM, Runarsdóttir V, Hansdóttir I, Sigurdardóttir R, et al. Lifetime drinking history in patients with alcoholic liver disease and patients with alcohol use disorder without liver disease. Scandinavian journal of gastroenterology. 2017;6(7):762-7.

Pinkney T, Battersby N, Bhangu A, Chaudhri S, El-Hussuna A, Frasson M, Nepogodiev D, Singh B, Vennix S, Zmora O, Altomare D. Relationship between method of anastomosis and anastomotic failure after right hemicolectomy and ileo-caecal resection: an international snapshot audit. Colorectal Disease. 2017 Aug;19(8):e296-311.

Snaebjörnsson P, Jonasson L, Olafsdóttir E, van Grieken NC, Moller PH, Theodors A, Jonsson T, Meijer GA, Jonasson JG. Why is colon cancer survival improving by time? A nationwide survival analysis spanning 35 years. International journal of cancer. 2017.

Yngvadottir Y, Karlsdottir BR, Hreinsson JP, Ragnarsson G, Mitev RUM, Jonasson JG, et al. The incidence and outcome of ischemic colitis in a population-based setting. Scandinavian journal of gastroenterology. 2017;6(7):704-10.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 8

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 4

Þvagfæraskurðlækni-fræði

Forsvarsaður: Sigurður Guðjónsson, lektor

Læknar í framhaldsnámi

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Abrahamsson J, Aaltonen K, Engilbertsson H, Liedberg F, Patschan O, Rydén L, Sjödal G, Gudjonsson S. Circulating tumor cells in patients with advanced urothelial carcinoma of the bladder: Association with

tumor stage, lymph node metastases, FDG-PET findings, and survival. In Urologic Oncology: Seminars and Original Investigations 2017 Oct 1 (Vol. 35, No. 10, pp. 606-e9). Elsevier.

Kollberg P, Almquist H, Bläckberg M, Cwikiel M, Gudjonsson S, Lyttkens K, et al. [(18)F] Fluorodeoxyglucose-positron emission tomography/computed tomography response evaluation can predict histological response at surgery after induction chemotherapy for oligometastatic bladder cancer. Scandinavian journal of urology. 2017;51(4):308-13.

Liedberg F, Ahlgren G, Baseckas G, Gudjonsson S, Håkansson U, Lindquist S, et al. Long-term functional outcomes after radical cystectomy with ileal bladder substitute: does the definition of continence matter? Scandinavian journal of urology. 2017;51(1):44-9.

Liedberg F, Gudjonsson S, Xu A, Bendahl PO, Davidsson T, Månsson W. Long-term third-party assessment of results after continent cutaneous diversion with Lundiana pouch. BJU international. 2017.

Nisen H, Järvinen P, Fovaeus M, Guðmundsson E, Kromann-Andersen B, Ljungberg B, et al. Contemporary treatment of renal tumors: a questionnaire survey in the Nordic countries (the NORENCA-I study). Scandinavian journal of urology. 2017;51(5):360-6.

Æðaskurðlækni-fræði

Tengiliður: Lilja Pyri Björnsdóttir yfirlæknir

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Budtz-Lilly J, Venermo M, Debus S, Behrendt C-A, Altrouther M, Beiles B, et al. Editor's Choice - Assessment of International Outcomes of Intact Abdominal Aortic Aneurysm Repair over 9 Years. European journal of vascular and endovascular surgery : the official journal of the European Society for Vascular Surgery. 2017;54(1):13-20.

Venermo M, Wang G, Sedrakyan A, Mao J, Eldrup N, DeMartino R, et al. Editor's Choice - Carotid Stenosis Treatment: Variation in International Practice Patterns. European journal of vascular and endovascular surgery : the official journal of the European Society for Vascular Surgery. 2017;53(4):511-9.

Svæfinga- og gjörgæslulækni-fræði

Forsöðumaður: Gísli H. Sigurdsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Fylgikvillar í sambandi við skurðaðgerðir. Bráðar líffærabílanir hjá gjörgæslusjúklingum. Sýklasótt og sýklasóttarlost. Stuðningsmeðferð sjúklinga eftir langvinna gjörgæslulegu. D-vítamín búskapur hjá bráðveikum sjúklingum. Næringarmeðferð gjörgæslusjúklinga. Vefjasérhæfing lungnaþekju. Smáæðablóðflæði í kviðarholslíffærum.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aðgerðartengd afdrif sjúklinga eftir kviðarholsskurðaðgerðir. Framsýn klínísk rannsókn. Gísli H. Sigurdsson, Samstarfsaðilar: Páll Möller, Erna Sigmundsdóttir, Elva Dögg Brynjarsdóttir.

Bráðar líffærabílanir. Gísli H. Sigurdsson. Samstarfsaðilar: Sigurbergur Kárason, Ólafur Skúli Indriðason, Martin Ingi Sigurdsson, Kristinn Sigvaldason, Þórir Einarsson Long.

Bráður nýrnaskaði eftir kransæðþræðingum. Ingibjörg Guðmundsdóttir, Daði Helgason. Samstarfsaðilar: Martin Ingi Sigurdsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson, Tómas Guðbjartsson, Gísli Heimir Sigurdsson.

D-vítamín búskapur hjá bráðveikum sjúklingum. Gísli H. Sigurdsson. Samstarfsaðilar: Sigurbjörg S. Skarphéðinsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Sigurbergur Kárason, Martin I. Sigurdsson, Kirk Hogan, Neil Binkley, Josh Coon.

Flutningur sjúklinga með þyrlu Landhelgisgæslu Íslands – yfirlit yfir afdrif og kostnað. Brynjólfur Árni Mogensen, Auður Elva Vignisdóttir. Samstarfsaðilar: Viðar Magnússon, Auðunn F. Kristinsson, Sigrún Helga Lund.

Innlagnir barna á aldrinum 0-18 ára á gjörgæsludeildir LSH á árunum 2006-2015 og líðan foreldra sem átt hafa börn á gjörgæsludeildum LSH á árunum 2016-2017. Guðrún Kristjánsdóttir, Sigríður Árna Gísladóttir. Samstarfsaðilar: Kristinn Sigvaldason, Sigurbergur Kárason.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Langtíma horfur sjúklinga eftir gjörgæslumeðferð. Eyrún Kristinsdóttir. Meðumsækjandi: Gísli H. Sigurdsson. Aðrir samstarfsmenn: Sigurbergur Kárason, Kristinn Sigvaldason, Martin Ingi Sigurdsson.

Doktorsnemar

Edda Vésteinsdóttir. Epidemiology of severe sepsis and septic shock in Iceland. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gísli H. Sigurdsson. Doktorsnefnd: Sigurbergur Kárason, Kristinn Sigvaldason, Martin Ingi Sigurdsson, Magnús Gottfredsson.

Ólöf Ragna Ámundadóttir. Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarvél. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurdsson, Elizabeth Dean.

Rannveig J. Jónsdóttir. Eftirgæsla sjúklinga eftir útskrift af gjörgæslu. Læknadeild og hjúkrunardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurdsson, Helga Jónsdóttir.

Sólveig Helgadóttir. Acute kidney injury following cardiac surgery. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson. Doktorsnefnd: Martin Ingi Sigurdsson, Runólfur Pálsson, Gísli H. Sigurdsson.

Vladimir Krejci. Smáæðablóðflæði í þörmum. Faculty of Medicine, University of Berne, Sviss. Leiðbeinandi: Gísli H. Sigurdsson.

Þórir Einarsson Long. Bráður nýrnaskaði – Algengi, áhættuþættir og útkoma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurdsson, Ólafur Skúli Indriðason. Doktorsnefnd: Martin Ingi Sigurdsson, Runólfur Pálsson, Tómas Guðbjartsson.

Þórunn Scheving Elíasdóttir. Retinal oxymetry and systemic arterial oxygen levels. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðrún Kristjánsdóttir, Einar Stefánsson. Doktorsnefnd: Charles Vacchiano, Þórarinn Gíslason, Gísli H. Sigurdsson.

Meistaraneemar

Elva Dögg Brynjarsdóttir. Aðgerðartengd afdrif sjúklinga eftir kviðarholsskurðaðgerðir á LSH. Framsýn, klínísk rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gísli Heimir Sigurdsson. Mastersnefnd: Páll Möller, Martin Ingi Sigurdsson.

Rúnar Bragi Kvaran. D-vítamín búskapur hjá gjörgæslusjúklingum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gísli H. Sigurdsson. Mastersnefnd: Martin Ingi Sigurdsson, Tómas Guðbjartsson.

Kristín Jóhannesdóttir. Samfelld blóðskilunarmeðferð á gjörgæsludeildum Landspítala - Árangur skipulagðrar fræðslu fyrir hjúkrunarfræðinga. Samþykkt Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðrún Jónsdóttir, Sigurbergur Kárason.

Ásdís Guðmundsdóttir. Ánægja aðstandenda með umönnun á gjörgæsludeildum Landspítala: Lýsandí rannsókn. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.

Harpa Káradóttir. Áhrif þrýstingsálags á náttúrulegt ónæmi og vefjasérhæfingu í lungnaþekju. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigurbergur Kárason, Þórarinn Guðjónsson. Mastersnefnd: Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Nikhíl N. Kulkarni.

Hrönn Birgisdóttir. Næringarmeðferð gjörgæslusjúklinga fyrir og eftir fræðslu og innleiðslu endurskoðaðra vinnuleiðbeininga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, Kristinn Sigvaldason, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Sigríður Árna Gísladóttir. Innlagirnir barna á Gjörgæsludeildir LSH 2006-2016 og líðan foreldra barna sem leggjast inn á gjörgæsludeild 2016-2017. Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigurbjörgur Kárason, Guðrún Jónsdóttir.

Þorbjörg Sigurðardóttir. Hjúkrunarmeðferð sjúklinga með hækkaðan innankúpuþrýsting vegna alvarlegs höfuðáverka. Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðrún Kristjánsdóttir, Kristinn Sigvaldason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Innan nýrnalæknisfræði, hjarta- lungnaskurðlæknisfræði, skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra, Þórarinn Guðjónsson, prófessor, læknaeild HÍ.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknaeild, Háskóla Íslands

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkjunum

Department of Anesthesiology, University of Wisconsin, Madison, Department of Anesthesiology, Duke University Hospital, Durham, NC

Swiss

Department of Anesthesiology, University Hospital, Bern.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Gísli Heimir Sigurðsson, ritstjóri Acta Anaesthesiologica Scandinavica.

Sigurbjörgur Kárason, í ritstjórn Læknablaðsins.

Doktorsritgerðir

Sólveig Helgadóttir. Bráður nýrnaskaði eftir hjartaskurðaðgerðir - tíðni, áhættuþættir, tengsl við aðra fylgikvilla við og eftir skurðaðgerð, lífun og langtímaáhrif á nýrnastarfsemi = Acute kidney injury following cardiac surgery - Incidence, risk factors, association with other perioperative complications, survival and renal recovery. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Umsjónarkennari og leiðbeinandi Tómas Guðbjartsson. Aðrir í doktorsnefnd: Gísli H. Sigurðsson, Runólfur Pálsson, Arnar Geirsson, Martin Ingi Sigurðsson.

Rannveig Jóna Jónsdóttir. Þróun skipulagðrar, hjúkrunarstýrðar eftirgæslu til sjúklinga eftir útskrift af gjörgæsludeild og þrófun á áhrifum hennar = Development of a structured nurse-led follow-up for patients after discharge from the intensive care unit and testing of its effectiveness. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurðsson, Helga Jónsdóttir.

Þórunn Scheving Elíasdóttir. Gagnsemi sjónhinnusúrefnismælinga við mat á súrefnisbúskap í systemísku blóðrásinni = Retinal oximetry and systemic arterial oxygen levels. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir. Doktorsnefnd: Charles Vacchiano, Þórarinn Gíslason, Gísli H. Sigurðsson.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hrafnkell Stefánsson, Kristinn Sigvaldason, Hilmar Kjartansson, Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Fjórðöld hækkun á blóðfitum í bráðu ástandi ketónásýringar - sjúkralitfelli. Læknablaðið. 2017;103(07/08):331.

Ritverk - vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Eliasdóttir TS, Bragason D, Hardarson SH, Vacchiano C, Gíslason T, Kristjánsdóttir JV, et al. Retinal oximetry measures systemic hypoxia in central nervous system vessels in chronic obstructive pulmonary disease. PLoS one. 2017;12(3):e0174026 PLoS ONE.

Itenov TS, Jensen JU, Ostrowski SR, Johansson PI, Thormar KM, Lundgren JD, Bestle MH; "Procalcitonin And Survival Study" study group. Endothelial Damage Signals Refractory Acute Kidney Injury in Critically Ill Patients. Shock. 2017 Jun;47(6):696-701.

Jonsdóttir GM, Lund SH, Snorraddóttir B, Karason S, Olafsson IH, Reynisson K, Mogensen B, Sigvaldason K. A population-based study on epidemiology of intensive care unit treated traumatic brain injury in Iceland. Acta Anaesthesiol Scand. 2017 Apr;61(4):408-417.

Jónasdóttir RJ, Jónsdóttir H, Guðmundsdóttir B, Sigurdsson GH. Psychological recovery after intensive care: Outcomes of a long-term quasi-experimental study of structured nurse-led follow-up. Intensive and Critical Care Nursing. 2018 Feb 1;44:59-66.

Meng M-L, Landau R, Viktorsdóttir O, Banayan J, Grant T, Bateman B, et al. Pulmonary Hypertension in Pregnancy: A Report of 49 Cases at Four Tertiary North American Sites. Obstetrics and Gynecology. 2017;129(3):511-20.

Nisen H, Järvinen P, Fovaeus M, Guðmundsson E, Kromann-Andersen B, Ljungberg B, et al. Contemporary treatment of renal tumors: a questionnaire survey in the Nordic countries (the NORENCA-I study). Scandinavian Journal of Urology. 2017;51(5):360-6.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 13 þar af 1 boðsfyrirlestur

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 5

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 6

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Sýklafræði

Forstöðumaður: Karl G. Kristinnsson prófessor

Sýklafræði forsvarsmáður: Karl G. Kristinnsson prófessor

Veirufæði forsvarsmáður: Arthur Löve prófessor

Sýklafræði forsvarsmáður: Karl G. Kristinnsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Megináherslan er á fá en stór verkefni sem nýta sér sérstöðu Íslands, sem býður upp á einstaka möguleika til rannsókna á meinvirkni, faraldsfræði og sameindafaraldsfræði sýkinga. Markvisst hefur verið unnið að því að bæta aðstöðu deildarinnar til stofnagreininga. Fram að þessu hafa rannsóknirnar einkum beinst að sameindafaraldsfræði sýklalyfjaónæmis, pneumókokkasýkinga, streptókokkasýkinga, Haemophilus influenzae og ESBL myndandi Enterobacteriaceae.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Faraldsfræði ifarandi Haemophilus influenzae á Íslandi frá upphafi bólusetninga gegn Hib. Gunnsteinn Haraldsson, Hildigunnur Sveinsdóttir. Samstarfsaðilar: Helga Erlendsdóttir.

Kóagúlusa neikvæðir stafylókokkar á Landspítala: afturvirk rannsókn á faraldsfræði, sýklalyfjanæmi og sýkingum. Ingibjörg Hilmarsdóttir. Álfheiður Þórsdóttir. Samstarfsaðilar: Lena Rós Ásmundsdóttir, Brynhildur Ósk Pétursdóttir, Helga Erlendsdóttir, Erla Soffía Björnsdóttir.

Staphylococcus capitis á Landspítala: ifarandi sýkingar, útbreiðsla og eiginleikar. Ingibjörg Hilmarsdóttir, Álfheiður Þórsdóttir. Samstarfsaðilar: Kristján Orri Helgason, Erla Soffía Björnsdóttir, Helga Erlendsdóttir, Brynhildur Ósk Pétursdóttir.

Stenotrophomonas maltophilia í sýkingum greindum á sýklafræðideild Landspítala. Helga Erlendsdóttir, Hafdis Ósk Árnadóttir. Samstarfsaðilar: Sigurður Guðmundsson, Kristján Orri Helgason.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Genetic diversity of Haemophilus influenza. Gunnsteinn Haraldsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinnsson, Ásgeir Haraldsson, Verkefnisstjóri: Gunnsteinn Haraldsson.

Kólibakteríur í grænmeti og tengsl við þvagfærasýkingar í mönnum. Karl G. Kristinnsson, Guðný Klara Bjarnadóttir, Samstarfsaðilar: Kristján Orri Helgason, Viggó Þór Marteinsson, MATÍ. Verkefnisstjóri: Karl G. Kristinnsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Genetic diversity of Haemophilus influenza in Iceland following a national vaccination program, Gunnsteinn Haraldsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinnsson, Ásgeir Haraldsson, Angela B. Brueggemann. Verkefnisstjóri: Gunnsteinn Haraldsson.

Doktorsnemar

Eliás Sæbjörn Eyþórsson. Faraldsfræðileg rannsókn á áhrifum ónæmisáðgerða gegn pneumókokkum á notkun heilbrigðisþjónustu og kostnað. Læknaeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásgeir Haraldsson. Karl G. Kristinnsson, Helga Erlendsdóttir.

Freyja Valsdóttir. Sameindalíffræðileg rannsókn á ónæmum bakteríum úr faraldri á Landspítala 2007-2011: skyldleikarannsókn og plasmíð greiningar í Klebsiella pneumoniae og Escherichia coli. Læknaeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Ingibjörg Hilmarsdóttir.

Marita Debess Magnussen. Sýklalyfjapol hjá Streptococcus pneumoniae, Streptococcus pyogenes og Escherichia coli úr Færeyingum, samband við sýklalyfjanotkun og samanburður við Danmörk og Ísland. Læknaeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinnsson.

Samúel Sigurðsson. Ónæmisáðgerðir gegn pneumókokkum: Faraldsfræðirannsókn á áhrifum á sýkingar og beratiðni Læknaeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson. Leiðbeinandi: Karl G. Kristinnsson.

Sigríður Júlía Quirk. Sameindafaraldsfræði pneumókokka fyrir og eftir bólusetningu. Læknaeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Karl G. Kristinnsson. Leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson.

Meistaraneimar

Álfheiður Þórsdóttir. Læknaeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Freyja Valsdóttir, Ingibjörg Hilmarsdóttir.

Guðbjörg Guttormsdóttir. Tail and fin rot bacteria in Icelandic aquaculture. Diversity and genetic analysis. Læknaeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Árni Kristmundsson. Leiðbeinandi: Þorbjörg Einarisdóttir, Meistaránámsnefnd: Gunnsteinn Haraldsson.

Hafdis Ósk Árnadóttir. Stenotrophomonas maltophilia í sýkingum greindum á sýklafræðideild Landspítala. Leiðbeinandi: Helga Erlendsdóttir. Aðrir í nefndinni: Gunnsteinn Haraldsson, Brynhildur Ósk Pétursdóttir.

Hildigunnur Sveinsdóttir. Faraldsfræði Haemophilus influenzae fyrir og eftir pneumókokka bólusetningu á Íslandi. Læknaeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson. Aðrir í nefndinni: Karl G. Kristinnsson, Helga Erlendsdóttir.

Sara Björk Southon. Makrólið ónæmir Grúppu A streptókokkar á Íslandi. Læknaeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Karl G. Kristinnsson. Aðrir í nefndinni: Helga Erlendsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson.

Söldis Sveinsdóttir. Skyldleiki Staphylococcus aureus stofna úr ifarandi sýkingum á árunum 2003-2015. Læknaeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Erlendsdóttir. Aðrir í nefndinni: Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinnsson

Læknar í framhaldsnámi

Kristján Godsk Rögnvaldsson, deildarlæknir í 4 mánuði Hannes Bjarki Vigfússon, deildarlæknir í 4 mánuði

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Smitsjúkdómar, Lyflækningsvið Landspítalans.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, Íslensk erfðagreining.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

Houston Methodist Hospital, Texas Medical Center, Houston, Texas, USA

Milken Institute, School of Public Health, George Washington University, Washington DC, USA

England

Oxford University, Oxford, England

Imperial College, London, England

Færeyjar

Landssjúkrahúsið Þórshöfn, Færeyjar.

Svíþjóð

WHO Collaborating Centre for Gonorrhoea and Other STIs, National Reference Laboratory for STIs, Department of Laboratory Medicine, Microbiology, Örebro University Hospital.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Karl G. Kristinnsson, aðstoðarráttgjafi Eurosurveillance og situr í ritstjórn

Infectious Diseases

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjarnason A, Lindh M, Westin J, Andersson L-M, Baldursson O, Kristinnsson KG, et al. Utility of oropharyngeal real-time PCR for *S. pneumoniae* and *H. influenzae* for diagnosis of pneumonia in adults. *European journal of clinical microbiology & infectious diseases* : official publication of the European Society of Clinical Microbiology. 2017;36(3):529-36.

Gunnarsdóttir AI, Gudjonsson H, Hardardóttir H, Jonsdóttir KD, Bjornsson ES. Antibiotic susceptibility of *Helicobacter pylori* in Iceland. *Infectious diseases (London, England)*. 2017;49(9):647-54.

Hjálmarsdóttir MÁ, Quirk SJ, Haraldsson G, Erlendsdóttir H, Haraldsson Á, Kristinnsson KG. Comparison of Serotype Prevalence of Pneumococci Isolated from Middle Ear, Lower Respiratory Tract and Invasive Disease Prior to Vaccination in Iceland. *PLoS one*. 2017;12(1):e0169210

Sigurðsson S, Erlendsdóttir H, Quirk SJ, Kristjánsson J, Hauksson K, Andrésdóttir BDI, et al. Pneumococcal vaccination: Direct and herd effect on carriage of vaccine types and antibiotic resistance in Icelandic children. *Vaccine*. 2017;35(39):5242-8.

Valsdóttir F, Elfarsdóttir Jelle A, Gudlaugsson O, Hilmarsdóttir I. Long-lasting outbreak due to CTX-M-15-producing *Klebsiella pneumoniae* ST336 in a rehabilitation ward: report and literature review. *The Journal of hospital infection*. 2017;97(1):42-51.

Önnur ritverk

Hilmarsdóttir I, Sigmundsdóttir E, Eiríksdóttir A, Golparian D, Unemo M. V enereologica. *Acta Derm Venereol*. 2017;97:1258-60.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 12

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 3

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 14

Veirufraeði

Forsvarsaður: Arthur Löve prófessor

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum

tímaritum

Leonardsson H, Hreinsson JP, Löve A, Björnsson ES. Hepatitis due to Epstein-Barr virus and cytomegalovirus: clinical features and outcomes. *Scandinavian journal of gastroenterology*. 2017;52(8):893-7.

Sallam M, Esbjörnsson J, Baldvinsdóttir G, Indriðason H, Björnisdóttir TB, Widell et al. Molecular epidemiology of HIV-1 in Iceland: Early introductions, transmission dynamics and recent outbreaks among injection drug users. *Infection, Genetics and Evolution*. 2017;49:157-63.

Sallam M, ahin GÖ, Indriðason H, Esbjörnsson J, Löve A, Widell A, Gottfredsson M, Medstrand P. Decreasing prevalence of transmitted drug resistance among ART-naive HIV-1-infected patients in Iceland, 1996–2012. *Infection ecology & epidemiology*. 2017;7(1):1328964.

Taugasjúkdómafræði

Forsstöðumaður: Elías Ólafsson prófessor

Vísindasjóður Landspítala

Ákvörðunartaka um lífslökameðferð á bráðalegudeildum Landspítalans. Helga Jónsdóttir, Guðrún Jónsdóttir. Samstarfsaðilar: Erna Haraldsdóttir, Marilyn Kendall, Finnþogi Jakobsson.

Framsýggn rannsókn á klíniskum einkennum og afdrifum einstaklinga eftir heilablóðfall. Marianne Elisabeth Klinke. Samstarfsaðilar: Haukur Hjaltason, Helga Jónsdóttir, Dan Zahavi, Björn Þorsteinsson auk samstarfsaðila við Center for Subjectivity Research við Kaupmannahafnarháskóla.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjornsdóttir G, Benonisdóttir S, Sveinbjornsson G, Styrkarsdóttir U, Thorleifsson G, Walters GB, et al. Sequence variant at 8q24.21 associates with sciatica caused by lumbar disc herniation. *Nature communications*. 2017;(8):14265.

Jonsdóttir GM, Lund SH, Snorraddóttir B, Karason S, Olafsson IH, Reynisson K, et al. A population-based study on epidemiology of intensive care unit treated traumatic brain injury in Iceland. *Acta anaesthesiologica Scandinavica*. 2017;61(4):408-17.

Norbäck D, Zock JP, Plana E, Heinrich J, Tischer C, Jacobsen Bertelsen R, Sunyer J, Künzli N, Villani S, Olivieri M, Verlato G. Building dampness and mold in European homes in relation to climate, building characteristics and socio-economic status: The European Community Respiratory Health Survey ECRHS II. *Indoor air*. 2017;27(5):921-32.

Olafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ genomic medicine*. 2017;2(1):24.

Snorraddóttir AO, Isaksson HJ, Ingthorsson S, Olafsson E, Palsdóttir A, Bragason BT. Pathological changes in basement membranes and dermal connective tissue of skin from patients with hereditary cystatin C amyloid angiopathy. *Laboratory investigation; a journal of technical methods and pathology*. 2017;97(4):383-94.

Öldrunarlæknisfræði

Forsstöðumaður: Pálmi V. Jónsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Öldrunarfræði er þverfræðileg grein þar sem að áherslur í rannsóknum eru á farsæla öldrun og þekkingu á undirliggjandi þáttum sem geta haft áhrif á farsæla öldrun, gæði þjónustu við aldraða frá mismunandi fræðigreinum einkenna áherslur innan öldrunarfræða.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrifaþættir sem hafa áhrif á farsæla öldrun. Ólöf Guðný Geirsdóttir, Vilborg K. Vilmundardóttir. Samstarfsaðilar: Vilmundur Guðnason, Pálmi V. Jónsson, Alfons Ramel Þórhallur Ingi Halldórsson, Milan Chang Guðjónsson.

Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa únlíðsbrot í kjölfar byltu og áhrif skynþjálfunar. Pálmi V. Jónsson. Samstarfsaðilar Ella Kolbrún Kristinsdóttir, Brynjólfur Mogensen, Hannes Petersen, Susan L. Whitney, Sigrún Helga Lund, Hólmfríður H. Sigurðardóttir, Sólveig Ása Árnadóttir.

Næringarástand og fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild. Ólöf Guðný Geirsdóttir, Berglind S. Blöndal. Samstarfsaðilar Alfons Ramel, Berglind Soffía Blöndal, Inga B. Árnadóttir, Aðalheiður Svana Sigurðardóttir, Jón Eyjólfur Jónsson, Ragnheiður Guðmundsdóttir.

Samanburður á interRAI BM skimun, ISAR og TRST skimun til að meta þörf eldra fólks á sérhæfðum úrræðum við komu á bráðamóttöku. Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir. Samstarfsaðilar: Elfa Þóll Grétarsdóttir, Ingibjörg Sigurþórsdóttir, Anna Björg Jónsdóttir.

RANNIS

Næringarmeðferð aldraðra einstaklinga eftir útskrift af öldrunardeild. Alfons Ramel. Samstarfsaðilar Ólöf Guðný Geirsdóttir, Berglind Soffía Blöndal.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Effects of seaweed extract on metabolism in overweight and obese volunteers. Alfons Ramel. Samstarfsaðilar: MATÍS.

Sustaining families of older people with dementia living at home. Kristín Björnsdóttir, Margrét Guðnadóttir.

Samband D-vítamins búskapar við vitræna getu meðal eldra fólks á Íslandi. Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Þjónusta sem veitt er eldri borgurum af opinberum aðilum og fjölskyldu. Sigurveig H. Sigurðardóttir.

St Jósefssjóður

Farsæl hugræn öldrun. María K. Jónsdóttir.

Sustaining families of older people with dementia living at home. Kristín Björnsdóttir, Margrét Guðnadóttir.

Doktorsnemar

Aðalheiður Svana Sigurðardóttir. Næringarástand og fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild. Tannlæknadeild, Háskóla Íslands. Inga B. Árnadóttir. Samstarfsaðilar Alfons Ramel, Berglind Soffía Blöndal, Jón Eyjólfur Jónsson, Ragnheiður Guðmundsdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir, Berglind S. Blöndal.

Anna Bryndis Blöndal. Innleiðing lyfjafraeðilegrar umsjár í heilsugæslu á Íslandi = Bringing pharmaceutical care to primary care in Iceland. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og aðalleiðbeinandi: Sveinbjörn Gizurason, meðleiðbeinandi: Anna Birna Almarsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd Aðalsteinn Guðmundsson, Jón Steinar Jónsson, Soffía Kalvemark Sporrang.

Anný Rós Guðmundsdóttir. Study of the association of kidney function with uric acid and advancing age? Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Margrét B. Andrésdóttir.

Berglind Soffía Blöndal. Næringarmeðferð aldraðra einstaklinga eftir útskrift af öldrunardeild. Matvæla- og næringarfræðideild. Leiðbeinandi Alfons Ramel.

Berglind María Jóhannsdóttir. Áhrif æðakólkunar og blóðfitu á framrás nýrnabilunar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hrefna Guðmundsdóttir.

Bergþóra Baldursdóttir. Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa únlíðsbrot í kjölfar byltu og áhrif skynþjálfunar. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ella K. Kristinsdóttir, Pálmi V. Jónsson.

Hassan Bahaloo. What predisposes to hip fracture? Heilbrigðisverkfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Benedikt Helgason.

Helga Eyjólfsdóttir. Tillvæxtfaktorir í Alzheimer's sjukdom. Karolinska Institutet. Leiðbeinandi: Pálmi V. Jónsson.

Hrafnhildur Eymundsdóttir. The association of vitamin D and cognition in older people living in Iceland. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Milan Chang Guðjónsson. Meðleiðbeinandi: Alfons Ramel.

Margrét Guðnadóttir. Sustaining families of older people with dementia living at home. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Ísland. Leiðbeinandi Kristín Björnsdóttir.

Sigrún Sunna Skúladóttir. Hvað einkennir mjaðmarbrotahópið í öldrunarrannsókn Hjartaverndar. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórhallur Ingi Helgason.

Steinunn Þórðardóttir. Early Diagnostic Cerebrospinal fluid biomarkers in preclinical familial Alzheimer's disease. Karolinska Institutet. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Pálmi V. Jónsson.

Unnur Dilljá Teitsdóttir. Mat á hæfni magnbundinna heilarita og mögulegra lífvísa í heila- og mænuvökva til forspár um framvindu og greiningar á heilabilun. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Pétur Henry Petersen.

Vaka Valsdóttir Hugræn öldrun meðal aldraða á Íslandi: Hugrænn forði, heilaforði og farsæl öldrun. Sálfræðisvið, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi María K. Jónsdóttir.

Vilborg K Vilmundardóttir. Áhrifaþættir fyrir farsæla öldrun. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Ólöf Guðný Geirsdóttir, Alfons Ramel.

Meistaraneimar

Berglind Soffía Blöndal, Forannsókn: Næringarástand aldraða eftir útskrift af öldrunardeild - Félagsagfræðileg staða, fæðuöryggi og fæðuframboð. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Alfons Ramel, Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Björk Bragadóttir Heilbrigður lífsstíll einstaklinga eldri en 60 ára. Lokaverkefni til MA-gráðu í öldrunarfræði. Félagsráðgjafardeild, Félagsvísindasvið Háskóla Íslands. Sigurveig H. Sigurðardóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Hólmfríður H. Sigurðardóttir. Jafnvægisstjórnun hjá einstaklingum sem hlotið hafa úlniðsbrot í kjölfar byltu og áhrif skynþjálfunar. Sjúkraþjálfun, Háskóla Íslands. Pálmi V. Jónsson. Samstarfsaðilar: Ella Kolbrún Kristinsdóttir, Brynjólfur Mogensen, Hannes Petersen, Susan L. Whitney, Sigrún Helga Lund, Sólveig Ása Árnadóttir.

Íris E. Jónsdóttir. Lyfjantökn á 2 hjúkrunarheimilum, greining með STOPP/START skilmerkjum. Lyfjafræði. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Pétur Gunnarsson, Ólafur Samúelsson, Aðalsteinn Guðmundsson.

Konstantín Shcherbak. Faraldsfræði gauklásjúkdóma og afdrif sjúklunga á Íslandi: Lýðgrunduð rannsókn, 1983-2002 Líf- og læknávisindum. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Runólfur Pálsson. Leiðbeinandi: Ólafur S. Indriðason. Jóhannes Björnsson er einnig í meistaranefnd.

Sigurður Hrnann Sveinsson. Samanburður á lyfjameðferð, út frá STOPP/START skilmerkjum, við upphaf vistar á hjúkrunarheimili og eftir 6 mánuði. Lyfjafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Pétur Gunnarsson, Helga Hansdóttir, Ólafur Samúelsson, Aðalsteinn Guðmundsson.

Vilborg Kolbrún Vilmundardóttir. Næringarástand skjólstaðinga Göngudeildar hjartabilunar á Landspítala Háskólasjúkrahúsi. Fæða, færni og líðan Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bryndís Eva Birgisdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir

Læknar í framhaldsnámi

Unnur Lilja Þórisdóttir deildarlæknir: Lyfjameðferð og lyfjatengd atvik hjá eldri sjúklingum á bráðadeildum: Niðurstöður úr 1. áfanga SENATOR rannsóknarinnar með tilliti til lyfja aukaverkana, STOPP (Screening Tool of Older People Prescriptions) skilmerkja og víðeigandi lyfjameðferðar. Leiðbeinendur: Ólafur Samúelsson, Aðalsteinn Guðmundsson

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum

Samstarfsaðilar innan Landspítala og Háskóla Íslands

Rannsóknastofa í næringarfræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala MATS.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Jón Snædal í ritstjórn International Journal on Person Centered Medicine

Pálmi V. Jónsson er í ritstjórn European Geriatric Medicine.

Ritverk –bækur eða bókakafalir

Banerjee J, Jónsdóttir AB. Falls Presenting in the Emergency Department. In: Nickel C, Bellou A, Conroy S, editors. Geriatric Emergency Medicine. Cham: Springer International Publishing; 2018. p. 137-45.

Costa A, Hirdes J, Arino-Blasco S, Berg K, Boscart V, Carpenter C, Curtin-Telegdi N, Emond M, Gray L, Heckman G, Jonsson P. interRAI Emergency Department (ED) Assessment System Manual, For Use with the interRAI ED Screener (EDS) and ED Contact Assessment (ED-CA). InterRAI; 2017 Jan 1.

Gray L, Arino-Blasco S, Berg K, Boscart V, Heckman G, Hubbart R, Jonsson P, Peel N, Pimm B, Sinha S, Wellens N. interRAI Acute Care (AC) Assessment form and user's manual. InterRAI; 2017 Jan 1.

Gray LC, Onder G, Cendoroglo MS, Dey AB, Di Tommaso ABC, Fries BE, Harwood RH, Henrard JC, Hirdes J, Ikegami N, Jonsson PV, Leff B, Morris JN, Pei X, Prem NN, Bernabei R. International Gerontology and Geriatric Medicine. In: Halter JB, Ouslander JG, Studenski S, High KP, Asthana S, Supiano MA, Ritchie C, Hazzard WR, Woolard NF, editors. Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology. New York: McGraw-Hill Education; 2017. p. 83-110.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Guðlaug Þórsdóttir, Elisabet Benedikz, Sigríður Á. Þorgeirsdóttir, Magnús Jóhannsson. Auka óþiðið, róandi lyf, svefnlyf og prótónupumpuheimlar hættu á beinbrotum. Læknablaðið. 2017;103(05):231-5.

Ingbjörg Gunnarsdóttir, Helga Guðrún Friðbjófsdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir, Halldóra Jónsdóttir, Laufey Steingrimsdóttir, Inga Þórsdóttir, et al. Fæðuval ungra Íslendinga með geðrofsjúkdóma og þróun líkamsþyngdar þeirra á 8 til 12 mánaða tímabili. Læknablaðið. 2017;103(6):281-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Abraha I, Rimland JM, Trotta FM, Dell'Aquila G, Cruz-Jentoft A, Petrovic M, et al. Systematic review of systematic reviews of non-pharmacological interventions to treat behavioural disturbances in older patients with dementia. The SENATOR-OnTop series. BMJ open. 2017;7(3):e012759.

Baldursdóttir B, Petersen H, Jonsson PV, Mogensen B, Whitney SL, Ramel A, Kristinsdóttir EK. Sensory Impairments and Wrist Fracture: A Case-Control Study. Journal of rehabilitation medicine. 2018;50(2):209-15.

Ding J, Sigurðsson S, Jónsson PV, Eiriksdóttir G, Charidimou A, Lopez OL, et al. Large Perivascular Spaces Visible on Magnetic Resonance Imaging, Cerebral Small

Vessel Disease Progression, and Risk of Dementia: The Age, Gene/environment Susceptibility–reykjavík Study. JAMA neurology. 2017;74(9):1105-12.

Ding J, Sigurðsson S, Jónsson PV, Eiriksdóttir G, Meirelles O, Kjartansson O, et al. Space and location of cerebral microbleeds, cognitive decline, and dementia in the community. Neurology. 2017;88(22):2089-97.

Fisher JM, Masud T, Holm EA, Roller-Wirnsberger RE, Stuck AE, Gordon A, et al. New horizons in geriatric medicine education and training: the need for pan-European education and training standards. European Geriatric Medicine. 2017;8(5-6):467-73.

Garms-Homolová V, Notthoff N, Declercq A, van der Roest HG, Onder G, Jónsson P, et al. Social and functional health of home care clients with different levels of cognitive impairments. Aging & mental health. 2017;21(1):18-23.

Gretarsdóttir E, Zoëga S, Tomasson G, Sveinsdóttir H, Gunnarsdóttir S. Determinants of Knowledge and Attitudes Regarding Pain among Nurses in a University Hospital: A Cross-sectional Study. Pain management nursing : official journal of the American Society of Pain Management Nurses. 2017;18(3):144-52.

Guðmundsson A, Aspelund T, Sigurdsson G, Harris T, Launer LJ, Gudnason V, et al. Long-Term Hormone Replacement Therapy Is Associated with Low Coronary Artery Calcium Levels in a Cohort of Older Women: The Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study. Journal of the American Geriatrics Society. 2017;65(1):200-6.

Huang N, Foster MC, Mitchell GF, Andresdóttir MB, Eiriksdóttir G, Guðmundsdóttir H, et al. Aortic stiffness and change in glomerular filtration rate and albuminuria in older people. Nephrology, dialysis, transplantation : official publication of the European Dialysis and Transplant Association - European Renal Association. 2017;32(4):677-84.

Jansen IE, Ye H, Heetveld S, Lechler MC, Michels H, Seinstrá RI, et al. Discovery and functional prioritization of Parkinson's disease candidate genes from large-scale whole exome sequencing. Genome biology. 2017;18(1):22.

Jensson BO, Hansdóttir S, Arnadóttir GA, Sulem G, Kristjánsson RP, Oddsson A. COPA syndrome in an Icelandic family caused by a recurrent missense mutation in COPA. BMC medical genetics. 2017;18(1):129.

Fisher JM, Masud T, Holm EA, Roller-Wirnsberger RE, Stuck AE, Gordon A, et al. New horizons in geriatric medicine education and training: the need for pan-European education and training standards. European Geriatric Medicine. 2017;8(5-6):467-73.

Rimland JM, Abraha I, Dell'Aquila G, Cruz-Jentoft A, Soiza RL, Guðmundsson A. Non-pharmacological interventions to prevent falls in older patients: Clinical practice recommendations–the SENATOR ONTOP Series. European Geriatric Medicine. 2017;8(5-6):413-8.

Robak LA, Jansen IE, Van Rooij J, Uitterlinden AG, Kraaij R, Jankovic J, International Parkinson's Disease Genomics Consortium (IPDGC), Heutink P, Shulman JM. Excessive burden of lysosomal storage disorder gene variants in Parkinson's disease. Brain. 2017;140(12):3191-203.

Geissler JM, Romanos M, Gerlach M, Berg D, Schulte C. No genetic association between attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) and Parkinson's disease in nine ADHD candidate SNPs. ADHD Attention Deficit and Hyperactivity Disorders. 2017;9(2):121-7.

Sigurðsson S, Aspelund T, Kjartansson O, Guðmundsson EF, Jónsdóttir MK, Eiríksdóttir G. Incidence of brain infarcts, cognitive change, and risk of dementia in the general population: The AGES-Reykjavik Study (Age Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study). *Stroke*. 2017;48(9):2353-60.

Soiza RL, Subbarayan S, Antonio C, Cruz-Jentoft AJ, Petrovic M, Guðmundsson A, O'Mahony D. The SENATOR project: developing and trialling a novel software engine to optimize medications and nonpharmacological therapy in older people with multimorbidity and polypharmacy. *Therapeutic Advances in Drug Safety*. 2017;8(3):81-5.

Spauwen PJJ, Murphy RA, Jónsson PV, Sigurðsson S, Garcia ME, Eiríksdóttir G, et al. Associations of fat and muscle tissue with cognitive status in older adults: the AGES-Reykjavik Study. *Age and ageing*. 2017;46(2):250-7.

Önnur ritverk

Pálmi Jónsson. Öldrunarrannsókn Hjartaverndar. *Læknablaðið*. 2017;103(10):409.

Ólóf Guðný Geirsdóttir. Ráðleggingar um mat og næringu frískra aldraða. Almennar ráðleggingar fyrir Landlæknisembættið. https://www.landlaeknir.is/servlet/file/store93/item32612/Naering_eldra_folk_vid_goda_heilsu.pdf

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 13

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 11

Blóðbankinn

Tengiliðir: Ólafur Eysteinn Sigurjónsson náttúrufræðingur prófessor, Sveinn Guðmundsson yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan Blóðbankans
Blóðbankinn er með öflugt grunnrannsóknastarf á sviði stofnfrumna, frumumeðferðar vefjaverkfræði og blóðbankafræði. Markmið grunnrannsóknastarfs Blóðbankans er að brúa bilið á milli tilraunavísinda og læknisfræðilegra rannsókna til að skapa jarðveg fyrir nýjungar í læknisfræði á sviði stofnfrumna, vefjaverkfræði og blóðbankafræða á Íslandi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður LSH

Breyting í efnaskiptaferlum við fjölgun og beinsérhæfing mesenchymal stofnfrumna: Leit að nýjum kennimörkum fyrir beinsérhæfingu. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Þóra Sigmarsdóttir.

Frumfrí microRNA sem lifmerki fyrir járnhag hjá blóðgjöfum. Anna Margrét Halldórsdóttir, Margrét Gunnarsdóttir. Samstarfsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Greining á breytingum í microRNA og efnaskiptaferlum við geymslu smithreinsaðra blóðflaga. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Niels Árni Árnason. Samstarfsaðilar: Óttar Rólfsson, Steinn Guðmundsson, Aarash Bordubar.

Járnhagur blóðgjafa við Blóðbankann. Anna Margrét Halldórsdóttir, Margrét Gunnarsdóttir. Samstarfsaðili: Þorbjörn Jónsson.

Nánari greining á metabóliskum breytingum sem eiga sér stað við geymslu rauðfrumubýkna: Leiðir til að skilja myndun geymsluskemmda. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson. Samstarfsaðilar: Óttar Rólfsson, Steinn Guðmundsson, Aarash Bordubar.

Niels Árni Árnason. Greining á breytingum í microRNA og efnaskiptaferlum við geymslu smithreinsaðra blóðflaga. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í

Reykjavík. Leiðbeinandi: Ólafur Eysteinn Sigurjónsson. Samstarfsaðilar: Óttar Rólfsson, Steinn Guðmundsson, Aarash Bordubar.

Svipgerð og virkni blóðflagna í arfgengri járnþleðslu. Anna Margrét Halldórsdóttir. Samstarfsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Rannsóknarsjóður

Bioactivity and characterization of platelet derived substances to be used in regenerative medicine. Verkefnastjóri hópsins Ólafur Eysteinn Sigurjónsson.

Metabolomic analysis of expansion and osteogenic differentiation of human bone marrow derived mesenchymal stem cells: Predicting novel biomarkers for osteogenic differentiation. Verkefnastjóri hópsins Ólafur Eysteinn Sigurjónsson.

Innviðasjóður

MALLS detector for GPC system. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

NanoSight til stærðarákvörðunar agna á nanóskala. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

Sérhæfður massagreinar til háhraða vinnslu og magngreiningu líffefna. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

Uppbygging kjarnaðstöðu í frumu- og vefjarækt hjá Lífvísindasetri Háskóla Íslands. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

Doktorsnemar

Freyr Jóhannsson. Metabolic changes of platelets during storage. *Læknadeild, Háskóla Íslands*. Steinn Guðmundsson, Óttar Rólfsson, Ólafur E. Sigurjónsson.

Joseph Lovecchio. Þróun og smíði á bioreactor kerfi til beinsérhæfingar og non-invasive aðferða til greiningar á beinmyndun in vitro. Háskólinn í Bologna og Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Ólafur, Eysteinn Sigurjónsson, Emanuele Giordano.

Niels Árni Árnason. The effect of pathogen inactivation on storage and physiology of platelets. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Ólafur E. Sigurjónsson.

Meistaraneimar

Christian Christiansen. Immunomodulation effect of platelet lysate. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi frá Blóðbankanum: Ólafur E. Sigurjónsson.

Kristey Briet Gísladóttir. Growth factor and cytokine composition in human platelet lysates. Líffræðisfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi frá Blóðbankanum: Ólafur E. Sigurjónsson.

Sara Þóll Halldórsdóttir. Lífvirkni sérhæfðra blóðflögulýsata án storkuvara. *Læknadeild, Háskóla Íslands*. Leiðbeinendur: Sandra Mjöll Jónsdóttir-Buch, Ólafur E. Sigurjónsson.

Þóra Björg Sigmarsdóttir. Changes in metabolism during expansion and osteogenic differentiation of mesenchymal stem cells. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Ólafur E. Sigurjónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskólinn í Reykjavík, Háskóla Íslands, Nýsköpunarmiðstöð Íslands.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: University of California San Diego

Noregur University of Oslo,

Viðurkenningar sem starfsfólk Blóðbankans fékk á árinu

Önnu Margréti Halldórsdóttur var veitt nafnbót klínisks dósentis við Læknadeild Háskóla Íslands.

Ólafi E. Sigurjónssyni var veitt klínisk prófessors nafnbót við Læknadeild Háskóla Íslands.

Ólafur E. Sigurjónsson var skipaður prófessor við tækni- og verkfræðideild Háskólans í Reykjavík.

Menntamálaráðuneytið tilnefndi Ólaf E. Sigurjónsson sem fulltrúa Íslands í H2020 áætlunina, í nefndina Heilsa, lýðfræðilegar breytingar og velliðan.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Ólafur E. Sigurjónsson er í ritstjórn *Regenerative Bioamterials*

Doktorsritgerðir

Magdalena Stefaniak Viðarsson. Mat á lífvirkni fjölskyruútdráttá af sjávaruppruna = Evaluation of bioactive properties of marine-derived polysaccharide extracts. *Reykjavík: Háskóla Íslands*; 2017. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Kristberg Kristbergsson.

Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch. Notkun útrunninna blóðflaga til fjölgunar á mesenkimal stofnfrumum = Expired human platelets for mesenchymal stromal cell propagation. *Reykjavík: Háskóla Íslands*; 2017. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Ólafur E. Sigurjónsson.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Árnason NÁ, Sigurjónsson ÓE. New strategies to understand platelet storage lesion. *ISBT Science Series*. 2017 Nov 1;12(4):496-500.

Bollason G, Hjartardóttir H, Jónsson T, Guðmundsson S, Kjartansson S, Halldórsdóttir AM. Red blood cell alloimmunization in pregnancy during the years 1996-2015 in Iceland: a nation-wide population study. *Transfusion*. 2017;57(11):2578-85.

Bordbar A, Yurkovich JT, Paglia G, Rólfsson O, Sigurjónsson ÓE, Pálsson BO. Elucidating dynamic metabolic physiology through network integration of quantitative time-course metabolomics. *Scientific reports*. 2017;2017(7):46249.

Rólfsson Ó, Jóhannsson F, Magnúsdóttir M, Paglia G, Sigurjónsson ÓE, Bordbar A, et al. Mannose and fructose metabolism in red blood cells during cold storage in SAGM. *Transfusion*. 2017;57(11):2665-76.

Rólfsson Ó, Sigurjónsson ÓE, Magnúsdóttir M, Jóhannsson F, Paglia G, Guðmundsson S, et al. Metabolomics comparison of red cells stored in four additive solutions reveals differences in citrate anticoagulant permeability and metabolism. *Vox sanguinis*. 2017;112(4):326-35.

Stefaniak-Viðarsson MM, Guðjónsdóttir M, Marteinsdóttir G, Sigurjónsson OE, Kristbergsson K. Evaluation of bioactivity of fucoidan from laminaria with in vitro human cell cultures (THP-1). *Functional Foods in Health and Disease*. 2017;7(9):688-701.

Stefaniak-Viðarsson MM, Kale VA, Guðjónsdóttir M, Marteinsdóttir G, Fridjónsson O, Hreggvidsson GO, et al. Bioactive effect of sulphated polysaccharides derived from orange-footed sea cucumber (*Cucumaria frondosa*) toward THP-1 macrophages. *Bioactive Carbohydrates and Dietary Fibre*. 2017;12:14-9.

Yurkovich JT, Zielinski DC, Yang L, Paglia G, Rólfsson O, Sigurjónsson ÓE, et al. Quantitative time-course metabolomics in human red blood cells reveal the temperature dependence of human metabolic networks. *Journal of Biological Chemistry*. 2017;292(48):19556-64.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 5 þar af 1 boðsyrirlestrur

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 4

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 22

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum

Eðlisfræðingar

Tengiliður: Garðar Mýrdal forstöðumaður

Áherslur í rannsóknum hjá eðlisfræðingum

Rannsóknir á þróun, geisladreifingu, aukaverkunum og endurbótum á geislameðferð sjúklunga.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítalans

Notkun á líkindalíkönum til að meta líkur á aukaverkunum útrfa geisladreifingu við geislameðferð á blöðruhálskirtilskrabbameini. Kristinn Kristinsson, Garðar Mýrdal, Jón Hrafnkelsson.

Félagsráðgjöf

Tengiliður: Anna Rós Jóhannesdóttir yfirfélagsráðgjafi

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar
Megináhersla er lögð á að skoða gæði félagsráðgjafar í samræmi við stefnu spítalans um að sjúklingurinn skuli ávallt vera í öndvegi. Áhersla er lögð á samþættingu úrræða og þrepaskipta þjónustu. Þá er unnið að áframhaldandi þróun fjölskyldumeðferðar/stuðnings með gagnreynndum aðferðum og mati á árangri.

Styrkir sem félagsráðgjafar fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Staða barns við andlát foreldra. Anna Rós Jóhannesdóttir, Sigrún Júlíusdóttir auk annarra samstarfsmanna á Landspítala, Háskóla Íslands, Rannsóknarstofnunar í barna – og fjölskylduvernd og Ráðgjafabjónustu Krabbameinsfélags Íslands.

Lýðheilsusjóður Embætti landlæknis

Rannsókn á stuðningi við börn með námserfiðleika í grunnskólum, Sigrún Harðardóttir, Ingibjörg Karlsdóttir o.fl.

PEERS námskeið í félagsfærni fyrir unglunga, rannsókn á stöðu unglunganna fyrir og eftir íhlutun. Ingibjörg Karlsdóttir.

Innanríkisráðuneytið

Staða barns við andlát foreldra. Anna Rós Jóhannesdóttir, Sigrún Júlíusdóttir auk annarra samstarfsmanna á Landspítala, Háskóla Íslands, Rannsóknarstofnunar í barna – og fjölskylduvernd og Ráðgjafabjónustu Krabbameinsfélags Íslands.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Meals, microbiota and mental health among children and adolescents. Bryndís Eva Birgisdóttir, Birna Ásbjörnsdóttir, Bertrand Lauth, Ingibjörg Karlsdóttir, Magnús Gottfreðsson auk samstarfs við fjóra erlenda háskóla.

Meistaraneimar

Anna Margrét Ingólfssdóttir. Fjölskyldur barna með Downs heilkennið á Íslandi. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sól Ólafsdóttir.

Guðrún K. Otterstedt. Áhrif átröskunar á parasambandið. Félagsráðgjafadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Freydis Jóna Freysteinsdóttir.

Gunnlaugur Thorlacius. Hvaða hópur nýtr þjónustu FMB teymis geðsviðs LSH. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigrún Júlíusdóttir.

Kristín Einarsdóttir Faghandleiðsla, Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Steinunn Hrafnisdóttir.

Helga Sara Henrysdóttir. Rannsókn á áhrifum félagslegra tengsla á endurinnlagnir einstaklinga á geðsviði LSH. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Sól Ólafsdóttir, Margrét Ófeigsdóttir, Raket Valdimarsdóttir.

Steinunn Jónsdóttir. Upplifun foreldra af því að eiga barn á vökudeild og lífið utan þess. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sól Ólafsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Félagsráðgjafardeild Háskóla Íslands

Krabbameinsfélag Íslands, Rannsóknarstofnun í barna- og fjölskylduvernd

Erlendir samstarfsaðilar

Europarístat (Evrópskur gagnagrunnur um meðgöngu og fæðingar), Eurocat (Evrópskur gagnagrunnur um fósturgalla)

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 8

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 1

Geislafræðingar

Tengiliður: Dána Óskarsdóttir deildarstjóri

Meistaraneimar

Björk Baldursdóttir. Áhrif magahjáveituaðgerða á beinabúskap karla og kvenna, 3 ára eftirfylgni - Bariatric surgery and change in BMD, a 3 year follow-up study. Námsbraut í geislafræði, Háskóli Íslands. Leiðbeinandi: Sigríður Lára Guðmundsdóttir. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir, Dána Óskarsdóttir.

Jóhanna Sigurðardóttir. Langtímaáhrif magahjáveituaðgerða á beinabúskap karla og kvenna, 3 ára eftirfylgni - Bariatric surgery and change in BMD, a 3 year follow-up study. Námsbraut í geislafræði, Háskóli Íslands. Dána Óskarsdóttir, Sigríður Lára Guðmundsdóttir. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Karin Elisabeth Pálsson. Geislunarvisar og bestun í stafrænni röntgenmyndagerð Námsbraut í geislafræði, Háskóli Íslands. Leiðbeinendur: Jónína Guðjónsdóttir, Hildur Ólafsdóttir. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Sara Katrín Stefánsdóttir. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands.

Iðjubjálfun

Tengiliður: Sigrún Garðarsdóttir yfiríðjubjálfi

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

ADL, þróun matstækja, A-ONE, þjónustuferli, íhlutunaráherslur iðjubjálfa, gagnreynnd íhlutun.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Iðjubjálfafélag Íslands

Gagnsemi ADL þjálfunar fyrir heilablóðfallssjúklinga. Guðrún Árnadóttir.

Doktorsnemi

Linda Björk Ólafsdóttir. Lífsgæði og þáttaka fatlaðra barna og unglunga: Umbreytingarannsókn. Félags- og mannvísindadeild, Háskóla Íslands. Snæfríður Þóra Egilson, Stefan Hardonk, Barbara Gibson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands, Heilbrigðisvísindasvið, Læknadeild, Námsbraut í sjúkrapjálfun og Félagsvísindasvið.

Háskólinn í Reykjavík, Viðskiptadeild

Háskólinn á Akureyri, Heilbrigðisvísindasvið

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin

Rehabilitation and Regenerative Medicine (Occupational Therapy), Columbia University, Medical Center Ítalía

Undergraduate University Occupational Therapy Programs of the University of Padova og the University Catolica del Sacro Cuore Rome, APSS Trento

Japan

Hiroshima University, Division of Occupational Therapy,

Institute of Health Science, Faculty of Medicine, Graduate School of Comprehensive Rehabilitation, Osaka Prefecture, University, Osaka. Department of Rehabilitation, Hiroshima City Rehabilitation Hospital, Department of Occupational Therapy, Ishikawa Prefectural Takamatsu, Hospital, Ishikawa

Suður-Kórea

Yonsei University, Department of Occupational Therapy.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Guðrún Árnadóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Occupational Therapy.

Linda Björk Ólafsdóttir, ritstjóri Iðjubjálfa, fagtímariti iðjubjálfa á Íslandi.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Árnadóttir G. Contributing to an integrated profession: a model-based examination of the A-ONE. Scandinavian journal of occupational therapy. 2017;24(2):98-108.

Egilson ST, Jakobsdóttir G, Ólafsson K, Leósdóttir T. Community participation and environment of children with and without autism spectrum disorder: parent perspectives. Scandinavian journal of occupational therapy. 2017;24(3):187-96.

Önnur ritverk

Elisabet Unnsteinsdóttir, Guðrún Erna Guðmundsdóttir: Umbóstastar iðjubjálfa á bráðadeildum LSH. Iðjubjálfinn. 2017;38(1):38-41.

Guðrún Árnadóttir. Gagnsemi iðjubjálfunar: Undirbúningsgögn fyrir úttektir iðjubjálfa LSH. Iðjubjálfinn. 2017;38(1):20-7.

Guðrún Árnadóttir. Gagnsemi ADL þjálfunar fyrir heilablóðfallssjúklinga. Iðjubjálfinn. 2017;38(1): 28-35.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 1

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Lyfjafræði

Inga Jakobína Arnardóttir yfirlyfjafræðingur

Meistaraneimar

Íris Erla Gísladóttir. Lyfjanotkun á göngudeild hjartabilunar á Landspítala. eru sjúklingar meðhöndlaðir í samræmi við klínískar leiðbeiningar Evrópsku hjartalæknasamtakanna? Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Pétur S. Gunnarsson. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Inga Sigurros Þráinsdóttir, Karl K. Andersen, Auður Ketilsdóttir, Guðbjörg J. Guðlaugsdóttir.

Íris Elva Jónsdóttir. Lyfjameðferð aldraðra á hjúkrunarheimili. Greining með STOPP/START skilmerkjum. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Pétur S. Gunnarsson. Leiðbeinendur: Ólafur Samúelsson, Aðalsteinn Guðmundsson.

Sesselja Gróa Pálsdóttir. Lyfjanotkun og meðferðarheldni sjúklunga með langvinnan nýrnasjúkdóm á stigi 4-5 á Íslandi. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands.. Leiðbeinendur: Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir, Ólafur Skúli Indriðason.

Sigurður Hrnannar Sveinsson. Samanburður á lyfjameðferð, út frá STOPP/START skilmerkjum, við upphaf vistar á hjúkrunarheimili og eftir sex mánuði. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Pétur S. Gunnarsson, Helga Hansdóttir, Ólafur Samúelsson, Aðalsteinn Guðmundsson.

Unnur Sverrisdóttir. Lyfjanotkun á meðgöngu. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir, Hildur Ragnheiður I. Bjarnadóttir, Hildur Harðardóttir.

Þorbjörg Andrea Friðriksdóttir. Parasetamol eitranir á Landspítala. Verklag við meðhöndlun parasetamol eitrana og umfang og eðli þeirra. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Curtis P. Snook, Helena Lindal, Einar S. Björnsson.

Þóra Björk Ingvaldóttir. Milliverkanir. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Elín I. Jacobsen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands, Lyfjafræðideild.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gunnarsdóttir AI, Gudjonsson H, Hardardóttir H, Jonsdóttir KD, Bjornsson ES. Antibiotic susceptibility of *Helicobacter pylori* in Iceland. *Infectious Diseases*. 2017;49(9):647-54.

An elkovi M, Björnsson E, De Bono V, Diki N, Devue K, Ferlin D, et al. The development and appraisal of a tool designed to find patients harmed by falsely labelled, falsified (counterfeit) medicines. *BMC health services research*. 2017;17(1):419.

Helgadóttir H, Metz DC, Lund SH, Gizurason S, Jacobsen EI, Asgeirsdóttir GA, et al. Study of Gender Differences in Proton Pump Inhibitor Dose Requirements for GERD: A Double-Blind Randomized Trial. *Journal of clinical gastroenterology*. 2017;51(6):486-93.

Önnur ritverk

Anna Friðriksdóttir. Ráðstefna ESPEN (The European Society for clinical nutrition and metabolism). Tímarit um lyfjafræði. 2017;(01):6.

Guðrún Indriðadóttir og Þórunn K. Guðmundsdóttir. Evrópuráðstefna um krabbameinslyfjafræði ECOP3. Tímarit um lyfjafræði. 2017;(01):32-33.

Pétur S. Gunnarsson. Ráðstefna – Nursing Home Research International Working Group. Tímarit um lyfjafræði. 2017;(01):28-9.

Þórunn K. Guðmundsdóttir. Innleiðing á Evrópuyfirlýsingum um sjúkráhúslýfjafræði ECOP3. Tímarit um lyfjafræði. 2017;(1):6.

Þórunn K. Guðmundsdóttir. Námskeið um yfirferð lyfja og lyfjafræðilega uppvinnslu á vegum Evrópusamtaka sjúkráhúslýfjafræðinga (EAHP) í samvinnu við Faghóp um sjúkráhúslýfjafræði LFÍ. Tímarit um lyfjafræði. 2017;(01):8-9.

Þórunn Óskarsdóttir. Notkun innúdatækja. Ráðstefna í klíniskri lyfjafræði. Tímarit um lyfjafræði. 2017;(02):12-3.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Veggsþjöld synd á íslenskum ráðstefnum: 3

Veggsþjöld synd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 4

Náttúrufræðingar

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif fjölsykra úr cýanóbakteríum úr Bláa Lóninu á ónæmissvör in vitro. Jóna Freysdóttir, Ása Bryndis Guðmundsdóttir. Samstarsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Elín Soffía Ólafsdóttir, Ása Brynjólfsdóttir.

Áhrif óserhæfða ónæmiskerfisins og líftæknilýfjanna Anakina og Tocilizumab á sérhæfingu og virkni afleiddra CD8+ T-stýrfrumna. Una Bjarnadóttir og Björn Rúnar Lúðvíksson. Samstarsaðilar: Bárður Sigurgeirsson, Jón Hjaltalín Ólafsson, Jóna Freysdóttir, Michael Kalos.

Boðferlar ónæmisglæða sem virkja og efla TNF viðtaka á B frumum í nýbura músum. Stefania Bjarnarson og Ingileif Jónsdóttir. Samstarsaðilar: Giuseppe del Giudice, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ali Harandi, Jan Holmgren, Andreas Meinke.

Bólguhjööðun: Ákvörðun lykilsameinda á náttúrulegum drápsfrumum og daufrýmingum. Jóna Freysdóttir, Kirstine Nolling Jensen. Samstarsaðilar: Ingibjörg

Harðardóttir, Martin Giera, Benedict Chambers, Attila Mócsai, Trevor Owens.

Breyting í efnaskiptaferlum við fjölgun og beinsérhæfingu mesenchymal stofnfruma: Leit að nýjum kenningum fyrir beinsérhæfingu. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Þóra Sigmarsdóttir.

Frumufri microRNA sem lífmerki fyrir járnhag hjá blóðgjöfum. Anna Margrét Halldórsdóttir, Margrét Gunnarsdóttir. Samstarsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Greining á breytingum í microRNA og efnaskiptaferlum við geymslu smithreinsaðra blóðflaga. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Niels Árni Arnason. Samstarsaðilar: Óttar Rolfsson, Steinn Guðmundsson, Aarash Bordubar.

Hlutverk ARID5B gensins í B-frumuþroskun og myndun bráðahvítblæðis. Jón Þór Bergþórsson, Halla Rós Eyjólfsdóttir. Samstarsaðilar: Þórarinn Guðjónsson, Brynjar Viðarsson, Sigrún Edda Reykdal.

Hlutverk bandvefsumbreytingar í framþróun æxlisvaxtar í brjóstkirtili. Þórarinn Guðjónsson, Erika Morera. Samstarsaðilar: Magnús Karl Magnússon, Gunhild Maelandsmo, James Lorens.

Hlutverk noncoding RNA og utangenaerfða í þroskun og sérhæfingu brjóstkirtils. Þórarinn Guðjónsson, Zuzana Budkova. Samstarsaðili: Magnús Karl Magnússon.

Hlutverk TLR9 í meinmyndun IgA skorts. Björn Rúnar Lúðvíksson, Andri Leó Lemarquis. Samstarsaðilar: Ingileif Jónsdóttir, Lennart Hammarström, René Toes Professor, Una Bjarnadóttir, Helga Kristín Einarsdóttir.

Járnhagur blóðgjafa við Blóðbankann. Anna Margrét Halldórsdóttir, Margrét Gunnarsdóttir. Samstarsaðili: Þorbjörn Jónsson.

Kerfislíffræðileg greining á eflingu ónæmissvara nýbura. Stefania P. Bjarnarson, Auður Anna Aradóttir Pind. Samstarsaðilar: Ingileif Jónsdóttir, Giuseppe del Giudice, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ali Harandi, Jan Holmgren, Andreas Meinke.

Leit að erfðabreytileikum með fjölgnaáhrif á myndun brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason. Samstarsaðilar: Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar P. Jóhannsson.

Nánari greining á metabóliskum breytingum sem eiga sér stað við geymslu rauðfrumuþykka: Leiðir til að skilja myndun geymsluskemmda. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson. Samstarsaðilar: Óttar Rolfsson, Steinn Guðmundsson, Aarash Bordubar.

Niels Árni Arnason. Greining á breytingum í microRNA og efnaskiptaferlum við geymslu smithreinsaðra blóðflaga. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Ólafur Eysteinn Sigurjónsson. Samstarsaðilar: Óttar Rolfsson, Steinn Guðmundsson, Aarash Bordubar.

Sjávarlífverur – leit að ónæmisskýrandi lyfjasprotum. Jóna Freysdóttir, Xiaxia D. Samstarsaðilar: Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Svipgerð og virkni blóðflagna í arfgengri jafnohleðslu. Anna Margrét Halldórsdóttir. Samstarsaðilar: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Bioactivity and characterization of platelet derived substances to be used in regenerative medicine. Verkefnastjóri hópsins Ólafur Eysteinn Sigurjónsson.

Metabolomic analysis of expansion and osteogenic differentiation of human bone marrow derived mesenchymal stem cells: Predicting novel biomarkers for osteogenic differentiation. Verkefnastjóri hópsins Ólafur Eysteinn Sigurjónsson.

Innviðasjóður

MALLS detector for GPC system. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

NanoSight til stærðarákvörðunar agna á nanóskala. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

Sérhæfður massagreinar til háhraða vinnslu og

magngreiningu líffefna. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

Uppbygging kjarnaðstöðu í frumu- og vefjarækt hjá Lífvísindasetri Háskóla Íslands. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson auk samstarfsaðila.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif efna úr sjávarlífverum á ónæmissvör. Jóna Freysdóttir.

Áhrif ómega-3 fjölomettaðra fitusýra á hjöðun bólgu - Hlutverk bólguhjööðunarmiðla og NK frumna. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir. Doktorsstýrur Kirstine Nolling Jensen. Fjármagnað árin 2016-2018.

Efling ónæmissvara nýbura með ónæmisglæðunum mmCT og CTB-CpG. Ingileif Jónsdóttir. Doktorsstýrur, fjármagnað árin 2017-2019.

Kerfislíffræðileg greining að ónæmissvörum nýbura. Ingileif Jónsdóttir. Doktorsstýrur Auður Önnu Aradóttir Pind. Fjármagnað árin 2015-2017.

Resolution of inflammation: Identification of key molecules on NK cells and neutrophils. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir. Fjármagnað árin 2017-2019.

Systems vaccinology to elucidate mechanisms of neonatal vaccine responses. Ingileif Jónsdóttir.

Nýliðunarsjóður Háskóla Íslands

Boðferlar ónæmisglæða sem virkja og flyta þroskun kimmidja í nýburum. Stefania P. Bjarnarson. Nýdoktorsstýrur, fjármagnað árin 2015-2017.

Vísindasjóður Krabbameinsfélagsins

Leit að erfðabreytileikum með fjölgnaáhrif á myndun brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason. Samstarsaðilar: Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Hlutverk microRNA á 8p12-p11 í framvindu brjóstakrabbameins. Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson, Eydis P. Guðmundsdóttir.

Göngum Saman

Hugsanleg áhrif sjálfátsgens í framvindu brjóstakrabbameins. Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir.

Rannsóknasjóður Íslands

Samrunagen í brjóstaaexlum með mögnun á lítningsvæði 8p12-p11. Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

AVS Sjóður

Anti-inflammatory drug lead from an Icelandic marine organism. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir. Fjármagnað árin 2017-2019.

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Bólguhemjandi efni úr sjávarlífverum. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Styrktarsjóður Richards P. Theodórs og Dóru Sigurjónsdóttur

Svipgerð augans í erfðabreyttum músum með stökkbreytingar í Mitf geni. Þór Eysteinnsson.

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Súrefnismettun í vægri vitrænni skerðingu. Ólóf Birna Ólafsdóttir.

The microphthalmia transcription factor gene (Mitf) and its role in regulating eye phenotype and autophagy in the retinal pigment epithelium. Þór Eysteinnsson.

Staðsetning kolanhydrasa, þróun nýrra hamlara og mælingar á verkan þeirra á slagæðum sjónhimnu augans. Þór Eysteinnsson.

Doktorsnemar

Amaranta Armesto. Mucin. 5B erfðabreytileiki; frá sameindaerfðafraði til klínískrar birtingarmyndar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Anna Karen Sigurðardóttir. Hlutverk Noncoding RNA í brjóstki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórarinn Guðjónsson.

Arsalan Amirallah. Gene fusions in 8p12-p11 amplified breast tumors. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Helga Ögmundsdóttir, Jill Bargonetti, Óskar Þór Jóhannsson.

Auður Anna Aradóttir Pind. Kerfisflfræðileg greining á eflingun ónæmissvara nýbura. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingileif Jónsdóttir, Stefania P. Bjarnarson.

Ása Bryndis Guðmundsdóttir. Effects of exopolysaccharides from Cyanobacterium aponinum from the Blue Lagoon on immune responses in vitro. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Eiríkur Briem. Hlutverk non-coding RNA í formmyndun brjóstki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Erika Morera. The endothelial niche in breast morphogenesis and cancer. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Sævar Ingþórsson, Magnús Karl Magnússon.

Freyr Jóhannsson. Metabolic changes of platelets during storage. Læknadeild, Háskóla Íslands. Steinn Guðmundsson, Óttar Rólfsson, Ólafur E. Sigurjónsson.

Hildur Sigurgrímsdóttir. Hugsanleg tengsl varnarpeptíða í meingerð fjölkerfa sjálfsöfnæmissjúkdóma sem sérkennast af virkni TNF bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, Jóna Freysdóttir.

Joseph Lovecchio. Próun og smíði á bioreactor kerfi til beinsérhæfingar og non-invasive aðferða til greiningar á beinmyndun in vitro. Háskólinn í Bologna og Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Ólafur, Eysteinn Sigurjónsson, Emanuele Giordano.

Jón Pétur Jóelsson. Áhrif brýstingsálags á lungnaþekju. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórarinn Guðjónsson.

Kirstine Nolling Jensen. Resolution of inflammation: Identification of key molecules on NK cells and neutrophils. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Niels Árni Árnason. The effect of pathogen inactivation on storage and physiology of platelets. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Ólafur E. Sigurjónsson.

Róbert Karlsson. Próun sjálfvirkra aðferða í súrefnismælingum í augnbotnum (Development of automated methods in retinal oximetry measurements). Heilbrigðisvísindasvið og Rafmagns og tölvuverkfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sveinn Hákon Harðarson. Aðrir í doktorsnefnd: Einar Stefánsson, Jón Atli Benediktsson, Tok Bek.

Sarah Sophie Steinhäuser. Heterotypic interactions between endothelial and cancer cells in breast cancer progression and metastasis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Xiaxia Di. Sjávarsvampar – leit að ónæmissýrandi lyfjasprotum. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Zuzana Budková. Expression and epigenetic control of non-coding RNAs in breast epithelial morphogenesis and cancer. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Meistaraneimar

Bryndis Valdimarsdóttir. Modeling lung fibrosis in culture and comparison to tissue samples. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Helgi Ísaksson, Gunnar Guðmundsson.

Christian Christiansen. Immunomodulation effect of platelet lysate. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi frá Blóðbankanum: Ólafur E. Sigurjónsson.

Halla Rós Eyjólfsdóttir. Hlutverk ARID5B gensins í B-frumuproskun og myndun bráðahvítblæðis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Harpa Káradóttir. Lung epithelial responses against cycling stress. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Sigurbergur Káran.

Kristey Bríet Gísladóttir. Growth factor and cytokine composition in human platelet lysates. Lifeinfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi frá Blóðbankanum: Ólafur E. Sigurjónsson.

Kristín María Tómasdóttir. HPV-tengd krabbamein í munnskoki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Gunnlaugur Jónasson, Sunna Helgadóttir, Geir Tryggvason.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ættlægun B-eitilfrumumeinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Pétur Ingi Jónsson. Ex-vivo comparison of prothrombin time versus Flix-prothrombin time guided anticoagulation. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Páll Torfi Ónundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir

Sara Þöll Halldórsdóttir. Lifvirkni sérhæfðra blóðflögulýsata án storkuvara. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sandra Mjöll Jónsdóttir-Buch, Ólafur E. Sigurjónsson.

Sunnefa Yeatman Ómarsdóttir. Lif- og læknávisindum, Læknadeild Háskóla Íslands. Áhrif ómega-3 fjölmettaðra fitusýra á hjöðnun bólgu - Hlutverk bólguhjöðnunarmiðla og NK frumna. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Kirstine Nolling Jensen.

Sunneva Smáradóttir. Hlutverk LL-37 í meingerð sóra. Lif- og læknávisindum, Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, Jóna Freysdóttir, Hildur Sigurgrímsdóttir.

Þóra Björg Sigmarsdóttir. Changes in metabolism during expansion and osteogenic differentiation of mesenchymal stem cells. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Ólafur E. Sigurjónsson.

Viðurkenningar sem náttúrufræðingar fengu á árinu

Ingileif Jónsdóttir hlaut heiðursverðlaun úr Verðlaunastjóð Ásu Guðmundsdóttur Wright.

Menntamálaráðuneytið tilnefndi Ólaf E. Sigurjónsson sem fulltrúa Íslands í H2020 áætlunina, í nefndina Heilsa, lýðfræðilegar breytingar og velliðan.

Ólafi E. Sigurjónssyni var veitt klínísk prófessors nafnbót við Læknadeild Háskóla Íslands.

Ólafur E. Sigurjónsson var skipaður prófessor við tækni- og verkfræðideild Háskólans í Reykjavík.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Ingileif Jónsdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology

Jóna Freysdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology

Ólafur E. Sigurjónsson er í ritstjórn Regenerative Biomaterials

Rósa Björk Barkardóttir er ráðgjafi ritstjórnar Acta Oncologica.

Doktorsritgerð

Magdalena Stefaniak Viðarsson. Mat á lífvirkni fjölskyruútráttu af sjávaruppruna = Evaluation of bioactive properties of marine-derived polysaccharide extracts. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Kristberg Kristbergsson.

Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch. Notkun útrunninna blóðflaga til fjölgunar á mesenkimál stofnfrumum = Expired human platelets for mesenchymal stromal cell propagation. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Ólafur E. Sigurjónsson.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Árnason NÁ, Sigurjónsson ÓE. New strategies to understand platelet storage lesion. ISBT Science Series. 2017 Nov 1;12(4):496-500.

Bjornsdóttir G, Benonisdóttir S, Sveinbjornsson G, Styrkarsdóttir U, Thorleifsson G, Walters GB, et al Sequence variant at 8q24.21 associates with sciatica caused by lumbar disc herniation. Nature communications. 2017;8:14265.

Bollason G, Hjartardottir H, Jonsson T, Gudmundsson S, Kjartansson S, Halldorsdottir AM. Red blood cell alloimmunization in pregnancy during the years 1996-2015 in Iceland: a nation-wide population study. Transfusion. 2017;57(11):2578-85.

Bordbar A, Yurkovich JT, Paglia G, Rolfsson O, Sigurjónsson ÓE, Pálsson BO. Elucidating dynamic metabolic physiology through network integration of quantitative time-course metabolomics. Scientific reports. 2017;2017(7):46249.

Braster R, Grewal S, Visser R, Einarsdottir HK, van Egmond M, Vidarsson G, et al Human IgG3 with extended half-life does not improve Fc-gamma receptor-mediated cancer antibody therapies in mice. PLoS one. 2017;12(5):e0177736.

Di X, Oskarsson JT, Omarsdottir S, Freysdottir J, Hardardottir I. Lipophilic fractions from the marine sponge Halichondria sitchensis decrease secretion of pro-inflammatory cytokines by dendritic cells and decrease their ability to induce a Th1 type response by allogeneic CD4+ T cells. Pharm Biol. 2017;55(1):2116-2122.

Eggertsson HP, Jonsson H, Kristmundsdottir S, Hjartarson E, Kehr B, Masson G, et al Graphyper enables population-scale genotyping using pangenome graphs. Nature genetics. 2017;49(11):1654.

Eliasdottir TS, Bragason D, Hardarson SH, Vacchiano C, Gislason T, Kristjansdottir JV, et al. Retinal oximetry measures systemic hypoxia in central nervous system vessels in chronic obstructive pulmonary disease. PLoS one. 2017;12(3):e0174026.

Gianfrancesco MA, Glymour MM, Walter S, Rhead B, Shao X, Shen L, et al. Causal effect of genetic variants associated with body mass index on multiple sclerosis susceptibility. American journal of epidemiology. 2017;185(3):162-71.

Halldorsson S, Rohatgi N, Magnusdottir M, Choudhary KS, Gudjonsson T, Knutsen E, et al. Metabolic re-wiring of isogenic breast epithelial cell lines following epithelial to mesenchymal transition. Cancer letters. 2017;396:117-29.

Hamdi Y, Soucy P, Kuchenbaecker KB, Pastinen T, Droit A, Lemaçon A, et al. Association of breast cancer risk in BRCA1 and BRCA2 mutation carriers with genetic variants showing differential allelic expression: identification of a modifier of breast cancer risk at locus 11q22.3. Breast Cancer Res Treat. 2017;161(1):117-134.

Hammerschlag AR, Stringer S, de Leeuw CA, Sniekers S, Taskesen E, Watanabe K, et al. Genome-wide association analysis of insomnia complaints identifies risk genes and genetic overlap with psychiatric and metabolic traits. *Nature genetics*. 2017;49(11):1584.

Hilmarsdóttir B, Briem E, Halldórsson S, Kricker J, Ingthorsson S, Gustafsdóttir S, et al. Inhibition of PTP1B disrupts cell-cell adhesion and induces anoikis in breast epithelial cells. *Cell death & disease*. 2017;8(5):e2769.

Jensson BO, Hansdóttir S, Arnadóttir GA, Sulem G, Kristjánsson RP, Oddsson A, et al. COPA syndrome in an Icelandic family caused by a recurrent missense mutation in COPA. *BMC medical genetics*. 2017;18(1):129.

Jonsson PI, Letertre L, Juliússon SJ, Guðmundsdóttir BR, Francis CW, Onundarson PT. During warfarin induction, the Fiix-prothrombin time reflects the anticoagulation level better than the standard prothrombin time. *J Thromb Haemost*. 2017;15(1):131-9.

Jonsson S, Sveinbjörnsson G, de Lapuente Portilla AL, Swaminathan B, Plomp R, Dekkers G, et al. Identification of sequence variants influencing immunoglobulin levels. *Nat Genet*. 2017;49(8):1182-1191.

Kristjánsson RP, Benonisdóttir S, Oddsson A, Galesloot TE, Thorleifsson G, Aben KK, et al. Sequence variant at 4q25 near PITX2 associates with appendicitis. *Scientific reports*. 2017;7(1):3119.

Lecarpentier J, Silvestri V, Kuchenbaecker KB, Barrowdale D, Dennis J, McGuffog L, et al. Prediction of Breast and Prostate Cancer Risks in Male BRCA1 and BRCA2 Mutation Carriers Using Polygenic Risk Scores. *Journal of clinical oncology : official journal of the American Society of Clinical Oncology*. 2017;35(20):2240-50.

Magnusdóttir V, Vehmeijer WB, Eliasdóttir TS, Hardarson SH, Schaliq Delfos NE, Stefánsson E. Fundus imaging in newborn children with wide field scanning laser ophthalmoscope. *Acta ophthalmologica*. 2017 Dec 1;95(8):842-4.

Olafsson S, Stridh P, Bos SD, Ingason A, Euesden J, Sulem P, et al. Fourteen sequence variants that associate with multiple sclerosis discovered by meta-analysis informed by genetic correlations. *NPJ Genom Med*. 2017;2:24.

Oskarsdóttir AR, Guðmundsdóttir BR, Indridason OS, Lund SH, Arnar DO, Björnsson ES, et al. Reduced anticoagulation variability in patients on warfarin monitored with Fiix-prothrombin time associates with reduced thromboembolism: The Fiix-trial. *Journal of thrombosis and thrombolysis*. 2017;43(4):550-61.

Rólfsson Ó, Johannsson F, Magnúsdóttir M, Paglia G, Sigurjónsson ÓE, Bordbar A, et al. Mannose and fructose metabolism in red blood cells during cold storage in SAGM. *Transfusion*. 2017;57(11):2665-76.

Rólfsson Ó, Sigurjónsson ÓE, Magnúsdóttir M, Johannsson F, Paglia G, Guðmundsson S, et al. Metabolomics comparison of red cells stored in four additive solutions reveals differences in citrate anticoagulant permeability and metabolism. *Vox sanguinis*. 2017;112(4):326-35.

Sigurðsson S, Alexandersson KF, Sulem P, Feenstra B, Guðmundsdóttir S, Halldórsson GH, et al. Sequence variants in ARHGAP15, COLQ and FAM155A associate with diverticular disease and diverticulitis. *Nat Commun*. 2017;8:15789.

Smith D, Helgason H, Sulem P, Björnsson US, Lim AC, Sveinbjörnsson G, et al. A rare IL33 loss-of-function mutation reduces blood eosinophil counts and protects from asthma. *PLoS Genet*. 2017;13(3):e1006659.

Snorraddóttir AO, Isaksson HJ, Ingthorsson S, Olafsson E, Palsdóttir A, Bragason BT. Pathological changes in basement membranes and dermal connective tissue of skin from patients with hereditary cystatin C amyloid angiopathy. *Laboratory investigation; a journal of technical methods and pathology*. 2017;97(4):383-94.

Stefaniak-Vidarsson MM, Guðjónsdóttir M, Marteinsdóttir G, Sigurjónsson OE, Kristbergsson K. Evaluation of bioactivity of fucoidan from laminaria with in vitro

human cell cultures (THP-1). *Functional Foods in Health and Disease*. 2017;7(9):688-701.

Stefaniak-Vidarsson MM, Kale VA, Guðjónsdóttir M, Marteinsdóttir G, Fridjónsson O, Hreggvidsson GO, et al. Bioactive effect of sulphated polysaccharides derived from orange-footed sea cucumber (*Cucumaria frondosa*) toward THP-1 macrophages. *Bioactive Carbohydrates and Dietary Fibre*. 2017;12:14-9.

Stefánsson E, Olafsdóttir OB, Einarsdóttir AB, Eliasdóttir TS, Eysteinnsson T, Vehmeijer W, et al. Retinal oximetry discovers novel biomarkers in retinal and brain diseases. *Investigative ophthalmology & visual science*. 2017;58(6):BIO227-33.

Styrkarsdóttir U, Helgason H, Sigurðsson A, Norddahl GL, Agustsdóttir AB, Reynard LN, et al. Whole-genome sequencing identifies rare genotypes in COMP and CHADL associated with high risk of hip osteoarthritis. *Nature genetics*. 2017;49(5):801-5.

Thorolfsson RB, Sveinbjörnsson G, Sulem P, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Benonisdóttir S, et al. A missense variant in PLEC increases risk of atrial fibrillation. *Journal of the American College of Cardiology*. 2017;70(17):2157-68.

Wain LV, Shrine N, Artigas MS, Erzurumluoglu AM, Noyvert B, Bossini-Castillo L, et al. Genome-wide association analyses for lung function and chronic obstructive pulmonary disease identify new loci and potential druggable targets. *Nature genetics*. 2017;49(3):416.

Yurkovich JT, Zielinski DC, Yang L, Paglia G, Rólfsson Ó, Sigurjónsson ÓE, et al. Quantitative time-course metabolomics in human red blood cells reveal the temperature dependence of human metabolic networks. *Journal of Biological Chemistry*. 2017;292(48):19556-64.

Zink F, Stacey SN, Norddahl GL, Frigge ML, Magnusson OT, Jonsdóttir I, et al. Clonal hematopoiesis, with and without candidate driver mutations, is common in the elderly. *Blood*. 2017;130(6):742-52.

Næringarfræði

Forstöðumaður: Ingibjörg Gunnarsdóttir prófessor

Áherslu í rannsóknun innan fræðigreinarinnar
Áhersla er lögð á rannsóknir á næringarástandi og næringarmeðferð við kvæma hópa, klínískum næringarvandamálum, auk forvarna og lýðheilsu. Innan Landspítala hefur verið unnið að mati á næringarástandi ýmissa sjúklingahópa auk íhlutandi rannsókna meðal mismunandi sjúklingahópa. Starfsmenn Rannsóknastofu í næringarfræði og Næringarstofu Landspítala taka þátt í mótun leiðbeininga um næringu þungaðra kvenna, næringu barna og vinnu við gerð klínískra leiðbeininga um næringu sjúklinga.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrifaþættir sem hafa áhrif á farsæla öldrun. Ólöf Guðný Geirsdóttir, Vilborg K. Vilmundardóttir. Samstarfsaðilar: Vilmundur Guðnason, Pálmi V. Jónsson, Alfons Ramel, Þórhallur Ingi Halldórsson, Milan Chang Guðjónsson.

Næringarástand og fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild. Ólöf Guðný Geirsdóttir, Berglind S. Blöndal. Samstarfsaðilar Alfons Ramel, Inga B. Árnadóttir, Aðalheiður Svana Sigurðardóttir, Jón Eyjólfur Jónsson, Ragnheiður Guðmundsdóttir.

Evrópusambandið

MooDFOOD (Multi-country collaborative project on the role of diet, food-related behaviour, and obesity in the prevention of depression). Fjölbjóðlegt rannsóknaverkefni 14 rannsóknahópa. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Bryndís Eva Birgisdóttir, Laufey Steingrimsdóttir, Inga Þórsdóttir. Samstarfsmenn: Vilmundur Guðnason og aðrir rannsakendur Hjartaverndar og AGES. Fjármagnað árin 2014-2018.

PROMISS (Prevention Of Malnutrition In Senior Subjects). Fjölbjóðlegt rannsóknaverkefni 32 rannsóknahópa, stofnanna og fyrirtækja. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir, Áróra Rós Ingadóttir, Milan Chang og Marjolein Vissner. Samstarfsmenn: Vilmundur Guðnason og aðrir rannsakendur Hjartaverndar og AGES. Fjármagnað árin 2016-2020.

Euthyroid (Towards the elimination of iodine deficiency and preventable thyroid-related diseases in Europe). Fjölbjóðlegt rannsóknaverkefni 31 stofnanna og háskóla frá 27 löndum. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Erna Petersen, Birna Þórisdóttir. Fjármagnað úr Horizon2020, 2015-2017.

Rannsóknamiðstöð Íslands

Dietary habits across the lifespan and risk of breast cancer. Laufey Steingrimsdóttir, Jóhanna Eyrún Torfadóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Meir J. Stampfer, Lorlei Ann Mucci. Fjármagnað árin 2015-2017.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Meals, microbiota and mental health among children and adolescents. Bryndís Eva Birgisdóttir í samstarfi við sérfræðinga á BUGL, Mátis.

Er hægt að skilgreina áhættuhóp fyrir jóðskort með því að spyrja einfaldra spurninga í upphafi meðgöngu? Ingibjörg Gunnarsdóttir, Laufey Hrólfssdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Bryndís Eva Birgisdóttir, Ingibjörg Th Hreiðarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Effects of seaweed extract on metabolism in overweight and obese volunteers. Alfons Ramel í samstarfi við Mátis.

Samband D-vítamins búskapar við vitræna getu meðal eldra fólks á Íslandi. Ólöf Guðný Geirsdóttir. Samstarfsaðilar: Vilmundur Guðnason, Pálmi V. Jónsson, Alfons Ramel, Þórhallur Ingi Halldórsson, Milan Chang Guðjónsson.

Fæðumyndur á meðgöngu – gagnsemi skimunar á fyrsta þriðjungi meðgöngu. Þórhallur Ingi Halldórsson, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Laufey Hrólfssdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir, Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Doktorsnefni

Berglind Soffía Blöndal. Næringarástand og fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur Alfons Ramel, Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Álfheiður Haraldsdóttir. Dietary habits across the lifespan and the risk of breast cancer. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Laufey Steingrimsdóttir.

Áróra Rós Ingadóttir. Næringardrykkir eða orku- og próteínrikir millibítar í næringarmeðferð vannæðra sjúklinga með langvinna lungnateppu: Slembidreifð íhlutandi rannsókn. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Anne-Marie Beck.

Birna Þórisdóttir. Innviði rannsókna og grundvöllur ráðlegginga um næringu barna. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir.

Hrafnhildur Eymundsdóttir. Samband D-vítamins búskapar við vitræna getu meðal eldra fólks á Íslandi. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alfons Ramel.

Laufey Hrólfssdóttir. Examining the link between maternal nutrition, gestational weight gain, and later offspring health. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórhallur Ingi Halldórsson, Bryndís Eva Birgisdóttir.

Sigrún Sunna Skúladóttir. Hvað einkennir mjaðmabrotahópinn í Öldrunarrannsókn Hjartaverndar. Leiðbeinendur: Þórhallur Ingi Halldórsson, Gunnar Sigurðsson.

Meistaraneimar

Berglind Soffía Blöndal. Næringarástand og fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Brynhildur M Sigurðardóttir. Réttmæti og áreiðanleiki hluta mataræðisspurninga í rannsókninni : Heilsusaga Íslendinga og endurgjöf til þátttakenda. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bryndís Eva Birgisdóttir, Laufey Steingrimsdóttir.

Elisabet Heiður Jóhannesdóttir. Fæðumynstur á meðgöngu – gagnsemi skimunar á fyrsta þriðjungi meðgöngu. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir.

Erna Petersen. Hvernig er jöðhagur Íslenskra brjóstabarna? Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Birna Þórisdóttir.

Eva Björg Björgvinsdóttir. Næringardrykkir eða orku- og próteinríkir millibitar; áhrif á blóðsýkur og viðhorf sjúklunga. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Áróra Rós Ingadóttir.

Helga Guðrún Friðbjófsdóttir. Fæðuval ungra Íslendinga með geðrofssjúkdóma og þróun líkamsþyngdar þeirra á 12 mánaða tímabili. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Ingunn Erla Ingvarsdóttir. Klínískur nemi í næringarfræði. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Svava Engilbertsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Lilja Rut Traustadóttir. Neysla Íslendinga (18-65 ára) á völdum snefilefnum í fiski og sjávarafurðum byggð á TDS-aðferðarfræði. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Gunnlaugsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir.

Thelma Rut Grimisdóttir. Áhrif hópræðslu (FESTA), fyrir einstaklinga með sykursýki tegund 2, á mataræði, líkamsmælingar og næringarlæsi. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bryndís Eva Birgisdóttir, Óla Kally Magnúsdóttir.

Tinna Óðinsdóttir. Næringargildi í tilbúnum barnamat og mjólkurböndum á íslenskum markaði. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Kristjana Einarsdóttir, Birna Þórisdóttir.

Vilborg Kolbrún Vilmundardóttir. Næringarástand skjólstaðinga Göngudeildar hjartabilunar á Landspítala Háskólasjúkrahúsi. Mat á neyslumynstri og hættu á vannæringu. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bryndís Eva Birgisdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Sérfræðingar á öðrum einingum Landspítala

Samstarfsaðilarnir utan Landspítala

Háskóli Íslands, Embætti landlæknis, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Matis, Sjúkrahúsið á Akureyri og Heilbrigðisstofnun Norðurlands á Akureyri.

Erlendir samstarfsaðilar

Næringarfræðingar eru í öflugu fjölbjóðlegu samstarfi eins og sjá má á ritaskrá Rannsóknastofu í næringarfræði www.rin.hi.is.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðisviðs fékk á árinu

Ingibjörg Gunnarsdóttir, Laufey Hrólfssdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir og Hildur Harðardóttir hlutu 3.verðlaun um Hagnýtingarverðlaun Háskóla Íslands.

Áróra Rós Ingadóttir hlaut Travel award á 39th ESPEN Congress on Clinical Nutrition and Metabolism. Haag, Hollandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innendum tímaritum

Ingibjörg Gunnarsdóttir, Helga Guðrún Friðbjófsdóttir, Ólöf Guðný Geirsdóttir, Halldóra Jónsdóttir, Laufey Steingrimsdóttir, Inga Þórsdóttir, et al. Fæðuval ungra Íslendinga með geðrofssjúkdóma og þróun líkamsþyngdar þeirra á 8 til 12 mánaða tímabili. Læknablaðið. 2017;103(6):281-6

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Berggren L, Talvia S, Fossgard E, Bjork Arnfjord U, Hornell A, Olafsdottir AS, et al. Nordic children's conceptualizations of healthy eating in relation to school lunch. Health Education. 2017;117(2):130.

Brantsæter AL, Englund-Ögge L, Haugen M, Birgisdottir BE, Knutsen HK, Sengpiel V, et al. Maternal intake of seafood and supplementary long chain n-3 polyunsaturated fatty acids and preterm delivery. BMC pregnancy and childbirth. 2017;17(1):41.

Englund-Ögge L, Birgisdottir BE, Sengpiel V, Brantsæter AL, Haugen M, Myhre R, et al. Meal frequency patterns and glycemic properties of maternal diet in relation to preterm delivery: Results from a large prospective cohort study. PloS one. 2017;12(3):e0172896.

Hansen S, Strøm M, Maslova E, Dahl R, Hoffmann HJ, Rytter D, Bech BH, Henriksen TB, Granström C, Halldorsson TI, Chavarro JE. Fish oil supplementation during pregnancy and allergic respiratory disease in the adult offspring. Journal of Allergy and Clinical Immunology. 2017;139(1):104-11.

Haraldsdottir A, Steingrimsdottir L, Valdimarsdottir UA, Aspelund T, Tryggvadottir L, Harris TB, et al. Early Life Residence, Fish Consumption, and Risk of Breast Cancer. Cancer epidemiology, biomarkers & prevention : a publication of the American Association for Cancer Research, cosponsored by the American Society of Preventive Oncology. 2017;26(3):346-54.

Hrolfsdottir L, Halldorsson TI, Rytter D, Bech BH, Birgisdottir BE, Gunnarsdottir I, et al. Maternal Macronutrient Intake and Offspring Blood Pressure 20 Years Later. Journal of the American Heart Association.

Magnusdottir OK, Gunnarsdottir I, Birgisdottir BE. Dietary guidelines in type 2 diabetes: the Nordic diet or the ketogenic diet? Current opinion in endocrinology, diabetes, and obesity. 2017;24(5):315-9.

Maslova E, Hansen S, Grunnet LG, Strøm M, Bjerregaard AA, Hjort L, et al. Maternal protein intake in pregnancy and offspring metabolic health at age 9-16 y: results from a Danish cohort of gestational diabetes mellitus pregnancies and controls. The American journal of clinical nutrition. 2017;106(2):623-36.

Ólafsdóttir B, Gunnarsdóttir I, Nikulásdóttir H, Eiríksdóttir G, Harris TB, Launer LJ, et al. Dietary supplement use in the older population of Iceland and association with mortality. The British journal of nutrition. 2017;117(10):1463-9.

Renault KM, Carlsen EM, Haedersdal S, Nilas L, Secher NJ, Eugen-Olsen J, et al. Impact of lifestyle intervention for obese women during pregnancy on maternal metabolic and inflammatory markers. Int J Obesity. 2017;41(4):598-605.

Zhu Y, Olsen SF, Mendola P, Halldorsson TI, Rawal S, Hinkle SN, Yeung EH, Chavarro JE, Grunnet LG, Granström C, Bjerregaard AA. Maternal consumption of artificially sweetened beverages during pregnancy, and offspring growth through 7 years of age: a prospective cohort study. International journal of epidemiology. 2017 Jun 6;46(5):1499-508.

Zhu Y, Olsen SF, Mendola P, Halldorsson TI, Yeung EH, Granström C, et al. Maternal dietary intakes of refined grains during pregnancy and growth through the first 7 y of life among children born to women with gestational diabetes. The American journal of clinical nutrition. 2017;106(1):96-104.

Hansen S, Strøm M, Maslova E, Dahl R, Hoffmann HJ, Rytter D, Bech BH, Henriksen TB, Granström C,

Halldorsson TI, Chavarro JE. Fish oil supplementation during pregnancy and allergic respiratory disease in the adult offspring. Journal of Allergy and Clinical Immunology. 2017;139(1):104-11.

Pedersen M, Halldorsson TI, Olsen SF, Hjortebjerg D, Ketzler M, Grandström C, Raaschou-Nielsen O, Sørensen M. Impact of Road Traffic Pollution on Pre-eclampsia and Pregnancy-induced Hypertensive Disorders. Epidemiology. 2017;28(1):99-106.

Auk þess hafa starfsmenn fræðisviðsins haldið fjölda fyrirlestra og sýnt veggspjöld á íslenskum og erlendum ráðstefnum.

Sálgaesla presta og djákna

Tengiliður: Rósa Kristjánsdóttir djákni

Styrkir sem fræðisviðið fékk á árinu

Kamprads stiftelsen í Sviþjóð

Death talk. Ásgeir R. Helgason, Bragi Skúlaon. Fjármagnað árin 2016-2018.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Skrifstofa framkvæmdastjóra fjármálasviðs

Framkvæmdastjóri: María Heimisdóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Gigtarlæknisfræði, meltingarlæknisfræði, smitsjúkdómalæknisfræði, veirufræði

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild, Háskóla Íslands

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 1

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar og framkvæmdastjóra lækninga

Áherslur í rannsóknum

Rannsóknir sem miða að auknu öryggi sjúklunga, með áherslu á námsleiðir og kennsluáferðir við menntun og starfsþróun heilbrigðisstétta auk þess sem starfsmenn vinna að rannsóknum á öðrum fræðisviðum.

Styrkir sem fræðisviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Keisaraskurðir á LSH; tíðni sýkinga í kjölfar aðgerða og helstu áhættuþættir. Hildur Harðardóttir, Gunnhildur Vala Hannesdóttir. Samstarfsaðilar Ólafur Guðlaugsson, Ásdís Elfarsdóttir.

Óskilgreindir brjóstverkir sem ekki eru vegna kransæðasjúkdóms. Algengi og mögulegt meðferðarinnngrip. Karl Andersen. Samstarfsaðilar: Erla Svansdóttir, Elisabet Benedikz, Björg Sigurðardóttir, Hróbjartur Darri Karlsson, Daniel P. Ólason, Jón F. Sigurðsson, Paul Salkovsksi.

Stenotrophomonas maltophilia í sýkingum greindum á sýklafræðideild Landspítala. Helga Erlendsdóttir, Hafdis Ósk Árnadóttir. Samstarfsaðilar: Sigurður Guðmundsson, Kristján Orri Helgason.

Vísindasjóður Landspítala: Styrkir til ungra starfsmanna

Árangur líftæknilyfjameðferðar við sóragigt. Ólafur Pálsson. Meðumsækjandi: Björn Guðbjörnsson. Aðrir samstarfsmenn: Guðrún Arna Jóhannsdóttir, Anna I

Gunnarsdóttir, Pétur S. Gunnarsson, Niels Sten Krog, Þorvarður Jón Löve.

Doktorsnemar

Agnar Bjarnason. Orsakir samfélagslungnabólgu á Landspítala. Framsýgyn rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Magnús Gottfredsson.

Berglind Eva Benediktsdóttir. Ný örefni sem stýra þéttitengslum í lungnabekjuvef. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Már Mátsson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson.

Kristin Sigurjónsdóttir. Áhættuþættir sóragigtar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þorvarður Jón Löve, Björn Guðbjörnsson.

Marija T. Markovic. Clinical Microbiology and Infectious Diseases in the Faroe Islands: Pathogens, Resistance and Clinical Infections (FAPRI study). Læknadeild, University of Southern Denmark. Leiðbeinandi: Court Pedersen. Meðleiðbeinendur: Shain Gaini, Magnús Gottfredsson.

Meistaraneimar

Eydís E. Rúnarsdóttir. The majority of patients with psoriatic arthritis are not eligible for randomized clinical trials. Lyfjafraeðideild, Háskóli Íslands. Björn Guðbjörnsson, Anna I. Gunnarsdóttir, Pétur S. Gunnarsson, Þorvarður Jón Löve.

Heiða Sigríður Davíðsdóttir 30 ECTS einingar. Heiti verkefnis: Þverfagleg teymisvinna í heilsugæslu og hlutverk hjúkrunarfræðinga: Kerfisbundin fræðileg samantekt. Helga Bragadóttir.

Kristin Perla Sigurbjörnsdóttir. Notkun sýklalyfja fyrir og eftir líftæknilyfjameðferð með TNF hemlum meðal sjúklinga með liðbólgu sjúkdóma á Íslandi. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Pétur S. Gunnarsson, Þorvarður Jón Löve, Már Kristjánsson.

Kristín Sigurðardóttir. Sjúklingamiðuð þjónusta fyrir nýgreinda krabbameinssjúklinga. Kerfisbundin fræðileg samantekt um áhrif og árangur hjúkrunarstýrðar þjónustu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Lovisa Björk Ólafsdóttir. The accuracy of adenosine triphosphate (ATP) to assess microbial contamination. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson. Ólafur Guðlaugsson situr í meistaraneimnefnd.

Monika Freysteinsdóttir. DCML-skortur; rannsókn á erfðabáttum, klínískri sjúkdómshmynd og ónæmissvörum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson. Umsjónarkennari: Sigrún Reykdal.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Flest fræðasvið á spítalanum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands, Tækni- og verkfræðideild, Háskólans í Reykjavík, Heilsugæsla hófuþborgarsvæðisins, Embætti Landlæknis, Hjartavernd, Össur, Íslensk erfðagreining.

Erlendir samstarfsaðilar

Starfsmenn skrifstofunnar eru í innlendu og alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknum

Viðurkenningar sem starfsfólk skrifstofunnar fékk á árinu

Helga Bragadóttir og Sigríður Gunnarsdóttir hlutu framgang í starf prófessors við Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Magnús Gottfredsson er ritstjóri og ábyrgðarmaður Læknablaðsins.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjarnason A, Lindh M, Westin J, Andersson L-M, Baldursson O, Kristinsson KG, et al. Utility of oropharyngeal real-time PCR for *S. pneumoniae* and *H. influenzae* for diagnosis of pneumonia in adults.

European journal of clinical microbiology & infectious diseases : official publication of the European Society of Clinical Microbiology. 2017;36(3):529-36.

Blach S, Zeuzem S, Manns M, Altraif I, Duberg AS, Muljono DH, Waked I, Alavian SM, Lee MH, Negro F, Abaalkhail F. Global prevalence and genotype distribution of hepatitis C virus infection in 2015: a modelling study. The Lancet Gastroenterology & Hepatology. 2017;2(3):161-76.

Sallam M, Esbjörnsson J, Baldvinsdóttir G, Indriðason H, Björnsdóttir TB, Widell A, et al. Molecular epidemiology of HIV-1 in Iceland: Early introductions, transmission dynamics and recent outbreaks among injection drug users. Infection, genetics and evolution : journal of molecular epidemiology and evolutionary genetics in infectious diseases. 2017;(49):157-63.

Sallam M, ahin GÖ, Indriðason H, Esbjörnsson J, Löve A, Widell A, Gottfredsson M, Medstrand P. Decreasing prevalence of transmitted drug resistance among ART-naive HIV-1-infected patients in Iceland, 1996–2012. Infection ecology & epidemiology. 2017;7(1):1328964.

Valsdóttir F, f Knowledge and Attitudes Regarding Pain among Nurses in a University Hospital: A Cross-sectional Study. Pain management nursing : official journal of the American Society of Pain Management Nurses. 2017;18(3):144-52.

Gunnarsdóttir S, Sigurdardóttir V, Kloke M, Radbruch L, Sabatowski R, Kaasa S, et al. A multicenter study of attitudinal barriers to cancer pain management. Supportive Care in Cancer. 2017;25(11):3595-602.

Gunnarsdóttir S, Zoëga S, Serlin RC, Sveinsdóttir H, Hafsteinsdóttir E, Fríðriksdóttir N, et al. The effectiveness of the Pain Resource Nurse Program to improve pain management in the hospital setting: A cluster randomized controlled trial. International journal of nursing studies. 2017;75:83-90.

Hauksdóttir B, Klinke ME, Gunnarsdóttir S, Björnsdóttir K. Patients' Experiences With Multiple Myeloma: A Meta-Aggregation of Qualitative Studies. Oncology nursing forum. 2017;44(2):E64-E81 Oncol Nurs Forum.

Önnur ritverk

Þórdís Hulda Tómasdóttir. Margnota búnaður á heilbrigðisstofnunum er varasamur sjúklingum. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(3):66-9.

Auk þess hafa starfsmenn fræðasviðsins haldið fjölda fyrirlestra og sýnt veggspjöld á íslenskum og erlendum ráðstefnum.

Talmeinafræðingar

Tengiliður: Elísabet Arnardóttir yfirtalmeinafræðingur

Meistaraneimi

Guðrún Blöndal. Aukið flæði á tali sjúklinga með málstól af Broca gerð. Hljóðræn og sjónræn meðferð veitt samtímis. Námsbraut í talmeinafræði, Háskóli Íslands. Leiðbeinendur: Sigríður Magnúsdóttir, María K. Jónsdóttir, Linda B. Markúsardóttir.

Verkfræðingar

Tengiliður: Paolo Gargiulo dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar Helstu áherslur eru í kínískri verkfræði, læknisfræðileg myndavinnsla og þrívíddar líkanagerð auk vefjaverkfræði.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Klínískt matskerfi fyrir sjúklinga sem eru að fara að og eru búnir að gangast undir heildarmjáðmalíðarskipti. Halldór Jónsson jr. Samstarfsaðilar Paolo Gargiulo, Kyle Edmunds, Ída Braga Ómarsdóttir, Grétar Halldórsón, Próstur Pétursson, Jonathan Pitocchi, Kjartan Gíslason.

Þróun og smíði á bioreactor kerfi til beinsérhæfingar og non-invasive aðferða til greiningar á beinmyndun in

vitro. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Joseph Lovecchio. Samstarfsaðilar Paolo Gargiulo, Gissur Örylgsson, Joseph Lovecchio, Ramona Lieder, Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch.

Rannsókn á langtíma raförvun mænu með yfirborðsrafskautum, færniþættandi áhrif á síspennu (spasma). Þórður Helgason. Samstarfsaðilar: Guðbjörg Kristín Ludvígsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Gígja Magnúsdóttir.

Rannsóknarsjóður

Modeling of Cranial Muscle Artefacts in EEG Data, total amount. Paolo Gargiulo auk samstarfsaðila.

Nýsköpunarsjóður

Notkun há-þéttleika heilalínurits (EEG) til að kortleggja virkni heilabarkar og endurröðun þess í kjölfar affimunar neðri útlíms. Paolo Gargiulo auk samstarfsaðila.

Doktorsnemar

Joseph Lovecchio. Þróun og smíði á bioreactor kerfi til beinsérhæfingar og non-invasive aðferða til greiningar á beinmyndun in vitro. Háskólinn í Bologna og Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Ólafur, Eysteinn Sigurjónsson, Emanuele Giordano.

Kyle Edmunds. Áhrif neikvæðra lífsatburða á vitræna heilavirkni mælt með heilafritun (EEG) og stafrænni segulómmyndun (fMRI): forkönnun. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Ceon Ramon, Richard Eirikur Tæhtinen.

Ovidiu Banea. Intraoperative EEG assessment for surgical planning. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Elías Ólafsson.

Meistaraneimar

Alison Symon. Neuroelectric Imaging of the Rubber Leg Illusion in Amputees. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík og University of Glasgow. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Liz Tunner.

Fabio Barollo. The Rubber Hand Illusion : development and evaluation of a graphical user interface for the management and analysis of EEG data. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík og University of Padua. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Alfredo Ruggieri.

Jonathan Pitocchi. Quantitative assessment of bone quality after total hip replacement through medical images: 2D and 2D approaches. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík og University of Bologna. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Luca Cristofolini.

Próstur Hermansson. Bone Model to Optimize Implant Selection in Total Hip Arthroplasty. Tækni- og verkfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Paolo Gargiulo.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskólinn í Reykjavík, Háskóli Íslands, Hjartavernd and Össur.

Erlendir samstarfsaðilar

Karlsruhe Institute for Technology, KIT, Medical University of Vienna University of Freiburg, Federico II Napoli, Bologna and Padova.

Viðurkenningar sem verkfræðingar fengu á árinu

Nýsköpunarverðlaun forseta Íslands hlaut verkefnið Kortlagning taugabrauta sameinuð þrívíddarmódelum til stuðnings við undirbúning heilaskurðaðgerða. Verkefnið var unnið af Írisi Dröfn Árnadóttur, meistaraneima við Háskólann í Reykjavík. Leiðbeinendur voru Paolo Gargiulo, dósent við tækni- og verkfræðideild Háskólans í Reykjavík og Landspítala-háskólasjúkrahús, og Ingvar Hákon Ólafsson, heila- og taugalæknir við Landspítala-háskólasjúkrahús.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Þórður Helgason er í ritstjórn European Journal of Translational Myology

Doktorsritgerð

Kyle Edmunds. Áhrif neikvæðra lífsatburða á vitræna heilavirkni mælt með heilafritun (EEG) og stafrænni segulómmyndun (fMRI): forkönnun. Reykjavík:Háskólanum í Reykjavík; 2017. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Ceon Ramon, Richard Eirikur Tæhtinen.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Carraro U, Kern H, Gava P, Hofer C, Loeffler S, Gargiulo P, Edmunds K, Árnadóttir ÍD, Zampieri S, Ravara B, Gava F. Recovery from muscle weakness by exercise and FES: lessons from Masters, active or sedentary seniors and SCI patients. Aging clinical and experimental research. 2017 Aug 1;29(4):579-90.

Gargiulo P, Árnadóttir Í, Gíslason M, Edmunds K, Ólafsson I. New Directions in 3D Medical Modeling: 3D-Printing Anatomy and Functions in Neurosurgical Planning. Journal of Healthcare Engineering. 2017;(2017):1.

Kern H, Hofer C, Loeffler S, Zampieri S, Gargiulo P, Baba A, et al. Atrophy, ultra-structural disorders, severe atrophy and degeneration of denervated human muscle in SCI and Aging. Implications for their recovery by Functional Electrical Stimulation, updated 2017. Neurological research. 2017;39(7):660-6.

Leonardsson H, Hreinsson JP, Löve A, Björnsson ES. Hepatitis due to Epstein-Barr virus and cytomegalovirus: clinical features and outcomes. Scandinavian journal of gastroenterology. 2017;52(8):893-7.

Marcante A, Baba A, Carraro U, Kern H, Loeffler S, Hofer C, Zampieri S, Mosole S, Kiper P, Rossi S, Ghezzi L. Modulation of trophism and fiber type gene expression in denervated muscle activated by different patterns of electrical stimulation. Role of muscle fiber regeneration revisited in 2017. Biol. 2017;2(2):1-9.

Barnahjúkrun

Forstöðumaður: Guðrún Kristjánsdóttir prófessor

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Innlagnir barna á aldrinum 0-18 ára á gjörgæsludeildir LSH á árunum 2006-2015 og liðan foreldra sem átt hafa börn á gjörgæsludeildum LSH á árunum 2016-2017. Guðrún Kristjánsdóttir, Sigríður Árna Gísladóttir. Samstarfsaðilar: Kristinn Sigvaldason, Sigurbergur Kárason.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Árangur fræðslu- og stuðningsmeðferðar fyrir nána aðstandendur einstaklinga með átröskun eða athyglisbrest og ofvirkni. Margrét Gísladóttir.

Bætt þjónusta fyrir foreldra 0-2 ára barna með svefnvandamál á Heilsugæslustöð Höfuðborgarsvæðisins (HH). Forrannsókn. Arna Skúladóttir.

Meistaraneimar

Rannveig Björk Guðjónsdóttir. Rannsókn á algengi og samhengi verkja hjá skólabörnum 2010 á Íslandi í ljósi eldri gagna. (vinnuheit). Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Sigríður Árna Gísladóttir. Innlagningar barna á aldrinum 0-18 ára á gjörgæsludeildum hérlandis og erlendis á árunum 2006-2015 og liðan foreldra þeirra (vinnuheit). Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Sigríður María Atladóttir. Prófun íslenskrar þýðingar á enduskoðuðu PIPP verkja matstæki hjá miklum fyrirburum (vinnuheit). Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Pórunn Scheving Elíasdóttir. Oximetry in system diseases, Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir.

Doktorsritgerð

Pórunn Scheving Elíasdóttir. Gagnsemi sjónhinnusúrefnismælinga við mat á súrefnisbúskap í systemisku blóðrásinni = Retinal oximetry and systemic arterial oxygen levels. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Elíasdóttir TS, Bragason D, Hardarson SH, Vacchiano C, Gíslason T, Kristjánsdóttir JV, et al. Retinal oximetry measures systemic hypoxia in central nervous system vessels in chronic obstructive pulmonary disease. PLoS one. 2017;12(3):e0174026 PLoS ONE.

Sigurdardóttir AO, Garwick AW, Svavarsdóttir EK. The importance of family support in pediatrics and its impact on healthcare satisfaction. Scandinavian journal of caring sciences. 2017;31(2):241-52.

Andersen RD, Axelin A, Kristjánsdóttir G, Eriksson M. PEARL—Pain in Early Life: A New Network for Research and Education. The Journal of perinatal & neonatal nursing. 2017;31(2):91-5.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 7

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 9

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 11

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Bráðahjúkrun

Forstöðumaður: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir lektor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins Hæfni hjúkrunarfræðinga á bráðamóttöku, Aldraðir á bráðamóttöku, Erlendir ferðamenn sem þurfa bráðheilbrigðisþjónustu. Öryggi við flæði sjúklinga um bráðamóttöku.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Samunburður á interRAI BM skimun, ISAR og TRST skimun til að meta þörf eldra fólks á sérhæfðum úrræðum við komu á bráðamóttöku. Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir. Samstarfsaðilar: Elfa Þóll Grétarsdóttir, Ingibjörg Sigurþórsdóttir, Anna Björg Jónsdóttir.

Doktorsneimar

Drifa Jónasdóttir. Kostnaður Landspítala vegna heimilisofbeldis; Umfang, eðli og kostnaður vegna karlmanna sem beita konur heimilisofbeldi á Íslandi árin 2013-2014. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Brynjólfur Mogensen. Aðrir í doktorsnefnd: Sigrún Helga Lund, Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, Þórhildur Lindal.

Guðbjörg Pálsdóttir. Komur erlendra ferðamanna á heilbrigðisstofnanir á Íslandi á árunum 2000-2015. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, Brynjólfur Mogensen. Aðrir í doktorsnefnd Rúnar Vilhjálmsson.

Hildur Guðný Ásgeirsdóttir. Suicide and suicidal attempts and psychiatric hospitalizations following the economic collapse in Iceland. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Arna Hauksdóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Ullakarinn Nyberg, Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir.

Sigrún Sunna Skúladóttir. Hvað einkennir mjaðmarbrotahópin í öldrunarrannsókn. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórhallur I Halldórsson, Gunnar Sigurðsson, Ingibjörg Hjaltadóttir, Vilmondur Guðnason.

Meistaraneimar

Brynhildur Barkar Barkardóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir.

Elin Tryggvadóttir. Heilbrigðisdeild Háskólans á Akureyri. Viðbátardiplómanám með áherslu á gæðheilbrigðisfræði.

Ragna Björg Ársælsdóttir. Verkefnastjórnun, MPM-nám. Tækni- og verkfræðideild, Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinendur: Haukur Ingi Jónasson og Helgi Þór Ingason.

Ragna Gústafsdóttir. Straumlinustjórnun á bráðasviði. Viðskiptafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gylfi Dalmann.

Ragna María Ragnarsdóttir. Viðskiptafræðideild, Háskóla Íslands.

Helga Pálmadóttir. Viðskiptafræðideild, Háskóla Íslands.

Hjúkrunarfræðingar í sérfræðinámi

Dóra Björnsdóttir

Ingibjörg Sigurþórsdóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Fræðasviðin öldrunarhjúkrun og öldrunarlækningar, Sjúkrahúsapótek

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjúkrunarfræðideild, Læknadeild, Miðstöð í lýðheilsuvísindum, öldrunarhjúkrun og öldrunarlækningar Háskóla Íslands, Landhelgisgæslan.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, ritnefnd Tímarits Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga og ritstjóri Bráðadagsins sem er árlegt ráðstefnurit.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Guðborg Auður Guðjónsdóttir, Anna María Þórðardóttir, Jakob Kristinnsson. Framskyggn rannsókn á eitrunum sem komu til meðferðar á bráðamóttökum Landspítala 2012. Læknablaðið. 2017;2017(06):275.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ásgeirsdóttir HG, Ásgeirsdóttir TL, Nyberg U, Thorsteinsdóttir TK, Mogensen B, Matthiasson P, et al. Suicide attempts and self-harm during a dramatic national economic transition: a population-based study in Iceland. European journal of public health. 2017;(2):339-45.

Bock D, Angenete E, Bjartell A, Carlsson S, Steineck G, Stranne J, Thorsteinsdóttir T, et al. Habits and self-assessed quality of life, negative intrusive thoughts and depressed mood in patients with prostate cancer: a longitudinal study. Scandinavian journal of urology. 2017;51(5):353-9.

Stinesen Kollberg K, Wilderäng U, Thorsteinsdóttir T, Hugosson J, Wiklund P, Bjartell A, et al. How badly did it hit? Self-assessed emotional shock upon prostate cancer diagnosis and psychological well-being: a follow-up at 3, 12, and 24 months after surgery. Acta Oncologica. 2017;56(7):984-90.

Thorsteinsdóttir T, Valdimarsdóttir H, Hauksdóttir A, Stranne J, Wilderäng U, Haglund E, et al. Care-related predictors for negative intrusive thoughts after prostate cancer diagnosis—data from the prospective LAPPRO trial. Psycho-oncology. 2017;26(11):1749-57.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 15

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 11

Endurhæfingarhjúkrun

Tengiliður: Marianne E. Klinke sérfræðingur í hjúkrun

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar
Áhrifablóðfall: Klínískum einkennum og afdrifum sjúklinga, reynsla af og mat á gaumstoli og notkun tækni í endurhæfingu. Starfræn einkenni sjúklinga í endurhæfingu. Parkinsonveiki: Ekki hreyfiekenni - tíðni einkenna, áhrif þeirra á líf einstaklings og veitt meðferð. MND – upplifun sjúklinga og aðstandendur þeirra á sjúkdómsferlinu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Framsýggn rannsókn á klínískum einkennum og afdrifum einstaklinga eftir heilablóðfall. Marianne Elisabeth Klinke. Samstarfsaðilar: Haukur Hjaltason, Helga Jónsdóttir, Dan Zahavi, Björn Þorsteinsson auk samstarfsaðila við Center for Subjectivity Research við Kaupmannahafnarháskóla.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Framsýggn rannsókn á klínískum einkennum og afdrifum einstaklinga eftir heilablóðfall. Marianne E. Klinke.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Vegna fyrirhugaðrar íhlutunar rannsóknar á gaumstoli eftir heilaslag.

Marianne E. Klinke, Helga Jónsdóttir.

Doktorsnemi

Guðrún Jónsdóttir. Ferli ákvörðunartöku um lífslokameðferð á bráðalegueildum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Erna Haraldsdóttir.

Meistaraneimar

Inga Steinþóra Guðbjartsdóttir. Sálfélagsleg liðan hjá fullorðnum einstaklingum eftir innanskúmsblæðingu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Marianne E. Klinke.

Kristín Ásgeirsdóttir. Hjúkrun sjúklinga með bráða slag. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Marianne E. Klinke.

Snædis Jónsdóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Parkinsonssjúklingur sem fær rafskautsörvun. Leiðbeinandi: Marianne E. Klinke.

Sólveig Jóhanna Haraldsdóttir. Hjúkrunarþjónusta fyrir fólk með MND og fjölskyldur þeirra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Marianne E. Klinke.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Fræðasvið hjúkrunarlangveikra.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjúkrunarfræðideild og Sálfræðideild, Háskóla Íslands.

Erlendir samstarfsaðilar

Hollandí

Hjúkrunarfræðideild, University Medical Center Utrecht, Utrecht

Svíþjóð

Hönnunarvísindadeild verkfræðisviðs, Háskólans Lundi, Finnlandi

Tölvudeild, Aalto University, Helsinki

Ritverk –bækur eða bókakafur

Klinke ME, Jonsdottir H. Using Phenomenology to Investigate Patients' Experiences in Diseases Entailing "Mistaken" Perceptions: Examples From a Research Study on Hemispatial Neglect Following Stroke. In: SAGE Research Methods Cases; 2017. Sótt af: <http://methods.sagepub.com/case/phenomenology-experiences-in-diseases-entailing-mistaken-perceptions>.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Bryndís Stefania Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Katrín Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, et al. Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með miðlungsalvarlega langvinna lungnatoppu – Hagnýting niðurstaðna. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(2): 26-31.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjartmarz I, Jónsdóttir H, Hafsteinsdóttir TB. Implementation and feasibility of the stroke nursing guideline in the care of patients with stroke: a mixed methods study. BMC nursing. 2017;16(1):72.

Hauksdóttir B, Klinke ME, Gunnarsdóttir S, Björnsdóttir K. Patients' Experiences With Multiple Myeloma: A Meta-Aggregation of Qualitative Studies. Oncology nursing forum. 2017;44(2):E64-E81 Oncol Nurs Forum.

Önnur ritverk

Caltenco HA, Olsson A, Aliyari A, Magnusson C, McGookin D, Kytö M, Hjaltadóttir I, Hafsteinsdóttir TB, Jónsdóttir H, Bjartmarz I. Designing Interactive Systems for Balance Rehabilitation after Stroke. In Proceedings of the Tenth International Conference on Tangible, Embedded, and Embodied Interaction 2017 Mar 20 (pp. 511-516). ACM.

Magnusson C, Caltenco HA, McGookin D, Kytö M, Hjaltadóttir I, Hafsteinsdóttir TB, Jónsdóttir H, Bjartmarz I. Tangible Interaction for Stroke Survivors: Design Recommendations. In Proceedings of the Tenth International Conference on Tangible, Embedded, and Embodied Interaction 2017 Mar 20 (pp. 597-602). ACM.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 6

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 5

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 3

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Fjölskylduhjúkrun

Forstöðumaður: Erla Kolbrún Svavarsdóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins
Fjölskyldur langveikra og bráðveikra einstaklinga á Landspítala og innan Heilsugæslu Höfuðborgarsvæðisins.

Doktorsnemar

Ásta Bjarmey Pétursdóttir. Fjölskylduhjúkrun í sérhæfðri líknarmeðferð í Heimahlýningu. Ávinningur af meðferðarsamræðum og innleiðingu klínískra leiðbeininga fyrir fjölskyldumeðlimi ættingja með ólæknandi krabbamein. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Mary Kay Rayens, Valgerður Sigurðardóttir, Erna Haraldsdóttir, Arna Hauksdóttir.

Jóna Ingibjörg Jónsdóttir. Þróun meðferðarsamræðna við konur með krabbamein og maka þeirra og áhrif samræðna á aðlögun tengda kynlífi og nánd. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Sylvía Ingibergsdóttir. Þróun HAM meðferðar fyrir háskólanema með ADHD. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir og Jóhanna Bernharðsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Eiríkur Örn Arnarson, Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir, Marie Kaas.

Meistaraneimar

Bergljót Steinsdóttir. Lífsgæði unglunga með krabbamein út frá sjónarhóli unglunga og foreldra þeirra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Kristín Lilja Svansdóttir. Upplifun og reynsla ungs fólks með langvinn heilsuvandamál af flutningi frá barnasviði yfir á fullorðinssvið. Hjúkrunarfræðideild, Háskólans á Akureyri. Leiðbeinendur: Elisabet Konráðsdóttir, Árun Sigurðardóttir

Thelma Björk Árnadóttir. Staða barna- sjálfraði innan heilbrigðisþjónustunnar. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsmenn innan Landspítala

Hjúkrunarfræðingar og læknar á Kvenna- og barnadeild, Barna og unglingageðeild. Hjúkrunarfræðingar á endurhæfingardeildum Grensás, krabbameinsdeildum, líknardeild, og geðdeildum.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjúkrunarfræðingar í Heilsugæslu Höfuðborgarsvæðisins.

Erlendir samstarfsaðilar

Hjúkrunarfræðingar við Háskólann í Minnesota USA.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Erla Kolbrún Svavarsdóttir situr í ritstjórn Journal of Family Nursing, Journal of Nursing Scholarship og í the Nordic Journal of Nursing Research.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Gísladóttir M, Svavarsdóttir EK. The effectiveness of therapeutic conversation intervention for caregivers of adolescents with ADHD: a quasi-experimental design. Journal of psychiatric and mental health nursing. 2017;24(1):15-27.

Gísladóttir M, Treasure J, Svavarsdóttir EK. Effectiveness of therapeutic conversation intervention among caregivers of people with eating disorders: quasi-experimental design. Journal of clinical nursing. 2017;5(6):735-50.

Sigurðardóttir AO, Garwick AW, Svavarsdóttir EK. The importance of family support in pediatrics and its impact on healthcare satisfaction. Scandinavian journal of caring sciences. 2017;31(2):241-52.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 10

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 3

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 6

Geðhjúkrun

Forstöðumaður: Jóhanna Bernharðsdóttir lektor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins
Rannsóknir á fræðasviðinu beinast m.a. að því að skoða þarfir fólks með langvinna geðsjúkdóma fyrir þjónustu og aðferðir til að draga úr nauðungaraðgerðum í almennu deildarstarfi. Jafnframt er lögð áhersla á að kanna liðan tiltekinna áhættuhópa t.d. námsmanna og þörf þeirra fyrir styttri íhlutanir sem beinast að forvörnum.

Doktorsnemar

Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir. Íslenska geðrofsrannsóknin - First episode psychosis - The Icelandic study. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Halldóra Jónsdóttir, Nanna Briem, Magnús Ólafsson, Halldóra Friðgerður Viðisdóttir, Baldur Heiðar Sigurðsson.

Sylvía Ingibergsdóttir. Þróun HAM meðferðar fyrir háskólanema með ADHD. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Jóhanna Bernharðsdóttir. Aðrir í meistaranefnd: Eiríkur Örn Arnarson, Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir, Marie Kaas.

Meistaraneimar

Arndís Vilhjálmisdóttir. Heilbrigðisvísindadeild, Háskólanum á Akureyri.

Helena Bragadóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sif Friðjónsdóttir.

Karen Sturludóttir. IPS starfsendurhæfing: starfsendurhæfing fyrir fólk með alvarlega geðsjúkdóma. Náms- og starfsráðgjöf, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sif Einarsdóttir, Valur Bjarnason, Magnús Ólafsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Fræðasvið félagsráðgjafar og geðlækninga.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Helga Sif Friðjónsdóttir er í ritstjórn Journal of Addiction Nursing.

Páll Biering er í ritstjórn Journal of Mental Health and Psychiatric Nursing og Metas de Enfermería.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gísladóttir M, Svavarsdóttir EK. The effectiveness of therapeutic conversation intervention for caregivers of adolescents with ADHD: a quasi-experimental design. Journal of psychiatric and mental health nursing. 2017;24(1):15-27.

Gísladóttir M, Treasure J, Svavarsdóttir EK. Effectiveness of therapeutic conversation intervention among caregivers of people with eating disorders: quasi-experimental design. Journal of clinical nursing. 2017;5(6):735-50.

Hauksson P, Ingibergsdóttir S, Gunnarsdóttir T, Jónsdóttir IH. Effectiveness of cognitive behaviour therapy for treatment-resistant depression with psychiatric comorbidity: comparison of individual versus group CBT in an interdisciplinary rehabilitation setting. Nordic journal of psychiatry. 2017;71(6):465-72.

Önnur ritverk

Jón Snorason. Hvað eru nauðungaraðgerðir og hvernig má rannsaka þær betur? Geðvernd. 2016;45(1):19-27.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 4

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Hjúkrun aðgerðasjúklinga

Forstöðumaður: Herdís Sveinsdóttir prófessor

Kyngerví og heilbrigði, forsvarsaðilar: Herdís Sveinsdóttir prófessor

Hjúkrun sjúklinga með sár, forsvarsaðilar: Ásta Thoroddsen dósent

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Einkenni og heilsutengd lífsgæði sjúklinga sem fara í aðgerð vegna lungnakrabbameins. Sigríður Zoëga, Lilja Ásgeirsdóttir. Samstarfsaðilar: Brynja Ingadóttir, Herdís Sveinsdóttir.

Líðan skurðsjúklinga á Landspítala og Sjúkrahúsinu á Akureyri á sjúkradeild og heima, sex vikum og 12 mánuðum eftir útskrift. Herdís Sveinsdóttir, Brynja Ingadóttir. Samstarfsaðilar: Katrín Blöndal, Sigríður Zoëga, Hafdís Skúladóttir, Anna Lilja Filipssdóttir.

Próun á meðferð fyrir konur með erfiða fæðingarreymslu. Helga Gottfreðsdóttir, Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Samstarfsaðilar: Herdís Sveinsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, Jenny Gamble, Hildur Kristjánsdóttir.

Doktorsnemar

Brynja Ingadóttir. Líðan skurðsjúklinga á Landspítala og Sjúkrahúsinu á Akureyri á sjúkradeild og heima, sex vikum og 12 mánuðum eftir útskrift. Linköping

University, Department of Social and Welfare Studies, Faculty of Health Sciences Norrköping, Sviþjóð.

Leiðbeinendur: Tiny Jaarsma, Ingela Thylén.

Hafdís Skúladóttir. Áhrif verkjameðferða á þremur endurhæfingardeildum á Íslandi. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Herdís Sveinsdóttir.

Rannveig J. Jónasdóttir. Eftirgæsla sjúklinga eftir útskrift af gjörgæsluleild: Framsýn samanburðarrannsókn. Læknadeild og Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurðsson, Helga Jónsdóttir.

Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Próun á meðferð fyrir konur með erfiða fæðingarreymslu. Leiðbeinandi: Helga Gottfreðsdóttir. Samstarfsaðilar: Herdís Sveinsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, Jenny Gamble, Hildur Kristjánsdóttir.

Meistararnemar

Ásthildur Björnsdóttir. Hver kona er bara einstök. Reynsla og upplifun íslenskra kvenna af breytingaskeiðinu. Lokaverkefni til meistaraþrófs í heilbrigðisvísindum HA. Gísli Kort Kristófersson og Herdís Sveinsdóttir.

Bylgja Dögg Sigmarsdóttir. Lyf sem geta haft öndunarbælandi áhrif samhliða óþróiðum. Lýsandi rannsókn og fræðileg samantekt. Lyfjfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigríður Zoëga, Þórunn K. Guðmundsdóttir, Pétur S. Gunnarsson.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Herdís Sveinsdóttir. Tíðaverkir ungra kvenna og samband þeirra við hlutgevingu, viðhorf til blæðinga, lífshætti, heilsufar og blæðingar. Ljósmeðrablaðið. 2017;95(2):14-9.

Katrín Blöndal, Kristín Þorbergsdóttir, Ásdís Ingvarsdóttir, Sigríður Zoëga, Herdís Sveinsdóttir. Maður, kona, mein. Þarfir maka karla sem fá hormónahvarfsmeðferð vegna blöðruhálskirtilskrabbameins fyrir upplýsingar og stuðning. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(3):70-8.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gretarsdóttir E, Zoëga S, Tomasson G, Sveinsdóttir H, Gunnarsdóttir S. Determinants of Knowledge and Attitudes Regarding Pain among Nurses in a University Hospital: A Cross-sectional Study. Pain management nursing : official journal of the American Society of Pain Management Nurses. 2017;18(3):144-52.

Gunnarsdóttir S, Zoëga S, Serlin RC, Sveinsdóttir H, Hafsteinsdóttir E, Fridriksdóttir N, et al. The effectiveness of the Pain Resource Nurse Program to improve pain management in the hospital setting: A cluster randomized controlled trial. International journal of nursing studies. 2017;75:83-90.

Sigurðardóttir VL, Gamble J, Guðmundsdóttir B, Kristjánsdóttir H, Sveinsdóttir H, Gottfreðsdóttir H. The predictive role of support in the birth experience: A longitudinal cohort study. Women and Birth. 2017;30(6):450-9.

Sveinsdóttir H. The role of menstruation in women's objectification: a questionnaire study. Journal of advanced nursing. 2017;73(6):1390-402.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 9

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 10

Hjúkrun langveikra fullorðinna

Forstöðumaður: Helga Jónsdóttir prófessor

Hjúkrun fólks með lungnasjúkdóma, forsvarsaðilar: Helga Jónsdóttir prófessor

Viðbótarmeðferð í hjúkrun, forsvarsaðilar: Þóra Jenný Gunnarsdóttir dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Innleiðing klínískra leiðbeininga í hjúkrun sjúklinga eftir heilablóðfall og fjölskyldna þeirra. Reynsla af og mat á gaumstoli. Starfræn einkenni sjúklinga í endurhæfingu, Reynsla fólks með byrjandi langvinna lungnatæppu og fjölskyldna þeirra. Einkenni og líðan fólks með langvinna lungnatæppu og fjölskyldna þeirra. Notkun tækni í endurhæfingu sjúklinga eftir heilablóðfall

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ákvörðunartaka um lífslokameðferð á bráðalegudeildum Landspítalans. Helga Jónsdóttir, Guðrún Jónsdóttir. Samstarfsaðilar: Erna Haraldsdóttir, Marilyn Kendall, Finnþogi Jakobsson.

Framsýggn rannsókn á klíniskum einkennum og afdrifum einstaklinga eftir heilablóðfall. Marianne Elisabeth Klinke. Samstarfsaðilar: Haukur Hjaltason, Helga Jónsdóttir, Dan Zahavi, Björn Þorsteinsson auk samstarfsaðila við Center for Subjectivity Research við Kaupmannahafnarháskóla.

Lífsstill, áhættuþættir og sjálfsumönnun einstaklinga með kransæðasjúkdóm (KRANS rannsóknin). Brynja Ingadóttir. Samstarfsaðilar: Margrét Hrönn Svavarsdóttir, Catriona Jennings Auður Ketilsdóttir, Inga Valborg Ólafsdóttir.

Óskilgreindir brjóstverkir sem ekki eru vegna kransæðasjúkdóms: Algengi og mögulegt meðferðarinngríp. Karl Andersen. Samstarfsaðilar: Erla Svansdóttir, Elisabet Benedikt, Björg Sigurðardóttir, Hróbjartur Darri Karlsson, Daniel P. Ólason, Jón F. Sigurðsson, Paul Salkovskis.

Tækjakaupspjóður Háskóla Íslands

Vegna fyrirhugaðrar íhlutunar rannsóknar á gaumstoli eftir heilaslag.

Marianne E. Klinke, Helga Jónsdóttir.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Hvernig nota hjúkrunarfræðingar hjartarafsjá við vöktun sjúklinga og hver eru áhrif hjartarafsjá á störf þeirra? Gerður Rán Freysdóttir.

Erasmus+ ætlu Euvrópusambandsins

Nursing Leadership Educational Program for Doctoral and Postdoctoral Nurses in Europe. Samevrópskt verkefni. Meðal rannsakanda eru: Helga Jónsdóttir, Þóra Berglind Hafsteinsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Doktorsnemar

Guðrún Jónsdóttir. Ferli ákvörðunartöku um lífslokameðferð á bráðalegudeildum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Erna Haraldsdóttir.

Jóna Ingibjörg Jónsdóttir. Próun meðferðarsamræðna við konur með krabbamein og maka og áhrif á aðlögun tengda kynlífi og nánd. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir.

Rannveig J. Jónasdóttir. Eftirgæsla sjúklinga eftir útskrift af gjörgæsluleild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Gísli H. Sigurðsson.

Meistararnemar

Ása María Guðjónsdóttir. Lífsgæði fólks með hjartabilun. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Auður Ketilsdóttir, Brynja Ingadóttir.

Elva Rún Rúnarsdóttir. Sármeðferð. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Berglind Chu.

Gerður Rán Freysdóttir. Hvernig nota hjúkrunarfræðingar hjartarafsjá við vöktun sjúklinga og hver eru áhrif hjartarafsjá á störf þeirra? Háskólinn á Akureyri. Leiðbeinendur: Kristín Björnsdóttir, Margrét Hrönn Svavarsdóttir.

María Vestergaard Guðmundsdóttir. Áhugahvetjandi samræður við fólk sem fengið hefur kransæðastíflu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Sólveig Jóhanna Haraldsdóttir. Hjúkrunarþjónusta fyrir fólk með MND og fjölskyldur þeirra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Marianne E. Klinke.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar

Finnlandi

Tölvudeild Aalto University, í Helsinki,

Hollandi

Hjúkrunarfræðideild Julius Center for Health Sciences and Primary Care, University Medical Center Utrecht, Utrecht

Skotlandi

Queen Margaret University, Edinborg,

Svíþjóð

Hönnunarvísindadeild verkfræðisviðs Háskólans í Lundi,

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu 2017

Helga Jónsdóttir, Fellow of the American Academy of Nursing (FAAN), October 4, 2017.

Doktorsritgerð

Rannveig Jóna Jónsdóttir. Þróun skipulagðrar, hjúkrunarstýrðrar eftirgæslu til sjúklinga eftir útskrift af gjörgæsludeild og prófun á áhrifum hennar = Development of a structured nurse-led follow-up for patients after discharge from the intensive care unit and testing of its effectiveness. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurðsson, Helga Jónsdóttir.

Ritverk –bækur eða bókakafur

Klinke ME, Jonsdottir H. Using Phenomenology to Investigate Patients' Experiences in Diseases Entailing "Mistaken" Perceptions: Examples From a Research Study on Hemispatial Neglect Following Stroke. In: SAGE Research Methods Cases; 2017. Sótt af: <http://methods.sagepub.com/case/phenomenology-experiences-in-diseases-entailing-mistaken-perceptions>.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Bryndís Stefania Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Katrín Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, et al. Efling heilbrigðis og sjálfsmönunnar hjá fólki með miðlungsalvarlega langvinna lungnateppu – Hagnýting niðurstaðna. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(2): 26-31.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjartmarz I, Jónsdóttir H, Hafsteinsdóttir TB. Implementation and feasibility of the stroke nursing guideline in the care of patients with stroke: a mixed methods study. BMC nursing. 2017;16(1):72.

Hauksdóttir B, Klinke ME, Gunnarsdóttir S, Björnsdóttir K. Patients' Experiences With Multiple Myeloma: A Meta-Aggregation of Qualitative Studies. Oncology nursing forum. 2017;44(2):E64-E81.

Önnur ritverk

Caltenco HA, Olsson A, Aliyari A, Magnusson C, McGooin D, Kytö M, Hjaltadóttir I, Hafsteinsdóttir TB, Jónsdóttir H, Bjartmarz I. Designing Interactive Systems for Balance Rehabilitation after Stroke. In Proceedings of the Tenth International Conference on Tangible, Embedded, and Embodied Interaction 2017 Mar 20 (pp. 511-516). ACM.

Magnusson C, Caltenco HA, McGooin D, Kytö M, Hjaltadóttir I, Hafsteinsdóttir TB, Jónsdóttir H, Bjartmarz I. Tangible Interactions for Stroke Survivors: Design Recommendations. In Proceedings of the Tenth

International Conference on Tangible, Embedded, and Embodied Interaction 2017 Mar 20 (pp. 597-602). ACM.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 16

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 5

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 6

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Hjúkrunarstjórnun

Forstöðumaður: Helga Bragadóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins Vinna og vinnuumhverfi í hjúkrun, gæði þjónustunnar, atvik í hjúkrun og starfsánægja.

Meistararernemi

Heiða Sigríður Davíðsdóttir. Þverfagleg teymisvinna í heilsugæslu og hlutverk hjúkrunarfræðinga: Kerfisbundin fræðileg samantekt. Leiðbeinandi: Helga Bragadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar

University of Michigan, Bandaríkjunum

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

Helga Bragadóttir hlaut framgang í starf prófessors við Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Jóhanna Ósk Eiríksdóttir, Helga Bragadóttir, Ingibjörg Hjaltadóttir. Samanburður á heilsufari, færni, einkennum og meðferðarmarkmiðum íbúa á íslenskum hjúkrunarheimilum eftir áætluðum lífslíkum. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(3):79-85.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bragadóttir H, Kalisch BJ, Tryggvadóttir GB. Correlates and predictors of missed nursing care in hospitals. Journal of clinical nursing. 2017;11(12):1524-34.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 2

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 1

Krabbameinshjúkrun

Forstöðumaður: Sigríður Gunnarsdóttir prófessor

Styrkir sem fræðasvið fékk á árinu

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Einkenni sjúklinga með krabbamein á höfuð- og hálssvæði sem eru í geislameðferð. Forþróun á Oral Assessment mælitækni. Arnfríður Magnúsdóttir.

Doktorsnemar

Ásta Bjarney Pétursdóttir. Fjölskylduhjúkrun í sérhæfðri líknarmeðferð í Heimahlyningu. Ávinningur af meðferðarsamræðum og innleiðingu klínískra leiðbeininga fyrir fjölskyldumeðlimi ættingja með ólæknandi krabbamein. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Mary Kay Rayens, Valgerður Sigurðardóttir, Erna Haraldsdóttir, Arna Hauksdóttir.

Jóna Ingibjörg Jónsdóttir. Þróun meðferðarsamræðna við konur með krabbamein og maka þeirra og áhrif samræðna á aðlögun tengda kynlífi og nánd. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Meistararernemi

Arnfríður Magnúsdóttir. Einkenni sjúklinga sem fá geislameðferð á höfuð- og hálssvæði. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigríður Zoëga.

Harpa Sóley Snorrardóttir. Lýðheilsuvísindum Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Unnur Anna Valdimarsdóttir.

Kristín Sigurðardóttir. Sjúklingamiðuð þjónusta fyrir nýgreinda krabbameinssjúklinga. Kerfisbundin fræðileg samantekt um áhrif og árangur hjúkrunarstýrðar þjónustu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

Sigríður Gunnarsdóttir hlaut framgang í starf prófessors við Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Svandís Íris Hálfánardóttir, Kristín Lára Ólafsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir. Tíðni einkenna og meðferð þeirra á síðasta sólarhring lífs hjá deyjandi sjúklingum á Landspítala og á hjúkrunarheimilum. Læknablaðið. 2017;103(05):223-8.

Katrín Blöndal, Kristín Þorbergsdóttir, Ásdís Ingvarsdóttir, Sigríður Zoëga, Herdís Sveinsdóttir. Maður, kona, mein. Þarfir maka karla sem fá hormónahvarfsmeðferð vegna blöðruhálskirtilkrabbameins fyrir upplýsingar og stuðning. Tímarit hjúkrunarfræðinga. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(3):28-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Asgeirsdóttir GH, Sigurdardóttir V, Gunnarsdóttir S, Sigurbjörnsson E, Traustadóttir R, Kelly E, Young T, Vítav B. Spiritual well-being and quality of life among Icelanders receiving palliative care: data from Icelandic pilot-testing of a provisional measure of spiritual well-being from the European Organisation for Research and Treatment of Cancer. European journal of cancer care. 2017;26(2).

Gretarsdóttir E, Zoëga S, Tomasson G, Sveinsdóttir H, Gunnarsdóttir S. Determinants of Knowledge and Attitudes Regarding Pain among Nurses in a University Hospital: A Cross-sectional Study. Pain management nursing : official journal of the American Society of Pain Management Nurses. 2017;18(3):144-52.

Gunnarsdóttir S, Sigurdardóttir V, Kloke M, Radbruch L, Sabatowski R, Kaasa S, et al. A multicenter study of attitudinal barriers to cancer pain management. Supportive Care in Cancer. 2017;25(11):3595-602.

Gunnarsdóttir S, Zoëga S, Serlin RC, Sveinsdóttir H, Hafsteinsdóttir EJC, Friðriksdóttir N, et al. The effectiveness of the Pain Resource Nurse Program to improve pain management in the hospital setting: A cluster randomized controlled trial. International journal of nursing studies. 2017;75:83-90.

Hauksdóttir B, Klinke ME, Gunnarsdóttir S, Björnsdóttir K. Patients' Experiences With Multiple Myeloma: A Meta-Aggregation of Qualitative Studies. Oncology nursing forum. 2017;44(2):E64-E81 Oncol Nurs Forum.

Önnur ritverk

Líknarráðgjafateymi Landspítala, Jón Eyjólfur Jónsson, Arndís Jónsdóttir, Guðlaug Helga Asgeirsdóttir, Kristín Lára Ólafsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Sigurlaug Eyjólfsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, ritstjórar. Klínískar leiðbeiningar um líknarmeðferð. Reykjavík: Líknarráðgjafateymi Landspítala; 2017. Slóð: <https://www.landspitali.is/library/Sameiginlegar-skrar/Gagnasafn/BRUNNURINN/Klínískar-leiðbeiningar/Liknarmedferd/Liknarmedferd.pdf>.

Líknarráðgjafateymi Landspítala. Meðferð algengra einkenna og bráðra vandamála hjá sjúklingum í líknar- og líflökameðferð. Reykjavík: Líknarráðgjafateymi

Landspítala; 2017. Slóð: <https://www.landspitali.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=33c1e967-9f88-11e7-826b-005056be0005>.Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 4

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Kynheilbrigði

Forstöðumaður: Sóley S. Bender prófessor

Áherslur í rannsóknun innan fræðasviðsins
Rýnihóparannsókn á skimunartækinu HEILUNG sem ætlað er að meta heilbrigði unglinga þ.m.t. kynheilbrigði. Blönduð eiginleg rannsókn á smokkanotkun unglingspíla.

Doktorsnemi

Sigrún Sigurðardóttir. Þróun meðferðarúræða fyrir einstaklinga með sögu um kynferðislegt ofbeldi í æsku. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigríður Halldórsdóttir, Sóley S. Bender. Aðrir í doktorsnefnd: Berglind Guðmundsdóttir, Guðrún Agnarssdóttir.

Meistararnemar

Anna Garðarsdóttir. Heilbrigði unglinga: Forþróun á klíniska skimunartækinu HEILUNG. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Anna Soffía Guðmundsdóttir. Kerfisbundin samantekt á rannsóknum með sjúklinga með skorpulífur. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Doktorsritgerð

Sigrún Sigurðardóttir. Kynferðislegt ofbeldi í æsku: Afleiðingar og heildræn meðferðarúræði. Reykjavík: Háskóli Íslands, 2017. Leiðbeinendur: Sigríður Halldórsdóttir, Sóley S. Bender.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Schmitt D, Alcalay L, Allik J, Alves IC, Anderson C, Angelini AL, et al. Narcissism and the strategic pursuit of short-term mating: universal links across 11 world regions of the International Sexuality Description Project-2. Psychological topics.. 2017;26(1):89-137.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 5

Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun

Tengiliður: Herdís Sveinsdóttir prófessor

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga
Ánægja aðstandenda með umönnun, upplýsingagjöf og ákvörðunartöku á gjörgæsludeild. Ásdís Guðmundsdóttir.

Eftirgæsla sjúklinga eftir útskrift af gjörgæslu. Framsýn samanburðar- rannsókn. Rannveig J. Jónasdóttir.

Innlagnir barna á aldrinum 0-18 ára á gjörgæsludeildir LSH á árunum 2006-2015 og liðan foreldra sem átt hafa börn á gjörgæslum LSH á árunum 2016-2017. Sigríður Árna Gísladóttir.

Doktorsnemi

Þórunn Scheving Elíasdóttir. Oximetry in system diseases, Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir.

Meistararnemi

Ásdís Guðmundsdóttir. Ánægja aðstandenda með umönnun á gjörgæsludeildum Landspítala: Lýsandi rannsókn. Hjúkrunardeild, Háskóla Íslands. Herdís Sveinsdóttir, Lovísa Baldursdóttir.

Hjúkrunarfræðingar í sérfræðinami

Þórdís Borgþórsdóttir, Eftirfylgni með HNE dagaþgerðarsjúklingum eftir svæfingu.

Doktorsritgerð

Þórunn Scheving Elíasdóttir. Gagnsemi sjónhimnusúrefnismælinga við mat á súrefnisbúskap í systemsku blóðrásinni = Retinal oximetry and systemic arterial oxygen levels. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2017. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Elíasdóttir TS, Bragason D, Hardarson SH, Vacchiano C, Gíslason T, Kristjánsdóttir JV, et al. Retinal oximetry measures systemic hypoxia in central nervous system vessels in chronic obstructive pulmonary disease. PLoS one. 2017;12(3):e0174026

Magnusdóttir V, Vehmeijer WB, Elíasdóttir TS, Hardarson SH, Schali J, Delfos NE, Stefánsson E. Fundus imaging in newborn children with wide field scanning laser ophthalmoscope. Acta ophthalmologica. 2017;95(8):842-4.

Önnur ritverk

Lára Borg Ásmundsdóttir. How to become a nurse anesthetists in Iceland. Spirium. 2017;52(2):32-4.

Upplýsingatækni í hjúkrun

Forstöðumaður: Ásta St. Thoroddsen prófessor

Framsetning þekkingar, forsvarsaðilar: Ásta St. Thoroddsen prófessor

Uppgötvun þekkingar, forsvarsaðilar: Brynja Örlýgsdóttir dósent

Áherslur í rannsóknun innan fræðasviðsins / fræðigreinarinnar
Big data; flokkunarkerfi í heilbrigðisgreinum.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknun

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Embætti landlæknis

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Ásta Thoroddsen, er í ritnefnd Tímarits hjúkrunarfræðinga og er aðstoðarritstjóri Applied Clinical Informatics.

Öldrunarhjúkrun

Forsvarsaðilar: Ingibjörg Hjaltadóttir sérfræðingur í hjúkrun

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Samanburður á interRAI BM skimun, ISAR og TRST skimun til að meta þörf eldra fólks á sérhæfðum úrræðum við komu á bráðamóttöku. Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir. Samstarfsaðilar: Elfa Þöll Grétarsdóttir, Ingibjörg Sigurþórsdóttir, Anna Björg Jónsdóttir.

Evrópusambandið

Rannsóknarverkefni um forgangsroðun í hjúkrun - RATIONING – MISSED CARE: An international and multidimensional problem. Helga Bragadóttir, Ingibjörg Hjaltadóttir og samstarfsaðilar í háskólans á Kýpur auk háskóla í 28 löndum Evrópu. http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA15208?management

NordForsk - Nordic Programme on Health and Welfare

ActiABLES: Tangible Interaction to Support Effective and Usable Stroke Rehabilitation at Home. Íslensku þáttakendumir: Ingibjörg Hjaltadóttir, Helga Jónsdóttir, Þóra Berglind Hafsteinsdóttir.

Doktorsnemar

Aðalheiður Svana Sigurðardóttir. Tannheilsu og tannheilbrigðisþjónustu aldraðra. Tannlæknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga B. Árnadóttir, Ingibjörg Hjaltadóttir.

Sigrún Sunna Skúladóttir. Hvað einkennir mjaðmarbrotaþöppinn í öldrunarrannsókn Hjartaverndar. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Laufey Steingrimsdóttir, Ingibjörg Hjaltadóttir.

Steinunn A. Ólafsdóttir. Stroke survivors residing at home and development and testing of ActiABLES to support task oriented home-exercises and health promoting physical activity. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sólveig Ása Árnadóttir, Helga Jónsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Ingibjörg Hjaltadóttir, Þóra Berglind Hafsteinsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknun

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands og viðskiptadeild Háskólans á Bifröst,

Erlendir samstarfsaðilar

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands og viðskiptadeild Háskólans á Bifröst,

Erlendir samstarfsaðilar

Finnlandi

Alto háskólinn í Helsinki

Kýpur

Háskólinn á Kýpur

Svíþjóð

Háskólinn í Lundi

En auk þess er fræðasviðið í samstarfi við háskólastofnanir í um 30 Evrópulöndum.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Jóhanna Ósk Eiríksdóttir, Helga Bragadóttir, Ingibjörg Hjaltadóttir Samanburður á heilsufari, færni, einkennum og meðferðarmarkmiðum íbúa á íslenskum hjúkrunarheimilum eftir ætluðum lífslíkum. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2017;93(3):79-85.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 17

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 1

Ljósmodurfræði

Forstöðumaður: Helga Gottfreðsdóttir prófessor

Meðgönguvernd forsvarsaðilar: Helga Gottfreðsdóttir prófessor

Fæðingahjálpar forsvarsaðilar: Ólöf Ásta Ólafsdóttir dósent

Umönnun í sængurlegu: Hildur Sigurðardóttir lektor

Áherslur í rannsóknun innan fræðasviðsins
Helstu áherslur í rannsóknun; þróun samstalsmeðferðar fyrir konur með neikvæða fæðingarreymslu, upplýsingagjöf um fósturskimun, notkun inngripa í fæðingarhjálp og tengsl við lífsstílsjúkdóma á Íslandi, tengsl brjóstgagfara við heilsufar móður á meðgöngu, þróun á iðlutun fyrir konur í ofþyngd á meðgöngu, grindarbotnsáverkar og fyrirbygging í fæðingu og eftir fæðingu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Grindarbotnsáverkar og einkenni eftir fæðingu og snemmihlutun með sjúkrahjálfun. Þóra Steingrimsdóttir, Þorgerður Sigurðardóttir. Samstarfsaðilar: Reynir Tómas Geirsson, Hildur Harðardóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Guðrún Magnúsdóttir, Fannee Magnúsdóttir, auk ljósmæðra sængurkvennadeildar, kvenna- og barnasviðs Landspítala.

Þróun á meðferð fyrir konur með erfiða fæðingarreynslu. Helga Gottfreðsdóttir, Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Samstarfsaðilar: Herdís Sveinsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, Jenny Gamble, Hildur Kristjánsdóttir.

Doktorsnemar

Emma M. Swift. Heiti verkefnis: Að efla eðlilegar fæðingar á Íslandi - rannsókn um fæðingaróttá og viðhorf til notkunar tækni í fæðingum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Helga Zoega, Kathrin Stoll, Rúnar Vilhjálmsson.

Ingibjörg Eiríksdóttir. Tengsl heilsufars móður á meðgöngu og útkomu fæðingar við tímalengd brjóstgjafar. Miðstöð í lýðheilsuvísindum, Háskóli Íslands. Leiðbeinendur: Þóra Steingrimsdóttir, Laufey Tryggvadóttir, Inga Þórsdóttir, Geir Gunnlaugsson, Unnur Anna Valdímarsdóttir.

Laufey Hrólfssdóttir. Fæðumynstur á meðgöngu – gagnsemi skimunar á fyrsta þriðjungi meðgöngu. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Hildur Harðardóttir, Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Berglind Júlíusdóttir, Elísabet Heiður Jóhannesdóttir.

Sunna Símonardóttir. Constructing the attached mother in the “world’s most feminist country”. Félagsvísindadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingólfur V. Gíslason, Annaðís Gréta Rúdólfssdóttir, Helga Gottfreðsdóttir, Ellie Lee.

Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Þróun á meðferð fyrir konur með erfiða fæðingarreynslu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Berglind Guðmundsdóttir, Jenny Gamble, Hildur Kristjánsdóttir.

Þorgerður Sigurðardóttir. Grindarbotnsáverkar og einkenni eftir fæðingu og snemmihlutun með sjúkrahjálfun. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Reynir Tómas Geirsson. Doktorsnefnd: Þóra Steingrimsdóttir, Hildur Harðardóttir, Þórhallur Halldórsson.

Meistaraneemar

Ásta Hlín Ólafsdóttir. Áhrif framkollunar fæðingar eftir 41 vikna meðgöngu á fæðingarmáta og útkomu fæðinga. Sigfríður Inga Karlsdóttir, Daði Már Kristófersson.

Bryndís Ásta Bragadóttir. Meðgöngusykursyki – eftirfylgni eftir fæðingu. Fræðileg samantekt. Hjúkrunarfræðideild /Námsbraut í ljósmóðurfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir og Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir.

Elísabet Heiður Jóhannesdóttir. Fæðumynstur á meðgöngu – gagnsemi skimunar á fyrsta þriðjungi meðgöngu. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir. Aðrir samstarfsmenn: Hildur Harðardóttir, Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir, Bryndís Eva Birgisdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Berglind Júlíusdóttir, Laufey Hrólfssdóttir.

Guðrún Pálsdóttir. Meðgöngurof í kjölfar greiningar á fósturgalla. Fræðileg samantekt. Hjúkrunarfræðideild, Námsbraut í ljósmóðurfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Gottfreðsdóttir

Hrafnhildur Ólafsdóttir. Reynsla kvenna af fæðingu eftir viðtal hjá ‘Ljáu mér eyra’, sérhæfðri viðtalsþjónustu á Landspítala fyrir konur með neikvæða fæðingarreynslu. Hjúkrunarfræðideild/Námsbraut í ljósmóðurfræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Valgerður Lísa Sigurðardóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjúkrunarfræðideild/Námsbraut í ljósmóðurfræði, Háskóla Íslands

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir í ritstjórn Ljósmæðrablaðsins.

Helga Gottfreðsdóttir í ritstjórn European Journal of Midwifery

Ólög Ásta Ólafsdóttir ritstjóri Ljósmæðrablaðsins

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Gottfreðsdóttir H, Nieuwenhuijze M, Frith L. Fetal screening in three countries from a complexity theory perspective. In: Church S, Frith L, Balaam M-C, Berg M, Smith, Van der Walth C, Downe S, Teijlingen E, editors. : New thinking on improving maternity care: international perspectives. London: Pinter & Martin; 2017. Chapter 2.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Valgerður L. Sigurðardóttir, Ólög Ásta Ólafsdóttir, Þóra Steingrimsdóttir, Helga Gottfreðsdóttir. Hvað einkennir þann hóp kvenna sem leita til ljáu mér eyra - sérhæfðrar viðtalsmeðferðar á kvennadeild Landspítala? Ljósmæðrablaðið. 2017;95(2):bls 30-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Beeckman K, Frith L, Gottfreðsdóttir H, Bernloehr A. Measuring antenatal care use in Europe: is the content and timing of care in pregnancy tool applicable? International Journal of Public Health. 2017;62(5):583-90.

Jonsdóttir SS, Thome M, Steingrimsdóttir T, Lydsdóttir LB, Sigurdsson JF, Ólafsdóttir H, Swahnberg K. Partner relationship, social support and perinatal distress among pregnant Icelandic women. Women and Birth. 2017;30(1):e46-55.

Sigurðardóttir VL, Gamble J, Guðmundsdóttir B, Kristjánsdóttir H, Sveinsdóttir H, Gottfreðsdóttir H. The predictive role of support in the birth experience: A longitudinal cohort study. Women and Birth. 2017;30(6):450-9.

Swift EM, Gottfreðsdóttir H, Zoega H, Gross MM, Stoll K. Opting for natural birth: A survey of birth intentions among young Icelandic women. Sexual & reproductive healthcare : official journal of the Swedish Association of Midwives. 2017;2017(11):41-6.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 2

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

